

Informació amb **Rellevància Prudencial**

Grup CaixaBank

Corresponent
a 31 de desembre de 2019

Traducció del document Informe amb Rellevància Prudencial emès i preparat originalment en castellà. Aquesta traducció només té intencions informatives. En el cas de discrepància, preval la versió en llengua castellana.

Des de desembre 2019, data a la qual es refereix aquest informe, s'han produït una sèrie **d'esdeveniments rellevants que s'enumeren a continuació.**

El Consell d'Administració en la seva sessió del 26 de març de 2020 va acordar una sèrie de mesures amb l'objectiu d'acomodar la posició del banc al nou entorn impactat per l'expansió del COVID-19 i per les mesures adoptades per les autoritats (veure informació privilegiada amb data 26/03/2020).

A continuació es resumeixen les principals mesures adoptades pel Consell d'Administració de CaixaBank rellevants a efectes prudencials:

- Reducció del dividend en efectiu proposat per a l'exercici 2019 a 0,07 euros per acció des de 0,15 euros per acció, en un exercici de prudència i responsabilitat social; fet que suposa reduir el *pay-out* del 52,6% al 24,6%.
- Que el dividend corresponent a l'exercici 2019 a què fa referència el punt anterior sigui pagat com un únic dividend a compte de l'exercici 2019, amb data 15 d'abril de 2020, sent aquesta l'única remuneració a l'accionista prevista amb càrrec a l'exercici 2019.
- Reducció de l'objectiu de la ràtio de solvència CET1 a l'11,5%, després de la consideració de nous aspectes regulatoris i supervisors, entre ells, l'impacte de les normes establertes en la Directiva sobre Requeriments de Capital 5 (CRD5) respecte de la composició dels requeriments de Pilar 2 (P2R). El Pla Estratègic 2019-2021 va establir per a desembre de 2021 un objectiu de capital del 12% més 1% addicional per absorbir els impactes de la implementació dels desenvolupaments de Basilea

(Basilea 4) i altres impactes regulatoris, la implantació dels quals s'estima que es retardarà en el temps.

- En relació amb la política de dividends vigent consistent en la distribució d'un dividend en efectiu superior al 50% del benefici net consolidat, modificar-la exclusivament per a l'exercici 2020, passant a la distribució d'un dividend en efectiu no superior a l'30% del benefici net consolidat reportat.

Després d'aquestes decisions, les ràtios de solvència regulatòries a 31 de desembre de 2019, que donen com segueix:

	Reportats a tancament 31/12/19	Ràtios després reducció dividend
CET1	12,0%	12,4%
Tier 1	13,5%	13,9%
Capital Total	15,7%	16,0%
MREL Subordinat	19,6%	19,9%
MREL Total	21,8%	22,2%
MREL Total PF ¹	22,5%	22,8%
Distància MDA	325 pbs	378 pbs

¹ Proforma emissió de €1.000M de Senior preferred realitzada a gener 2020.

El present informe inclou les **dades reportades a desembre 2019**, abans de tots els esdeveniments enumerats.

Per tant, l'apartat 4.-Capital, presenta la situació informada tancament de l'any 2019 d'acord amb les dades reportades al regulador i en línia amb els comptes anuals i els estats financers de tancament d'any.

A continuació es mostra la **Taula 4.1** (que apareix a la pàgina 52 d'aquest informe amb les dades de tancament de desembre 2019) amb les dades ajustades segons les mesures adoptades pel Consell i els canvis regulatoris esmentats anteriorment.

Taula 4.1. Solvència de CaixaBank

Imports en milions d'euros i en %

	Reportades a tancament 31/12/19	Ràtios després reducció dividend
CET1	17.787	18.266
Tier 1 addicionalç	2.236	2.236
Tier 1	20.023	20.502
Tier 2	3.224	3.224
Capital total	23.247	23.726
APR	147.880	147.880
Crèdit	113.947	113.947
Accionarial	18.310	18.310
Mercat	2.224	2.224
Operacional	13.400	13.400
Ràtio CET1	12,0%	12,4%
Ràtio Tier 1	13,5%	13,9%
Ràtio Cap. Total	15,7%	16,0%
Ràtio MREL subordinada	19,6%	19,9%
Ràtio MREL	21,8%	22,2%
Buffer MDA ¹	4.805	5.596
Expos. Leverage	341.681	341.681
Leverage ratio	5,9%	6,0%
Ràtio CET1 Ind.	13,8%	14,1%
Buffer MDA Ind.	9.139	9.646

¹ El Buffer MDA que aplica és el menor entre l'individual i el consolidat.

pàg 5	pàg 10	pàg 12	pàg 22	pàg 51	pàg 66	pàg 173
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Declaració del Consell d'Administració	Pilar 3 Grup CaixaBank	Grup CaixaBank	Govern, organització i gestió del risc	Capital	Risc de crèdit total	Risc de mercat
		<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Entorn regulatori 2.2. Àmbit d'aplicació 2.3. Altra informació de caràcter general 2.4. Descripció del grup consolidable a l'efecte regulatori 2.5. Conciliació comptable entre els estats financers i els estats amb fins regulatoris 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Govern i organització 3.2. Processos estratègics de gestió del risc 3.3. Cultura de riscos 3.4. Marc de Control Intern 	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Gestió de Capital 4.2. SREP i Coixins de Capital 4.3. Capital regulatori 4.4. Stress Test 4.5. Capital Econòmic 4.6. Plans de recuperació i resolució 	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Risc de crèdit 5.2. Risc de contrapart 5.3. Titulitzacions 5.4. Cartera accionarial 	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Gestió del risc de mercat 6.2. Requeriments mínims de recursos propis per risc de mercat 6.3. Aspectes quantitatius
pàg 187	pàg 200	pàg 209	pàg 221	pàg 226	pàg 244	
7.	8.	9.	10.	11.	A.	
Risc operacional	Risc estructural de tipus	Risc de liquiditat	Altres riscos	Remuneracions	Annexos	
<ul style="list-style-type: none"> 7.1. Gestió del risc operacional 7.2. Requeriments de recursos propis mínims 7.3. Palanques de gestió del Risc Operacional 7.4. Vinculació amb el Catàleg de Riscos 	<ul style="list-style-type: none"> 8.1. Gestió del risc estructural de tipus d'interès 8.2. Gestió del risc estructural de tipus de canvi 	<ul style="list-style-type: none"> 9.1. Gestió del risc de liquiditat 9.2. Aspectes quantitatius 	<ul style="list-style-type: none"> 10.1. Risc reputacional 10.2. Risc actuarial i del negoci assegurador 10.3. Risc de deteriorament d'altres actius 10.4. Risc de negoci 	<ul style="list-style-type: none"> 11.1. Política de Remuneració: composició i mandat de la comissió de remuneracions 11.2. Descripció del col·lectiu identificat 11.3. Informació qualitativa de la remuneració del col·lectiu identificat 11.4. Informació quantitativa de la remuneració del col·lectiu identificat 	<ul style="list-style-type: none"> A.I. Informació sobre fons propis A.II. Característiques principals dels instruments de capital A.III. Informació sobre ràtio de palanquejament A.IV. Participacions subjectes a límits regulatoris a l'efecte de deducció A.V. EU LI3. Societats amb diferències entre el mètode de consolidació prudencial i comptable A.VI. Acrònims A.VII. Taules Guia EBA A.VIII. Mapa Part Vuitena Reglament (UE) Núm. 575/2013 	

Declaració del Consell d'Administració

Declaració del Consell d'Administració

El Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar el 23 de maig de 2019 la revisió de la **Política Corporativa sobre la divulgació i verificació de la Informació financera**, en què s'estableix la governança sobre la informació que el Grup CaixaBank **divulga al mercat**.

El Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar el 23 de maig de 2019 la revisió de la **Política Corporativa sobre la divulgació i verificació de la Informació financera**, en què s'estableix la governança sobre la informació que el Grup CaixaBank divulga al mercat. Aquesta Política estipula que aquest document, *Informació amb Rellevància Prudencial*, tindrà el mateix grau de verificació que l'informe de gestió, d'acord amb les directrius de l'EBA de 4 d'agost de 2017 sobre els requisits de divulgació de conformitat amb la part vuitena del CRR¹, descrit en els seus articles 431(3) i 434(1).

En la seva sessió del **16 d'abril de 2020**, el Consell d'Administració va aprovar aquest document *d'Informació amb Rellevància Prudencial* de l'exercici 2019 (d'ara endavant, «IRP 2019»), amb la verificació prèvia de la Comissió d'Auditoria i Control i la Comissió de Riscos, i va donar resposta al que disposa l'article 435(1)(e)(f) del CRR. El Consell, en la seva funció² supervisora tant del procés de divulgació com del perfil de risc del Grup, **manifesta que:**

- Aquest document *d'Informació amb Rellevància Prudencial* s'ha preparat de conformitat amb la **Política Corporativa** sobre la divulgació i verificació de la Informació financera aprovada pel Consell el 23 de maig de 2019.
- **La informació publicada és veraç** i reflecteix fidelment el perfil de riscos del Grup.
- Els sistemes de gestió de riscos implementats pel Grup es consideren adequats en relació amb l'apetit al risc aprovat.

Les funcions de la segona línia de defensa³ han participat en la revisió i verificació de la informació presentada, així com a assegurar que aquesta informació compleix els procediments de control i/o verificació establerts en la Política Corporativa sobre la divulgació i verificació de la Informació financera.

Amb caràcter previ a l'aprovació d'aquesta Declaració Concisa per part dels Òrgans de Govern, Auditoria Interna, com a tercera línia de defensa, ha revisat el contingut de l'IRP 2019 i la seva adaptació als requeriments regulatoris, així com les estructures de control implantades.

La informació reportada en el present document reflecteix les dades a desembre 2019. Posteriorment, han esdevingut una sèrie de fets rellevants a conseqüència de el nou entorn impactat per l'expansió de l'COVID19 que han provocat que es prenguin les mesures prudencials necessàries per acomodar la situació de el Grup i que s'han reflectit en la primera pàgina de el present document, així com a la fi de la Declaració de el Consell d'Administració.

El Grup CaixaBank ha elaborat la *Informació amb Rellevància Prudencial* de l'exercici 2019, sobre la qual el Consell d'Administració **declara que el Grup:**

Manté un perfil de risc mitjà-baix, amb nivells de **solvència, palanquejament i liquiditat** en consonància amb el model de negoci i l'apetit al risc definits pel mateix Consell.

Per fer-ho, el Grup CaixaBank disposa d'un marc de gestió del risc, que consisteix en un sistema de govern, uns processos estratègics de gestió i control de riscos, una cultura de riscos i un marc de control intern.

¹ A l'apartat 3. Govern, organització i gestió del risc i als apartats de risc successius s'amplia la informació sobre les polítiques i els objectius en matèria de gestió de riscos.

² Per a més detall sobre les funcions i responsabilitats del Consell d'Administració, vegeu el Reglament del Consell d'Administració de CaixaBank: https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistas/inversores/gobiernocorporativo/reglamentodelconsejodeadministracion_ca.html https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistas/inversores/gobiernocorporativo/reglamentodelconsejodeadministracion_ca.html en especial, els articles 4 i 36.

³ La segona línia de defensa íntegra, de manera general, les funcions de la Risk Management Function i la funció de Compliance, tal com estableix la guia de Govern Intern de l'EBA de 26 de setembre de 2017.

Marc de gestió del risc

Perfil de risc conservador

El Grup s'ha marcat com a objectiu mantenir un perfil de risc mitjà-baix i una còmoda adequació de capital.

El risc més significatiu és el Risc de Crèdit, que correspon fonamentalment a l'activitat bancària. Aquesta activitat es desenvolupa principalment en el segment minorista i atorga un valor fonamental a la confiança dels seus *stakeholders*.

El Grup aspira a mantenir la seva posició de lideratge en el mercat de banca minorista ibèric i a la generació d'ingressos i de capital de forma equilibrada i diversificada.

El Risc de Contrapart es gestiona de manera prudent mitjançant l'assignació de límits interns i l'ús de tècniques de mitigació.

El Grup orienta la seva activitat en els mercats financers al servei als clients i minimitza l'exposició al risc.

Les mètriques de risc per tipus d'interès estructural de balanç de CaixaBank se situen en nivells confortables, amb posicionament moderat a pujades de tipus d'interès.

En línia amb les millors pràctiques, el Risc Operacional i els altres riscos no financers utilitzen una infraestructura i marc de gestió de riscos comuns, reforçats amb especialistes en control i mitigació dels riscos que es consideren materials (per exemple, tecnològics), amb el propò-

sit compartit de minimitzar impactes financers, reputacionals o estratègics.

De conformitat amb tot el que s'exposa en aquesta Declaració i en l'IRP 2019, el Grup presenta ràtios financers coherents i en consonància amb la seva Política de Gestió i que es consideren alineades amb l'Apetit al Risc (RAF) establert pel Consell d'Administració.

1. Solidesa en solvència

La Gestió del Capital té com a objectiu assegurar el compliment dels requeriments regulatoris i dels objectius interns de capital del Grup CaixaBank.

Un dels objectius estratègics de CaixaBank és enfortir la seva posició de capital, mantenint una comoditat suficient per afrontar escenaris d'estrès.

El 2019, el Grup presenta unes ràtios de capital superiors als requeriments mínims i conformes als seus objectius de gestió i, al seu torn, alineades amb l'Apetit al Risc establert pel Consell d'Administració, fet que permet donar suport a la seva política de dividends.

En relació amb la ràtio MREL, al gener 2020 ja s'ha assolit el nivell requerit pel 2021.

2. Folgades mètriques de liquiditat

L'objectiu CaixaBank és estar permanentment en condicions de complir les seves obligacions i necessitats de finançament de manera oportuna, fins i tot en condicions adverses de mercat, per la qual cosa el seu propòsit és disposar d'una base de finançament estable i diversificada, per preservar i protegir els interessos dels seus dipositants.

Les mètriques de liquiditat reflecteixen comoditat davant els compromisos de pagament, una estructura de finançament estable i un perfil de venciments còmode en els propers exercicis.

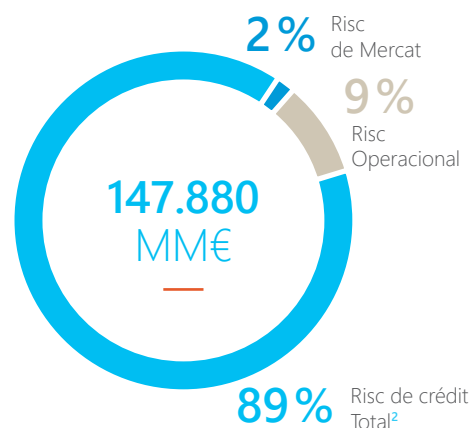
En relació amb allò exposat en aquesta Declaració i l'IRP adjunt, el Grup presenta unes mètriques de liquiditat coherents i conformes a la seva Política de Gestió, alineades amb l'Apetit al Risc establert pel Consell d'Administració.

En relació amb allò exposat en aquesta Declaració i l'IRP adjunt, el Grup presenta unes **mètriques de liquiditat coherents i conformes a la seva Política de Gestió.**

Perfil de risc

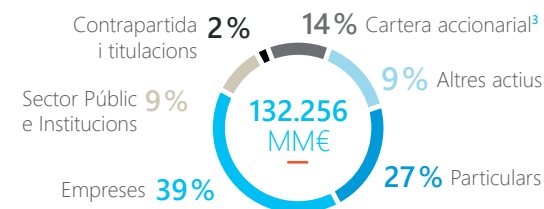
APR¹ Totals

Distribució per tipus de risc, %

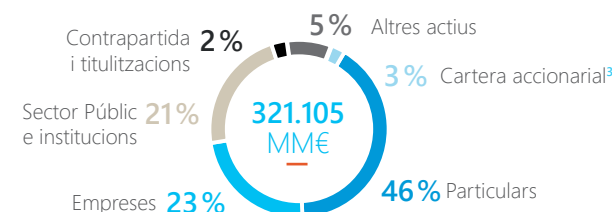
APR¹ per Risc de Crèdit Total²

Distribució per tipus de risc o sector, %

EAD¹ per Risc de Crèdit Total²

Distribució per tipus de risc o sector, %

¹ APR: Actius ponderats per riscos (Regulatoris). EAD: Exposure at default.

² Inclou risc de crèdit, accionarial, contrapartida i titulacions

³ La Cartera accionarial inclou el negoci de participades, a més de la participació en altres societats cotitzades i no cotitzades, així com en filials que no s'integren globalment a efectes prudencials (principalment VidaCaixa).

	2017	2018	2019
NPL (%)	6,0%	4,7%	3,6%
Ràtio de cobertura (%)	50%	54%	55%
Cost del risc (pbs) ¹	34	4	15
ROTE acumulat 12 mesos ²	8,3%	9,5%	7,7%
Ràtio eficiència ³	54,3%	52,9%	55,4%

¹ La reducció el 2018 de 30 pb inclou la reversió de provisions de prop de 275 milions d'euros associats a l'actualització del valor recuperable de l'exposició en un gran acreditat (la ràtio seria de 16 pb sense considerar la reversió esmentada).

² 10,8% ROTE 12 mesos sense despeses extraordinàries. El càlcul del ROTE inclou els ajustos de valoració en el denominador i es reexpressa la xifra publicada el 2018. Producte d'un canvi de política comptable associada al registre de certs compromisos de prestació definida, s'han reexpressat l'actiu, els recursos de clients, el patrimoni i les ràtios de rendibilitat i acció de períodes anteriors.

³ Sense despeses extraordinàries.

Solvència

	2017 ¹	2018 ¹	2019	Req. Mín. 2019
CET 1 (%)	11,7%	11,5%	12,0%	8,78%
Tier 1 (%)	12,3%	13,0%	13,5%	10,28%
Capital total (%)	15,7%	15,3%	15,7%	12,28%
MREL		18,9%	21,8%	
Ràtio de Palanquejament (%)	5,3%	5,5%	5,9%	
Ràtio de cobertura del conglomerat (%) ²	143,4%	131,4%	128,3%	

¹ Dades fully loaded.

² La ràtio es calcula segons els requeriments mínims regulatoris que s'apliquen cada any.

Liquiditat

En milions d'euros	2017	2018	2019
Ràtio NFSR ¹	112%	117%	129%
Ràtio LCR (%)	202%	200%	179%²
Ràtio LTD (%)	107,7%	104,6%	99,9%
Actius líquids d'alta qualitat	53.610	57.093	55.017

¹ Càlcul de 31-12-2019 aplicant els criteris regulatoris establerts al Reglament (UE) 2019/876 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de maig de 2019, que entra en vigor el juny de 2021. Els càlculs anteriors segueixen els criteris establerts per Basilea.

² LCR puntual a 31 de desembre de 2019. LCR mitjana 12 mesos 186%.

Des de desembre 2019, data a la qual es refereix aquest informe, s'han produït una sèrie d'esdeveniments rellevants que s'enumeren a continuació.

El Consell d'Administració en la seva sessió del 26 de març de 2020 va acordar una sèrie de mesures amb l'objectiu d'acomodar la posició del banc al nou entorn impactat per l'expansió del COVID-19 i per les mesures adoptades per les autoritats (veure informació privilegiada amb data 26/03/2020).

A continuació es resumeixen les principals mesures adoptades pel Consell d'Administració de CaixaBank rellevants a efectes prudencials:

- Reducció del dividend en efectiu proposat per a l'exercici 2019 a 0,07 euros per acció des de 0,15 euros per acció, en un exercici de prudència i responsabilitat social; fet que suposa reduir el *pay-out* del 52,6% al 24,6%.
- Que el dividend corresponent a l'exercici 2019 a què fa referència el punt anterior sigui pagat com un únic dividend a compte de l'exercici 2019, amb data 15 d'abril de 2020, sent aquesta l'única remuneració a l'accionista prevista amb càrrec a l'exercici 2019.
- Reducció de l'objectiu de la ràtio de solvència CET1 a l'11,5%, després de la consideració de nous aspectes regulatoris i supervisors, entre ells, l'impacte de les normes establertes en la Directiva sobre Requeriments de Capital 5 (CRD5) respecte de la composició dels requeriments de Pilar 2 (P2R). El Pla Estratègic 2019-2021 va establir per a desembre de 2021 un objectiu de capital del 12% més 1% addicional per absorbir els impactes de la implementació dels desenvolupaments de Basilea

(Basilea 4) i altres impactes regulatoris, la implantació dels quals s'estima que es retardarà en el temps.

- En relació amb la política de dividends vigent consistent en la distribució d'un dividend en efectiu superior al 50% del benefici net consolidat, modificar-la exclusivament per a l'exercici 2020, passant a la distribució d'un dividend en efectiu no superior a l'30% del benefici net consolidat reportat.

Després d'aquestes decisions, les ràtios de solvència regulatòries a 31 de desembre de 2019, que donen com segueix:

	Reportats a tancament 31/12/19	Ràtios després reducció dividend
CET1	12,0%	12,4%
Tier 1	13,5%	13,9%
Capital Total	15,7%	16,0%
MREL Subordinat	19,6%	19,9%
MREL Total	21,8%	22,2%
MREL Total PF ¹	22,5%	22,8%
Distància MDA	325pbs	378pbs

¹ Proforma emissió de €1.000M de Senior preferred realitzada a gener 2020.

El present informe inclou les dades reportades a desembre 2019, abans de tots els esdeveniments enumerats.

Per tant, l'apartat 4.-Capital, presenta la situació informada tancament de l'any 2019 d'acord amb les dades reportades al regulador i en línia amb els comptes anuals i els estats financers de tancament d'any.

A continuació es mostra la **Taula 4.1** (que apareix a la pàgina 52 d'aquest informe amb les dades de tancament de desembre 2019) amb les dades ajustades segons les mesures adoptades pel Consell i els canvis regulatoris esmentats anteriorment.

Taula 4.1. Solvència de CaixaBank

Imports en milions d'euros i en %

	Reportades a tancament 31/12/19	Ràtios després reducció dividend
CET1	17.787	18.266
Tier 1 adicionalç	2.236	2.236
Tier 1	20.023	20.502
Tier 2	3.224	3.224
Capital total	23.247	23.726
APR	147.880	147.880
Crèdit	113.947	113.947
Accionarial	18.310	18.310
Mercat	2.224	2.224
Operacional	13.400	13.400
Ràtio CET1	12,0%	12,4%
Ràtio Tier 1	13,5%	13,9%
Ràtio Cap. Total	15,7%	16,0%
Ràtio MREL subordinada	19,6%	19,9%
Ràtio MREL	21,8%	22,2%
Buffer MDA ¹	4.805	5.596
Expos. Leverage	341.681	341.681
Leverage ratio	5,9%	6,0%
Ràtio CET1 Ind.	13,8%	14,1%
Buffer MDA Ind.	9.139	9.646

¹ El Buffer MDA que aplica és el menor entre l'individual i el consolidat.

Pilar 3

Grup CaixaBank

1

1.

Pilar 3 Grup CaixaBank

El marc regulatori bancari de Basilea es basa en tres pilars:

Pilar 1

Determinació del capital regulatori mínim

Pilar 2

Revisió supervisora

Pilar 3

Disciplina de mercat

Amb aquest informe s'acompleix la Part Vuitena del Reglament UE 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell (d'ara endavant, «CRR»), que constitueix el Pilar 3 de Basilea, relatiu a les obligacions d'informació pública sobre el perfil de risc del Grup, el sistema de gestió i control del risc i els recursos propis, així com els nivells de solvència. A més, en l'elaboració d'aquest informe s'han tingut en compte: les directrius sobre els requisits de divulgació de conformitat amb la Part Vuitena del CRR publicades per l'EBA (European Banking Authority), les recomanacions publicades pel Comitè de Basilea de Supervisió Bancària (BCBS) i el que estableix la Política sobre la Divulgació i Verificació de la informació financera de CaixaBank. Com a novetat del 2019 i seguint les directrius EBA / GL / 2018/10 publicades al desembre 2018, s'han inclòs en el present informe quatre noves taules de detall de dubtosos i refinançaments¹.

La informació continguda en aquest document s'ha elaborat a nivell consolidat, sota perímetre prudencial, i compleix els requisits que estableix el CRR. Addicionalment, CaixaBank forma, principalment amb VidaCaixa, un conglomerat financer. En aquest sentit, i per donar cobertura als requeriments de supervisió addicional aplicables, el document també conté informació relativa a l'adequació de capital i la gestió dels riscos en el conglomerat. El Grup CaixaBank manifesta que no ha omès cap de les informacions requerides per raons de confidencialitat, ni per tenir caràcter reservat.

El present informe es pot consultar al web de CaixaBank².

Com a complement d'aquest document, que té una periodicitat anual, i d'acord amb l'article 433 del CRR i els requisits de divulgació establerts per

l'EBA, s'ha estimat oportú publicar amb més freqüència una part de la informació quantitativa que conté aquest informe.

En concret, es publica trimestralment un arxiu Excel amb les taules més significatives d'aquest informe, es pot consultar al web de CaixaBank en el mateix lloc que aquest document.

Tal com estableix la Política sobre la Divulgació i Verificació de la informació financera, aquest informe ha estat elaborat basant-se en els diferents processos de verificació i control establerts en cadascuna de les tres línies de defensa definides en el Marc de Control Intern de CaixaBank, així com complint els procediments interns de governança.

Seguint la Política de Divulgació del Grup CaixaBank, aquest document, amb dades referides a 31 de desembre de 2019, ha estat aprovat pel Consell d'Administració de CaixaBank en la seva sessió de 16 d'abril de 2020, amb la verificació prèvia de la Comissió d'Auditoria i Control.

Les taules d'aquest informe es detallen majoritàriament en milions d'euros. Hi ha una selecció de taules en milers d'euros per tal de donar més detall al lector, i s'especifica clarament en el títol de la taula.

¹ Veure taules 5.27, 5.28, 5.29 i 5.30 del present informe.

² http://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/informacioneconomicofinanciera/informacionconrelevanciaprudencial_ca.html

Grup
CaixaBank

2.

2.

Grup CaixaBank

2.1. Entorn regulatori

El 2010, el Comitè de Supervisió Bancària de Basilea va aprovar la reforma del Marc Regulatori Global de capital, conegut com a Basilea 3, arran de la crisi financera internacional. L'1 de gener de 2014, va entrar en vigor a la Unió Europea el paquet legislatiu que va transposar aquest marc, compost pel Reglament 575/2013 (CRR) i la Directiva 2013/36 (DRC IV). L'objectiu de les modificacions introduïdes és millorar la capacitat del sector bancari per absorbir els impactes de crisis econòmiques i financeres, reforçant la gestió i governança del risc, la transparència i la divulgació d'informació. En particular, aquestes millores es tradueixen en majors requeriments en la quantitat i qualitat de capital i la introducció de mesures de liquiditat i palanquejament. El Reglament CRR és d'aplicació directa a Espanya, on la Directiva DRC IV va ser implementada a través del Reial Decret Llei 14/2013, la Llei 10/2014 i el Reial Decret 84/2015, juntament amb altres disposicions de rang inferior, com la Circular 2/2016 del Banc d'Espanya (BdE). Aquest paquet legislatiu s'ha desplegat mitjançant altres normes de rang inferior i guies de l'EBA.

A més, CaixaBank, com a capçalera del conglomerat financer que forma principalment amb VidaCaixa, està sotmesa al marc de supervisió addicional que preveu la Directiva 2002/87 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2002, relativa a la supervisió addicional de les entitats de crèdit, empreses d'assegurances i empreses d'inversió d'un conglomerat financer.

CaixaBank monitora estretament els fòrums de discussió i aprovació dels diferents marcs regulatoris i hi participa activament.

Sota l'empara del primer pilar de la Unió Bancària Europea, el Mecanisme Únic de Supervisió (MUS), el BCE és el responsable de la supervisió directa de les entitats més significatives, entre les quals hi ha CaixaBank, i indirecta de la resta d'entitats, que estan supervisades directament per les autoritats nacionals corresponents.

El BCE segueix un cicle anual, conegut com a «procés de revisió i avaluació supervisora» (en les seves sigles en anglès, SREP, *Supervisory Review and Evaluation Process*), i dona forma al Pilar 2 del Marc Normatiu de Basilea.

L'SREP es configura com un procés supervisor basat en l'avaluació de suficiència de capital, liquiditat, govern corporatiu, gestió i control dels riscos. Tot això, a través d'un procés harmonitzat a escala europea i mitjançant la guia de l'Autoritat Bancària Europea (EBA) «*Guidelines on Common procedures and methodologies for the supervisory review and evaluation process and supervisory stress testing*» actualitzada el juny de 2018 (Guia SREP). El procés SREP pot derivar en requeriments addicionals de capital, liquiditat o altres mesures qualitatives en funció dels riscos i les debilitats detectades pel supervisor de forma específica a cadascuna de les entitats. La finalitat última de l'SREP és valorar la viabilitat de les entitats de manera individualitzada (supervisió microprudencial) tenint en compte, a més, anàlisis transversals i comparatives amb entitats similars. Els potencials requeriments de capital addicionals com a resultat de l'SREP (requeriments Pilar 2R) es complementen, en cas que apliquin, amb els requeriments de coixí combinat (CBR) compost pels coixins aplicables de conservació de capital, de capital anticíclic i riscos sistèmics. A més, el supervisor també pot establir una guia de capital coneguda com a Pilar 2G, l'incompliment de la qual no implicaria accions automàtiques per part del supervisor pel que fa a la capacitat de distribució de beneficis, també coneguda com a MDA. Tanmateix, sí que podria desembocar en mesures de supervisió intensi-

ficada individualitzades. El Pilar 2G, en general, no és públic.

Adicionalment al marc de supervisió prudencial, l'any 2014 es va aprovar la Directiva 2014/59/UE, per la qual s'estableix un marc per a la reestructuració i resolució d'entitats de crèdit, coneguda comunament per les seves sigles en anglès, BRRD (*Bank Recovery and Resolution Directive*). El 2015 es va transposar la BRRD al marc regulatori espanyol mitjançant la Llei 11/2015 i altres normes de rang inferior. Amb la BRRD i la Directiva 2014/49 del Sistema de Garantia de Dipòsits es millora la capacitat del sector bancari d'absorbir els impactes de crisis econòmiques i financeres i la capacitat de resolució d'entitats de manera ordenada, mantenint en ambdós casos l'estabilitat financera i la protecció als dipositants i evitant el rescat públic (*bail-out*).

La BRRD estableix que els Estats Membres han d'assegurar que les entitats elaboren i mantenen un pla de recuperació (*Recovery Plan*) amb l'objectiu de possibilitar l'adopció de mesures, amb vista a restablir la seva posició financera després d'un deteriorament important d'aquesta. Com a complement a la BRRD i la legislació nacional, l'EBA ha emès diverses guies en relació amb la definició d'un Pla de Recuperació.

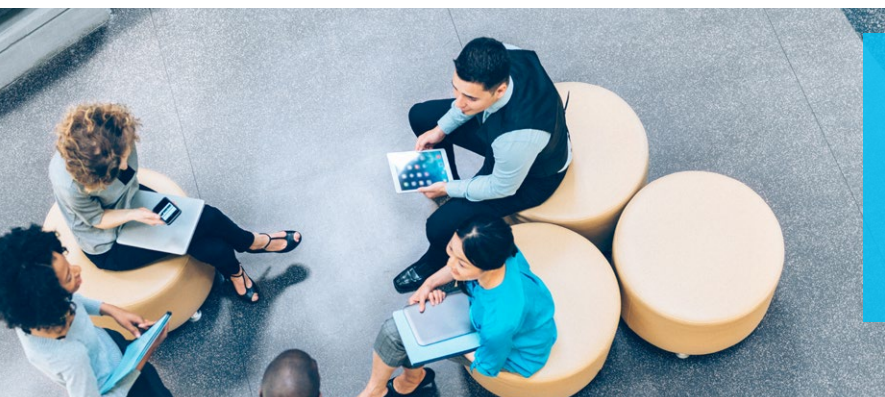
La BRRD també introdueix el marc per a la creació del Mecanisme Únic de Resolució (MUR), segon pilar de la Unió Bancària Europea, posteriorment desplegat en el Reglament 806/2014. En el MUR, les decisions les pren la Junta Única de Resolució i les implementen les Autoritats Nacionals de Resolució (a Espanya, FROB com a autoritat executiva i BdE com a autoritat preventiva), que a més dissenyen el

pla de resolució (*Resolution Plan*) de cada entitat, que col·labora aportant la informació necessària. A més, la BRRD introdueix l'exigència d'un nivell mínim d'absorció de pèrdues, *Minimum Requirement of Eligible Liabilities* (MREL). El MUR va entrar en vigor l'1 de gener de 2016. El Reglament Delegat (UE) 2016/1450 de la Comissió, de 23 de maig de 2016, pel qual es complementa la Directiva 2014/59/UE del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a les normes tècniques de regulació en què s'especifiquen els criteris relatius al mètode per establir el requisit mínim de fons propis i passius admissibles, es va aprovar amb l'objectiu de proporcionar a les autoritats de resolució una guia detallada per establir requisits MREL per als bancs. Es pot establir discrecionalment el nivell mínim i la composició d'MREL apropiat per a cada banc.

El 23 de novembre de 2016, la Comissió Europea va presentar un paquet de reformes d'una sèrie de normes bancàries per tal de completar el marc prudencial i de resolució del sector bancari vigent en aquell moment, mitjançant la implementació d'una sèrie de mesures per reduir el risc de les entitats davant una situació de shock tenint en compte la mida, la complexitat i el perfil empresarial dels bancs, incloent-hi, a més, mesures destinades a donar suport al finançament a les pimes i fomentar la inversió en infraestructures. Aquest paquet de reformes de les normes bancàries va ser formalment aprovat el 20 de maig de 2019 i publicat al Diari Oficial de la Unió Europea el 7 de juny. Després de la publicació, el text va entrar en vigor el 27 de juny de 2019; les esmenes, conegudes com les Directives DRC V i BRRD 2, seran aplicables, a tot tardar, el 28 de desembre de 2020 (després de la seva transposició) i el CRR 2, en general, passats 24 mesos des de la seva entrada en vigor. L'EBA ha publicat el seu full de ruta que descriu l'enfocament i els terminis que estudia per complir els mandats atorgats en el paquet de reformes normatives, especialment en les àrees del Pilar 2, governança i remuneració, grans exposicions, resolució i informes i divulgació.

- En relació amb les exposicions dubtoses (*Non Performing Exposures* o NPE), fa poc s'han publicat diferents iniciatives amb l'objectiu d'aplicar el «Pla d'acció per fer front als préstecs dubtosos a Europa», publicat pel Consell Europeu el juliol de 2017. Les més rellevants són:
 - Modificació del CRR mitjançant el Reglament 2019/630 pel que fa a la cobertura mínima de pèrdues derivades d'exposicions dubtoses (Backstop prudencial), que va entrar en vigor l'abril de 2019: aquest Reglament inclou calendaris de requeriments quantitatius de provisió mínima de NPE. S'aplica a NPE originades després del 26 d'abril de 2019. El potencial dèficit de provisions comptables que hi pogués haver respecte al que s'ha establert regulatòriament produiria una deducció en el CET1 de les entitats.
 - Guia del Banc Central Europeu sobre préstecs dubtosos per a entitats de crèdit, publicada el març de 2017: en l'addenda d'aquesta Guia, publicada el març de 2018, s'estableixen calendaris amb expectatives supervidores quantitatives de dotació de provisions d'aquest tipus d'exposicions. Aplicable a exposicions originades abans del 26 d'abril de 2019 i que s'hagin convertit en NPE a partir de l'1 d'abril de 2018. El calendari està alineat amb el Backstop prudencial. El potencial dèficit de provisions comptables que hi pogués haver respecte al que estableix l'addenda de la Guia se sotmetria al diàleg entre l'entitat i el supervisor, i podria resultar en una mesura de capital de Pilar 2.
 - Expectativa supervisora del BCE per abordar l'estoc de NPE previ a l'1 d'abril de 2018, que es materialitzaria, entitat a entitat, a través del procés SREP (mesures de capital de Pilar 2).

2.2. Àmbit d'aplicació

CaixaBank, S.A. (d'ara endavant, «CaixaBank» –per la seva denominació comercial– o «l'Entitat») és una societat anònima de nacionalitat espanyola inscrita en el Registre Mercantil de València, Tom 10370, Folí 1, Full V-178351 i en el Registre Administratiu Especial del Banc d'Espanya amb el número 2100. L'identificador d'Entitat Jurídica (LEI) de CaixaBank i el seu NIF són 7CUNS533WI-D6K7DGF187 i A08663619, respectivament.

Les accions de CaixaBank estan admeses a negociació a les **Borses de Madrid, Barcelona, València i Bilbao**, i en el seu mercat continu. El domicili social i fiscal de CaixaBank està al carrer Pintor Sorolla, 2-4 de València.

L'objecte social de CaixaBank consisteix principalment en:

- la realització de tota classe d'activitats, operacions, actes, contractes i serveis propis del negoci de banca en general, incloent-hi la prestació de serveis d'inversió i serveis auxiliars, i la realització d'activitats d'agència d'assegurances;
- la recepció de fons del públic en forma de dipòsit irregular o en altres d'anàlogues, per a la seva aplicació per compte propi a operacions actives de crèdit i de microcrèdit, i a altres inversions i la prestació a la clientela de serveis de gir, transferència, custòdia, mediació i altres; i
- l'adquisició, tinença, gaudi i alienació de tota classe de títols valor i la formulació d'oferta pública d'adquisició i venda de valors, així com de tota classe de participacions en qualsevol societat o empresa.

CaixaBank i les seves societats dependents integren el Grup CaixaBank (d'ara endavant, «Grup CaixaBank» o «el Grup»).

CaixaBank és l'empresa matriu del conglomerat financer integrat per les entitats del Grup que tenen la condició de regulades. CaixaBank es classifica com a entitat supervisada significativa

i forma, juntament amb les entitats de crèdit del seu Grup, un grup supervisat significatiu del qual CaixaBank és l'entitat al màxim nivell de consolidació prudencial.

Com a entitat bancària cotitzada, està subjecta a la supervisió del Banc Central Europeu i de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), per bé que les entitats del Grup estan subjectes a la supervisió d'organismes complementaris i sectorials.

En ser CaixaBank una societat mercantil de nacionalitat espanyola, que té forma jurídica de societat anònima, es regeix pel Text Refós de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i normativa de desplegament. A més, en ser una entitat cotitzada, també es regeix pel Text Refós de la Llei del Mercat de Valors, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, i normativa de desplegament.

2.3. Altra informació de caràcter general

A 31 de desembre de 2019, les següents entitats de crèdit o establiments financers de crèdit pertanyents al Grup CaixaBank compleixen els requeriments mínims de capital que els són aplicables a escala individual: CaixaBank, Banco BPI i Telefónica Consumer Finance. A més, en la data de referència, CaixaBank i BPI compleixen els requeriments de capital a escala consolidada i subconsolidada, respectivament.

Les següents entitats de crèdit o establiments financers de crèdit del Grup CaixaBank estan exemptes de requeriments de capital: Nuevo MicroBank, CaixaBank Payments & Consumer, Corporación Hipotecaria Mutual i Credifimo.

Així mateix, totes les altres entitats dependents regulades (les gestores d'actius del Grup CaixaBank Asset Management, BPI Suisse i les companyies d'assegurances del Grup VidaCaixa) compleixen els requeriments de recursos propis que estableixen les diferents normatives sectorials que els són aplicables.

Tenint en compte la normativa d'aplicació, cal destacar que no hi ha, ni és previsible que hi hagi, cap impediment pràctic o jurídic rellevant per a la immediata transferència de fons propis a les filials del Grup CaixaBank o per al reemborsament dels seus passius de tercers per part de CaixaBank. Pel que fa a la capacitat de les filials del Grup CaixaBank per repartir dividendes o, de qualsevol forma, transferir fons a la societat matriu, les societats que han de complir requeriments mínims de capital a escala individual (Banco BPI i Telefónica Consumer Finance) per aconseguir aquests requeriments, poden veure limitada la capacitat de repartiment o transferència de fons. En relació amb la resta de filials, incloent-hi les que estan exemptes de requeriments de capital, no hi ha ni és previsible que hi hagi cap impediment pràctic o jurídic rellevant per al repartiment de dividendes o, d'alguna manera, la transferència de fons més enllà dels que deriven de la normativa societària o, si escau, acords de socis que els siguin aplicables.

2.4. Descripció del grup consolidable a l'efecte regulatori

A l'efecte del que disposa la normativa comptable vigent, que segueix els criteris exposats en les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (concretament la NIIF 10), hi ha un grup consolidable quan una entitat dominant exerceix el control, directe o indirecte, respecte de la resta d'entitats (dependents).

Aquesta relació es materialitza fonamentalment quan l'entitat dominant, pel fet de tenir poder sobre la dependent, està exposada als rendiments variables procedents de la implicació en aquesta, o bé hi té dret, i a més té la capacitat d'influir en aquests rendiments.

Les principals diferències relatives al perímetre i als mètodes de consolidació aplicats a l'efecte de l'elaboració de la informació del Grup CaixaBank que conté aquest informe, i a l'efecte de l'elaboració dels comptes anuals consolidats (CA) del Grup, es resumeixen a continuació:

- Per a l'elaboració dels CA del Grup CaixaBank, totes les entitats dependents (sobre les quals la societat matriu té capacitat per exercir control) han estat consolidades pel mètode d'integració global. Al contrari, les entitats associades (sobre les quals la matriu exerceix una influència significativa) i les de negoci conjunt (direcció conjunta de la matriu amb altres accionistes) ho han fet pel mètode de la participació.
- A l'efecte prudencial, les entitats filials dependents amb una activitat diferent de la d'entitat de crèdit o de la d'empresa d'inversió o financera, tal com es defineix a la Directiva 2013/36/UE i al Reglament (UE) 575/2013, tots dos de 26 de juny de 2013, es consoliden pel mètode de la participació. En el cas de negocis conjunts que són entitats financeres, es consoliden per mètode d'integració proporcional, independentment del mètode que s'utilitzi en els CA.

A l'**Annex IV** es presenta el detall de participacions subjectes a límits regulatoris a l'efecte de deducció. Per part seva, a l'**Annex V** es desglossen les societats amb diferències entre el mètode de consolidació prudencial i comptable.

2.5. Conciliació comptable entre els estats financers i els estats amb fins regulatoris

Tal com preveu l'annex I del Reglament d'Execució (UE) 1423/2013 de la Comissió, la taula següent mostra el balanç reservat o prudencial que s'utilitza per calcular els recursos propis comptables i els requeriments mínims de capital, i es compara amb la informació comptable que es publica en els estats financers.

Taula 2.1. Conciliació balanç públic i reservat

Imports en milions d'euros

Actiu	Perímetre Públic	Entitats grup incorp. Mètode part. ¹	Operativa intragrup i ajustos consol. ²	Perímetre Reservat	Ref. ³
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	15.110	(9)	-	15.100	
Actius financers mantinguts per negociar	7.370	0	7.056	14.427	
Act. Fi. No mant. per neg. Oblig. a valor raó. amb canvis en resultats	427	-	10	437	
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	1	-	-	1	
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	18.371	0	-	18.372	
Actius financers a cost amortitzat	244.702	(278)	902	245.326	
Derivats - comptabilitat de cobertures	2.133	-	-	2.133	
Camb. val raó. Elem. coberts d'una cart. amb cobert del risc de tipus d'interès	106	-	-	106	
Inversions en negocis conjunts i associades	3.941	2.564	1	6.506	
Entitats associades	3.776	(1.011)	-	2.764	
del qual: Fons de comerç (nets de correcció)	355	(300)	-	56	8
Entitats multigrup	166	-	1	167	
del qual: Fons de comerç (nets de correcció) ⁴	-	-	53	53	8
Entitats del grup	-	3.575	-	3.575	
del qual: Fons de comerç	-	973	-	973	8
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	72.683	(72.683)	-	-	
Actius tangibles	7.282	(229)	-	7.052	
Actius intangibles	3.839	(688)	-	3.150	8
Actius per impostos	11.113	(244)	19	10.888	
Altres actius	2.981	(1.000)	1.622	3.602	
Act. No Corr. I grups alien. elem. classif. com a mantinguts per a la venda	1.354	(99)	-	1.255	
Total Actiu	391.414	(72.668)	9.611	328.357	

Passiu

	Perímetre Públic	Entitats grup incorp. Mètode part. ¹	Operativa intragrup i ajustos consol. ²	Perímetre Reservat	Ref. ³
Passius financers mantinguts per negociar	2.338	-	7.045	9.382	
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	1	-	-	1	
Passius financers a cost amortitzat	283.975	(730)	2.458	285.704	
Derivats - comptabilitat de cobertures	515	-	-	515	
Canvis del VR elem. coberts de cartera amb cobertura del risc de TI	1.474	-	-	1.474	
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	70.807	(70.807)	-	-	
Provisions	3.624	(2)	3	3.625	
Passius per impostos	1.296	(509)	85	872	
Altres passius	2.163	(542)	20	1.641	
Passius incl. en grups alien. elem. classif. com a mantinguts per a la venda	71	(70)	-	1	
Total Passiu	366.263	(72.660)	9.611	303.214	

Patrimoni Net

	Perímetre Públic	Entitats grup incorp. Mètode part. ¹	Operativa intragrup i ajustos consol. ²	Perímetre Reservat	Ref. ³
Fons Propis	26.247	-	-	26.247	
Un altre resultat global acumulat	(1.125)	-	-	(1.125)	3
Interessos minoritaris [participacions no dominants]	29	(8)	-	21	
Total Patrimoni Net	25.151	(8)	-	25.143	
Total Passiu + Patrimoni Net	391.414	(72.668)	9.611	328.357	

¹ Entitats del grup no consolidables per activitat, principalment VidaCaixa. S'elimina la seva contribució al balanç públic i s'incorpora el seu valor comptable com a participació.

² Principalment operativa amb el negoci assegurador de VidaCaixa i BPI Vida i altres societats del grup econòmic propi no consolidable, que no s'eliminen en la consolidació en el perímetre reservat.

³ Referència amb la línia corresponent de la informació facilitada en l'Annex I. Informació sobre fons propis transitoris.

⁴ A l'efecte de deducció de recursos propis s'inclouen, per decisió prudencial, 53 milions que no estan segregats en el balanç.

Taula 2.2. EU LI1 - Diferències entre els àmbits de consolidació comptable i prudencial i la correspondència de les categories dels estats financers amb les categories de risc de la regulació prudencial

Imports en milions d'euros

	Valors comptables segons es publiquen en els estats financers	Valors comptables en l'àmbit de la consolidació reguladora	Valor comptable de les partides				
			Subjectes al marc de risc de crèdit	Subjectes al marc de risc de crèdit de contrapart	Subjectes al marc de titulització	Subjectes al marc de risc de mercat	No subjectes a requeriments de capital o subjectes a deducció del capital ³
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista			15.100	-	-	-	-
Actius financers mantinguts per negociar ¹	7.370	14.427	-	13.252	-	14.427	-
Act. Fi. No mant. per neg. Oblig. a valor raó. amb canvis en resultats	427	437	437	-	-	-	-
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	1	1	1	-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global ²	18.371	18.372	18.371	-	-	415	-
Actius financers a cost amortitzat	244.702	245.326	240.565	4.378	64	-	319
Derivats - comptabilitat de cobertures	2.133	2.133	-	2.133	-	-	-
Canv. val. raó. elem. coberts d'una cart. amb cobert. del risc de tipus d'int.	106	106	-	-	-	-	106
Inversions en negocis conjunts i associades	3.941	6.506	5.471	-	-	157	1.035
Actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	72.683	-	-	-	-	-	-
Actius tangibles	7.282	7.052	7.052	-	-	-	-
Actius intangibles	3.839	3.150	-	-	-	-	3.150
Actius per impostos	11.113	10.888	7.231	-	-	-	3.657
Altres actius	2.981	3.602	2.555	-	-	-	1.047
Act. No Corr. I grups alien. elem. classif. com a mantinguts per a la venda	1.354	1.255	1.255	-	-	-	-
Total d'Actiu	391.414	328.357	298.040	19.764	64	14.999	9.315
Passius financers mantinguts per negociar ¹	2.338	9.382	-	8.911	-	9.382	471
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	1	1	-	-	-	-	1
Passius financers a cost amortitzat	283.975	285.704	-	3.705	-	-	281.999
Derivats - comptabilitat de cobertures	515	515	-	515	-	-	-
Canvis del VR elem. coberts de cartera amb cobertura del risc de TI	1.474	1.474	-	-	-	-	1.474
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	70.807	-	-	-	-	-	-
Provisions	3.624	3.625	255	-	-	-	3.370
Passius per impostos	1.296	872	269	-	-	-	603
Altres passius	2.163	1.641	-	-	-	-	1.640
Passius incl. en grups alien. elem. classif. com a mantinguts per a la venda	71	1	-	-	-	-	1
Total de Passiu	366.263	303.214	524	13.131	-	9.382	289.558
Total Patrimoni Net	25.151	25.143	-	-	-	-	-
Total Passiu + Patrimoni Net	391.414	328.357	524	13.131	-	9.382	289.558

¹ A la cartera mantinguda per negociar es duplica l'exposició dels derivats, tant risc de crèdit de contrapart com a risc de mercat.

² L'exposició dels instruments de patrimoni en divises es duplica, tant risc de crèdit com a risc de mercat.

³ Dels que 6.063 MM € subjectes a deduccions.

La taula 2.3 (LI2) reflecteix com arribar a les exposicions a efectes prudencials, partint dels valors comptables del balanç financer consolidat segons els requisits del CRR a la seva part primera, títol II, secció 2 i 3 i, que es defineixen com:

- **Import net total en l'àmbit de consolidació prudencial:** el valor resultant després de la compensació dins balanç entre actius i passius de conformitat amb l'àmbit de consolidació prudencial, independentment de si aquests actius i passius són elegibles per a l'aplicació de les normes específiques de compensació segons el que disposa la part tercera, títol II, capítols 4 i 5, així com el títol IV del CRR.
- **Imports de les exposicions considerats a efecte prudencial:** l'expressió designa la quantia agregada considerada com a punt de partida del càlcul dels APR (actius ponderats per risc) abans d'aplicar els mètodes de reducció del risc de crèdit diferents de la compensació de la part tercera, títol II, capítol 4 del CRR però després d'aplicar els requisits de compensació de la part tercera, títol II, capítols 4 i 5, i del títol IV d'aquest Reglament per a cada categoria de risc. En el marc de risc de crèdit, aquesta xifra correspon a la quantia de l'exposició utilitzada en el mètode estàndard per al risc de crèdit (vegeu l'article 111 de la part tercera, títol II, capítol 2 del CRR) o a les EAD en el mètode basat en qualificacions internes (IRB) per al risc de crèdit.

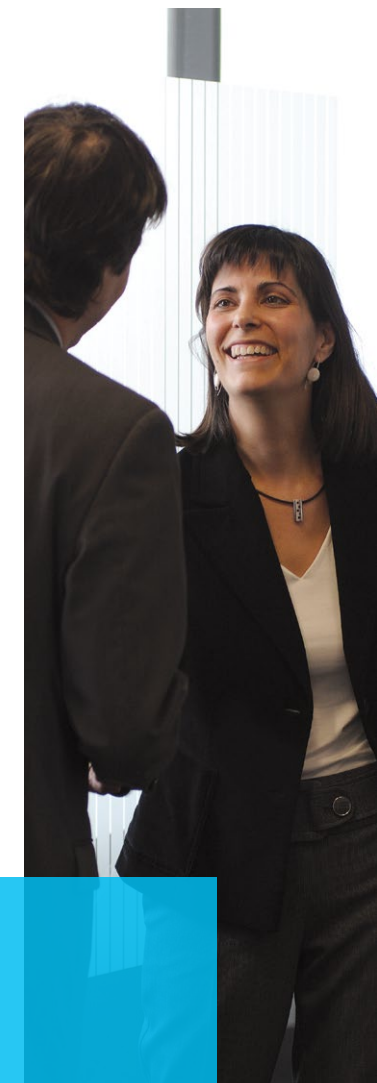
Tot seguit s'explica el repartiment en columnes segons la tipologia de risc que conté cada exposició del balanç prudencial:

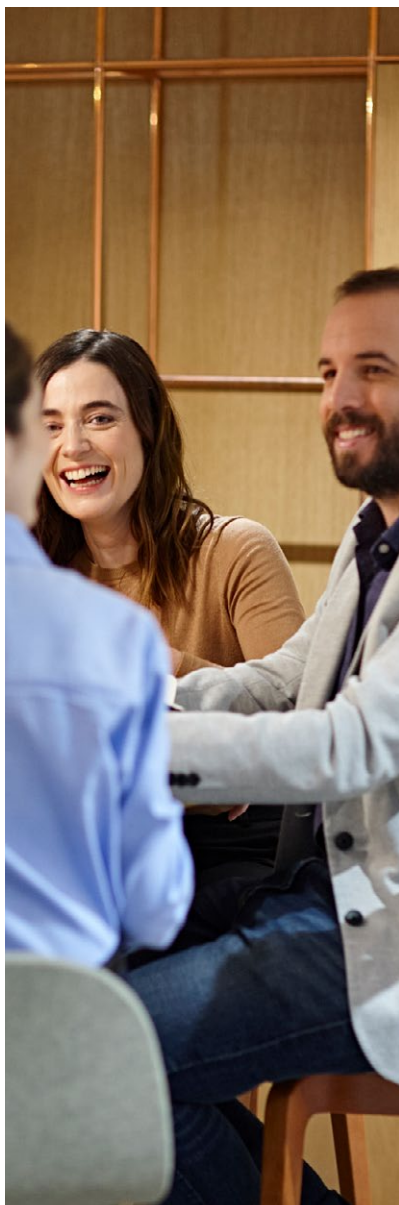
- El marc de risc de crèdit correspon a les exposicions de la part tercera, títol II, del CRR, els requisits de divulgació de la part vuitena del Reglament de les quals s'especifiquen a les seccions 4.9 i 4.10 de les directrius EBA.
- El marc del risc de contrapart correspon a les exposicions esmentades a la part tercera, títol II, capítol 6 del CRR, els requisits de divulgació de la part vuitena d'aquest Reglament de les quals s'especifiquen a la secció 4.11 de les directrius EBA.

- El marc de titulització correspon a les exposicions de la cartera d'inversions incloses a la part tercera, títol II, capítol 5 del CRR.
- El marc de risc de mercat correspon a les exposicions de la part tercera, títol IV, del CRR, els requisits de divulgació de la part vuitena del Reglament de les quals s'especifiquen a la secció 4.13 de les directrius EBA.

Els principals motius de conciliació entre el valor comptable i l'exposició i que es reflecteixen en les diferents files de l'LI2 són:

- **Imports de les partides fora de balanç:** comprenen les exposicions originals fora de balanç després de l'aplicació dels corresponents factors de conversió de les columnes. El factor de conversió per a les partides fora de balanç que es ponderaran per risc en aplicació del que disposa la part tercera, títol II del CRR queda definit en els articles 111, 166, 167 i 182 (pel que fa al risc de crèdit), l'article 246 (pel que fa al risc de titulització), els articles 274 a 276 i l'article 283 d'aquest Reglament (pel que fa al risc de contrapart).
- **Diferències de valoració:** inclouen l'efecte de l'import en llibres dels ajustos de valoració, de conformitat amb el que disposa la part segona, títol I, capítol 2, article 34 i la part tercera, títol I, capítol 3, article 105 del CRR de les exposicions de la cartera tant de negociació com d'inversió valorades al valor raonable segons el marc comptable aplicable.
- **Diferències resultat de normes de compensació diferents de les incloses a la segona fila de la taula LI2:** es refereixen als valors de l'exposició nets dins i fora de balanç després d'aplicar les normes de compensació específiques de la part tercera, títol II, capítols 4 i 5, així com del títol IV del CRR. L'efecte de l'aplicació de les normes de compensació podrà ser negatiu (en cas que s'hagin de compensar més exposicions que les compensades dins balanç de la segona fila) o positiu (en cas que l'aplicació de les normes de compensació del CRR doni com a resultat un valor a compensar inferior al de la compensació dins balanç de la segona fila).

- **Diferències resultat de la consideració de les provisions:** reflecteix la reintegració en el valor de l'exposició dels ajustos per risc de crèdit específic i per risc de crèdit general (tal com queden definits al Reglament Delegat (UE) núm. 183/2014 de la Comissió) que hagin estat deduïts segons el marc comptable aplicable de l'import en llibres de les exposicions de conformitat amb el que disposa la part tercera, títol II, capítol 3 del CRR a l'efecte de ponderació de risc. Pel que fa a les exposicions ponderades per risc segons el que disposa la part tercera, títol II, capítol 2 del CRR, quan l'import en llibres dels estats financers segons l'àmbit de consolidació prudencial hagi estat reduït amb elements classificats com a ajustos per risc de crèdit general segons el que disposa el reglament delegat esmentat, aquests elements hauran de ser reintegrats en el valor de l'exposició.
- **Diferències que es deuen a filtres prudencials:** inclouen l'efecte en l'import en llibres segons l'àmbit de consolidació prudencial dels filtres prudencials inclosos en els articles 32, 33 i 35 de la part segona, títol I, capítol 2 del CRR i aplicats de conformitat amb els requisits de la part dècima, títol I, capítol 1, articles 467 i 468 del CRR i de la guia del CEBS 04/91 sobre els filtres prudencials per al capital regulatori (*Guidelines on prudential filters for regulatory capital*).

Taula 2.3. EU LI2 - Principals fonts de diferències entre els imports de les exposicions a efectes prudencials i els valors comptables dels estats financers

Imports en milions d'euros

	Partides subjectes a:				
	Total	Marc de risc de crèdit	Marc de risc de crèdit de contrapart	Marc de titulització	Marc de risc de mercat
Valor comptable de l'actiu en l'àmbit de consolidació prudencial (segons plantilla EU LI1)	332.866	298.040	19.764	64	14.999
Valor comptable del passiu en l'àmbit de consolidació prudencial (segons plantilla EU LI1)	23.038	524	13.131	-	9.382
Import net total en l'àmbit de consolidació prudencial	309.828	297.515	6.632	64	5.616
Import de les partides fora de balanç	88.672	88.672	-	-	-
Add-on	5.443	-	5.443	-	-
Transferència de risc via titulitzacions	(1.344)	(3.540)	-	2.196	-
Diferències degudes a regles de compensació (<i>netting</i> , posicions llargues / curtes, diversificació)	(11.536)	-	(5.920)	-	(5.616)
Diferències degudes a la consideració de provisions	3.657	3.657	-	-	-
Mitigadors de risc en cartera estàndard (Garanties)	(4.186)	(2.980)	(1.206)	-	-
Quantia corresponent a factors de conversió de crèdit (CCF)	(71.597)	(71.597)	-	-	-
Resta	(111)	(111)	-	-	-
Imports de les exposicions considerats a efectes prudencials	318.825	311.615	4.950	2.260	-

**Govern,
organització i
gestió del risc**

3.

3.

Govern, organització i gestió del risc

El Consell d'Administració, l'Alta Direcció i el Grup en el seu conjunt estan fermament compromesos amb la gestió del risc.

El marc de gestió del risc del Grup Caixa-Bank consisteix en els elements següents:

- **Processos estratègics de gestió del risc per a la identificació, el mesurament, seguiment, control i reporting dels riscos: Risk Assessment, Catàleg Corporatiu de Riscos, Marc d'Apetit al Risc (RAF) i Planificació de riscos..**
- **La Cultura de riscos** constitueix un element diferencial en la presa de decisions i la gestió del negoci del Grup que, juntament amb el **Govern i organització**, les infraestructures de riscos i les capacitats del seu equip humà, permet mantenir un perfil de risc moderat.
- El **marc de Control Intern** proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup i es configura sobre la base del model de Tres Línies de Defensa.
- Incerteses en relació amb l'entorn geopolític i macroeconòmic.
- Persistència d'un entorn de tipus d'interès baixos.
- Nous competidors amb possibilitat de disrupció.
- Ciberseguretat.
- Riscos relacionats amb el canvi climàtic.
- Pressió de l'entorn legal, regulatori o supervisor.

Aquest marc de gestió de riscos del Grup se sotmet a una revisió contínua, sense que s'hagi produït cap modificació rellevant durant l'exercici 2019. Destaca, no obstant això, la identificació d'esdeveniments estratègics de riscos, fruit del procés de *Risk Assessment*:

El **Consell d'Administració** manifesta que el marc de gestió de riscos implementat és adequat en relació amb el perfil i l'estratègia del Grup.

Elements centrals del marc de gestió del risc

Processos estratègics de gestió del risc

Identificació i avaluació de riscos: <i>Risk Assessment</i>	Taxonomia i definició de Riscos: Catàleg de Riscos	Seguiment de riscos: Marc d' Apetit al Risc (RAF)	Planificació de riscos
Exercici semestral d'autoavaluació de riscos per a tots els riscos del Catàleg. Incorpora un procés d'identificació d'esdeveniments estratègics que afecten a un o més riscos que, pel seu potencial d'impacte en el mitjà termini, convé monitorar de forma específica.	Relació i descripció dels riscos materials identificats pel procés de <i>Risk Assessment</i> amb revisió anual. Facilita el seguiment i <i>reporting</i> , intern i extern, dels riscos.	Eina integral i prospectiva, amb què el Consell d'Administració determina la tipologia i els llindars que està disposat a acceptar per a la consecució dels objectius estratègics del Grup en relació amb tots els riscos del Catàleg.	Avaluació, sota perspectiva dels riscos, del balanç actual, futur i hipotètic en cas d'estrès.

Govern i organització

Es desenvolupa a través de polítiques, normes i procediments interns que assegurin l'adequada tutela per part dels òrgans de govern i comitès directius, així com per l'especialització de l'equip humà.

Cultura de riscos

La Cultura de riscos s'articula a través dels principis generals de gestió del risc, la formació i l'avaluació-retribució variable de l'acompliment dels empleats, entre d'altres.

Marc de Control intern

Estructura sobre la base del model de les tres Línies de Defensa que proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup.

3.1. Govern i organització

3.1.1. Govern corporatiu

Un govern corporatiu sòlid permet que les companyies mantinguin un procés de presa de decisions eficient i metòdic, que transmeti claredat en l'assignació de responsabilitats, eviti possibles conflictes d'interès, assegurï l'eficiència en la gestió de riscos i el control intern i promogui la transparència.

D'acord amb el compromís amb la nostra missió i visió, integrar les pràctiques de bon govern corporatiu en la nostra activitat és necessari i és una prioritat estratègica per aconseguir una companyia ben dirigida i ser reconeguts per fer-ho.

La informació relativa al govern corporatiu en l'Entitat d'aquest Informe de gestió consolidat es complementa amb els documents següents de naturalesa pública i disponibles al web de CaixaBank (www.caixabank.com):

- L'[Informe Anual del Govern Corporatiu](#) (IAGC) corresponent a l'exercici 2019, que forma part d'aquest Informe de Gestió Consolidat i ha estat formulat pel Consell d'Administració.
- L'[Informe Anual de Remuneracions dels Consellers](#) (IARC) que s'ha de preparar i sotmetre a votació no vinculant a la Junta General d'Accionistes, el qual no forma part d'aquest Informe de Gestió Consolidat.
- La [Política de selecció, diversitat i evaluació de la idoneïtat](#) de consellers i dels membres de l'alta direcció i altres titulars de funcions clau de CaixaBank i el seu Grup; i
- El [document de registre](#) de CaixaBank (en el qual figuren tots els càrrecs dels consellers en altres consells d'administració comunicats a el Registre d'Alts Càrrecs del

Banc d'Espanya, dels últims 5 anys, a excepció de societats patrimonials, filials d'emissor de el qual sigui també conseller o en societats del Grup CaixaBank).

La **Política de Govern Corporatiu** de CaixaBank es fonamenta en els valors corporatius de l'Entitat, així com en les millors pràctiques de bon govern, particularment les recomanacions del Codi de bon govern de les societats cotitzades aprovat per la CNMV el 2015. Aquesta Política estableix els principis d'actuació que regiran el govern corporatiu de la Societat.

Principis i pràctiques de Govern Corporatiu

①

Competències i autoorganització eficient del Consell d'Administració de CaixaBank

②

Diversitat i equilibri en la composició del Consell d'Administració

③

Professionalitat i deures dels membres del Consell d'Administració

④

Remuneració equilibrada i orientada a atreure i retenir el perfil adequat dels membres del Consell d'Administració

⑤

Compromís amb una actuació ètica i sostenible de la societat

⑥

Protecció i foment dels drets dels accionistes

⑦

Compliment de la normativa vigent com a principi rector de totes les persones que integren CaixaBank

⑧

Marc de control intern

⑨

Assumpció i actualització de les millors pràctiques de bon govern

⑩

Transparència informativa

Fites de l'exercici 2019

Canvis en la composició del Consell d'Administració i les seves comissions

La Junta General Ordinària d'Accionistes de l'exercici 2019 ha acordat reduir el nombre de membres del Consell d'Administració de 18 a 16, per aproximar-se a les recomanacions del Codi de Bon Govern, i dins els límits establerts en els Estatuts Socials. Aquest aspecte ha anat acompanyat d'una renovació de membres del Consell d'Administració. Els canvis principals són:

Baixa després del venciment del mandat:

Alain Minc	Independent
Juan Rosell	Independent
Antonio Sáinz de Vicuña	Independent
Javier Ibarz	Dominical

Nomenaments:

Cristina Garmendia	Independent
Marcelino Armenter	Dominical

A més dels canvis en la composició dels membres del Consell d'Administració, s'ha acordat reorganitzar la composició de les comissions del Consell:

Nomenament	Càrrec i comissió del Consell	Substitueix
Verónica Fisas	Vocal de la Comissió de Retribucions	Juan Rosell
Xavier Vives	Vocal de la Comissió de Nomenaments	Alain Minc
Eduardo Javier Sanchiz	President de la Comissió de Riscos	Antonio Sáinz de Vicuña
Koro Usarraga	President de la Comissió d'Auditoria i Control	Alain Minc

Per tal d'ajudar el Consell en tots els assumptes relacionats amb la innovació tecnològica i en la transformació digital, així com en el seguiment i l'anàlisi de les tendències i les innovacions que en aquest àmbit puguin afectar l'estratègia i el model de negoci de CaixaBank, amb data 23 de maig de 2019 s'ha aprovat la constitució de la **Comissió d'Innovació, Tecnologia i Transformació Digital**.

Consell d'Administració

El **Consell d'Administració** és el màxim òrgan de representació, gestió i administració de l'Entitat i és competent per adoptar acords sobre qualsevol classe d'assumptes, excepte en les matèries reservades a la competència de la JGA. Aprova i supervisa les directrius estratègiques i de gestió establertes en interès de totes les societats del Grup i vetlla pel compliment de la normativa i l'aplicació de bones pràctiques en l'exercici de la seva activitat, així com per l'observança dels principis de responsabilitat social addicionals acceptats voluntàriament.

A CaixaBank, les funcions de President i de Conseller Delegat són diferents i complementàries, amb una clara divisió de responsabilitats. El Pre-

sident és l'alt representant de l'Entitat. El Consell d'Administració ha designat un Conseller Delegat, únic Conseller Executiu de l'Entitat, que s'encarrega de la gestió diària sota la supervisió del Consell d'Administració. També hi ha una comissió delegada, denominada Comissió Executiva, que té atribuïdes funcions executives (llevat de les indelegables), que també informa el Consell i que es reuneix amb més freqüència que aquest.

A més, existeix la figura del Conseller Coordinador, nomenat entre els Consellers Independents, que coordina i reuneix els altres Consellers Independents i es fa ressó de les seves preocupacions, i que també dirigeix l'avaluació periòdica

del President i presideix el Consell en la seva absència i la del Vicepresident, entre altres funcions que té assignades.

Els Consellers reuneixen els requisits d'honorabilitat, experiència i bon govern exigits per la legislació aplicable, i també es tenen en compte recomanacions i propostes sobre la composició d'òrgans d'administració i el perfil de consellers que hagin emès autoritats i experts nacionals o comunitaris.

El Consell d'Administració de CaixaBank procura comptar en tot moment amb un adequat equilibri en la seva composició, tenint una àmplia majoria de consellers no executius i promovent així mateix la diversitat de gènere, experiències i coneixements en la composició. En aquest marc, la Comissió de Nomenaments, d'acord amb la verificació realitzada de l'acompliment de la política de selecció de consellers i la reavaluació individual de la idoneïtat de cada conseller, ha conclòs que es considera adequada l'estructura, grandària i la composició del Consell d'Administració.

El Consell d'Administració de CaixaBank procura comptar en tot moment amb un adequat equilibri en la seva composició, tenint una àmplia majoria de consellers no executius i **promovent així mateix la diversitat de gènere, experiències i coneixements en la composició.**

43,8%

Consellers
Independents

37,5%

De dones
al Consell

1

Conseller
Executiu

1

Conseller
Coordinador

61

Edat mitjana
Consellers

Perfil dels membres del Consell

1

Executius

7

Independents

8

Dominicals

Termini d'acompliment en el càrrec

69%
0-4 anys

19%
4-8 anys

12%
+8 anys

Termini d'acompliment en el càrrec dels Consellers Independents

57%
0-4 anys

14%
4-8 anys

29%
+8 anys

Comissions del Consell

En el marc de la seva funció d'autoorganització, el Consell d'Administració de CaixaBank disposa de diferents comissions especialitzades per raó de la matèria, amb facultats de supervisió i assessorament, així com d'una Comissió Executiva:

COMISSIÓ EXECUTIVA

6

Nre. de membres

>> Composició

La composició de la Comissió Executiva, de la qual formen part el President i el Conseller Delegat, reflecteix la composició del Consell.

3

Consellers Independents

>> Funcions

La Comissió Executiva de l'Entitat té delegades totes les competències i facultats legalment i estatutàriament delegables i informa el Consell sobre els assumptes tractats i les decisions adoptades.

95,2 %

Assistència mitjana a les sessions

19

Nombre de reunions en 2019

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS

3

Nre. de membres

>> Composició

La Comissió de Nomenaments estarà formada per Consellers que no desenvolupin funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de 3 i un màxim de 5 membres, i la majoria dels seus membres seran Consellers Independents.

Els membres de la Comissió de Nomenaments els nomenarà el Consell d'Administració a proposta de la Comissió d'Auditoria i Control, i el President de la Comissió serà nomenat d'entre els Consellers Independents que formin part de la Comissió.

2

Consellers Independents

>> Funcions

Entre les seves funcions hi ha:

- Avaluar i proposar al Consell d'Administració l'avaluació de les competències, els coneixements i l'experiència necessaris dels membres del Consell d'Administració i del personal clau de la societat.
- Elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de Consellers Independents per a la designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació d'aquests Consellers per la Junta General d'Accionistes.
- Informar del nomenament i, si escau, el cessament del Conseller Coordinador, del Secretari i dels Vicesecretaris del Consell per a la seva submissió a l'aprovació del Consell d'Administració.
- Informar de les propostes de nomenament o separació dels Alts Directius. Pot fer aquestes propostes directament quan es tracti d'Alts Directius que, per les seves funcions, ja siguin de control o bé de suport al Conse-

100 %

Assistència mitjana a les sessions

8

Nombre de reunions en 2019

ll o les seves comissions, la Comissió consideri que ha de prendre aquesta iniciativa. Proposar, si ho considera convenient, condicions bàsiques en els contractes dels Alts Directius, alienes als aspectes retributius, i informar-ne quan s'hagin establert.

- Examinar i organitzar, sota la coordinació, si escau, del Conseller Coordinador, i en col·laboració amb el President del Consell d'Administració, la successió d'aquest, i també examinar i organitzar, en col·laboració amb el President, la del primer executiu de la societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.
- Informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere, vetllant perquè els procediments de selecció dels seus membres afavoreixin la diversitat d'experiències i coneixements i facilitin la selecció de conselleres, i establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració, així com elaborar les orientacions sobre com s'ha d'assolir aquest

objectiu, vetllant en qualsevol cas pel compliment de la política de diversitat aplicada en relació amb el Consell d'Administració, de la qual cosa es retrà compte en l'Informe anual de govern corporatiu.

- Avaluar periòdicament, i almenys un cop l'any, l'estructura, la mida, la composició i l'actuació del Consell d'Administració i de les seves comissions, el seu President, el seu Conseller Delegat i el seu Secretari; fer-li recomanacions sobre possibles canvis, i actuar sota la direcció del Conseller Coordinador, si escau, en relació amb l'avaluació del President. Avaluar la composició del Comitè de Direcció, així com les seves taules de reemplaçament per a la previsió adequada de les transicions.
- Revisar periòdicament la política del Consell d'Administració en matèria de selecció i nomenament dels membres de l'alta direcció i formular-li recomanacions.
- Supervisar l'actuació de la societat en relació amb els temes de responsabilitat social corporativa i elevar al Consell les propostes que consideri oportunes en aquesta matèria.

COMISSIÓ DE RISCOS

3

Nre. de membres

>> Composició

La Comissió de Riscos es compon exclusivament de Consellers no Executius amb els coneixements, la capacitat i l'experiència oportuns per entendre plenament i controlar l'estratègia de risc i la propensió al risc de la Societat, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de 3 i un màxim de 6 membres, la majoria dels quals hauran de ser Consellers Independents.

2

Consellers Independents

>> Funcions

Entre les seves funcions hi ha:

- Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de l'Entitat i la seva estratègia en aquest àmbit, informar sobre el marc d'apetit al risc, assistir en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllar per tal que les actuacions del Grup siguin coherents amb el grau de tolerància del risc decidit prèviament i fer el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits al perfil establert.
- Proposar al Consell la política de riscos del Grup.

100%

Assistència mitjana a les sessions

- Determinar, juntament amb el Consell d'Administració, la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que hagi de rebre el Consell d'Administració i fixar la que la Comissió ha de rebre.
- Revisar regularment exposicions amb els clients principals, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.
- Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup, així com els sistemes d'informació i els indicadors.

15

Nombre de reunions en 2019

- Valorar el risc de compliment normatiu en el seu àmbit d'actuació i decisió, entès com la gestió del risc de sancions legals o normatives, pèrdua financera, material o reputacional, que la societat pugui tenir com a resultat de l'incompliment de lleis, normes, estàndards de regulació i codis de conducta; detectar qualsevol risc d'incompliment, i dur a terme el seu seguiment i l'examen de possibles deficiències amb els principis de deontologia.
- Informar sobre els nous productes i serveis o sobre canvis significatius en els existents.

COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS

3

Nre. de membres

>> Composició

La Comissió de Retribucions està formada per Consellers que no desenvolupen funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de 3 i un màxim de 5 membres, la majoria dels quals seran Consellers Independents. El President de la Comissió es nomenarà d'entre els Consellers Independents que formin part de la Comissió.

2

Consellers Independents

>> Funcions

Entre les seves funcions hi ha:

- Preparar les decisions relatives a les remuneracions i, en concret, indicar i proposar al Consell d'Administració la política de retribucions, el sistema i la quantia de les retribucions anuals dels Consellers i Alts Directius i la retribució individual dels Consellers Executius i Alts Directius, així com les altres condicions dels seus contractes, especialment de tipus econòmic, sense perjudici de les competències de la Comissió de Nomenaments pel que fa a condicions que aquesta hagi proposat alienes a l'aspecte retributiu.

100%

Assistència mitjana a les sessions

- Vetllar per l'observança de la política de retribucions de Consellers i Alts Directius, així com informar sobre les condicions bàsiques establertes en els contractes subscrits amb aquests i el seu compliment.
- Informar i preparar la política general de remuneracions de la Societat i, en especial, les polítiques que es refereixen a les categories de personal les activitats professionals de les quals incideixin de manera significativa en el perfil de risc de la Societat, i les que tenen per objectiu evitar o gestionar els conflictes d'interès amb els clients de la Societat.

9

Nombre de reunions en 2019

- Analitzar, formular i revisar periòdicament els programes de retribució ponderant la seva adequació i els seus rendiments, i vetllar per la seva observança.

Les comissions de Nomenaments, Retribucions i Auditoria i Control elaboren un informe anual sobre el seu funcionament en relació amb les funcions que els són pròpies. A més, quan les comissions ho considerin oportú, inclouran en aquesta informe propostes de millora. Aquests informes són públics al web de www.caixabank.com.

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

3
Nre. de membres

» **Composició**

La Comissió d'Auditoria i Control estarà composta exclusivament per Consellers no executius, en el nombre que determini el Consell d'Administració, entre un mínim de 3 i un màxim de 7. La majoria dels membres de la Comissió d'Auditoria i Control seran independents i un d'ells es designarà tenint en compte els seus coneixements i la seva experiència en matèria de comptabilitat o auditoria o en les dues.

A més, el Consell d'Administració procurarà que els membres de la Comissió d'Auditoria i Control, i en especial el seu President, tinguin coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos, així com en aquells altres àmbits que puguin resultar adequats per al compliment, en el seu conjunt, de les funcions de la Comissió d'Auditoria i Control. En el seu conjunt, i sens perjudici de procurar afavorir la diversitat, els membres de la Comissió d'Auditoria

2
Consellers Independents

i Control, que seran designats tenint en compte la capacitat de dedicació necessària per a l'acompliment de les funcions que els siguin encomanades, tindran els coneixements tècnics pertinents en relació amb l'activitat de la Societat.

» **Funcions**

Entre les seves funcions hi ha:

- Informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que es plantegin en matèries que siguin competència de la Comissió i, en particular, sobre el resultat de l'auditoria, explicant com ha contribuït a la integritat de la informació financera i la funció que la Comissió ha exercit en aquest procés.

100 %
Assistència mitjana a les sessions

- Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva relativa a la Societat i, si escau, al Grup, revisant els comptes de la Societat, el compliment dels requisits normatius en aquesta matèria, la delimitació adequada del perímetre de consolidació i l'aplicació correcta dels principis de comptabilitat generalment acceptats.
- Vetllar perquè el Consell d'Administració procuri presentar els comptes anuals a la Junta General d'Accionistes sense limitacions ni excepcions en l'informe d'auditoria i perquè, en el supòsit excepcional que hi hagi excepcions, tant el President de la Comissió com els auditors expliquin amb claredat als accionistes el contingut i l'abast d'aquestes limitacions o excepcions.
- Informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la informació financera, i no financera relacionada, que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i als seus òrgans de supervisió.

18
Nombre de reunions en 2019

- Supervisar l'eficàcia dels sistemes de control intern, així com discutir amb l'auditor de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria, tot això sense trencar la seva independència. A aquest efecte, i si escau, podrà presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració i el termini corresponent per al seu seguiment.
- Supervisar l'eficàcia de l'auditoria interna i establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats de la societat, o del grup al qual pertany, comunicar de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la Societat, mitjançant la recepció d'informació periòdica sobre el seu funcionament i amb la possibilitat de proposar les accions oportunes per a la seva millora i la reducció del risc d'irregularitats en el futur.

COMISSIÓ D'INNOVACIÓ, TECNOLOGIA I TRANSFORMACIÓ DIGITAL

5
Nre. de membres

» **Composició**

La Comissió d'Innovació, Tecnologia i Transformació Digital estarà composta per un mínim de 3 i un màxim de 5 membres. En formaran part, en qualsevol cas, el President del Consell d'Administració i el Conseller Delegat. La resta de membres seran nomenats pel Consell d'Administració, a proposta de la Comissió de Nomenaments, tenint en compte en particular els seus coneixements i la seva experiència en l'àmbit de les competències de la Comissió, com ara la tecnologia i la innovació, els sistemes d'informació i la ciberseguretat.

2
Consellers Independents

» **Funcions**

Entre les seves funcions hi ha:

- Assistir el Consell d'Administració en la identificació, el seguiment i l'anàlisi de nous entrants, de nous models de negoci i dels avenços i les principals tendències i iniciatives en l'àmbit de la innovació tecnològica, estudiant els factors que afavoreixen l'èxit de certes innovacions i la seva capacitat de transformació.
- Assessorar el Consell d'Administració en la implementació del pla estratègic en els aspectes relacionats amb la transformació digital i la innovació tecnològica (l'estratègia digital), en particular, avaluant els plans i els projec-

100 %
Assistència mitjana a les sessions

- tes dissenyats per CaixaBank en aquest àmbit i els nous models de negoci, productes, relació amb els clients, etc. que es desenvolupin.
- Afavorir un marc de reflexió que faciliti que el Consell d'Administració identifiqui noves oportunitats de negoci derivades dels desenvolupaments tecnològics, així com possibles amenaces.
- Assistir el Consell d'Administració en l'anàlisi de l'impacte de les innovacions tecnològiques en l'estructura del mercat, la prestació de serveis financers i el comportament de la clientela. Entre altres elements, la comissió

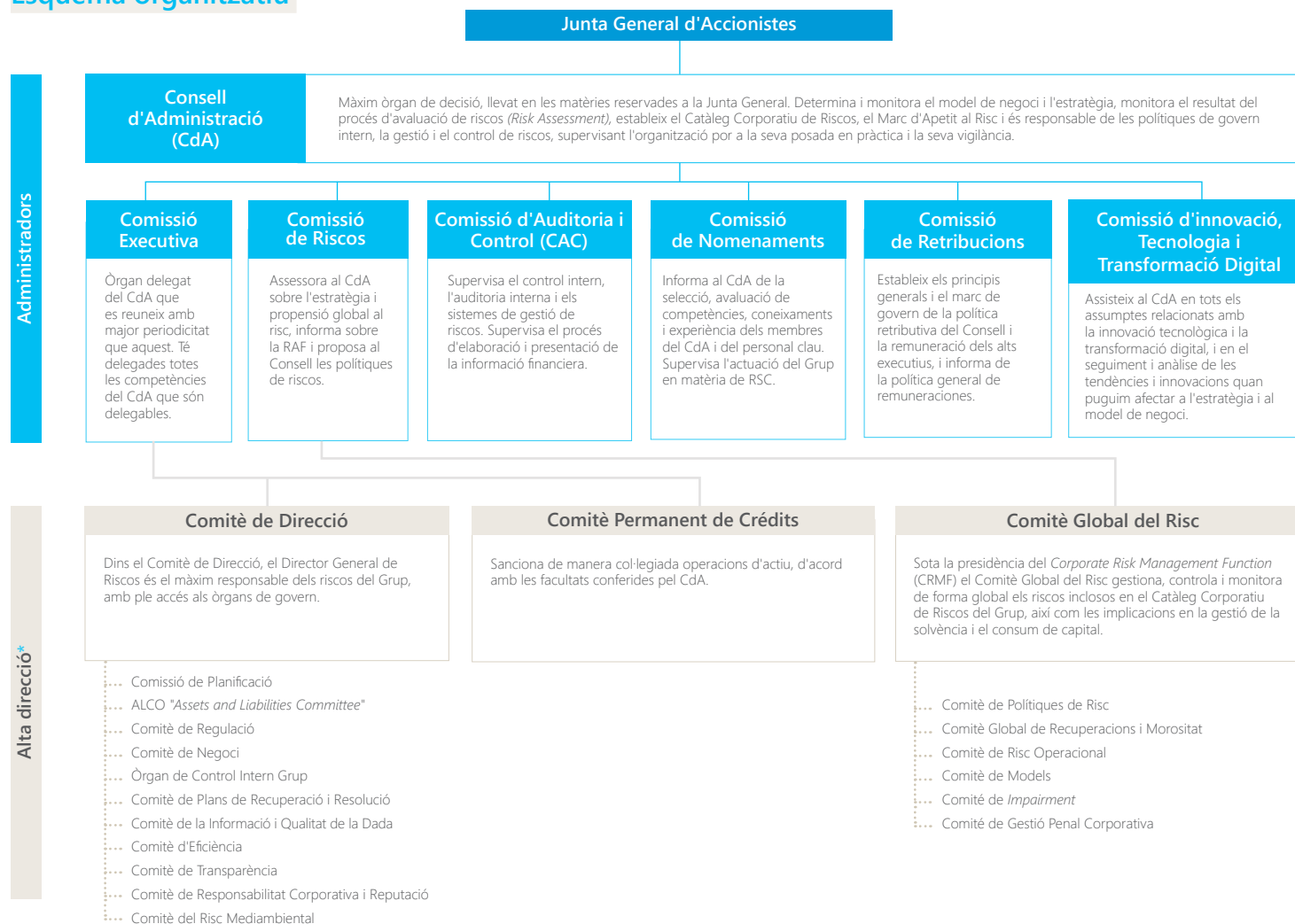
1
Nombre de reunions en 2019

- analitzarà el potencial disruptiu de les noves tecnologies, les possibles implicacions regulatòries del seu desenvolupament, els efectes en termes de ciberseguretat i les qüestions relacionades amb la protecció de la privacitat i l'ús de les dades.
- Promoure la reflexió i el debat sobre les implicacions ètiques i socials que es puguin derivar de l'aplicació de les noves tecnologies en el negoci bancari i assegurator.
- Assistir la Comissió de Riscos, quan aquesta ho consideri pertinent, en la supervisió dels riscos tecnològics i en els aspectes relatius a la ciberseguretat.

3.1.2. Comitès rellevants en la gestió i el control de riscos

A continuació es presenta l'esquema organitzatiu en relació amb la governança en la gestió del risc en el Grup:

Esquema organitzatiu

* En el marc de les atribucions delegades es conformen diferents comitès i comissions pel govern, gestió i control del risc.

Nota: no es mostren tots els comitès / comissions

El Director General de Riscos és membre del Comitè de Direcció i el màxim responsable de la coordinació de la gestió, el seguiment i el control dels riscos del Grup. Actua de manera independent de les àrees de negoci i amb ple accés als Òrgans de Govern del Grup.

Una de les missions que destaquen des de la Direcció General de Riscos és la implantació a tota la Xarxa Territorial, en col·laboració amb altres àrees del Grup, dels instruments que permetin la gestió integral dels riscos, per tal d'assegurar l'equilibri entre els riscos assumits i la rendibilitat esperada.

La Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning*, ubicada a la Direcció General de Riscos, és responsable del desenvolupament i la implementació del marc de gestió i control de riscos, com a part de la segona línia de defensa².

A continuació es descriuen breument els comitès de primer nivell i posteriorment els principals comitès i comissions que tenen una responsabilitat rellevant en l'àmbit de riscos del Grup.

² Vegeu apartat 3.4. que descriu el Marc de Control Intern del Grup.

1. Comitès vinculats amb la funció de riscos:

Comitè de Direcció

Avalua i pren acords relatius al desenvolupament del Pla Estratègic i Operatiu Anual, així com els que afecten la vida organitzativa del Grup. A més, aprova els canvis estructurals, els nomenaments, les línies de despesa i les estratègies de negoci.

Comitè Permanent de Crèdits (CPC)

Comitè que, per delegació expressa del Consell d'Administració, s'encarrega de sancionar de manera col·legiada operacions de préstec, crèdit, avals i inversions en general pròpies de l'objecte social del banc, el nivell d'aprovació del qual li correspongui segons normativa interna. Les funcions actuals segons escriptura pública són: «Aprovar col·legiadament operacions de préstec, crèdit, avals i inversions en general pròpies de l'objecte social del banc», segons atribucions delegades del Consell.

Comitè Global del Risc (CGR)

És responsable de gestionar, controlar i monitorar de forma global els riscos inclosos en el Catàleg Corporatiu de Riscos del Grup, així com les implicacions en la gestió de la solvència i el consum de capital.

Per fer-ho, analitza el posicionament global dels riscos del Grup i estableix les polítiques que optimitzin la seva gestió, seguiment i control en el marc dels seus objectius.

És objectiu específic del CGR adequar l'estratègia del Grup en matèria de risc al que estableix el Consell d'Administració al RAF, coordinar les mesures de mitigació dels incompliments i la reacció a les seves alertes primerenques i mantenir informat el Consell de CaixaBank (a través de la Comissió de Riscos) de les principals línies d'actuació i de la situació dels riscos del Grup.

Queden fora de la responsabilitat del CGR l'admissió o denegació de noves operacions, renovacions, renegociacions, refinançaments o reestructuracions, reservades al Comitè Permanent de Crèdits, per delegació expressa del Consell d'Administració.

2. Comitès que reporten al Comitè de Direcció:

Comissió de Planificació

Responsable de coordinar, monitorar i integrar els diferents processos de planificació (reptes de la xarxa comercial, pressupost, ICAAP, *Funding Plan*, *coordinació amb filials*, etc.). Entre les seves funcions destaquen: transmetre la cultura de planificació a totes les àrees implicades; establir un llenguatge comú de planificació; aprovar i cercar consens, tant en les fases intermèdies del procés com en la final; elevar proposta al Comitè de Direcció; el seguiment del compliment del pla durant l'any, i garantir el compliment de les fites definides.

Comitè ALCO

És responsable de la gestió, el seguiment i el control dels riscos estructurals de liquiditat, tipus d'interès i tipus de canvi del balanç de CaixaBank.

És responsable d'optimitzar i rendibilitzar l'estructura financera del balanç del Grup CaixaBank, inclosos el marge d'interessos i els resultats extraordinaris en el Resultat d'Operacions Financeres (ROF); la determinació de les taxes de transferència amb els diferents negocis (IGC/MIS); el

monitoratge de preus, terminis i volums de les activitats generadores d'actiu i passiu, i la gestió del finançament majorista.

Tot això, sota el marc d'apetit al risc i els límits de risc aprovats pel Consell d'Administració.

En conseqüència, prendrà les decisions oportunes i podrà efectuar recomanacions a les diferents àrees d'activitat.

Comitè de Regulació

És l'òrgan encarregat de definir el posicionament del Grup sobre qüestions relacionades amb la regulació financera.

Entre les seves funcions destaquen l'impuls a l'actuació de representació d'interessos de l'Entitat, així com la sistematització de les actuacions regulatòries, mitjançant l'avaluació periòdica de les iniciatives dutes a terme en aquest àmbit.

A més, aquest Comitè aprova i revisa el Mapa de Representació d'Interessos per coordinar la participació dels directius en agrupacions i fòrums en l'àmbit nacional i internacional³.

Comitè de Negoci

Defineix i valida les estratègies comercials i concreta les directrius per a la seva execució per a l'aprofitament d'oportunitats sobre la base del seguiment del negoci, de l'entorn i l'anàlisi de les millors pràctiques, i addicionalment comunica les novetats rellevants de negoci. Se'n deriven al seu torn els Comitès de Negoci de cada Territorial

³ Per a més detall sobre Public Policy:

www.caixabank.com/responsabilidad-corporativa/gobernanza/public-policy_es.html

Òrgan de Control Intern Grup

Òrgan col·legiat a nivell de Grup, amb funcions deliberants i decisòries, que té les competències establertes en allò que preveu la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de Prevenció de blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme. D'aquesta manera, és responsable de promoure el desenvolupament i la implantació de les polítiques i els procediments de PBC/FT per al Grup.

Comitè de Plans de Recuperació i Resolució (CPRR)

És el responsable de l'elaboració, aprovació, revisió i actualització de plans per minimitzar l'impacte de futures crisis financeres en els contribuents.

En el procés d'elaboració del Pla de Recuperació, el CPRR determina l'abast del pla i les àrees implicades, en proposa l'actualització amb una freqüència mínima anual d'acord amb la normativa aplicable i dirigeix el projecte, i supervisa i controla el procés d'elaboració, que correspon a l'Oficina de Projecte. Aquesta Oficina està integrada per un equip especialitzat del Departament de Solvència i Resultats i s'encarrega de la coordinació operativa de la majoria dels aspectes relatius al Pla de Recuperació i Resolució, així com de la interlocució ordinària amb el supervisor i el seguiment de la normativa associada a aquest àmbit.

En el procés d'aprovació del Pla de Recuperació, el CPRR valida l'Informe proposat per l'Oficina del Projecte i l'eleva al Comitè de Direcció, que al seu torn l'eleva al Consell d'Administració perquè l'aprovi.

En relació amb els indicadors de recuperació, el CPRR revisa trimestralment l'informe que elabora l'Oficina del Projecte i, en funció de la situació presentada en aquest informe, podria elevar una proposta d'activació/tançament d'un Pla de Recuperació.

En l'àmbit dels plans de resolució, el CPRR coordina les peticions d'informació de les autoritats de resolució nacionals (Banc d'Espanya / FROB) i europea (Junta Única de Resolució).

Comitè de Govern de la Informació i Qualitat de la Dada (CGIQD)

La seva funció és vetllar per la coherència, consistència i qualitat de la informació tant a reportar al regulador com al *management* del Grup, aportant en tot moment una visió transversal d'aquesta.

Dins les principals funcions del Comitè, destaca definir l'estratègia de gestió de dades, promovent el valor de la informació i les dades com a actiu empresarial i element crític i diferencial, promoure la definició de la Política que regula el marc de Govern de la Informació i Qualitat de la Dada, aprovar objectius de qualitat de la dada (criticitat, indicadors, nivells de tolerància, plans de qualitat) i fer-ne el seguiment i informar els diferents Òrgans de Govern.

Així mateix, el Comitè revisa i aprova les modificacions rellevants, relatives a informes crítics (de gestió i regulatoris), dades o estructures de dades que afectin diferents àmbits, i resol les possibles discrepàncies. Finalment, reporta al Comitè de Direcció sobre el grau d'avançament global del pla de Govern de la Informació i Qualitat de la Dada, el nivell de qualitat de dades i el compliment dels requeriments regulatoris en matèria d'informació i dades.

Comitè d'Eficiència

La seva missió és la millora de l'eficiència en l'organització. És el responsable de proposar i acordar amb les Àrees i Filials les propostes de pressupostos anuals de despeses i inversió, que es presentaran per ser posteriorment ratificades en el Comitè de Direcció.

Comitè de Transparència

Comitè que actua com a òrgan decisor per a tots els aspectes relacionats amb la transparència en el disseny i la comercialització d'instruments financers, de productes bancaris i d'assegurances d'estalvi i inversió.

Té la responsabilitat de garantir la transparència en la comercialització d'aquests productes mitjançant la definició i l'aprovació de les polítiques de comercialització, de prevenció de conflictes d'interès, de salvaguarda d'actius de clients i de millor execució.

Així mateix, valida la classificació dels nous instruments financers, productes bancaris i assegurances d'estalvi i inversió en funció del seu risc i de la seva complexitat, d'acord amb el que estableix la normativa MiFID, de transparència bancària i d'assegurances.

En dependència del Comitè de Transparència, el Comitè de Producte és l'òrgan encarregat d'aprovar qualsevol nou producte o servei dissenyat i/o comercialitzat després d'analitzar-ne les característiques i els riscos associats i la seva adequació al públic objectiu a què va dirigit. Tot això, tenint en compte la normativa en matèria de transparència i protecció al client.

La Política de Govern de Producte té com a objectiu l'establiment d'un procediment que permeti el disseny i l'aprovació de la comercialització de nous productes, així com el procediment de seguiment del seu cicle de vida. Aquesta Política s'ha dissenyat amb l'objectiu de proporcionar una resposta àgil a les necessitats dels clients, enrobustir-ne la protecció i minimitzar els riscos legals i reputacionals derivats del disseny i la comercialització incorrectes de productes financers.

Comitè de Responsabilitat Corporativa i Reputació (CRCR)

És responsable de fer el seguiment de l'estratègia i les pràctiques de responsabilitat corporativa i proposar i elevar per a la seva aprovació, per part dels òrgans de govern corresponents, les polítiques generals per a la gestió de la responsabilitat corporativa i de la reputació.

La seva missió és contribuir al fet que CaixaBank sigui reconegut per la seva excel·lent reputació i reforçar la seva reputació a través del seu model de banca socialment responsable.

Un altre dels objectius del CRCR és fer el seguiment de l'estratègia de CaixaBank en matèria de risc reputacional de conformitat amb el que estableix el Consell d'Administració al RAF, així com coordinar les polítiques i els posicionaments responsables i fer el seguiment de l'estratègia i les pràctiques de responsabilitat corporativa en l'àmbit del Grup.

Comitè de Gestió del Risc Mediambiental

Comitè creat el febrer de 2019 pel Consell d'Administració. És responsable del seguiment i el control de l'Estratègia Mediambiental: analitza i, si escau, aprova les propostes fetes per les diferents àrees funcionals respecte a l'estratègia i el posicionament estratègic de l'entitat, i a més identifica, gestiona i controla en primera línia els riscos associats a aquest àmbit.

3. Comitès que reporten al CGR:

Comitè de Polítiques de Risc

Té la responsabilitat de fixar polítiques que estiguin alineades amb el Marc d'Apetit al Risc establert del Grup i el suportin. Les seves competències, per delegació del Comitè Global de Risc, inclouen la definició i aprovació de polítiques de concessió i la supervisió de les de seguiment de riscos, morositat i recuperacions aprovades en els diferents comitès constituïts a l'efecte, llevat d'aquelles que el CGR hagi decidit o decideixi reservar per a si per la seva rellevància, la seva criticitat en la gestió estructural o conjuntural del Grup, la seva urgència o qualsevol altre motiu.

El Comitè de Polítiques de Risc, juntament amb el Comitè de Nous Productes, ha d'assegurar que els components de risc i operatives dels productes nous estan adaptats i s'adeqüen al marc establert per la Direcció, que també ha d'analitzar i aprovar els productes d'Actiu.

Comitè Global de Recuperacions i Morositat

Analitza els objectius de morositat establerts per l'Alta Direcció i els trasllada a les carteres gestionades i als actors del procés. Fa el seguiment i monitoratge del nivell de compliment dels objectius marcats i coordina amb les diferents àrees les mesures necessàries per corregir-los en cas de desviacions.

Aquest Comitè defineix i fa el seguiment de les polítiques i procediments de recuperacions, la implantació dels quals es presentarà al Comitè de Polítiques per a la seva aprovació.

Comitè de Risc Operacional

Analitza el perfil de risc operacional del Grup i, en conseqüència, defineix accions de gestió. D'aquesta manera, s'ocupa, dins el Marc Integral de Gestió de Risc Operacional, d'aplicar, revisar i transmetre aquest Marc, així com de la identificació dels punts crítics, i establir procediments de control i mitigació del Risc Operacional.

Comitè de Models

Encarregat d'establir i efectuar el seguiment del marc de govern per a l'aprovació de models interns d'avaluació dels riscos assumits (*scoring, rating*, alertes primerenques o assimilables), pèrdua esperada i consums de capital regulatori i econòmic, i ratificar les modificacions rellevants sobre els models o els paràmetres que hagin estat categoritzades com a «canvi rellevant».

Comitè d'Impairment

S'ocupa de l'establiment de la qualificació i cobertures comptables dels crèdits vinculats als acreditats avaluats individualment sobre la base d'evidències objectives de deteriorament, així com de la modificació dels criteris d'estimació de la provisió dels actius el deteriorament de valor dels quals s'estima de manera col·lectiva, i en general, de qualsevol canvi en l'estructura de dotació que suposi un impacte significatiu en les provisions de deteriorament de la cartera creditícia.

Comitè de Gestió Penal Corporativa

Responsable de l'organització i gestió per a la prevenció de delictes, que inclou el conjunt de procediments, mesures i controls existents en el Grup, i que té com a finalitat principal estructurar un sistema de prevenció i resposta davant possibles conductes delictives aplicables a les persones jurídiques a Espanya; tot això, a través d'actuacions i controls encaminats a reduir el risc de la seva eventual comissió. És un òrgan d'alt nivell dotat de poders autònoms d'iniciativa i control, investit d'aquesta consideració pel Consell d'Administració de CaixaBank.

3.1.3. Estructura organitzativa

Direcció General de Riscos

Dins l'equip directiu, el Director General de Riscos de CaixaBank és el màxim responsable de la coordinació de la gestió, el seguiment i control

dels riscos del Grup. Actua de manera independent de les àrees de negoci i amb ple accés als Òrgans de Govern.

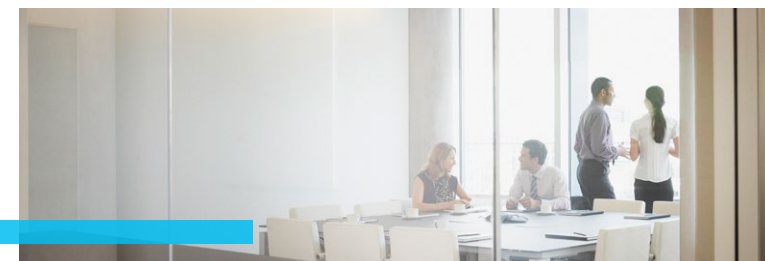
Amb l'objectiu d'impulsar el creixement rendible i controlat del Negoci, la Direcció General de Riscos s'alinea amb les prioritats del nou Pla Estratègic 2019-2021 del Grup:

- Aprofundint en el coneixement del client i en les particularitats de cada cartera, cosa que permet mantenir un enfocament proactiu i anticipatiu.
- Millorant l'eficiència i agilitat mitjançant un nou impuls de l'automatització de processos i presa de decisions.
- Reforçant l'entorn de control i la funció corporativa de riscos.

Tot això, vetllant pel manteniment del Grup dins del seu Appetit al Risc: acompanyant el negoci basant-se en un marc de control sòlid i planificació dels riscos.

D'aquesta manera, el Director General de Riscos ha estructurat el seu equip de la manera següent:

- **Retail Lending Office (Direcció Executiva)**, responsable de la gestió integral de la cartera minorista, els models de gestió de risc, infraestructura, projectes transformacionals i Innovació, així com la Gestió unificada de la dada (RDA).
- **Lending Office d'Empreses (Direcció Executiva)**, amb responsabilitat en la gestió integral de la cartera de la resta de segments de negoci i sectors especialitzats (Empreses i pimes, Corporativa, Sector Públic, Sobirà, Entitats Financeres, Immobiliari, Project Finance, Sector Turisme i Agroalimentari).

- **Morositat i Reestructuracions**, amb responsabilitat en l'anàlisi i l'aprovació d'operacions adreçades a gestionar exposicions creditícies deteriorades, per exemple mitjançant refinançament o reestructuració, per a tots els segments.
- **Real Estate BuildingCenter (Direcció Executiva)**, que efectua el control i seguiment de les inversions i desinversions immobiliàries i és responsable de les polítiques associades a la gestió d'immobles.
- **Corporate Risk Management function & Planning (CRM-F&P, Direcció Executiva)**, amb responsabilitat en la gestió dels riscos i la tutela de la sanitat de l'actiu i els mecanismes de solvència i garantia. Per fer-ho, s'ocupa de les funcions d'identificació, mesurament, seguiment, validació, control i *reporting* dels riscos. S'ocupa de la valoració i integració de les diferents exposicions, així com de la rendibilitat ajustada al risc de cada àmbit d'activitat, des d'una perspectiva global del Grup i d'acord amb la seva estratègia de gestió. Es responsabilitza també de determinar límits i definir polítiques per a la concessió, gestió i mitigació dels riscos.

Com a responsable de la segona línia de defensa en la gestió dels riscos, actua de forma independent de les àrees prenedores de risc, i té accés directe als Òrgans de Govern del Grup, especialment a la Comissió de Riscos, als Consellers de la qual reporta regularment sobre la situació i evolució esperada del perfil de riscos del Grup.

- **Gestió del Risc Mediambiental (Direcció Corporativa)**, es responsabilitza de coordinar l'execució d'un Pla de Gestió de Riscos Mediambientals amb un horitzó temporal de 3 anys, incloent-hi de manera específica aspectes de Canvi Climàtic. Destaquen les seves funcions de:
 - Definició del marc d'apetit al Risc Mediambiental, incloent-hi el Risc de Canvi Climàtic.

- Elaboració, desenvolupament i implantació de mecanismes de control per a la correcta identificació i seguiment de la cartera segons la seva contribució a la sostenibilitat mediambiental.
- Seguiment global de la cartera, així com el seu control i *reporting*.
- Gestió activa de la cartera: correcta aplicació de les polítiques, palanques de gestió, anàlisi del cost-benefici de les decisions preses, etc.

Una de les missions més rellevants de la Direcció General de Riscos, en col·laboració amb altres àrees, és liderar la implantació a tota la Xarxa Territorial dels instruments que permetin la gestió integral dels riscos, sota les directrius de Basilea, per tal d'assegurar l'equilibri entre els riscos assumits i la rendibilitat esperada.

Subdirecció General Compliance

La Subdirecció General Compliance, en dependència directa del Conseller Delegat, conforma, juntament amb la funció de *Corporate Risk Management function & Planning*, la segona línia de defensa, que actua de manera independent de les unitats de negoci, seguint així el model de les tres línies de defensa sobre el qual s'estructura el Marc de Control Intern de CaixaBank⁴.

Direcció Executiva d'Auditoria Interna

Per garantir la independència i autoritat de la funció, la Direcció d'Auditoria Interna depèn funcionalment de la Comissió d'Auditoria i Control, especialitzada del Consell d'Administració, i també reporta al President del Consell d'Administració. D'aquesta manera, es garanteix la independència i autoritat de la funció d'Auditoria Interna, que desenvolupa una activitat independent i objectiva d'assegurament i consulta.

⁴ Per a més informació sobre la seva activitat i funcions, es pot consultar la secció de Marc de Control Intern d'aquest mateix apartat.

Direcció Executiva de Recuperacions i Morositat

Amb dependència jeràrquica directa del Conseller Delegat, la Direcció Executiva té com a objectiu dur a terme la gestió de la morositat i dels actius adjudicats actuant de manera coordinada amb la Xarxa d'oficines, amb una visió global del cycle de vida associat. Destaquen com a principals responsabilitats i línies de treball: (i) La proposta i implantació de les estratègies de recuperacions; (ii) La definició dels objectius de la funció recuperatòria; i (iii) La gestió del flux i d'estoc de la morositat.

3.1.4. Estructura i organització de la Direcció Executiva de Corporate Risk Management Function & Planning

La Direcció Executiva de Corporate Risk Management Function & Planning reforça les funcions de l'RMF del Grup: corporatives, de planificació i de monitoratge de Riscos. En depenen les direccions següents:

Validació i Risc de Model, assumeix les responsabilitats de contrast independent dels models interns sota perímetre (àmbits de risc de crèdit, risc de mercat, capital econòmic, risc actuarial i models macroeconòmics). També s'encarrega del desplegament del model marc de gestió de riscos amb una visió transversal, incloent-hi, com a pilars bàsics, la identificació dels models, la seva governança i el seguiment del risc model.

Riscos Estructurals i Models Regulats, que inclou dues grans àrees d'actuació:

- Direcció de Riscos de Mercat i Estructurals, és responsable de la quantificació i el seguiment del risc de mercat, contrapartida, la valoració d'instruments financers, ALM, liquiditat i actuarial assumit; així com de vetllar pel compliment de les polítiques generals i model de gestió autoritzats per a la seva assumpció, la qual cosa inclou el seguiment del compliment dels límits aprovats.
- Direcció de Models regulats de Risc de crèdit, responsable de la construcció dels models i paràmetres regulats (PD, LGD, EAD...); el seu model de govern i seguiment.

Planificació, Impairment i Capital Regulatori

Responsable de la funció de coordinació de Planificació de Riscos amb Planificació Financera i CLO.

Participa en el rol de pressupostació i el seu seguiment pel que fa a l'evolució d'actiu, la previsió de la morositat i dotacions, així com una anàlisi de les possibles desviacions; la coordinació i integració de la classificació i provisions amb la Xarxa, així com la integració i el govern del reconeixement comptable del deteriorament.

A més, pel que fa als requeriments de capital regulatori per risc de crèdit, té la funció de gestió, càlcul i reporting regulatori.

Estratègia, Govern i Regulació de Riscos, unitat transversal responsable de la coordinació, control i execució dels processos d'identificació, mesurament, seguiment, control i reporting dels Processos Estratègics de Riscos: *Risk Assessment*, Catàleg Corporatiu de Riscos i el Marc d'Apetit al Risc. Ha de mantenir una visió global del marc de govern de riscos i dels seus òrgans de govern, així com de l'entorn regulatori amb impacte en l'àmbit de riscos.

Polítiques, Seguiment i Control del Risc de Crèdit, responsable del seguiment, classificació (*staging*) i provisions dels Grans Riscos; les polítiques de risc de crèdit; les polítiques, control

de gestió i govern de morositat i recuperació; la gestió de titulitzacions; el control del risc de crèdit i la informació i reporting regulatori i de gestió del perfil de la cartera (quadres de comandament i seguiment).

Riscos No Financers

Les funcions del departament consisteixen a identificar, mesurar, avaluar, gestionar, mitigar i reportar tots els riscos considerats com a no financers, entre els quals actualment s'inclouen operacional, tecnològic, immobiliari, fiabilitat de la informació de riscos i mediambiental.

Adicionalment als departaments anteriors, també depèn funcionalment de la Direcció Executiva de Corporate Risk Management Function & Planning el Departament de Control Intern Financer, ubicat jeràrquicament a la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, que exerceix funcions de segona línia de determinats riscos del catàleg (vegeu apartat 3.4 Marc de Control Intern).

3.2. Processos estratègics de gestió del risc

El Grup disposa dels següents processos estratègics de gestió del risc per a la identificació, mesurament, seguiment, control i *reporting* dels riscos:

3.2.1. Avaluació de Riscos (Risk Assessment)

El Grup duu a terme, amb una periodicitat semestral, un procés d'autoavaluació del risc, per tal de:

- Identificar, avaluar, qualificar i comunicar internament canvis significatius en els riscos inherents assumits en el seu entorn i model de negoci.
- Fer una autoavaluació de les capacitats de gestió, de control i de govern dels riscos, com a instrument explícit que ajuda a detectar millors pràctiques i debilitats relatives en algun dels riscos.

El resultat d'aquesta autoavaluació es reporta, almenys anualment, primer al Comitè Global del Risc i a la Comissió de Riscos en segona instància, per ser finalment aprovat pel Consell d'Administració.

El *Risk Assessment* és una de les principals fonts d'identificació d'esdeveniments estratègics⁵: Esdeveniments adversos més rellevants que poden constituir una amenaça per al Grup CaixaBank a mitjà termini. Es consideren únicament aquells successos als quals l'entitat està exposada per causes externes a la seva estratègia, per bé que la severitat de l'impacte d'aquests esdeveniments pugui mitigar-se amb la gestió.

Amb l'objectiu de poder anticipar-ne i gestionar-ne els efectes, pel que fa al cas, es relacionen els següents esdeveniments estratègics més rellevants identificats en aquest exercici:

- Incerteses en relació amb l'entorn geopolític i macroeconòmic.
- Persistència d'un entorn de tipus d'interès baixos.
- Nous competidors amb possibilitat de disrupció.
- Ciberseguretat.
- Riscos relacionats amb el canvi climàtic.
- Pressió de l'entorn legal, regulatori o supervisor.

3.2.2. Catàleg Corporatiu de Riscos

El Grup disposa d'un Catàleg Corporatiu de Riscos que facilita el seguiment i *reporting* intern i extern dels riscos. El Catàleg Corporatiu de Riscos està subjecte a revisió contínua, particularment sobre aquells riscos amb afectació material. Almenys amb una freqüència anual, el Catàleg es reporta primer al Comitè Global del Risc i a la Comissió de Riscos, en segona instància, per ser finalment aprovat pel Consell d'Administració.

Tot seguit es presenten cadascun dels riscos, la seva definició i la relació que mantenen amb l'estructura d'aquest document.

⁵ Vegeu nota 3.1. Entorn i factors de risc a les CA del grup.

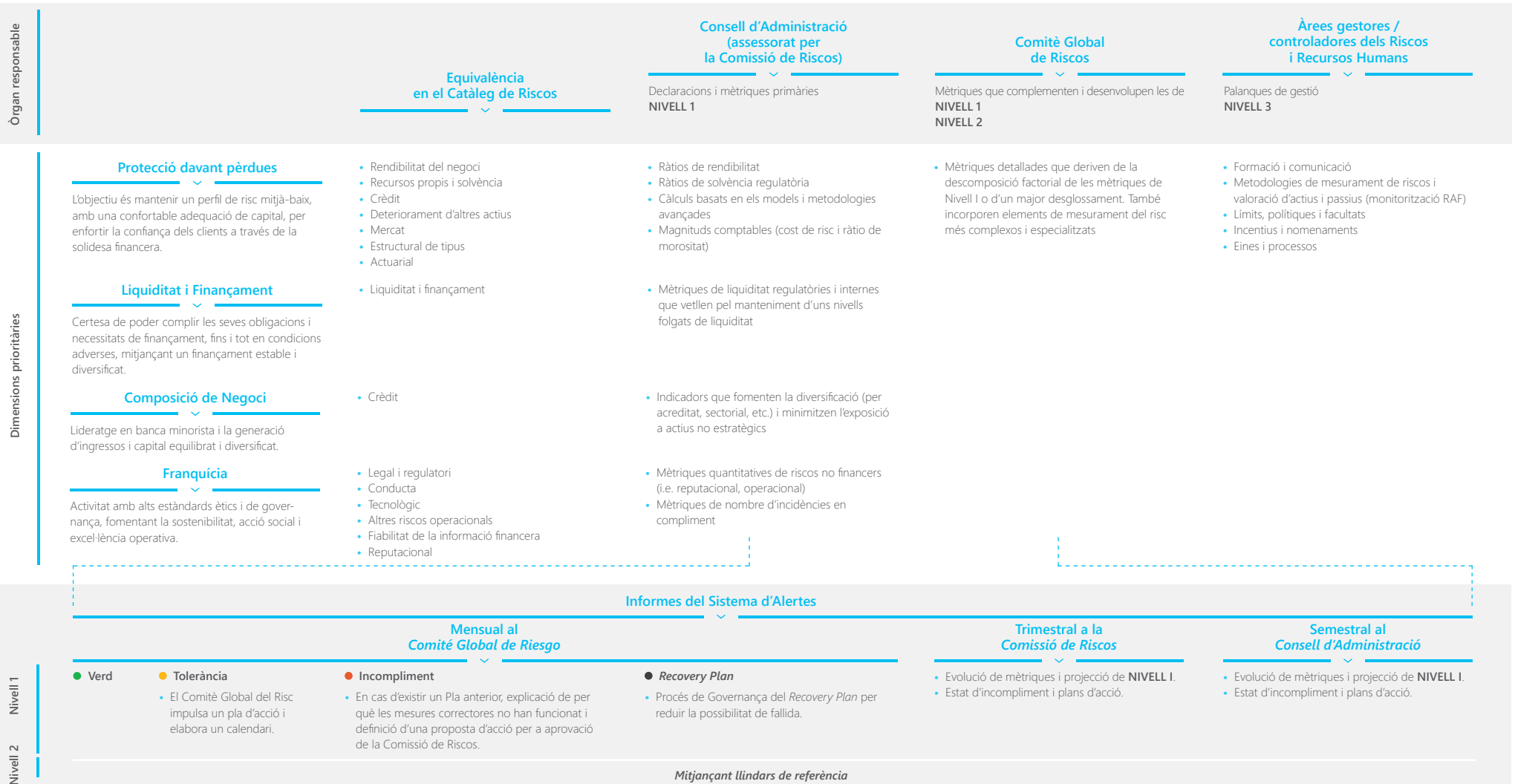
Catàleg Corporatiu de Riscos

Informació de Rellevància Prudencial

Risc de model de negoci	Rendibilitat de negoci	Obtenció de resultats inferiors a les expectatives del mercat o als objectius del Grup que impedeixin, en darrera instància, assolir un grau de rendibilitat sostenible superior al cost de capital.	10. Altres riscos	10.4. Risc de rendibilitat de negoci
	Recursos propis/solvència	Restricció de la capacitat del Grup CaixaBank per adaptar el seu volum de recursos propis a les exigències normatives o a la modificació del seu perfil de Risc.	4. Capital	
	Liquiditat i finançament	Dèficit d'actius líquids, o limitació en la capacitat d'accés al finançament del mercat, per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requeriments regulatoris o les necessitats d'inversió del Grup.	9. Risc de liquiditat	
Riscos específics de l'activitat financera	Crèdit	Pèrdua de valor dels actius del Grup CaixaBank davant un client o contrapartida, pel deteriorament de la capacitat d'aquest client o contrapartida per fer front als seus compromisos amb el Grup.	5. Risc de crèdit total	5.1. Risc de crèdit Exceptuant el risc corresponent a 10.3 Deteriorament d'altres actius 5.2. Risc de contrapart i CVA 5.3. Titulitzacions
	Deteriorament d'altres actius	Reducció del valor en llibres de les participacions accionaries i dels actius no financers (materials, immaterials, per impostos i altres actius) del Grup CaixaBank.	10. Altres riscos 5. Risc de crèdit total	10.3. Risc de deteriorament d'altres actius 5.1. Risc de crèdit Pel que fa al contingut d'Actius materials i Actius per impostos inclosos en el risc de crèdit. 5.4. Cartera accionaria
	Mercat	Pèrdua de valor dels actius o increment de valor dels passius inclosos en la cartera de negociació per fluctuacions de tipus d'interès, tipus de canvi, <i>spread</i> de crèdit, factors externs o preus en els mercats en què es negocien aquests actius/passius.	6. Risc de mercat	
	Estructural de tipus	Efecte negatiu sobre el valor econòmic de les masses del balanç o sobre el marge financer a causa de canvis en l'estructura temporal dels tipus d'interès i la seva afectació als instruments de l'actiu, passiu i fora de balanç del Grup no registrats en la cartera de negociació.	8. Risc estructural de tipus	
	Actuarial	Risc de pèrdua o modificació adversa del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurança o pensions amb clients o empleats arran de la divergència entre l'estimació per a les variables actuàries utilitzades en la tarificació i reserves i l'evolució real d'aquestes.	10. Altres riscos 5.4. Cartera accionaria	10.2. Risc actuarial i del negoci assegurador A l'efecte prudencial, els requeriments de capital associats al balanç del Grup VidaCaixa queden reflectits a través de la participació accionaria de CaixaBank.
	Legal / regulatori	Pèrdues potencials o disminució de la rendibilitat del Grup CaixaBank a conseqüència de canvis en la legislació vigent, d'una implementació incorrecta d'aquesta legislació en els processos del grup CaixaBank, de la interpretació inadequada d'aquesta en les diferents operacions, de la gestió incorrecta dels requeriments judicials o administratius o de les demandes o reclamacions rebudes.		7.4.1. Risc legal i regulatori
Risc operacional i reputacional	Conducta	Aplicació de criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients o d'altres grups d'interès, o actuacions o omissions per part del Grup no ajustades al marc jurídic i regulatori, o a les polítiques, normes o procediments interns o als codis de conducta i estàndards ètics i de bones pràctiques.		7.4.2. Risc de conducta
	Tecnològic	Pèrdues degudes a la inadequació o les errades del <i>hardware</i> o del <i>software</i> de les infraestructures tecnològiques a causa de ciberatacs o altres circumstàncies que puguin comprometre la disponibilitat, la integritat, l'accessibilitat i la seguretat de les infraestructures i les dades.	7. Risc operacional	7.4.3. Risc tecnològic (TI)
	Altres riscos operacionals	Pèrdues o danys provocats per errors o errades en processos, per esdeveniments externs o per l'actuació accidental o dolosa de tercers aliens al Grup. Inclou, entre d'altres, factors de risc relacionats amb l'externalització, la utilització de models quantitius, la custòdia de valors o el frau extern.		7.4.4. Altres riscos operacionals
	Fiabilitat de la informació financera	Deficiències en l'exactitud, la integritat i els criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial del Grup CaixaBank.		7.4.5. Risc de fiabilitat de la informació financera
	Reputacional	Menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en el Grup CaixaBank d'algun dels seus grups d'interès, a partir de l'avaluació que aquests grups fan de les actuacions o les omissions, realitzades o atribuïdes, del Grup, la seva Alta Direcció, els seus Òrgans de Govern, o bé per fallida d'entitats relacionades no consolidades (risc de <i>Step-In</i>).	10. Altres riscos	10.1. Risc reputacional

3.2.3. Marc d'Apetit al Risc (RAF)

El Marc d'Apetit al Risc (d'ara endavant, «*Risk Appetite Framework*» o «RAF») és una eina integral i prospectiva amb què el Consell d'Administració determina la tipologia i els llinars de risc que està disposat a acceptar per a la consecució dels objectius estratègics del Grup. Aquests objectius no només queden reflectits mitjançant nivells de tolerància al risc, sinó que a més el RAF té en compte declaracions de mínim apetit al risc com, per exemple, el seguiment de risc fiscal com a part del risc legal recollit en el Catàleg Corporatiu de Riscos. Per tant, el RAF determina l'apetit al risc per al desenvolupament de l'activitat.

3.2.4. Planificació de riscos

El Grup disposa de processos institucionals per avaluar des de la perspectiva de riscos l'evolució del balanç (actual, futur i hipotètic en escenaris d'es-tres). Per fer-ho, el Grup fa una planificació de l'evolució esperada de les magnituds i de les ràtios que delimiten el perfil de risc futur, com a part del Pla Estratègic vigent, el compliment del qual es revisa de forma recurrent.

A més, s'avaluen les variacions en aquest mateix perfil sota potencial ocu-rència d'escenaris estressats, tant en exercicis interns, com en els subjectes a supervisió regulatòria (ICAAP, ILAAP i stress tests EBA). Amb això, es facilita a l'equip directiu i als òrgans de govern la visió necessària sobre la resistència del Grup davant esdeveniments interns o externs.

3.3. Cultura de Riscos

Principis generals de Gestió de Riscos

Tot seguit es resumeixen els Principis Generals que re-geixen la Gestió del Risc en el Grup:

- El risc és inherent a l'activitat del Grup.
- El Consell d'Administració té l'última responsabilitat en la gestió del risc.
- Implicació de tota l'organització a adequar el risc assu-mit al perfil desitjat.
- La gestió del risc comprèn el cicle complet de les ope-racions: des de l'anàlisi prèvia a la concessió, el segui-ment de la solvència del client i la rendibilitat, fins al reemborsament o recuperació dels actius deteriorats.
- Independència de la funció de riscos de les unitats de negoci i operatives.
- Decisions conjuntes, tenint en compte que hi ha un sis-tema de facultats i que sempre es requereix l'aprovació mínima de dos empleats amb línies de dependències organitzatives diferents.
- La integració en els sistemes del quadre de facultats facilita la descentralització de les decisions, per adop-tar-les tan a prop del client com es pugui i assegurar a la vegada l'autorització dels riscos per nivell adequat.
- Concessió segons la capacitat de devolució del titular i una rendibilitat adequada.
- Homogeneïtat en els criteris i les eines utilitzats.
- Ús de tècniques avançades: el mesurament i l'anàli-si dels riscos es fan amb eines i mètodes avançats, d'acord amb les millors pràctiques del sector. Totes les actuacions en l'àmbit del mesurament, seguiment i gestió del risc es duen a terme d'acord amb la reco-manació del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i la normativa establerta en les directives europees i la legislació espanyola vigent.
- Dotació de recursos adequats: els recursos humans i tècnics assignats a la funció de gestió del risc són su-ficients en nombre i qualitat per complir els seus ob-jectius.
- Formació i desenvolupament de competències continu.

Formació

La formació representa un mecanisme fonamental en el Grup per a la interiorització de la cultura de riscos. Tot seguit es detallen els principals programes i iniciatives formatives que es desenvolupen internament.

Amb l'objectiu que els directors d'oficines, gestors de banca *premier* i assessors de banca privada del Grup ofereixin el millor servei als clients i consolidin la seva confiança, des de l'any 2015 un grup de directors i gestors de banca *premier* han obtingut el diploma d'Assessorament Financer de la UPF School of Management (Universitat Pompeu Fabra) i gairebé els mateixos han obtingut el *Certificate in Wealth Management* del Chartered Institute for Securities & Investment (CISI). En aquests dos programes s'han acreditat un total de 16.650 persones. D'aquesta manera el Grup es converteix en la primera entitat financera espanyola que certifica la formació dels seus empleats amb un diploma de postgrau universitari en Assessorament Financer i amb un certificat internacional de gran prestigi en el sector financer.

En l'àmbit específic de l'activitat de Riscos, l'Alta Direcció defineix els continguts de formació, tant en les funcions de suport al Consell d'Administració/Alta Direcció, amb continguts específics que facilitin la presa de decisions a alt nivell, com en la resta de les funcions de l'organització, especialment pel que fa a professionals de la xarxa d'oficines. Tot això es fa amb l'objectiu de facilitar la translació a tota l'organització del RAF, la des-

centralització de la presa de decisions, l'actualització de competències en l'anàlisi de riscos i l'optimització de la qualitat del risc.

El Grup estructura la seva oferta formativa a través de l'Escola de Riscos. D'aquesta manera, la formació es planteja com una eina estratègica orientada a donar suport a les àrees de negoci i alhora com el canal de transmissió de la cultura i les polítiques de riscos del Grup, que ofereix formació, informació i eines a tots els professionals. La proposta s'articula com un itinerari formatiu d'especialització en la gestió de riscos que estarà vinculat a la carrera professional de qualsevol empleat, que comprèn des de Banca *Retail* fins a especialistes de qualsevol àmbit.

Es busca que els empleats tinguin un coneixement adequat de:

- El sistema financer i els diferents riscos de l'entorn econòmic i del negoci bancari.
- L'organització i funcionament de la Gestió de Riscos en el Grup.
- Els processos i les eines associats a operacions creditícies tant en l'admissió i el seguiment com, eventualment, en les fases de renegociació i recobrament.
- Els productes de crèdit i el risc inherent a cadascun, així com de la legislació relativa als contractes de crèdit.

En setembre de 2015 l'Escola de Riscos va llançar la primera promoció del Certificat d'Anàlisi de Risc (destinat a Gestors Comercials) i la primera edició del Diploma de Postgrau d'Anàlisi de Risc – Especialitat *Retail* atorgat per la Universitat Pompeu Fabra – Barcelona School of Management (UPF – BSM) (destinat a Directors i Subdirectors d'Oficina). Des de llavors s'han atorgat o estan en curs de lliurament més de 9.500 certificacions de Riscos. A més, el maig de 2018 es van lliurar els primers Títols de Màster en Direcció Bancària d'Oficines, també per part de la UPF-BSM. Aquest Màster es concedeix als empleats que han obtingut els tres postgraus següents: en Assessorament Financer, en Anàlisi de Risc Bancari i d'Expert en Estalvi i Previsió.

En el marc d'Escola de Riscos, s'han dut a terme les formacions en Riscos següents:

- **Curs Bàsic de Risc Bancari:** Certificació Universitària de nivell bàsic, adreçada a empleats i gestors no especialistes de la xarxa comercial d'oficines i altres col·lectius d'interès que puguin requerir un coneixement bàsic dels criteris de risc de l'organització per a l'acompliment del seu treball.

Des de l'any 2015 han participat en les cinc edicions desenvolupades d'aquest curs un total de 2.259 empleats. Durant l'any 2019 s'ha dut a terme la 5a edició, en què s'han matriculat 272 empleats.

- **Diploma de Postgrau en Anàlisi de Risc Bancari:** Diploma Universitàri dirigit a direccions i subdireccions d'oficines de la xarxa comercial i altres col·lectius d'interès que, per la seva funció, puguin tenir atribucions en la concessió d'operacions d'actiu, o bé requereixin un coneixement avançat del risc.

El postgrau esmentat va iniciar la seva primera edició l'any 2015. L'any 2019 va arribar a la 8a edició. Amb els 318 matriculats d'aquesta última edició, seran ja 4.014 els empleats que han participat dels cursos del diploma esmentat.

L'any 2018 es va iniciar la segona part del postgrau corresponent a l'especialitat d'Empresa, que en les seves dues primeres edicions han finalitzat un total de 400 empleats, fonamentalment provinents de l'àrea de riscos. Actualment cursen aquest postgrau 160 empleats més.

- **Formació especialista en riscos per a oficines AgroBank.** Adreçada a tots els empleats que conformen la xarxa d'oficines AgroBank. Des del 2018 han finalitzat la seva formació un total de 1.957 empleats.
- **Formació especialista en riscos per a oficines BusinessBank.** Dirigida a tots els empleats que componen la xarxa d'oficines BusinessBank. Des de l'any 2018, han finalitzat aquest curs 277 empleats.
- **Formació especialista per a oficines de Banca Privada.** Dirigida als empleats que componen la Xarxa de Banca Privada de l'entitat. Des de l'inici d'aquesta iniciativa l'any 2018, ha estat cursada fins a aquest moment per un total de 552 assistents.

També s'han dut a terme formacions específiques com les següents:

- **Formació en la nova Llei de Crèdit Immobiliari.** Les necessitats de formació que ha comportat l'aplicació de la nova Llei de Contractes de Crèdit Immobiliari 5/2019 (LCCI) han implicat un esforç important per a tota l'organització. S'ha comptat amb l'ajuda de la Universitat Pompeu Fabra per al disseny de continguts i la certificació dels cursos, que tenen crèdits acadèmics en l'àmbit de postgrau. Gràcies a aquest esforç, 9.842 empleats han estat certificats durant l'any 2019.
- **Formació d'Emplenament Documental i qualitat de la dada.** Aquesta formació ha estat feta per més de 22.900 professionals, per tal d'afermar la sensibilització institucional sobre aspectes de riscos com la integritat documental i qualitat de les dades introduïdes en els sistemes.

Comunicació

La difusió de la cultura corporativa de riscos és un element essencial per al manteniment d'un marc robust i coherent alineat amb el perfil de riscos del Grup. En aquest sentit, cal destacar la Intranet corporativa de riscos, que constitueix un entorn dinàmic de comunicació directa de les principals

novetats de l'entorn de riscos. Destaquen els seus continguts d'actualitat, informació institucional, sectorial i formació.

Avaluació i retribució de l'acompliment

Tal com s'ha esmentat a la secció del RAF, el Grup vetlla perquè la motivació dels seus empleats sigui coherent amb la cultura de riscos i amb el compliment dels nivells de risc que el Consell està disposat a assumir.

En aquest sentit, hi ha esquemes de compensació vinculats directament amb l'evolució anual de les mètriques del RAF i que es detallen a l'Informe Anual de Remuneracions.

3.4. Marc de Control Intern

El Marc de Control Intern és el conjunt de regles i controls que regeixen l'estructura organitzativa i operativa del Grup CaixaBank, incloent-hi els processos d'informe i les funcions de gestió de riscos, compliment i auditoria interna.

S'integra en el sistema de govern, gestió i control de riscos del Grup, que està alineat amb el seu model de negoci, les expectatives dels seus *stakeholders* i les millors pràctiques internacionals.

El Grup disposa d'un Marc de Control Intern d'acord amb: **(i)** les Directrius de Govern Intern de l'EBA de 21 de març de 2018, les quals desenvolupen els requeriments de govern intern establerts a la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i, **(ii)** altres directrius regulatòries sobre funcions de control aplicables a entitats financeres i a les recomanacions de la CNMV⁶; que proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup.

A més, CaixaBank ha finalitzat l'establiment, en interès del Grup, de principis i criteris d'actuació generals en pràcticament tots els seus àmbits d'activitat, mitjançant l'aprovació de les polítiques corporatives corresponents. Aquestes polítiques han estat traslladades a les filials que, en l'àmbit de la seva autonomia i competències, les han adaptat, aplicat i desenvolupat tenint en compte l'àmbit regulatori específic que els és aplicable.

El model de govern es fonamenta en tres principis:

- **Estratègia de Grup:** correspon al Consell d'Administració tant la definició de l'estructura del Grup com l'aprovació i supervisió de les directrius estratègiques i de gestió establertes en interès de totes i cadascuna de les societats del Grup.

- **Coordinació** adequada i eficient entre CaixaBank i les altres societats del Grup.
- Establiment de **models de govern** en determinats àmbits que permetin millorar la gestió del Grup, el seu govern intern i el compliment adequat per part de la societat matriu de les seves obligacions.

⁶ Detall d'altres directrius regulatòries sobre les funcions de control de les entitats financeres:

- El Reglament (UE) 575/2013 i la Directiva 2013/36/UE, sobre requisits de solvència de les entitats de crèdit (en els termes establerts a Basilea 3), que regulen la funció de validació de models interns.
- La Llei 10/2014, de 26 de juny, d'Ordenació, Supervisió i Solvència d'Entitats de crèdit; el Reial Decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desplega la Llei 10/2014, de 26 de juny, i la Circular 2/2016, de 2 de febrer, del Banc d'Espanya, a les Entitats de crèdit sobre supervisió i solvència.
- La Circular 1/2014 de 26 de febrer de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) sobre els requisits d'organització interna i de les funcions de control de les entitats que presten serveis d'inversió.
- «Principis de govern corporatiu per a bancs» emès pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea el juliol de 2015.
- «Compliment i funció de Compliment Normatiu en bancs» emès pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea l'abril de 2005.
- «La funció d'Auditoria Interna en bancs» emès pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea el juny de 2012.
- «Marc Internacional per a la Pràctica Professional de l'Auditoria Interna» emès per l'Institut d'Auditors Interns.
- Recomanacions de la CNMV sobre l'establiment d'un Sistema de Control Intern de la Informació Financera per a entitats cotitzades (SCIF).

Funcions de Control Intern a CaixaBank

Les línies directrius del Marc de Control Intern del Grup estan recollides a la Política Corporativa de Control Intern i es configuren en línia amb les directrius dels reguladors i les millors pràctiques del sector sobre la base del «model de tres línies de defensa»:

3.4.1. Primera línia de defensa

Formada per les línies de negoci (àrees prenedores de risc) i les funcions de suport que originen l'exposició als riscos del Grup en l'exercici de la seva activitat. Assumeixen riscos i són responsables de la seva gestió contínua. Són responsables de desenvolupar i mantenir controls efectius sobre els seus negocis corresponents, així com d'identificar, gestionar, mesurar, controlar, mitigar i reportar els principals riscos que originen en l'exercici de la seva activitat. Entre altres activitats, identifiquen, avaluen i notifiquen les seves exposicions, tenint en compte l'apetit al risc del banc, els límits de risc autoritzats i les polítiques, procediments i controls existents.

Riscos Corporatius	Primera línia de defensa	Segona línia de defensa			Tercera línia de defensa
		C	RMF ¹ CRMF	CIF	
Rendibilitat del negoci	DE d'Intervenció, Control de Gestió i Capital				●
Recursos propis / Solvència	DE d'Intervenció, Control de Gestió i Capital				●
Liquiditat i finançament	DE de Finances		●		
Crèdit	DG de Negoci, DG de Riscos, DE <i>CIB and International Banking</i> , DE Morositat, Recuperacions i Actius Adjudicats		●		
Deteriorament d'altres actius	DE d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, DE d'Assessoria Jurídica i DE d'Actius Adjudicats		●		●
Mercat	DE de Finances		●		
Estructural de tipus	DE de Finances		●		
Actuarial	DE d'Assegurances		●		
Legal i regulatori	DE d'Assessoria Jurídica	●			
Conducta	DG de Negoci, DE d'Assessoria Jurídica, DE de Finances i DE <i>CIB and International Banking</i>	●			
Tecnològic	DE de Mitjans		●		
Altres riscos operacionals	DE de Mitjans, DG de Negoci i DE <i>CIB and International Banking</i>		●		
Fiabilitat de la informació financera	DE d'Intervenció, Control de Gestió i Capital		●		●
Reputacional	DE de Comunicació, Relacions Institucionals, Marca i RSC i DG de Negoci		●		

Auditoria interna

¹ La Risk Management Function (RMF), d'acord amb la seva denominació en anglès, està composta per la Corporate Risk Management Function & Planificació (CRMF) i Control Intern Financer (CIF).

C - Compliance

DG - Direcció General

DE - Direcció Executiva

La manera com la línia de negoci executa les seves responsabilitats ha de reflectir la cultura de risc actual del banc, promoguda pel Consell d'Administració.

Aquestes funcions poden estar integrades en les mateixes unitats de negoci i suport al negoci. No obstant això, quan el nivell de complexitat, intensitat o necessitat de focalització ho requereixi, s'estableixen unitats de control específiques, dotades de més especialització, per assegurar un nivell adequat de control dels riscos.

3.4.2. Segona línia de defensa

Formada per les funcions de Gestió de Riscos (*Risk Management Function* – RMF) i *Compliance*, que actuen de manera independent de les unitats de negoci per assegurar l'existència de polítiques de gestió i control dels riscos, monitorar-ne l'aplicació, avaluar l'entorn de control i reportar tots els riscos materials del Gru.

Les funcions de segona línia de defensa es distribueixen entre:

- La RMF, amb visió global a nivell Grup de la totalitat dels riscos de el Catàleg. Integra les funcions, a nivell Grup, de gestió, seguiment i control de la major part dels riscos de l'Catàleg, a excepció d'aquells que recauen sobre la funció de *Compliance*.

La RMF està liderada per la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning* (CRMF). La CRMF inclou la funció de Validació, responsable de l'contrast independent dels models interns sota perímetre prudencial (àmbits de risc de crèdit, risc de mercat, capital econòmic, risc actuarial i models macroeconòmics).

El Departament de Control Intern Financer, situat jeràrquicament a la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, completa la RMF, en dependència funcional de la CRMF, assumint les funcions de segona línia de defensa en determinats riscos d'el Catàleg com són, entre altres, el de rendibilitat de l' Negoci o el de Recursos Propis / Solvència.

- *Compliance* que es responsabilitza de les funcions de gestió, seguiment i control dels riscos Legal i Regulatori, Conducta i Reputacional.

Entre les seves responsabilitats s'inclou:

Polítiques, normes i procediments:

- L'establiment de polítiques de gestió i control dels riscos, en coordinació amb la primera línia de defensa, i l'avaluació del compliment posterior.

Riscos i controls:

- La identificació, mesurament i seguiment dels riscos (incloent-hi els emergents), per contribuir a la definició i implantació d'indicadors de risc, alineats amb el RAF.
- Coordinen els processos de formalització i seguiment dels processos estratègics de gestió del risc: *Risk Assessment*, el Catàleg Corporatiu de Riscos i el RAF.

Seguiment d'indicadors:

- Seguiment periòdic de l'efectivitat dels indicadors de primera línia de defensa, així com d'indicadors propis de la segona línia de defensa, en relació amb el perfil dels riscos establerts.

Debitats de control i plans d'acció:

- Seguiment de les debilitats de control identificades, així com de l'establiment i implantació dels Plans d'Acció.

Validació interna:

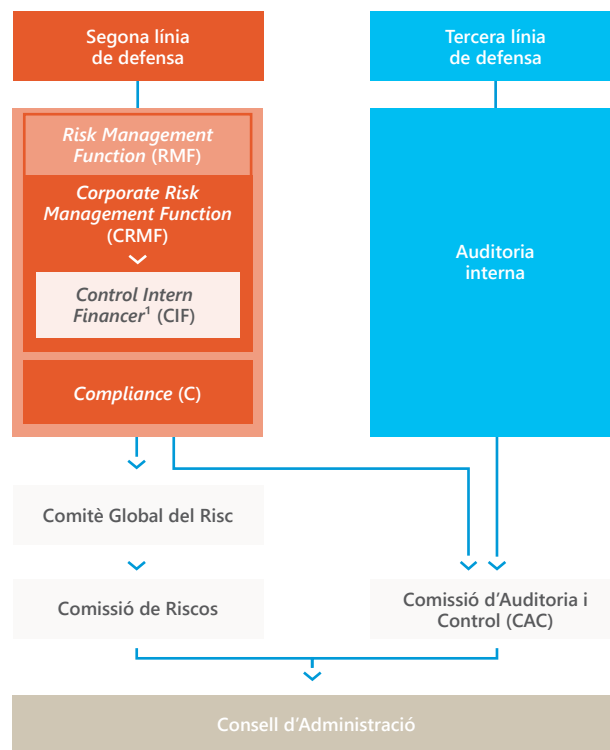
- Contrast independent dels models interns.

Les activitats de la segona línia de defensa, de la mateixa manera que (i) les debilitats identificades, (ii) el seguiment dels plans d'acció i (iii) l'opinió sobre l'adequació de l'entorn de control en el Grup, es reporten periòdicament als òrgans responsables de l'entorn control, seguint la jerarquia establerta, així com a organismes supervisors.

En relació amb el document d'Informació amb Rellevància Prudencial, la segona línia de defensa, responsable de proporcionar un grau de seguretat raonable respecte a la fiabilitat de la informació financera reportada, ha validat l'existència dels controls necessaris, i vetlla per la qualitat i integritat de la informació, per garantir el rigor de la informació presentada.

Tot seguit es detalla la distribució de les funcions de la Segona Línia de defensa:

¹En dependència jeràrquica de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital.

La segona línia de defensa es distribueix entre la **Risk Management Function (RMF)** i **Compliance**.

Risk Management Function (RMF)

L'RMF, coordinada per la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning* (CRMF), té responsabilitat en la identificació, el mesurament, l'avaluació, la gestió i el *reporting* dels riscos sota el seu àmbit de competència, i té una visió general sobre tots els riscos del Grup. A aquest efecte, tots els aspectes considerats rellevants per a l'exercici de les seves responsabilitats que són desenvolupats per funcions de segona línia de defensa sense dependència jeràrquica seran reportats a la CRMF.

A més, en relació amb aquelles matèries que són de la seva competència, la CRMF: (i) fa el seguiment de l'organització interna de la segona línia de defensa, els plans i activitats generals, i l'avaluació de la seva eficàcia; (ii) vetlla pel dimensionament adequat de la segona línia de defensa per garantir la gestió eficaç de les seves responsabilitats, fer el seguiment dels seus objectius i dels projectes de millora relatius als processos i sistemes de gestió i seguiment dels riscos; i (iii) assegura a la Direcció i als Òrgans de Govern l'existència, el disseny adequat i l'aplicació efectiva de les polítiques i els procediments de control dels riscos en l'organització i avalua l'entorn de control dels riscos. Així mateix, la CRMF ha de reforçar sempre que sigui necessari

els mecanismes de coordinació de les actuacions de les Unitats de Control de Riscos de la primera, segona i tercera línia de defensa.

La CRMF inclou la **funció de validació Interna** a CaixaBank la duu a terme el Departament de Validació i Risc de Model, que té com a objectiu emetre una opinió tècnica independent sobre l'adequació dels models interns utilitzats a l'efecte de gestió interna i/o de caràcter regulatori del Grup. Dins els seus àmbits d'actuació s'inclou la revisió dels aspectes metodològics, de la integració en la gestió (adequació dels usos dels models, entre altres), la verificació de l'existència d'un entorn tecnològic amb la qualitat de dades suficient i altres aspectes transversals (com el govern del model o altres aspectes documentals).

Les activitats de la Funció de Validació estan alineades amb les exigències normatives dels diferents mecanismes de supervisió.

Els resultats de qualsevol activitat de revisió de la Funció de Validació deriven en una opinió global i en l'emissió de recomanacions, si és necessari.

El departament de **Control Intern Financer** depèn jeràrquicament de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, s'integra funcionalment en la CRMF i fa les funcions de segona línia de defensa relacionades amb els riscos següents: **(i)** recursos propis/solvència; **(ii)** recursos propis/solvència; **(iii)** deteriorament d'altres actius, i **(iv)** fiabilitat de la informació financera.

CaixaBank disposa d'un Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera (d'ara endavant, «SCIIF») coordinat per Control Intern Financer que vetlla pel risc de fiabilitat de la informació financera. L'SCIIF es defineix com el conjunt de processos que es duen a terme per proporcionar seguretat raonable respecte a la fiabilitat de la informació financera que l'entitat publica en els mercats. Està dissenyat d'acord amb el que estableix la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) en el seu document «Control intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades» (entitats emissores de títols admesos a cotització).

En l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'exercici 2019, **disponible en el web de CaixaBank** (www.caixabank.com), es presenta el detall d'aquesta funció, així com les activitats efectuades durant el període.

Compliance (C)

Pel que fa a *Compliance* (C), la Subdirecció General de *Compliance* és una funció en dependència del Conseller Delegat, i reporta directament, en el seu àmbit d'actuació, a l'Alta Direcció, als Òrgans de Govern i als organismes supervisors (Banc d'Espanya, BCE, SEPBLAC, Tresor, CNMV i altres organismes).

El model de supervisió de *Compliance* es basa en quatre palanques principals de gestió: **(i)** definició i manteniment d'una taxonomia detallada de riscos en cada àmbit d'actuació; **(ii)** Pla de *Compliance* anual, en què es determinen les activitats de *monitoring* i de revisió de procediments interns en funció de la seva criticitat, **(iii)** seguiment de *gaps* (deficiències

de control o incompliments de normatives) identificats, bé per la primera línia de defensa, bé a través de les activitats integrades en el Pla de *Compliance*, bé per informes d'experts externs, informes de les inspeccions dels organismes supervisors, reclamacions de clients, etc. i dels Plans d'Acció de millora, sobre els quals es fa un seguiment periòdic; **(iv)** *reporting* i escalat de la informació rellevant, seguiment d'inspeccions o deficiències en l'àmbit de *Compliance*.

Així mateix, la funció de *Compliance* fa activitats d'assessorament sobre les matèries de la seva competència, i duu a terme accions de desenvolupament i transformació de la «Cultura» de *Compliance* a través del redisseny de processos basats en la tecnologia, a través de plans de sensibilització i comunicació a tota l'organització i a través d'accions de formació, i estableix un pla de formació regulatòria obligatòria i vinculada al *bonus* anual.

Una altra activitat que duu a terme és vetllar per les bones pràctiques en matèria d'integritat i normes de conducta, per a la qual cosa disposa, entre altres mitjans, del canal confidencial de consultes i denúncies.

3.4.3. Tercera línia de defensa

Per tal d'establir i preservar la independència de la funció, la Direcció Executiva d'Auditoria Interna depèn funcionalment de la Presidenta de la Comissió d'Auditoria i Control del Consell d'Administració, sens perjudici que hagi de reportar al President del Consell d'Administració per al compliment adequat de les seves funcions.

Auditoria Interna disposa d'un Estatut de la seva funció aprovat pel Consell d'Administració que estableix que és una funció independent i objectiva d'assegurament i consulta i s'ha concebut per agregar valor i millorar les activitats. Té com a objectiu proporcionar una seguretat raonable a l'Alta Direcció i als Òrgans de Govern sobre:

- L'eficàcia i eficiència dels Sistemes de Control Intern per a la mitigació dels riscos associats a les activitats del Grup.

- El compliment de la legislació vigent, amb especial atenció als requeriments dels Organismes Supervisors i l'adequada aplicació del RAF definit.
- El compliment de les polítiques i normatives internes, i l'alineació amb les millors pràctiques i bons usos sectorials, per a un Govern Intern del Grup adequat.
- La fiabilitat i integritat de la informació financera i operativa, incloent-hi l'efectivitat del Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera (SCIIF).

En aquest sentit, els principals àmbits de supervisió es refereixen a:

- L'adequació, l'eficàcia i la implantació de polítiques, normes i procediments.
- L'efectivitat dels controls.
- L'adequat mesurament i seguiment d'indicadors de la primera línia de defensa i segona línia de defensa.
- L'existència i correcta implantació dels plans d'acció per a la remediació de les debilitats dels controls.
- La validació, el seguiment i l'avaluació de l'entorn de control que fa la segona línia de defensa.

Així mateix, les seves funcions inclouen (i) l'elaboració del Pla Anual d'Auditoria amb visió plurianual basat en les avaluacions de riscos,

que inclogui els requeriments dels reguladors i les tasques o els projectes sol·licitats per l'Alta Direcció/Comitè de Direcció i la Comissió d'Auditoria i Control; (ii) l'informe periòdic de les conclusions dels treballs realitzats i les debilitats detectades als Òrgans de Govern, l'alta direcció, els auditors externs, supervisors i resta d'entorns de control i gestió que correspongui; i (iii) l'aportació de valor mitjançant la formulació de recomanacions per resoldre les debilitats detectades en les revisions i el seguiment de la seva implantació adequada per part dels centres responsables.

Per fer-ho, amb relació als riscos definits al Catàleg Corporatiu de Riscos, Auditoria Interna avalua:

- L'entorn de control i les funcions assignades a les diverses unitats responsables (primera i segona línia de defensa).
- Els procediments implantats de mesurament, avaluació i gestió dels riscos, i la consideració dels factors de risc rellevants.
- El compliment de la normativa interna i dels requeriments regulatoris vigents.
- Els procediments de càlcul de capital regulatori i econòmic.
- L'adequació del *reporting* a la Direcció i als Òrgans de Govern per a la presa de decisions i el *reporting* regulatori.
- L'entorn tecnològic i les aplicacions utilitzades, tant en el seu vessant d'integritat i con-

fidencialitat de la informació, com de la disponibilitat dels sistemes i la continuïtat del negoci i la coherència de les dades utilitzades.

D'altra banda, per al risc legal/regulatori, revisa l'entorn de control establert per mitigar els riscos derivats de canvis en la legislació i les modificacions en el marc regulatori i en la gestió de processos judicials, així com per al risc de compliment, i verifica que les polítiques i els procediments establerts en el Grup s'ajusten al marc jurídic, regulatori i als codis i les normes internes.

A més, Auditoria revisa els processos d'avaluació de l'adequació del capital intern (ICAAP) i de la liquiditat (ILAAP), el Pla de Recuperació, el Pla de Resolució, així com aquest document, i proporciona una visió objectiva i independent sobre el compliment de la governança definida en cada procés i de l'eficàcia i eficiència del marc de control aplicat per les diferents àrees implicades.

Capital

4.

4. Capital

La gestió de capital en el Grup CaixaBank busca assegurar no només el compliment dels requisits regulatoris, sinó també els objectius interns de capital, que tenen en compte, entre d'altres, la situació del mercat i el perfil de risc assumit.

Un dels objectius estratègics de CaixaBank és enfortir la seva posició de capital, mantenint una comoditat suficient per afrontar escenaris de planificació financera tant normalitzats com d'estrès. En aquest sentit, el Grup disposa d'un procés de planificació financera i de capital que inclou tant la pressupostació a curt termini com la seva prolongació a tres anys a través de l'escenari central de l'ICAAP, complementat amb escenaris interns d'estrès en l'horitzó de tres anys.

El Consell d'Administració determina les Polítiques generals de gestió de riscos, l'Apetit al Risc i els Objectius de Capital del Grup. D'altra banda, el Comitè de Direcció duu a terme la gestió del capital al més alt nivell, d'acord amb les estratègies establertes pel Consell.

El 2019 s'ha reforçat la gestió del capital en el Grup amb l'aprovació de la Política Corporativa de Gestió del Risc de Recursos Propis i Solvència.

La fortlesa en solvència permet, al seu torn, complir l'objectiu de distribuir un dividend en efectiu superior al 50% del benefici net, tal com preveu la política de dividends (per al 2019 està previst que sigui del 53%).

Evolució anual

El Grup CaixaBank ha mantingut durant el 2019 una posició sòlida en solvència, i assoleix unes ràtios del 12,0% CET1, el 13,5% Tier 1 i del 15,7% Capital Total.

La generació orgànica de l'any ha estat de +37 punts bàsics, els canvis regulatoris i comptables han tingut un impacte de +2 punts bàsics i l'evolució dels mercats i altres impactes han suposat +13 punts bàsics.

La ràtio MREL, considerant la totalitat dels passius elegibles per la Junta Única de Resolució, assoleix el 21,8%, després de la realització durant l'any 2019 de 5 emissions de deute *senior non-preferred* (SNP), amb un import emès de 3.385 milions d'euros i una emissió de deute *senior preferred* de 1.000 milions. El gener de 2020, s'ha fet una nova emissió de deute *senior preferred* que eleva la ràtio MREL proforma fins al 22,5%, complint el requeriment establert per l'SRB per al gener de 2021.

12,0%

(17.787MM€) CET1

13,5%

(20.023MM€) Tier 1

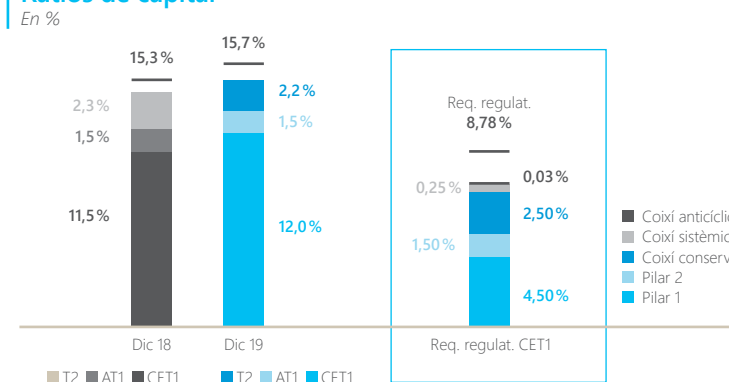
15,7%

(23.247MM€) CAPITAL TOTAL

21,8%

(32.289MM€) MREL

Ràtios de capital

Recursos propis computables

Taula 4.1. Solvència CaixaBank

Import en milions d'euros

	31.12.18 ¹	31.12.19
CET1	16.800	17.787
Tier 1 addicionalç	2.233	2.236
Tier 1	19.033	20.023
Tier 2	3.295	3.224
Capital total	22.328	23.247
APRs	145.942	147.880
Crèdit	111.740	113.947
Accionarial	19.178	18.310
Mercat	1.916	2.224
Operacional	13.109	13.400
Ràtio CET1	11,5%	12,0%
Ràtio Tier 1	13,0%	13,5%
Ràtio Cap. Total	15,3%	15,7%
Ràtio MREL subordinat	16,9%	19,6%
Ràtio MREL	18,9%	21,8%
Buffer MDA ²	4.030	4.805
Expos. Leverage	344.485	341.681
Leverage ràtio	5,5%	5,9%
Ràtio CET1 Ind.	13,1%	13,8%
Buffer MDA Ind. ²	7.793	9.139

¹ Les xifres per 2018 són fully loaded.

² El Buffer MDA que aplica és el menor entre l'individual i el consolidat.

4.1. Gestió del capital

Objectius i Política de Capital

Un dels objectius estratègics de CaixaBank és **enfortir la seva posició de capital, mantenint una comoditat suficient per afrontar escenaris de planificació financera tant normalitzats com d'estrès**. En aquest sentit, el Grup disposa d'un procés de planificació financera i de capital que inclou tant la presupostació a curt termini com la seva prolongació a tres anys a través de l'escenari central de l'ICAAP, que es complementa amb escenaris interns d'estrès en l'horitzó de tres anys.

El Consell d'Administració determina les Polítiques i els Objectius de Riscos i de Capital del Grup. Per la seva banda, el Comitè de Direcció duu a terme la seva gestió al més alt nivell, d'acord amb les estratègies establertes pel Consell. El procés de planificació, alineat amb el Pla Estratègic, s'articula al voltant de la Comissió de Planificació, òrgan dependent del Comitè de Direcció, amb assistència de membres de les diferents línies de defensa de l'entorn de control.

La Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital és l'encarregada del seguiment i el control dels recursos propis i de la solvència del Grup, com a primera línia de defensa, i presideix la Comissió de Planificació. El departament de Control Intern Financer, funcionalment dependent de la *Corporate Risk Management Function & Planning*, constitueix la segona línia de defensa en el marc de control d'aquest risc.

Els processos principals que componen la gestió i el control del risc de solvència i recursos propis són els següents: **(i)** mesurament continu i *reporting* intern i extern del capital regulatori i del capital econòmic a través de mètriques rellevants; **(ii)** planificació del capital en diferents escenaris (normalitzats i d'estrès, incloent-hi ICAAP, EBA *Stress Test* i *Recovery Plan*), integrada en el procés de planificació financera corporativa, que inclou la projecció del balanç, el compte de resultats, els requeriments de capital i els recursos propis i la solvència del Grup. Tot això, acompanyat d'un monitoratge de la normativa de capital aplicable avui dia i en els propers anys.

La gestió de capital descrita anteriorment posa les bases per assolir l'objectiu comunicat per al final de l'horitzó del Pla Estratègic 2019-2021, pel qual la ràtio CET1 se situaria al voltant del 12% des de final de 2019, i constitueix addicionalment un *buffer* d'1 punt percentual de coixí prudencial en l'horitzó del Pla per fer front a futurs canvis regulatoris, entre els quals la finalització del marc de Basilea 3 l'1 de gener de 2022.

Per a l'exercici 2019, l'import total previst de la remuneració a l'accionista és de 0,15 euros bruts per acció, i l'import total que s'abonarà en efectiu és equivalent al 53% del benefici net consolidat. Per al 2020, CaixaBank té previst distribuir entre el 50%-60% del seu benefici net consolidat, segons la política de dividends aprovada pel Consell d'Administració del 30 de gener de 2020.

4.2. SREP i Coixins de Capital

4.2.1. Requeriments mínims (Pilar 1 i Pilar 2R)

En el marc del Pilar 2 de Basilea, el Grup CaixaBank duu a terme un procés anual d'autoavaluació de capital (ICAAP) amb enfocament de conglomerat financer, que recull l'activitat de bancassegurances del grup i que captura així les característiques específiques del model de negoci del Grup CaixaBank. Aquest procés comprèn: **(i)** una planificació financera del capital a tres anys en diferents escenaris d'estrès, **(ii)** un *risk assessment* per identificar els riscos a què el Grup pugui estar exposat i **(iii)** una anàlisi de l'adequació de capital, tant en termes de recursos propis com de requeriments, des d'una visió purament interna (econòmica). En particular, s'avaluen potencials requeriments per altres

riscos diferents del crèdit, operacional i mercat, com per exemple risc de tipus d'interès o risc de negoci, entre d'altres.

L'ICAAP és un procés plenament integrat en la gestió del Grup, que es desenvolupa sota les directrius del supervisor i de l'Autoritat Bancària Europea (EBA). Els resultats del procés es reporten anualment al supervisor.

L'ICAAP és un input fonamental en el procés de Revisió i Avaluació Supervisora (SREP) del BCE

Com a resultat del procés SREP, el BCE decideix anualment els requeriments mínims de capital aplicables per a cada entitat. Aquests requeriments es formen com la suma del nivell mínim comú per a totes les entitats (Pilar 1, segons l'article 92 del CRR), i d'un requeriment específic mínim, també denominat de Pilar 2R (segons l'article 104 de DRC IV). El 2019, el Pilar 2R s'ha hagut de satisfer íntegrament mitjançant CET1. Per al càlcul dels requeriments mínims a escala individual no es considera el Pilar 2R.

4.2.2. Coixins de capital

Adicionalment als requeriments mínims de Pilar 1 i Pilar 2R, les entitats han de complir el requisit combinat de capital específic assignat, que està compost per: **(i)** el coixí de conservació de capital per a pèrdues inesperades, **(ii)** el coixí anticíclic i **(iii)** el coixí per risc sistèmic. Aquest requeriment combinat de coixins (CBR) ha de ser constituït amb capital de màxima qualitat (CET 1).

El coixí de conservació de capital es fixa com a garantia que els bancs acumulin capital de reserva, fora de períodes de tensió, que puguin utilitzar en cas d'hipotètiques pèrdues en situacions de més estrès. Des del gener de 2019 es requereix 2,5% sobre APR.

El coixí anticíclic específic és la reserva de capital a acumular durant períodes expansius per reforçar la solvència i neutralitzar l'efecte procíclic sobre el crèdit dels requeriments de capital. En general, oscil·la entre el 0% i el 2,5% i l'autoritat competent determina trimestralment quin coixí aplicar als APR corresponents a les exposicions ubicades en el seu territori. Cada entitat, doncs, té un requeriment específic, en funció de la composició geogràfica de la seva cartera (és la mitjana ponderada dels percentatges dels coixins anticíclics que s'apliquen en els territoris en què estiguin operant). S'aplica tant a escala consolidada com individual i pot diferir l'un de l'altre. A 31 de desembre de 2019, aquest coixí assoleix el 0,03% en ambdós perímetres.

Els coixins sistèmics es fixen segons la consideració d'una entitat com a:

- Entitat d'Importància Sistèmica Mundial (EISM) o Altra Entitat d'Importància Sistèmica (AEIS).
- Entitat per riscos sistèmics.

Des de l'exercici 2016, CaixaBank és identificada anualment com a AEIS. El recàrrec de capital s'ha mantingut en el 0,25%. Aquest coixí s'aplica només a escala consolidada.

1. Entitat d'importància sistèmica

El Banc d'Espanya identifica anualment les entitats seguint la metodologia de l'EBA:

- Entitats d'Importància Sistèmica Mundial (EISM).
- Altres Entitats d'Importància Sistèmica (AEIS).

L'EBA estableix com a criteris fonamentals per al càlcul de la puntuació per a la importància sistèmica la mida de l'entitat, la importància per a l'economia espanyola o de la UE, la complexitat (incloent-hi la derivada per l'activitat transfronterera de l'entitat) i la interconnexió de l'entitat amb el sistema financer.

El coixí associat a la classificació com a EISM oscil·la entre l'1% i el 3,5%, mentre que per a una AEIS el coixí pot assolir fins al 2% de l'import total d'exposició al risc.

Els indicadors principals del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2018 es poden consultar al web de CaixaBank.¹

La situació dels indicadors a 31 de desembre de 2019 es publicarà al web corporatiu del banc com a màxim el 30 d'abril de 2020.

¹ https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/informacioneconomicofinanciera/indicadoresderelevanciasistemicaglobal_es.html

2. Riscos sistèmics

El coixí per risc sistèmic neix amb la finalitat de prevenir riscos sistèmics o macroprudencials acíclics a llarg termini que no estiguin coberts pel CRR. Aquests riscos podrien produir una pertorbació en el sistema financer amb conseqüències negatives greus en aquest sistema i en l'economia real. Les autoritats competents poden requerir la constitució d'aquest coixí que, en general, estarà entre un 1% i un 3%, i que serà aplicable a totes o algunes de les exposicions ubicades a Espanya o a l'Estat membre que fixi aquest coixí, a les exposicions a tercers països i a les exposicions ubicades en altres Estats membres de la Unió Europea, a totes les entitats integrades o no en un grup consolidable d'entitats de crèdit o a un o diversos subsectors d'aquestes entitats.

Taula 4.2. Requeriment de coixins

En %

Coixí de capital	2019
Conservació de capital	2,50%
Anticíclic específic ¹	0,03%
Sistèmic ²	0,25%

¹ A discrecionalitat de les autoritats competents en les que estan ubicades les exposicions.

² A discrecionalitat de l'autoritat competent. No aplica a nivell individual.

4.2.3. Requeriments totals SREP

Per al 2019, el Banc Central Europeu (BCE) ha exigint que CaixaBank mantingui a escala consolidada una ràtio CET1 del 8,78%, que inclou el mínim comú exigint pel Pilar 1 del 4,5%, un requeriment específic de Pilar 2R de l'1,5%, un coixí de conservació de capital del 2,5%, un coixí AEIS del 0,25% i un coixí anticíclic específic del 0,03%.

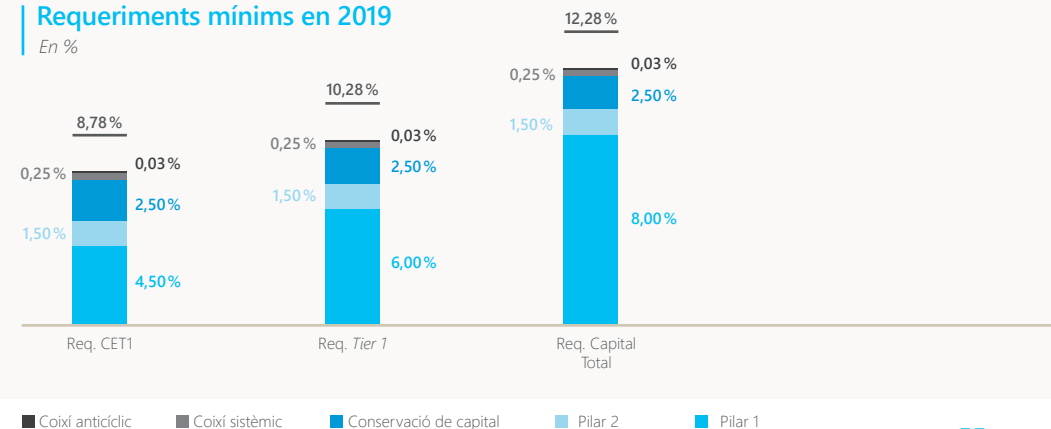
Anàlogament, partint de l'exigència de Pilar 1 del 8%, els requeriments mínims de Capital Total assolirien el 12,28%. Cal tenir en compte que des de l'1 de gener de 2019, després de la finalització del període transitori, els requeriments *phase-in* i *fully loaded* coincideixen.

A escala individual no s'aplica el Pilar 2R ni el coixí AEIS, amb la qual cosa el requeriment mínim de CET1 individual seria del 7,03%.

La decisió del BCE indica el nivell de CET1 regulatori per sota del qual el Grup CaixaBank estaria obligat a limitar les distribucions en forma de pagament de dividendes, remuneració variable i d'interessos als titulars de valors de capital de Nivell 1 addicional. Aquest llindar, conegut com a nivell d'activació de l'import màxim distribuïble (o MDA *trigger*), és del 8,78% el 2019, al qual caldria afegir en cada moment els potencials dèficits de capital de categoria *Tier 1* o *Tier 2* respecte dels nivells mínims implícits de Pilar 1 de l'1,5% i 2%, respectivament. El desembre de 2019 CaixaBank no presenta cap d'aquests dèficits. Aquest requeriment, comparat amb els nivells actuals de la ràtio CET1, constata que els requeriments aplicables a CaixaBank no implicarien cap limitació de les que preveu la normativa de solvència.

Requeriments mínims en 2019

En %

En aquest context, a la taula següent es desglossen geogràficament les exposicions segons el país d'origen. El grau d'exposicions més elevat es troba dins el territori nacional, on s'aplica un recàrrec del 0% que és el que correspon a Espanya.

Taula 4.3. EU CCyB1 - Distribució geogràfica de les exposicions creditícies pertinents per al càlcul del coixí de capital anticíclic

Imports en milions d'euros i %

País	Exposicions creditícies generals ¹		Exposicions de la cartera de negociació		Exposicions de titulització		Requisits de fons propis			Total	Ponderacions dels requisits de fons propis	Percentatge de coixí de capital anticíclic
	Valor d'exposició segons mètode estàndard ²	Valor d'exposició segons mètode IRB	Suma de posicions llargues i curtes de la cartera de negociació	Valor de l'exposició de la cartera de negociació per als models interns	Valor d'exposició segons mètode estàndard	Valor d'exposició segons mètode IRB	Dels quals: Exposicions creditícies generals	Dels quals: Exposicions de la cartera de negociació	Dels quals: Exposicions de titulització			
Espanya	37.899	168.175	0	689	4	3.389	7.145	56	47	7.248	75,8%	0,00%
Portugal	23.444	379	-	-	134	-	1.158	-	7	1.164	12,2%	0,00%
Regne Unit	1.563	1.677	-	-	-	-	136	-	-	136	1,4%	1,00%
França	856	1.093	-	-	19	-	134	-	1	135	1,4%	0,25%
Mèxic	1.412	236	-	-	-	-	130	-	-	130	1,4%	0,00%
Àustria	5	1.585	-	-	-	-	120	-	-	120	1,3%	0,00%
Luxemburg	907	475	5	-	-	-	93	0	-	93	1,0%	0,00%
Estats Units	621	730	-	-	-	-	83	-	-	83	0,9%	0,00%
Holanda	255	1.244	7	-	-	-	64	0	-	65	0,7%	0,00%
Alemanya	346	1.443	-	-	-	-	64	-	-	64	0,7%	0,00%
Polònia	381	388	-	-	-	-	41	-	-	41	0,4%	0,00%
Canadà	416	39	-	-	-	-	36	-	-	36	0,4%	0,00%
Irlanda	259	130	-	-	-	-	27	-	-	27	0,3%	1,00%
Noruega	303	18	-	-	-	-	25	-	-	25	0,3%	2,50%
Xile	221	65	-	-	-	-	23	-	-	23	0,2%	0,00%
Resta	1.305	1.764	-	-	-	-	174	-	-	174	1,8%	0,00%
Total	70.194	179.441	12	689	157	3.389	9.453	57	55	9.565	100,0%	0,03%

¹ No inclou EAD per Risc de Credit Value Adjustment (CVA).

² A l'efecte del càlcul del buffer de capital anticíclic, i segons s'especifica en el Reglament Delegat 2015/1555, les exposicions creditícies pertinents inclouran totes aquelles categories d'exposicions diferents d'aquelles a què es refereix l'article 112, lletres a) a f) del Reglament (UE) No 575/2013.

Taula 4.4. Import del coixí de capital anticíclic específic

Imports en milions d'euros i %

	Valor
Import total de l'exposició al risc	147.880
Percentatge de coixí anticíclic específic de cada entitat	0,03 %
Requisit de coixí anticíclic específic de cada entitat	43

4.3. Capital regulatori

4.3.1. Recursos propis computables

CaixaBank opta per una gestió integral de capital per garantir la solvència de l'Entitat i complir els requeriments mínims a tots els nivells: CET1, AT1 i *Tier 2*.

El gener de 2021, també complirà els requeriments MREL, que inclouen el Capital Total i els altres instruments subordinats computables, principalment el deute *senior non-preferred* (SNP) i el deute *senior preferred*, d'acord amb la BRRD.

A l'annex I es presenta el detall dels recursos propis computables de CaixaBank a 31 de desembre de 2019, tal com estableix l'annex VI del Reglament d'Execució (UE) 1423/2013 de la Comissió. S'inclouen a la taula els passius subordinats elegibles com a MREL subordinat (SNP), així com altres instruments computables MREL (SP), malgrat no ser computables a l'efecte de recursos propis al CRR. Tot això, sens perjudici de la computabilitat com a MREL d'altres passius no subordinats com el deute *senior preferred*.

El Capital Ordinari de Nivell 1 (CET1) es constitueix amb els elements de recursos propis de més qualitat (principalment els fons propis comptables).

Taula 4.5. Recursos propis computables

Imports en milions d'euros

	31.12.18	31.12.19
Instruments CET1	23.257	24.114
Fons propis comptables	24.836	26.247
Capital	5.981	5.981
Resultat	1.985	1.705
Reserves i altres	16.870	18.560
Interessos minoritaris i OCIs	(786)	(1.103)
Correcció computab. int. minoritaris i OCIs	(36)	13
Altres ajustos ⁽¹⁾	(758)	(1.043)
Deduccions CET1	(6.458)	(6.326)
Actius intangibles	(4.250)	(4.232)
Inversions financeres	(10)	-
Actius per impostos diferits	(1.991)	(1.875)
Resta de deduccions de CET1	(206)	(220)
CET1	16.800	17.787
Instruments AT1	2.233	2.236
Deduccions AT1	-	-
TIER 1	19.033	20.023
Instruments T2	3.295	3.224
Finançaments subordinats	3.147	3.150
Excés provisions IRB	148	74
Deduccions T2	-	-
TIER 2	3.295	3.224
CAPITAL TOTAL	22.328	23.247
Emissions de deute sènior non-preferred (SNP)	2.250	5.632
Altres instruments subordinats computables MREL ⁽²⁾	53	48
MREL SUBORDINAT	24.631	28.927
Altres instruments computables MREL	2.943	3.362
MREL	27.574	32.289

¹ Principalment previsió de dividendes pendents de pagament i AVAs.

² Principalment deute subordinat no computable com a Tier 2.

El desembre de 2019, CaixaBank té uns fons propis de 26.247 (1.411 milions d'euros més que el 2018). Als fons propis s'hi afegeixen els OCI (Un altre resultat global acumulat, per les seves sigles en anglès). Els instruments computables com a CET1 es minoren per altres elements, principalment per la previsió de dividendes pendents de pagament amb càrrec a l'any en curs i pels ajustos addicionals per valoració prudent (AVA).

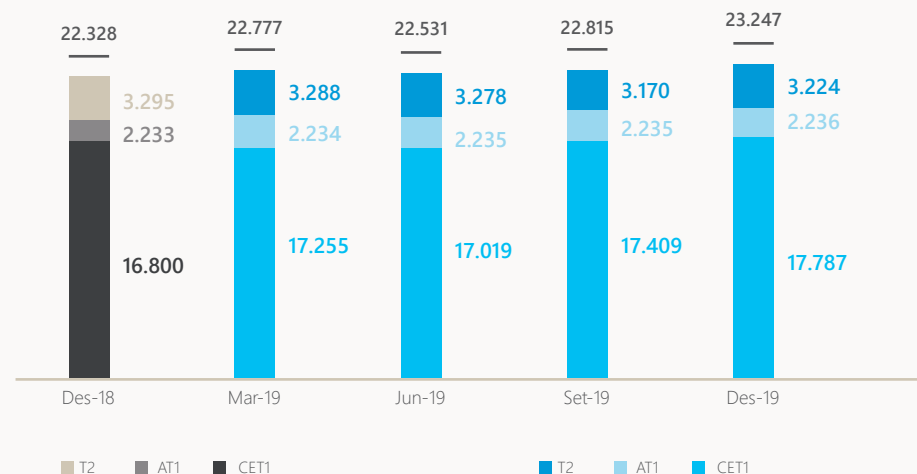
Els instruments computables com a CET1 se situen en 24.114 milions d'euros (857 milions d'euros més que el 2018).

Les deduccions del CET1 regulatori inclouen 4.232 milions d'euros d'actius immaterials. La resta de deduccions són principalment per actius fiscals diferits originats per bases imposables negatives i altres crèdits fiscals, així com la deducció pels compromisos irrevocables al Fons Únic de Resolució (FUR) o al Fons de Garanties de Dipòsits (FGD) nacionals.

Com a resultat, el CET1 regulatori assoleix els 17.787 milions d'euros (987 milions d'euros més que el 2018) i la ràtio CET1 se situa en el 12,0%.

Evolució recursos computables

En milions d'euros

El Capital de Nivell 1 Addicional (AT1) consta de les emissions d'instruments híbrids computables. Actualment, CaixaBank té dues emissions de deute preferent per un import nominal de 2.250 milions d'euros (les característiques de l'emissió es detallen a l'Annex II). El Capital de Nivell 1 (*Tier 1*) se situa en 20.023 milions d'euros (990 milions d'euros més que el 2018) i la ràtio de Tier 1 assoleix el 13,5%.

Els components dels recursos propis de segona categoria (*Tier 2*) inclouen els finançaments subordinats i el superàvit de provisions per mètodes IRB.

El desembre de 2019, CaixaBank té 6 emissions pròpies de deute subordinat amb un import computable de 3.150 milions d'euros, considerant la pèrdua d'elegibilitat segons el calendari normatiu. El detall d'aquestes emissions es pot veure a l'annex II d'aquest document, tal com estableix l'annex III del Reglament d'Execució (UE) 1423/2013 de la Comissió.

El Capital Total assoleix els 23.247 milions d'euros (919 milions d'euros més que el 2018), i la ràtio de Capital Total se situa en el 15,7%.

Per complir els requeriments MREL, durant aquest any s'han fet 5 emissions de deute *senior non-preferred* (SNP), amb un import emès de 3.385 milions d'euros, i una emissió deute *senior preferred* de 1.000 milions d'euros. D'aquesta manera, la ràtio sobre APR d'instruments subordinats (MREL subordinat), incloent-hi principalment el capital total i l'SNP, és de 19,6%, i la ràtio MREL, incloent-hi tots els passius elegibles segons la Junta Única de Resolució, és del 21,8%.

El gener de 2020, s'ha fet una nova emissió de deute *senior preferred* que eleva la ràtio MREL proforma fins al 22,5%, complint el requeriment establert per l'SRB per al gener de 2021.

Taula 4.6. Variació del capital regulatori

Imports en milions d'euros i %

	2018-2019
CET1 a l'inici del període	16.800
Moviments instrum. CET1	856
Benefici	1.705
Dividend	(897)
Reserves	303
OClis i altres	(255)
Moviments deducció CET1	132
Actius intangibles	18
Actius fiscals diferits	102
Resta deduccions CET1	11
CET1 al final del període	17.787
Tier 1 addicional a l'inici del període	2.233
Moviments en instr. AT1	2
Instruments computables AT1	2
Moviments en deduc. AT1	-
Tier 1 addicional al final del període	2.236
Tier 2 a l'inici del període	3.295
Moviments en instr. Tier 2	(71)
Emissions subordinades	-
Amortització emissions	-
Resta instruments Tier 2	(71)
Moviments en deducció Tier 2	-
Tier 2 al final del període	3.224

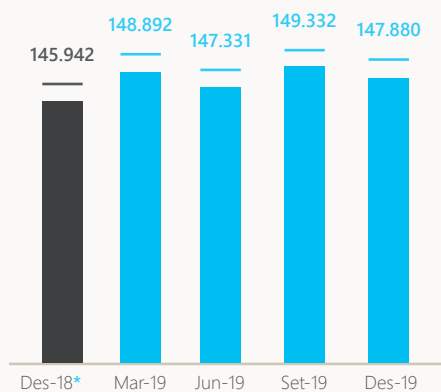
4.3.2. Requeriments de capital

La informació quantitativa d'aquest document compleix els requisits de divulgació revisats per al Pilar 3 del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea.

Trimestralment, a la pàgina web de CaixaBank, es publica una selecció de les taules més significatives sol·licitades pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea (BCBS).

Evolució APR

En milions d'euros

* Per al 2018 dades fully loaded.

Els actius ponderats per risc de cartera accionarial inclouen els APR de les participacions en entitats d'assegurances que no es dedueixen dels recursos computables (principalment VidaCaixa).

El volum total d'APR a 31 de desembre de 2019 és de 147.880 milions d'euros, 1.938 milions d'euros més que el 2018. Durant l'any s'han produït els moviments següents: l'augment orgànic del risc de crèdit principalment a la cartera d'empreses d'IRB, l'increment per la implementació de la NIIF 16 d'arrendaments i, d'altra banda, la baixada del risc de la cartera accionarial, resultat de la finalització de la desinversió en Repsol anunciada el setembre de 2018 i conculsa el 2019.

Taula 4.7. EU INS1 - Participacions en empreses d'assegurances no deduïdes

Imports en milions d'euros

	Valor (*)
Participacions en entitats del sector financer on es té una inversió significativa no deduïda dels fons propis (abans de la ponderació de risc)	2.400
APRs totals	8.879

* Correspon a la posició accionarial en el Grup VidaCaixa, sobre la qual s'aplica la disposició prevista en l'art. 49.1 de la CRR ("Compromís danés").

L'exposició no inclou el fons de comerç de 973 milions que es dedueix de CET1.

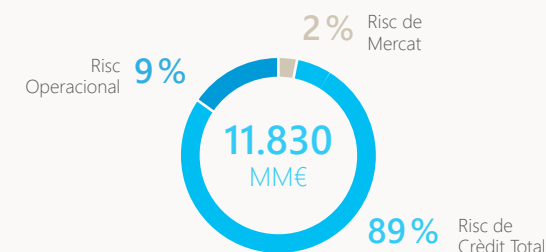
Taula 4.8. Consum de capital per segments

En milions d'euros i %

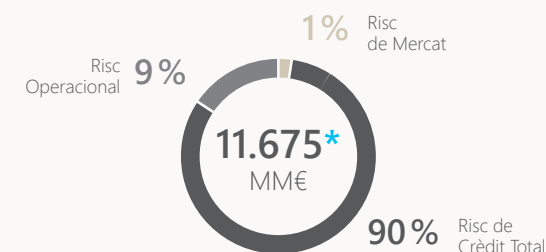
	2018		2019	
	Capital	%	Capital	%
Crèdit*	10.473	90%	10.581	89%
Mercat	153	1%	178	2%
Operacional	1.049	9%	1.072	9%
Total	11.675	100%	11.830	100%

* Inclou cartera accionarial, titulitzacions i contrapart.

Consum de capital per segments 2019

Consum de capital per segments 2018

* Per al 2018 dades fully loaded.

A la taula 4.9 es detallen els actius ponderats per risc i els requeriments de capital del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2019, per a cada tipologia de risc. Els requeriments de recursos propis computables són equivalents al 8 % dels APR.

Taula 4.9. EU OV1 - Visió general dels APR

Imports en milions d'euros

		APR		Capital	
		2018 ¹	2019	2018 ¹	2019
1	Risc de crèdit (exclòs el risc de contrapart)	125.568	126.198	10.045	10.096
Article 438, lletres c) i d)	2 Del qual: amb el mètode estàndard	58.046	58.838	4.644	4.707
Article 438, lletres c) i d)	3 Del qual: amb el mètode bàsic basat en qualificacions internes (FIRB)	-	-	-	-
Article 438, lletres c) i d)	4 Del qual: amb el mètode avançat basat en qualificacions internes (AIRB)	57.729	57.239	4.618	4.579
Article 438, lletra d)	5 Del qual: renda variable segons el mètode IRB amb el mètode de ponderació simple per risc o el mètode IMA	9.793	10.121	783	810
Article 107, Article 438, lletres c) i d)	6 Risc de contrapart	2.939	2.867	235	229
Article 438, lletres c) i d)	7 Del qual: amb el mètode de valoració a preu de mercat	1.781	1.853	142	148
Article 438, lletres c) i d)	8 Del qual: amb el mètode de l'exposició original	-	-	-	-
	9 Del qual: amb el mètode estàndard	-	-	-	-
	10 Del qual: amb el mètode de models interns (IMM)	-	-	-	-
	11 Del qual: mètode ampli per a les garanties reals de naturalesa financera	289	230	23	18
Article 438, lletres c) i d)	12 Del qual: import d'exposició al risc per contribució al fons de garantia davant incompliments d'una ECC	3	1	0	0
Article 438, lletres c) i d)	13 Del qual: AVC	866	783	69	63
Article 438, lletra e)	14 Risc de liquidació	-	-	-	-
Article 449, lletra o), incís i)	15 Exposicions de titulització de la cartera d'inversió (després d'aplicar el límit màxim)	267	687	21	55
	16 De les quals: amb el mètode IRB - basat en qualificacions externes (RBA)	28	4	2	0
	17 De les quals: amb el mètode IRB - basat en la fórmula supervisora (SFA)	187	146	15	12
	18 De les quals: amb el mètode d'avaluació interna	-	-	-	-
	19 De les quals: amb el mètode estàndard	52	40	4	3
	20 De les quals: amb el mètode basat en les qualificacions internes (SEC-IRBA)	-	436	-	35
	21 De les quals: amb el mètode basat en les qualificacions externes (SEC-ERBA)	-	61	-	5
Article 438, lletra e)	22 Risc de mercat	1.922	2.224	154	178
	23 Del qual: amb el mètode estàndard	1.183	1.232	95	99
	24 Del qual: amb el mètode IMA	739	992	59	79
Article 438, lletra e)	25 Grans exposicions	-	-	-	-
Article 438, lletra f)	26 Risc operatiu	13.109	13.400	1.049	1.072
	27 Del qual: amb el mètode de l'indicador bàsic	-	-	-	-
	28 Del qual: amb el mètode estàndard	13.109	13.400	1.049	1.072
	29 Del qual: amb el mètode de mediació avançada	-	-	-	-
Article 437, apartat 2, articles 48 i 60	30 Imports per sota dels llindars de deducció (subjectes a ponderació de risc del 250%)	2.350	2.504	188	200
Article 500	31 Ajust al límit mínim (sòl)	-	-	-	-
32	Total	146.155	147.880	11.692	11.830

¹ Les dades de desembre 2018 són reguladors.

4.3.3. Evolució de la solvència

La ràtio CET1 assoleix el 12,0% el desembre de 2019, +52 punts bàsics respecte del desembre de 2018. L'evolució de la solvència de CaixaBank el 2019 s'explica per +37 punts bàsics de generació orgànica, +2 punts bàsics per canvis regulatoris i comptables i +13 punts bàsics per l'evolució dels mercats i altres impactes. Els principals canvis regulatoris i comptables que s'han produït aquest any han estat: la primera aplicació de la normativa IFRS16 i el nou criteri de comptabilització dels compromisos per pensions de prestació definida amb els empleats.

La ràtio *Tier 1* se situa en el 13,5%, +50 punts bàsics respecte de l'any anterior. El Grup manté des de l'any passat un 1,5% d'instruments d'AT1, en línia amb el que preveu el Pilar 1 de la normativa de capital.

La ràtio Capital Total assoleix el 15,7%, +42 punts bàsics respecte del desembre de 2018.

Per reforçar la ràtio MREL, aquest any s'han fet 5 emissions de deute SNP per un import total emès de 3.385 milions d'euros i una emissió de 1.000 milions d'euros de deute *senior preferred*. La ràtio se situa en el 21,8%, +294 punts més que al tancament de l'any anterior.

4.3.4. Ràtio de palanquejament

El marc de Basilea 3 introdueix la ràtio de palanquejament (*Leverage Ratio*) com una mesura no sensible al risc, destinada a limitar el creixement excessiu del balanç en relació amb el capital disponible. Actualment, el CRR no conté un requeriment mínim de capital de palanquejament, però amb l'aprovació del CRR2 s'estableix un requeriment del 3% d'aplicació a partir de desembre de 2020.

La ràtio es calcula com el *Tier 1* dividit per una mesura d'exposició basada sobre el total de l'actiu, minorat per les deduccions de *Tier 1* i incloent-hi, entre d'altres, els riscos i compromisos contingents ponderats segons la normativa aplicable, el valor net dels derivats (més un recàrrec per la potencial exposició futura) i altres ajustos. CaixaBank publica trimestralment el càlcul de la ràtio de palanquejament a la plataforma quantitativa de l'IRP; també se'n calculen estimacions en els escenaris a tres anys per a l'ICAAP.

A 31 de desembre de 2019, el Grup CaixaBank manté una ràtio de palanquejament del 5,9% (+34 punts bàsics respecte a l'any anterior), folgadoament per damunt del mínim regulatori. Durant el 2019, la ràtio s'ha vist afectada, d'una banda, per l'increment del *Tier 1* a causa principalment dels beneficis retinguts generats durant l'any (+29 punts bàsics) i, de l'altra, per la caiguda de l'actiu (+5 punts bàsics), resultat principalment de la gestió de l'excés de liquiditat.

Aquesta mètrica està dins l'entorn del Marc d'Apetit al Risc i s'analitza trimestralment. Actualment es troba folgadoament per damunt del nivell de tolerància fixat internament (5%).

A l'annex III s'inclou la informació de publicació obligada que s'estableixen al document del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i al document de l'EBA sobre divulgació de la ràtio de palanquejament, segons l'article 451 (2) del CRR.

Taula 4.10. Ràtio de palanquejament

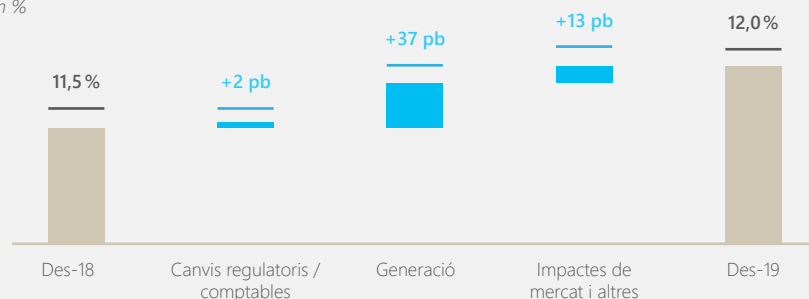
Imports en milions d'euros i %

	Valor
Tier 1	20.023
Actiu total reservat	328.357
Deduccions Tier 1	(6.326)
Altres ajustos (*)	19.650
Exposició palanquejament	341.681
Ràtio de palanquejament	5,9%

* Inclou elements fora de balanç, derivats i SFTs.

Evolució de la solvència (CET1)

En %

4.3.5. Conglomerat financer

El Grup CaixaBank constitueix un conglomerat financer subjecte a supervisió addicional des de 2014. Aquesta supervisió suposa una vigilància reforçada per part del supervisor en relació amb l'operativa entre les activitats financeres i les d'assegurances.

Amb l'aplicació de Basilea 3, a l'efecte de solvència el Banc d'Espanya autoritza CaixaBank a no deduir la inversió en companyies d'assegurances, en virtut de l'article 49.1 del CRR. La participació es pondera al 370%.

El desembre de 2019, la ràtio de cobertura del conglomerat financer (relació dels recursos propis del conglomerat amb els requeriments mínims segons Solvència 2) se situa en el 128,3%, 311 punts bàsics menys que l'any anterior, principalment per l'increment dels requeriments mínims regulatoris, en haver finalitzat el període transitori d'implantació dels coixins de capital. Aquesta mètrica està dins l'entorn del Marc d'Apetit al Risc i s'analitza trimestralment.

Taula 4.11. Ràtio de cobertura del conglomerat

Imports en milions d'euros i %

	Import
Capital total bancari	23.247
Elements addicionals	1.475
Capital a efectes de conglomerat	24.723
Requeriments sobre capital total bancari	18.159
Altres requeriments	1.107
Requeriments de capital de conglomerat	19.265
Ràtio de cobertura de conglomerat	128,3%

4.4. Stress Test

L'EBA va anunciar el 2019 que durant l'exercici 2020 conduiria un nou exercici de resistència sobre el sector bancari amb dades de referència a 31 de desembre de 2019 i que comprendrà el període 2020-2022. Tanmateix, el 12 de març passat va comunicar la suspensió d'aquest exercici de resistència fins al 2021, com una de les mesures per mitigar l'impacte de la COVID-19 en el sector bancari europeu.

4.5. Capital Econòmic

El Grup CaixaBank té desenvolupat un model de capital econòmic que mesura amb criteri intern els recursos propis disponibles i els requeriments de capital pel conjunt de riscos derivats de la seva activitat. Aquesta mesura complementa la visió regulatòria de solvència i permet una millor aproximació al perfil de risc que assumeix el Grup en incorporar riscos no considerats, o parcialment considerats, en les exigències regulatòries. Aquesta visió s'utilitza per a (i) l'autoavaluació de capital, sent objecte de presentació i revisió periòdica en els òrgans corresponent de el Grup; (ii) com a eina de control i seguiment; (iii) planificació de riscos i (iv) calcular la Rendibilitat Ajustada al Risc (RAR) i el *Pricing*.

Els recursos propis disponibles en visió econòmica es determinen sobre la base dels recursos propis regulatoris ajustats, bàsicament, per les plusvàlues o minusvàlues de les carteres de renda fixa i renda variable que comptablement no es registren al seu valor raonable, així com per la posada a valor de mercat de certs actius i passius de VidaCaixa.

Les exigències dels recursos propis econòmics es determinen mitjançant una estimació pròpia que s'ajusta en funció del nivell de tolerància al risc, volum i tipus d'activitat del Grup. A més dels riscos ja establerts al Pilar 1 (risc de crèdit, de mercat i operacional), s'afegeixen d'altres també inclosos en el Catàleg Corporatiu de Riscos (per exemple, el risc estructural de tipus d'interès, el de liquiditat, negoci, etc.). Per a la seva gestió, s'utilitza el mateix nivell de confiança que en el

càlcul del Pilar 1, el 99,9% de la formulació de Basilea III.

Per a risc de crèdit, dues de les diferències més rellevants respecte de l'enfocament regulatori són les següents:

1. Concentració en grans noms: les exposicions en grans noms o *Single Large Exposures* (exposicions superiors a 100 milions d'euros) tenen un impacte important en les estimacions de capital econòmic, particularment en la cartera accionarial i en els segments *corporate* i bancs. La formulació regulatòria, que considera les carteres infinitament granulars, no és del tot adequada per cobrir el nivell de concentració que presenta la cartera del Grup. Per aquest motiu el model intern reflecteix la possibilitat de tenir *Single Large Exposures* i simula possibles incompliments d'aquestes posicions específiques. D'aquesta manera, la distribució de pèrdues simulada incorpora el risc de concentració individual davant grans noms. Aquesta mateixa concentració ocasiona, com a efecte contrari, diversificació addicional entre carteres.

2. Estimació de sensibilitats i diversificació: el Grupo CaixaBank ha elaborat un esquema propi de determinació de sensibilitats de les probabilitats d'incompliment a variables econòmiques i financeres específiques de manera que s'estimen implícitament correlacions de les probabilitats d'incompliment ajustades a l'àmbit d'activitat del Grup. Aquestes estimacions incorporen en la pràctica una diversificació addicional

entre carteres i sectors industrials, fruit de les diferents sensibilitats obtingudes. També es tenen en compte sensibilitats específiques per a participades internacionals de la cartera accionarial que aporten diversificació addicional amb la resta de la cartera.

4.6 Plans de recuperació i resolució

Després de la transposició de la Directiva 2014/59 / UE mitjançant la Llei 11/2015 l'any 2015, en la qual s'estableix un marc per a la reestructuració i resolució d'entitats de crèdit, CaixaBank elabora anualment un Pla de Recuperació i facilita la informació que li requereixen les autoritats de resolució, la Junta Única de Resolució i el Banc d'Espanya com a autoritat nacional de resolució.

En aquest sentit, el 2019 el Grup CaixaBank ha actualitzat el Pla de Recuperació (amb dades de tancament 2018). Aquest Pla va ser aprovat pel Consell d'Administració i remès al Supervisor Únic el setembre de 2019.

En relació amb l'abast del Pla, aquest cobreix la totalitat del Grup, incloent-hi BPI, així com les sucursals i oficines de representació a l'estranger.

El Pla de Recuperació permet contrastar la factibilitat, complexitat i eficàcia d'una llista de mesures de recuperació que podrien aplicar-se en cas que l'entitat patís una situació de crisi severa i evitar així el rescat públic. A més, el Pla de Recuperació planteja escenaris que simulen situacions hipotètiques de tensió financera severa, amb la finalitat d'avaluar la viabilitat de les mesures disponibles en aquestes situacions i la capacitat de recuperació d'aquestes.

El Pla de Recuperació del Grup CaixaBank està plenament integrat en la seva gestió interna. En aquest sentit, el Pla està alineat amb els processos interns d'avaluació de la suficiència de capital i liquiditat (ICAAP i ILAAP), així com en el Marc d'Apetit al Risc (RAF) a través dels indicadors de recuperació, i forma part dels informes de seguiment habituals. Aquests indicadors de recuperació faciliten el seguiment i control de la situació financera, i una ruptura dels seus límits associats podria suposar escalar la decisió d'activar o no el Pla de Recuperació.

Amb relació als plans de resolució, són les autoritats de resolució les que elaboren i aproven el pla de resolució del Grup. CaixaBank col·labora amb les autoritats de resolució i està desenvolupant els projectes necessaris per assegurar la disponibilitat i l'aprovisionament de la informació rellevant en cas de resolució, així com per millorar o incrementar la resolubilitat de l'entitat, com ara el procés d'automatització les plantilles LDR, un repositori de contractes amb informació de proveïdors rellevants o plans de contingència d'FMI.

Amb relació als plans de resolució, són les autoritats de resolució les que **elaboren i aproven el pla de resolució del Grup**.

En l'àmbit de la resolució, la BRRD requereix que les entitats disposin d'un coixí d'absorció de pèrdues (MREL) per assegurar la possible aplicació de l'eina de resolució *bail-in*. En aquest sentit, CaixaBank ha desenvolupat una primera guia per a la implantació d'aquesta eina. Així mateix, CaixaBank ha definit un pla de constitució d'un coixí d'instruments elegibles per a MREL, així com una cultura de «resolubilitat» en el Grup, ha implicat els Òrgans de Govern en aquest àmbit i n'assegura la continuïtat operativa en un escenari de resolució.

Risc
de crèdit

5.

5. Risc de crèdit total

El risc de crèdit es deriva de l'activitat comercial bancària i asseguradora, de l'operativa de tresoreria, de les titulitzacions i de la participació a llarg termini en el capital d'instruments de patrimoni (cartera accionarial).

A causa del tractament específic que la regulació prudencial preveu per a algunes exposicions subjectes al risc de crèdit, es desglossen de forma explícita les exposicions al risc de contrapart (derivats), les titulitzacions i la cartera accionarial. A causa del model de negoci de CaixaBank, els dos primers amb prou feines suposen un 3% del total de requeriments totals per risc de crèdit, mentre que la cartera accionarial suposa un 14%. D'aquesta manera, el 83% restant dels requeriments per risc de crèdit procedeix de les carteres d'inversions creditícia, la cartera de renda fixa i altres actius financers i no financers no representatius de deute.

APR de risc de crèdit total

132.256 M€

EAD de risc de crèdit total

321.105 M€

EAD avaluada per models interns

57% (75% davant el sector privat)

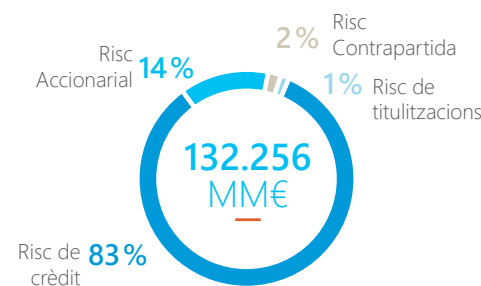
El 57% del total dels actius subjectes a risc de crèdit s'avalua per mètode IRB. Si s'exclou el risc davant el sector públic i institucions financeres, així com els actius no representatius de deute (immobles i d'altres), per als quals hi ha autorització per a l'aplicació permanent del mètode estàndard, la cobertura IRB és del 75%.

Evolució anual

Els APR totals augmenten 1.132 milions respecte a l'any anterior. Es destaquen els moviments següents: l'augment orgànic per volum del risc de crèdit principalment en la cartera d'empreses d'IRB; l'increment en risc de crèdit per la implementació de la NIIF 16 d'arrendaments i, la baixada del risc de la cartera accionarial, resultat de la finalització el 2019 de la desinversió en Repsol anunciada el setembre de 2018.

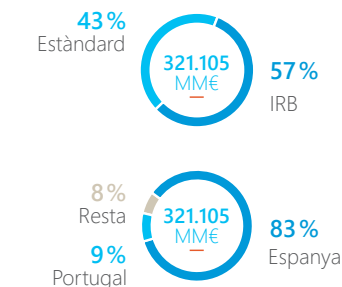
APR Risc de crèdit total

Distribució per risc %

EAD Risc de crèdit total

Distribució per mètode i país %

Requeriments de capital per risc de crèdit total

Taula 5.1. Risc de crèdit, contrapartida, titulitzacions i accionarial per mètodes

Imports en milions d'euros

	EAD			APR			Densitat	Requeriments de Capital ⁵		
	Estàndard	IRB	Total	Estàndard	IRB	Total		Estàndard	IRB	Total
Risc de crèdit ¹	132.730	170.828	303.558	58.838	51.554	110.393	0	4.707	4.124	8.831
Risc de contrapartida ²	5.388	557	5.945	2.543	324	2.867	0	203	26	229
Risc de titulitzacions ³	157	3.389	3.546	100	587	687	0	8	47	55
Risc de la cartera accionarial ⁴	-	8.057	8.057	-	18.310	18.310	2	-	1.465	1.465
Total riscos crediticis	138.275	182.830	321.105	61.482	70.774	132.256	0	4.919	5.662	10.580

¹ Risc de crèdit sense incloure risc de contrapartida, en titulitzacions ni en cartera accionarial.

² Risc de contrapartida en el qual s'inclou el risc per CVA i el risc per concepte de Default Fund (sota mètode l'estàndard).

³ La EAD mostrada per risc titulitzacions correspon a l'exposició subjecta a ponderacions de risc abans de deduccions.

⁴ Cartera accionarial inclou el negoci de participades a més de la participació en altres societats cotitzades i en filials que no s'integren globalment a efectes prudencials (principalment VidaCaixa).

⁵ Requeriments de capital és el 8% d'APR.

5.1. Risc de crèdit

El risc de crèdit és el més significatiu del balanç i inclou: el deteriorament i *default* de les contrapartides d'inversió creditícia, de la cartera de renda fixa i d'altres actius, principalment immobiliaris.

El Grup orienta la seva activitat creditícia a la satisfacció de les necessitats de finançament de les famílies i empreses en un entorn de risc de perfil mitjà-baix, de conformitat amb el RAF, amb la voluntat de mantenir la seva elevada penetració en el finançament de particulars i pimes, així com reforçar la prestació de serveis de valor afegit al segment de grans empreses.

La concessió d'operacions d'actiu segueix com a criteri bàsic l'avaluació de la capacitat de devolució de l'acreditat; no és política del Grup l'aprovació d'operacions per la mera existència de garanties. Si aquest criteri es compleix, també és important l'obtenció de garanties addicionals com a factor mitiga-dor del risc, sobretot en operacions de llarga durada, i la fixació d'un preu d'acord amb les dues condicions anteriors.

Pel que fa a la distribució geogràfica per risc de crèdit, el 83% procedeix d'Espanya; el 9%, de Portugal; el 5%, de la resta d'Europa, i el 3%, de la resta del món. Pel que fa a la seva distribució per sectors, el segment de clients particulars representa el 41% de l'exposició, seguit de societats no financeres, amb un 37%. Per venciment residual, el 75% de les exposicions tenen un venciment superior a 1 any i el 51%, superior a 5 anys.

Evolució anual

Els APR de crèdit han augmentat 1.822 milions d'euros respecte a l'any anterior, com a resultat principalment de l'increment de la nova operativa en la cartera d'empreses d'IRB i de la implementació de la NIIF 16¹ d'arrendaments.

APR de risc de crèdit

110.393MM€

EAD de risc de crèdit

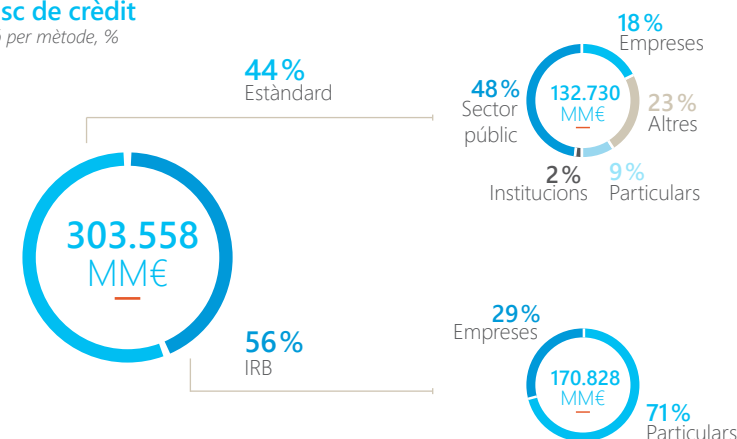
303.558MM€

EAD avaluada per models interns

56% (76% davant el sector privat)

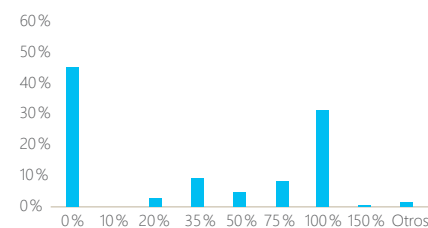
EAD Risc de crèdit

Distribució per mètode, %

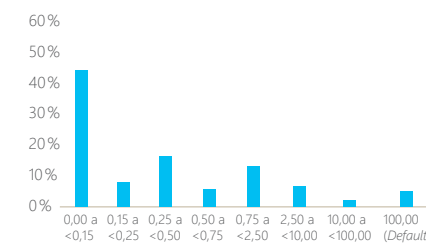
EAD per mètode estàndard

Distribució per ponderació de risc, %

EAD per mètode IRB

Distribució per ponderació de risc, %

¹ Per ampliar informació, vegeu nota 1.4 de la memòria dels Comptes Anuals Consolidats de CaixaBank de desembre de 2019.

5.1.1. Gestió del risc de crèdit

Descripció i política general

El risc de crèdit correspon a la pèrdua de valor dels actius del Grup CaixaBank davant un client o una contrapartida, pel deteriorament de la capacitat d'aquest client o contrapartida per fer front als seus compromisos amb el Grup. És el més significatiu de l'activitat financera del Grup, basada en la comercialització bancària i asseguradora, l'operativa de tresoreria i la participació a llarg termini en el capital d'instruments de patrimoni (cartera accionarial).

Els principals objectius en la gestió del risc de crèdit són:

- Possibilitar un millor finançament a l'economia, dins nivells sostenibles de morositat futura. Per fer-ho, s'estableixen polítiques, models i límits dirigits al control de la qualitat creditícia de la nova producció.
- Guanyar competitivitat i maximitzar l'eficiència a través de canals no presencials a partir de l'automatització i digitalització de la concessió de crèdit.
- Gestionar la cartera d'actius improductius (principalment, actius adjudicats) de manera que se'n minimitzi l'impacte en la rendibilitat. L'objectiu és el descens de les entrades d'immobles i el manteniment de nivells elevats de comercialització, amb resultats positius en les vendes.

- Estar preparats per als canvis regulatoris i d'estàndards supervisors. Per exemple, en el consum de capital regulatori derivat de les reformes postcrisi de l'Acord de Basilea III.
- Utilitzar estratègies de mitigació i transferència de riscos per a l'optimització de requeriments de capital com, entre d'altres, la titulització sintètica.

Per tal de garantir el nivell adequat de protecció dels clients, persones físiques, d'entitats de crèdit, l'actual marc legal (Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible i Ordre EHA/2899/2011, de 28 d'octubre, de transparència i protecció del client de serveis bancaris) obliga totes les entitats a establir polítiques, mètodes i procediments que assegurin l'estudi i la concessió correctes de les operacions de crèdit. Així, i com a mecanisme de protecció dels usuaris de serveis financers, el concepte de «préstec responsable» estableix la necessitat de dur a terme una avaluació adequada de la solvència dels clients i de fomentar les pràctiques dirigides a garantir la concessió responsable de les operacions.

Per fer-ho, CaixaBank ha detallat les polítiques, els mètodes i procediments d'estudi i concessió de préstecs o crèdits responsables segons el que exigeix l'Annex 6 de la Circular 5/2012, de 27 de juny, del Banc d'Espanya, a entitats de crèdit i proveïdors de serveis de pagament, sobre transparència dels serveis bancaris i responsabilitat en la concessió de préstecs.

De la mateixa manera, aquesta protecció al client s'ha vist reforçada durant el 2019 amb la implementació de polítiques concretes en la

concessió de crèdits hipotecaris, i emparades també en la Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels contractes de crèdit immobiliari.

La Política Corporativa de Risc de Crèdit, aprovada pel Consell d'Administració, no compleix únicament el que estableix la Circular esmentada, sinó que estableix el marc general i els principis bàsics que serveixen com a referència i estàndard mínim en la concessió, gestió, mesurament i control de totes les activitats relacionades amb el risc de crèdit; es desplega en polítiques específiques, normes i procediments.

Els principis i les polítiques essencials que sustenten la gestió del risc de crèdit en el Grup són els següents:

- Una relació adequada entre els ingressos i les càrregues que assumeixen els consumidors.
- La verificació documental de la informació facilitada pel prestatari i la seva solvència.
- La informació precontractual i protocols d'informació adequats a les circumstàncies i característiques personals de cada client i de l'operació.
- Una valoració adequada i independent de les garanties immobiliàries.

En l'actual context economicosocial, CaixaBank ha desenvolupat un Pla d'Ajudes a persones físiques amb hipoteca sobre l'habitatge habitual, per ajudar els clients vinculats que es troben amb dificultats econòmiques de caràcter con-

juntural. Amb el desenvolupament d'aquest Pla d'Ajudes es persegueixen tres objectius:

- Ser proactius en la prevenció de la insol·vència.
- Oferir ajuda a les famílies amb bon comportament històric en la seva relació com a clients, que estiguin en risc d'entrar en mora a causa de situacions d'atur d'algun dels titulars, malaltia, reducció temporal d'ingressos o altres circumstàncies de caràcter conjuntural.
- Reduir la taxa de morositat.

CaixaBank també està adherida al Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre l'habitatge habitual, inclòs en el Reial Decret Llei 6/2012, del 9 de març, de mesures urgents de protecció de deutors hipotecaris sense recursos i modificat per la Llei 1/2013, del 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social, pel Reial Decret Llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de càrrega financera i altres mesures d'ordre social i pel Reial Decret Llei 5/2017, de 17 de març, pel qual es modifica el Reial Decret Llei 6/2012, del 9 de març, i la Llei 1/2013, de 14 de maig.

Estructura i organització de la funció de control i gestió del risc de crèdit

Primera línia de defensa

Com s'ha indicat abans, atès el perfil de negoci i la rellevància d'aquest risc per al Grup hi ha múltiples àrees originadores que exerceixen, a més, la funció d'una primera capa de control: la Direcció General de Negoci, Direcció general de Riscos, Direcció Executiva de CIB *and International Banking* i la Direcció Executiva de Recuperacions i Morositat.

Segona línia de defensa

La segona línia de defensa l'exerceix la *Corporate Risk Management Function & Planning*, que integra les direccions següents amb vinculació al control i gestió del risc de crèdit:

La direcció de **Polítiques, Seguiment i Control del Risc de Crèdit**, responsable, entre altres activitats, del marc de govern, revisió i coordinació de polítiques de concessió i gestió de recuperació i morositat; del seguiment, classificació i provisions de les exposicions creditícies identificades com a Grans Riscos; el control dels processos vinculats al risc de crèdit; i de la informació i *reporting* regulatori i de gestió del perfil de riscos de la cartera.

A més, les direccions de **Models Regulats de Risc de Crèdit i Validació i Risc de Model** són responsables, respectivament, dels models regulats de risc de crèdit i d'emetre una opinió tècnica independent sobre l'adequació d'aquests models als seus objectius, la seva implantació i integració en la gestió.

Finalment, la direcció de **Planificació, Impairment i Capital Regulatori** participa, entre altres activitats, la pressupostació i el seguiment pressupostari de l'evolució dels actius creditícies, exposicions dub-

tosos (*Non Performing Loans – NPL*) i provisions, la integració i el govern del reconeixement comptable del deteriorament i és responsable del càlcul de capital regulatori per consum de risc de crèdit.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

Cicle del Risc de Crèdit

El cicle complet de gestió del risc de crèdit comprèn tota la vida de l'operació, des de l'anàlisi de la viabilitat i l'admissió del risc segons criteris establerts fins al seguiment de la solvència de l'acreditat i de la rendibilitat de l'operació i, eventualment, la recuperació dels actius deteriorats. La diligència en la gestió de cadascuna d'aquestes etapes propiciarà l'èxit en el reemborsament.

1. Admissió i concessió

El procés d'admissió i concessió de noves operacions es basa en l'anàlisi de quatre punts bàsics: anàlisi dels intervinents, finalitat de l'operació, capacitat de devolució i característiques de l'operació.

La decisió sobre la concessió d'un risc sempre s'ha de prendre a partir d'informació documentada i verificada sobre els sol·licitants i la finalitat de l'operació. Per això, el sistema d'autoritzacions es fonamenta en l'**expedient electrònic**, que inclou tota la informació rellevant perquè l'operació pugui ser analitzada i resolta pel nivell d'aprovació corresponent, capturant la informació bàsica, amb caràcter general de manera automàtica, dels sistemes d'informació.

En particular, en aquest procés d'avaluació de la capacitat de devolució de l'acreditat és peça essencial la probabilitat d'incompliment estimada a partir dels sistemes de *scoring i rating*. Aquestes eines s'han desenvolupat mitjançant tècniques

estadístiques, tenint en compte l'experiència històrica de morositat, i incorporen mesures per ajustar els resultats al cicle econòmic. .

L'aprovació del risc de qualsevol operació, llevat d'aquelles que poden ser aprovades en Oficina o pel Director d'Àrea de Negoci, està subjecta a la concurrència de firmes d'un responsable de negoci i un responsable de risc.

D'aquesta manera, les oficines resoldran les sol·licituds que requereixin nivells d'aprovació compreses dins les seves facultats. Als apartats següents es desenvolupen els pilars del sistema de facultats. Les operacions que excedeixen les facultats de l'oficina seran traslladades als Centres d'Admissió de Riscos (CAR) que corresponguin segons la tipologia del titular (particulars i autònoms o persones jurídiques).

Els CAR de particulars i autònoms tenen el compromís de donar resposta a les sol·licituds en un termini de 48 h. En determinats casos estan pre-concedides a través de determinats canals, amb l'objectiu de reforçar la posició de lideratge en banca minorista a Espanya.

En el cas de les persones jurídiques, els CAR gestionen les sol·licituds dins els seus nivells d'atribució, i es traslladen a centres especialitzats de Serveis Centrals si aquests s'excedeixen. L'organització interna d'admissió de risc d'empreses (*Lending Office* Empreses) en Serveis Centrals parteix de la següent estructura especialitzada segons la tipologia de riscos i segments de clients:

L'organització interna d'admissió de risc d'empreses (*Lending Office* Empreses) en Serveis Centrals **parteix de la següent estructura especialitzada** segons la tipologia de riscos i segments de clients:

Riscos Corporativa	Centralitza grups empresarials que tinguin una facturació anual superior als 200 milions d'euros en els centres de Corporativa.
Risc d'Empreses	Comprèn les persones jurídiques o grups d'empreses amb facturació fins a 200 milions d'euros, i els de més de 200 milions d'euros que no gestionen els centres de Corporativa.
Risc Immobiliari	Atén empreses promotores de qualsevol segment independentment de la facturació i societats d'inversió immobiliària.
Risc Turisme i Agroalimentari	Comprèn totes les empreses o grups empresarials que duen a terme la seva activitat en el sector turisme i agroalimentari. A més, inclou el segment d'autònoms del sector agrari.
Project Finance	Comprèn totes les operacions que es presenten mitjançant l'esquema de finançament de projecte, o <i>project finance</i> .
Banca Institucional	Comprèn institucions autonòmiques o centrals, ajuntaments i institucions públiques locals en capitals de província o en poblacions de més de 30.000 habitants i membres de grups econòmics o grups de gestió l'interlocutor/matriu dels quals compleix els criteris anteriors.
Risc Sobirà, País i Entitats Financeres	Responsables de l'admissió i gestió del risc país i risc bancari que porten implícites les operacions de finançament dels diferents segments.

Finalment, hi ha els següents nivells superiors d'autorització de riscos:

- Comitè Permanent de Crèdits (CPC), amb facultats per a l'aprovació d'operacions individuals fins a 100 M€, sempre que el risc acumulat amb el client sigui igual o inferior a 150 M€ i, en general, té atribucions per aprovar operacions que impliquen excepcions en les seves característiques a les que poden aprovar-se a l'oficina i als CAR.
- Comissió Executiva, sanciona les operacions que excedeixen les facultats del CPC.

Sistema de facultats

El sistema de facultats basat en l'**expedient electrònic** assigna per defecte el nivell d'aprovació als empleats, amb un nivell de responsabilitat segons la delegació establerta per la Direcció com a estàndard adequat associat al càrrec. Aquest sistema de facultats es fonamenta en l'estudi de **quatre eixos**:

1. Import

Suma sol·licitada juntament amb el risc ja concedit; és el primer eix clau i consisteix en el càlcul del risc acumulat per a cadascun dels titulars de la sol·licitud presentada i grup econòmic, si escau. L'import de l'operació es defineix mitjançant dos mètodes alternatius segons el segment a què pertanyen les operacions:

- **Pèrdua ponderada per producte:** basat en la fórmula de càlcul de pèrdua esperada, té en compte l'apetit al risc segons la naturalesa de cada producte. S'aplica a les sol·licituds el primer titular de les quals és una persona jurídica.
- **Nominals:** té en compte l'import nominal i les garanties de les operacions de risc. S'aplica a persones físiques.

2. Garantia

Comprèn el conjunt de béns i/o solvències afectades per assegurar el compliment d'una obligació. La garantia pot ser **personal**, constituïda per la solvència dels titulars i fidors, o **real**, aquella que afecta un bé específic com a garantia d'una operació.

És convenient que les operacions a llarg termini tinguin garanties més sòlides com són la hipoteca o la fiança dels socis o la matriu, perquè la capacitat de devolució està sempre subjecta a la contingència del pas del temps i a la dificultat d'avaluar i controlar els projectes d'inversió.

Tanmateix, la decisió de risc ha de basar-se en la capacitat de devolució del deutor. En cap cas les garanties han de substituir una falta de capacitat de devolució o una finalitat incerta de l'operació.

En l'àmbit del Grup, les principals garanties que afecten en la determinació del nivell de riscos són les hipotecàries.

Es consideren la tipologia, finalitat i altres aspectes de la garantia, així com el percentatge de finançament amb relació al valor de la garantia (*Loan to Value*). El resultat d'aquesta avaluació estableix els nivells d'aprovació necessaris per a la sol·licitud de risc en estudi.

3. Política de risc general

Conjunt de polítiques que identifiquen i avaluen les variables rellevants de cada tipus de sol·licitud. Aquestes polítiques completen l'estudi general avaluant determinades característiques de les sol·licituds i/o titulars, i poden assignar un nivell d'aprovació de risc específic o incrementar o reduir el nivell de risc d'aprovació a l'immediat superior o inferior. Tenen un impacte especial en l'àmbit de particulars i autònoms, en què hi ha més criteris d'ajust. A tall d'exemple poden citar-se:

- **Petit import relatiu:** determina el nivell per a sol·licituds poc rellevants pel que fa al risc acumulat de l'acreditat o del seu grup.
- **Alertes de persona:** avalua les sol·licituds el titular de les quals té alertes de morositat en bases de dades internes o externes.
- **Seguiment del Risc:** aquesta política corregeix els nivells d'aprovació en funció del resultat de l'activitat de seguiment.
- **Ràtio d'endeutament:** mesura la capacitat de devolució d'autònoms i particulars. Per a les persones jurídiques, la ràtio d'endeutament s'incorpora en el càlcul del *rating* a partir de la informació dels estats financers.
- **Penalització pel diagnòstic de l'*scoring*:** mitjançant el càlcul de *scoring* per a les sol·licituds de particulars i autònoms s'obté un diagnòstic d'aprovació, revisió o denegació de l'operació.

4. Termini

Durada de l'operació sol·licitada, que ha d'estar sempre relacionada amb la finalitat de l'operació. Així doncs, operacions d'inversió exigeixen terminis de devolució més llargs. Al contrari, finançaments de circulat fan recomanable que el seu termini no sigui superior a un any.

El termini de l'operació és una variable que té un pes rellevant a l'hora de calcular el consum de recursos propis d'una operació, perquè, a termini més llarg, més incertesa pel que fa a l'esdevenir econòmic de l'acreditat, valor de les garanties i canvis legals o de l'entorn socioeconòmic. Per tant, un termini més llarg haurà de compensar-se amb una rendibilitat superior.

Hi ha polítiques específiques en funció del tipus d'operació i termini, que estableixen diferents nivells de facultats per a la seva aprovació.

El sistema de facultats d'aprovació de CaixaBank, juntament amb l'estudi dels quatre eixos, garanteix la correcta avaluació dels riscos presentats.

Preu ajustat al risc

El càlcul del *pricing* o preu ajustat al risc té com a finalitat determinar el preu que cobreix el cost total de l'operació i permet millorar la gestió de la rendibilitat de l'actiu.

A l'efecte de *pricing*, es consideren tots els factors associats a l'operació, és a dir, els costos d'estructura, de finançament, la rendibilitat històrica del client i la pèrdua esperada de l'operació. A més, les operacions hauran d'aportar una remuneració mínima als requeriments de capital econòmic, que es calcularà neta d'impostos.

Les eines de *pricing* i RAR (Rendibilitat Ajustada a Risc) permeten assolir els estàndards més alts en el control de l'equilibri entre la rendibilitat i el risc, i possibiliten identificar els factors determinants de la rendibilitat de cada client i així poder analitzar clients i carteres segons la seva rendibilitat ajustada.

Correspon a la Direcció General de Negoci l'aprovació dels preus de les operacions. En aquest sentit, la determinació dels preus està subjecta a un sistema de facultats enfocat a obtenir una remuneració mínima i, a més, a establir els marges en funció dels diferents negocis.

Concentració de riscos

Diversos estudis assenyalen la concentració de riscos com una de les principals causes de pèrdues significatives i de potencial destrucció de la solvència d'una entitat financera, fet evidenciat ja durant el període de 2008 a 2009.

En el Catàleg Corporatiu de Riscos, el risc de concentració queda englobat dins el risc de crèdit, per ser la principal font de risc, per bé que comprèn tota mena d'actius, tal com recomanen els supervisors sectorials i fan les millors pràctiques.

El Grup ha desenvolupat metodologies, processos i eines per identificar de forma sistemàtica l'exposició agregada. Allà on s'ha considerat necessari, també s'han definit límits a l'exposició relativa a cadascun d'aquests eixos, dins el RAF.

En concret, s'identifiquen les exposicions¹ (i) amb relació a la concentració en clients, el Grup monitora i controla el compliment dels límits regulatoris (25% sobre fons propis computables) i els límits d'apetit al risc de concentració, (ii) amb relació al tipus de producte, el Grup monitora una perspectiva completa de posicions comptables, segregades per producte i emissor/contrapartida, classificades en préstecs i bestretes, valors representatius de deute, instruments de patrimoni, derivats i garanties concedides, que complementa amb la resta de posicions del Grup i dels fons d'inversió i pensió garantits; (iii) per àrea geogràfica i (iv) per sector econòmic, diferenciant la posició amb les diferents activitats econòmiques del sector privat empresarial i el finançament al sector públic.

El Grup ha inclòs al RAF límits específics a la concentració de grans noms, sectorials, així com per a determinades carteres. Particularment, per al sector privat empresarial s'ha establert un límit màxim de concentració en qualsevol sector econòmic, agregant les posicions comptables registrades, excloent-ne l'operativa de tresoreria de repo/depo i cartera mantinguda per negociar.

¹ Vegeu l'apartat 3.3.3. Risc de concentració de les CA del Grup CaixaBank per a més detall quantitatiu d'aquest risc.

2. Mitigació del risc

El perfil de gestió del risc de crèdit del Grup es caracteritza per una política de concessió prudent, a un preu conforme a les condicions de l'acreditat i cobertures/garanties adequades. En qualsevol cas, les operacions a llarg termini han de comptar amb garanties més sòlides per la incertesa derivada del pas del temps i, en cap cas, aquestes garanties han de substituir una falta de capacitat de devolució o una incerta finalitat de l'operació.

Principals tècniques de reducció del risc de crèdit

1. Polítiques i processos de compensació de les posicions de balanç i de fora de balanç

Els acords de compensació d'operacions, inclosos en les clàusules dels contractes marc de compensació, permeten fer una compensació entre contractes d'un mateix tipus. En aquest sentit, en la gestió del risc i càlcul de recursos propis, les posicions recíproques entre el Grup i la contrapart es compensen.

Les mesures de mitigació del risc de contrapartida es detallen a l'apartat 5.2.1. Gestió del risc de contrapart.

2. Tipus de garanties, polítiques i procediments de gestió i valoració

La concessió d'operacions, així com la seva quantia màxima, han d'estar vinculades amb la capacitat de devolució del prestatari, de manera que pugui complir, dins el termini establert i en la forma pertinent, les obligacions financeres assumides. Si aquest criteri es compleix, addicionalment s'avaluarà l'aportació de garanties complementàries.

S'entén per garantia el conjunt de béns i/o solvències que estan afectats per assegurar el compliment d'una obligació. La garantia pot ser personal (constituïda per la solvència dels titulars i fiadors) o real (que afecta un bé específic com a garantia d'una operació).

Qualsevol operació de risc comporta la garantia personal del deutor, ja sigui persona física o jurídica, atès que respon del compliment de les seves obligacions amb tots els seus béns presents i futurs. A més, es poden requerir garanties complementàries la presa de les quals representarà un factor reductor del risc en permetre la cobertura de contingències imprevistes. D'aquesta manera, han d'exigir-se millors garanties com més gran sigui la probabilitat que aquestes contingències es produeixin i, en cap cas, han de ser substitutives d'una falta de capacitat de devolució o una incerta finalitat de l'operació.

Garanties eficaces

A efectes comptables, es consideren garanties eficaces les garanties reals i personals que són vàlides com a mitiganter del risc en funció, entre altres, de: **(i)** el temps necessari per a la seva execució; **(ii)** la capacitat de realització i **(iii)** l'experiència en la realització.

A continuació es descriuen les diferents tipologies de garanties amb les seves polítiques i procediments en la gestió i valoració:

Garanties personals o constituïdes per la solvència de titulars i fiadors

Destaquen les operacions de risc amb empreses, en les quals es considera rellevant l'aval dels socis, tant persones físiques com jurídiques. Quan es tracta de persones físiques, l'estimació de la garantia s'efectua a partir de les declaracions de béns i, quan l'avalador és persona jurídica, s'analitza en el procés de concessió com un titular.

Garanties reals o que afecten un bé específic

Els principals tipus de garanties reals acceptats són els següents:

- **Garanties pignorades:** destaquen la penyoració d'operacions de passiu o els saldos intermedis.

Per poder ser admesos com a garantia, els instruments financers han de complir, entre altres requisits: **(i)** estar lliures de càrregues, **(ii)** la seva definició contractual no ha d'impedir-ne la pignoració, i **(iii)** la seva quali-

tat creditícia no ha d'estar relacionada amb el titular del préstec. La pignoració roman fins que venç o es cancel·la anticipadament l'actiu o mentre no es doni de baixa.

En el procés d'alta de la garantia, el sistema verifica que el títol és pignorable i determina el percentatge de pignoració, que varia en funció del tipus d'instrument financer (entre el 100% per a l'efectiu i el 50% per a la renda variable).

Principals instruments financers pignorables:

- **Llibretes d'estalvi a la vista:** sobre les quals es fa la pignoració d'un import concret. El romanent pot ser disposat lliurement i fins i tot pot utilitzar-se com a garantia d'una altra operació.
- **Imposicions a termini i làmines d'estalvi:** s'aplica la retenció efectiva de la totalitat de la imposició.
- **Participacions en fons d'inversió:** hauran de ser fons d'inversió espanyols, o bé fons de gestores internacionals registrats a CNMV i comercialitzats per CaixaBank a través d'Allfunds Bank. La retenció de la garantia s'aplica al nombre de participacions que sumen l'import de l'operació, en funció de la valoració en el moment de la pignoració. La resta de participacions poden ser pignorades en altres operacions d'actiu.

- **Pòlisses d'assegurança de vida estalvi:** la pignoració s'efectua sobre la pòlissa associada i pel valor més petit entre el valor de rescat i l'import dels capitals, pensions i aportacions. La pòlissa pignorada queda afectada pel total.
- **Títols de renda fixa:** es consideren emissions sènior o cèdules hipotecàries, i queden excloses emissions subordinades, convertibles o preferents. Els títols han d'estar admesos a negociació en un mercat regulat de la Unió Europea o assimilable i han de tenir un *rating* mínim de BBB.
- **Títols de renda variable:** poden ser objecte de pignoració, sempre que cotitzin en un mercat regulat de la Unió Europea o assimilables.
- **Garanties hipotecàries** o que afecten un bé específic: és un dret real constituït sobre un bé immoble en garantia d'una obligació.
- La **política de desemborsament**, que afecta principalment les operacions de promocions i autopromocions immobiliàries.
- El **Loan-to-value (LTV)** de l'operació. El capital que es concedeix en operacions hipotecàries està limitat a uns percentatges sobre el valor de la garantia, valor que es defineix com el més baix d'entre el de taxació i, en el cas que es tracti d'una operació d'adquisició, el valor de l'escriptura pública de compravenda. Els sistemes informàtics calculen el nivell d'aprovació requerit per a cada tipus d'operació.
- **Derivats de crèdit:** garants i contrapart. El Grup utilitza puntualment derivats de crèdit, contractats amb entitats d'alt nivell creditici i emparats per contractes col·laterals, per a la cobertura del risc de crèdit.

Les polítiques internes estableixen el següent:

- El **procediment d'admissió de garanties** i els requeriments necessaris per a la formalització de les operacions com, per exemple, la documentació que ha de ser lliurada i la certesa jurídica que aquesta ha de tenir.
- Els **processos de revisió de les taxacions** registrades, per assegurar el seguiment i control correctes de les garanties. Es duen a terme processos periòdics de contrast i validació dels valors de taxació, per tal de detectar possibles anomalies en l'actuació de les societats de taxació proveïdores del Grup.

Les taules següents presenten la informació relativa a les **exposicions de risc de crèdit** segons el tipus de garantia aplicada en la mitigació del risc de crèdit a 31 de desembre de 2019 (sense incloure-hi cartera accionarial, contrapart, ni titulitzacions).

Taula 5.2. Exposició en funció de l'aplicació de tècniques de mitigació

Imports en milions d'euros

Tipus de garantia	EAD			*% sobre
	Mètode estàndard	Mètode Avançat (IRB)	Total	
Hipotecària	15.836	109.321	125.157	41,23 %
Real	233	1.730	1.963	0,65 %
Personal	116.661	59.777	176.438	58,12 %
Total	132.730	170.828	303.558	100,00 %

Taula 5.3. Mètode estàndard: exposició en funció de l'aplicació de tècniques de mitigació

Imports en milions d'euros

Tipus de garantia aplicada en la mitigació del risc de crèdit avaluats sota metodologia estàndard	EAD			Total
	Garanties hipotecàries	Garanties reals	Garanties personals	
Administracions centrals o bancs centrals	8	0	48.242	48.250
Administracions regionals o autoritats locals	235	12	10.371	10.618
Entitats del Sector Públic	291	13	4.197	4.500
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	2	755	757
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-
Entitats	0	1	2.275	2.276
Empreses	196	164	23.507	23.867
Exposicions minoristes	31	41	11.654	11.726
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	14.859	-	57	14.916
Exposicions en situació de <i>default</i>	48	1	895	944
Exposicions associades a riscos particularment elevats	167	-	132	299
Bons garantits	-	-	7	7
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-
Altres partides	-	-	14.569	14.569
Total	15.836	233	116.661	132.730

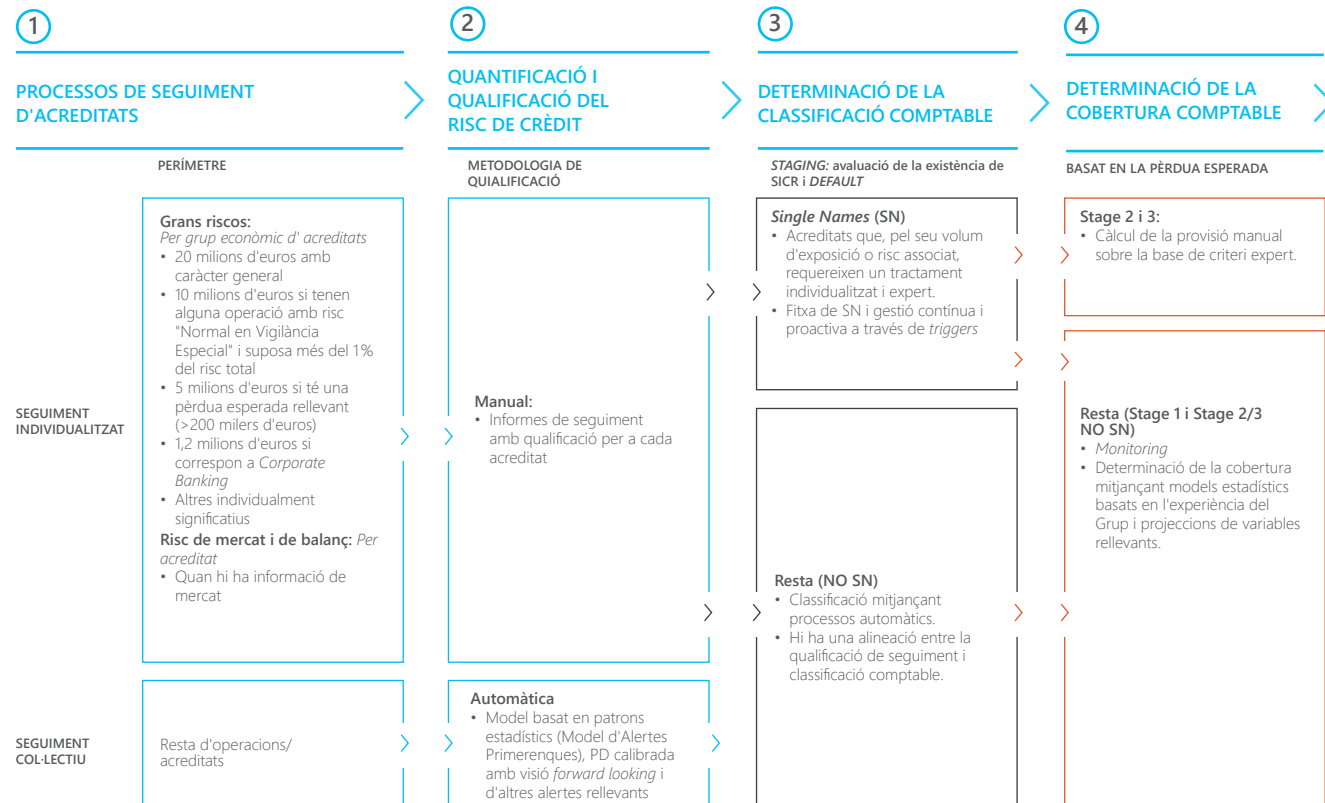
Taula 5.4. Mètode IRB: exposició en funció de l'aplicació de tècniques de mitigació

Imports en milions d'euros

Tipus de garantia aplicada en la mitigació del risc de crèdit avaluats sota metodologia avançada (IRB)	EAD			Total
	Garanties hipotecàries	Garanties reals	Garanties personals	
Corporates	5.523	387	32.508	38.418
Pimes	6.096	334	5.180	11.610
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	88.135	-	-	88.135
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	9.567	-	-	9.567
Exposicions minoristes renovables elegibles	-	-	6.840	6.840
Exposicions Pimes minorista	-	585	9.082	9.668
Altres exposicions minoristes	-	424	6.166	6.590
Total	109.321	1.730	59.777	170.828

3. Seguiment i mesurament del risc de crèdit

El Grup disposa d'un sistema de seguiment i mesurament que garanteix la cobertura de qual-sevol acreditat i/o operació mitjançant procediments metodològics adaptats a la naturalesa de cada titular i risc:

1. Processos de seguiment d'acreditats

L'objectiu de l'acció de seguiment és determinar la qualitat del risc assumit amb un acreditat («*Qualificació de Seguiment*») i les accions que cal fer en funció del resultat, incloent-hi l'estimació del deteriorament. L'objecte del seguiment del risc són acreditats titulars d'instruments de deute i exposicions fora de balanç que comportin risc de crèdit. Els resultats són una referència per a la política de concessions futures.

La Política de Seguiment de Risc de Crèdit s'articula en funció del tipus i especificitat de l'exposició que segrega en àmbits diferenciats, de conformitat amb les diferents metodologies de mesurament del risc de crèdit.

La *Qualificació de Seguiment* és una valoració sobre la situació del client i dels seus riscos. Les diferents qualificacions són de millor a pitjor: inapreciable, baix, mitjà, mitjà-alt i dubtós; i poden generar-se de manera **manual** (en el cas del perímetre d'acreditats sota seguiment individualitzat) o **automàtica** (per a la resta).

En funció del perímetre de seguiment i la qualificació dels acreditats, el seguiment pot ser:

- **Individualitzat:** d'aplicació a exposicions d'import rellevant i/o que presenten característiques específiques. El seguiment de grans riscos condueix a l'emissió d'informes de seguiment de grups, i conclou en una qualificació de seguiment per als acreditats que el componen.
- **Col·lectiu:** les qualificacions s'obtenen a partir de la combinació d'un model estadístic específic referit com el *Model d'Alertes Primerenques* (MAT), la probabilitat d'incompliment (PD per a *probability of default*) calibrada amb visió *forward looking*² (consistent amb la utilitzada en el càlcul de les cobertures per risc de crèdit) i diverses alertes rellevants. Tant el MAT com la PD s'obtenen amb una freqüència mínima mensual, la qual és diària en el cas de les alertes.

- A més, els models MAT i PD estan subjectes a la Política Corporativa de Models de Risc de Crèdit.

2. Quantificació i qualificació del risc de crèdit

El risc de crèdit quantifica les pèrdues derivades per l'incompliment de les obligacions financeres per part dels acreditats sobre la base de dos conceptes: la pèrdua esperada i la pèrdua inesperada.

- **Pèrdua esperada (PE):** mitjana o esperança matemàtica de les pèrdues potencials previstes que es calcula com el producte de les tres magnituds següents: PD (*probability of default*), exposició (EAD per a *exposure at default*) i severitat (LGD per a *loss given default*).
- **Pèrdua inesperada:** pèrdues potencials imprevistes, produïdes per la variabilitat que pot tenir la pèrdua respecte a la pèrdua esperada estimada. Pot ser fruit de canvis sobtats de cicle o de variacions en els factors de risc o en la dependència entre el risc de crèdit dels diferents deutors. Les pèrdues inesperades són poc probables i d'import elevat, i han de ser absorbides pels recursos propis del Grup. El càlcul de la pèrdua inesperada també es fonamenta, principalment, en la PD, EAD i LGD de les operacions.

L'estimació dels paràmetres del risc de crèdit es basa en la mateixa experiència històrica d'impagament. Per fer-ho, es disposa d'un conjunt d'eines i tècniques d'acord amb les necessitats particulars de cadascun dels riscos, que es descriuen a continuació segons la seva afectació sobre els tres factors de càlcul de la pèrdua esperada:

- **EAD:** estima el deute pendent en cas d'incompliment del client. Aquesta magnitud és rellevant per als instruments financers que tenen una estructura d'amortització variable en funció de les disposicions que faci el client (generalment, qualsevol producte *revolving*).

Per a l'obtenció d'aquesta estimació s'observa l'experiència interna de morositat, relacionant els nivells de disposició en el moment de l'incompliment i els 12 mesos anteriors. En la construcció del model es consideren variables rellevants com la naturalesa del producte, el termini fins al venciment i les característiques del client.

- **PD:** el Grup disposa d'eines de suport a la gestió per a la predicció de la probabilitat d'incompliment de cada acreditat que cobreixen gairebé tota l'activitat creditícia.

Aquestes eines, implantades a la xarxa d'oficines i integrades en els canals de concessió i seguiment del risc, han estat desenvolupades d'acord amb l'experiència històrica de mora i incorporen les mesures necessàries per ajustar els resultats tant al cicle econòmic, amb l'objectiu

² Per a més detall sobre la incorporació d'informació **forward-looking** en els models de pèrdua esperada es pot consultar l'apartat 3.3.2.3. Seguiment i mesurament del risc de crèdit de la Memòria del Grup CaixaBank.

d'oferir mesuraments relativament estables a llarg termini, com a l'experiència recent i a projeccions futures.

Els models es poden classificar en funció de la seva orientació al producte o a client:

- Les **eines orientades al producte** s'utilitzen bàsicament en l'àmbit d'admissió de noves operacions de banca minorista (*scorings* d'admissió) i prenen en consideració característiques del deutor, informació derivada de la relació amb els clients, alertes internes i externes i característiques pròpies de l'operació, per determinar la seva probabilitat d'incompliment.
- Les **eines orientades al client** avaluen la probabilitat d'incompliment del deutor. Estan integrades per *scorings* de comportament per al seguiment del risc de persones físiques i per *ratings* d'empreses.
 - Pel que fa a **empreses**, les eines de *rating* són específiques segons el segment al qual pertanyen. Particularment, en el cas de microempreses i pimes, el procés d'avaluació es fonamenta en un algoritme modular en què es valoren quatre àrees d'informació diferents: els estats financers, la informació derivada de la relació amb els clients, alertes internes i externes i altres aspectes qualitius.
 - Pel que fa a **grans empreses**, el Grup disposa de models que requereixen el criteri expert dels analistes i que té com a objectiu replicar i ser coherents

amb els *ratings* de les agències de qualificació. Davant la falta d'una freqüència suficient de morositat interna per a l'elaboració de models purament estadístics, la construcció dels models d'aquest segment s'alinea amb la metodologia de Standard & Poor's, fet que permet l'ús de les seves taxes públiques d'incompliment global i afegeix fiabilitat a la metodologia.

L'actualització dels *scorings* i *ratings* de clients s'efectua mensualment amb l'objectiu de mantenir actualitzada la qualificació creditícia, amb l'excepció del *rating* de grans empreses, que s'actualitza amb una freqüència com a mínim anual o davant esdeveniments significatius que puguin alterar la qualitat creditícia. En l'àmbit de persones jurídiques es fan accions periòdiques d'actualització d'estats financers i informació qualitativa per aconseguir el màxim nivell de cobertura del *rating* intern.

- **LGD:** quantifica el percentatge del deute que no es podrà recuperar en cas d'incompliment de l'acreditat.

Es calculen les severitats històriques amb informació interna, considerant els fluxos de caixa associats als contractes des de l'incompliment. Els models permeten obtenir severitats en funció de la garantia, la relació préstec/valor (LTV o *Loan to Value*), el tipus de producte, la qualitat creditícia de l'acreditat i, per als usos que la regulació ho requereixi, les condicions recessives del cicle econòmic. A més, es fa una aproxi-

mació de les despeses indirectes (personal d'oficines, infraestructura, etc.) associats al procés de recuperació. En el cas de grans empreses, la severitat també incorpora elements de judici expert de forma coherent amb el model de *rating*.

A més de l'ús regulatori per a la determinació dels recursos propis mínims del Grup i el càlcul de cobertures, els paràmetres de risc de crèdit (PD, LGD i EAD) intervenen en diverses eines de gestió com en el càlcul de la rendibilitat ajustada al risc, l'eina de *pricing*, la preclassificació de clients, així com en les eines de seguiment i els sistemes d'alertes.

A més de l'ús regulatori per a la determinació dels recursos propis mínims del Grup i el càlcul de cobertures, els paràmetres de risc de crèdit (PD, LGD i EAD) intervenen en **diverses eines de gestió** com en el càlcul de la rendibilitat ajustada al risc, l'eina de *pricing*, la preclassificació de clients, així com en les eines de seguiment i els sistemes d'alertes.

3. Determinació de la classificació comptable

Definicions comptables de morositat i posicions deteriorades³

Un actiu financer es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva d'un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs respecte als estimats en el moment de concessió, com a conseqüència que l'acreditat no pot o no podrà fer front als seus compromisos contractuals dins el termini establert i en la forma pertinent, o quan no pugui recuperar-se íntegrament el seu valor en llibres. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

En funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació, les posicions es classifiquen en alguna de les categories següents:

DETERIORAMENT OBSERVAT DE RISC DE CRÈDIT DES DEL SEU RECONEIXEMENT INICIAL

CATEGORIA DE RISC DE CRÈDIT	RISC NORMAL	RISC NORMAL EN VIGILÀNCIA ESPECIAL	RISC DUBTÓS	RISC FALLIT
	STAGE ① >	STAGE ② >	STAGE ③ >	
Criteris de classificació i de traspàs	Operacions per a les quals el seu risc de crèdit no ha augmentat significativament des del seu reconeixement inicial.	Operacions per a les quals el risc de crèdit ha augmentat de manera significativa (SICR) però no presenten esdeveniments d'incompliment	Operacions deteriorament o creditici Esdeveniment d'incompliment: quan hi ha imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat	Operacions per a les quals no es tinguin expectatives raonables de recuperació
Càlcul de la cobertura de deteriorament	Pèrdues creditícies esperades en dotze mesos.	Pèrdues creditícies esperades en la vida de l'operació		Reconeixement en resultats de pèrdues per l'import en llibres de l'operació i baixa total de l'actiu
Càlcul i reconeixement d'interessos		Es calculen aplicant el tipus d'interès efectiu a l'import en llibres brut de l'operació.	Es calculen aplicant el tipus d'interès efectiu al cost amortitzat (ajustat per les correccions de valor per deteriorament)	No es reconeixen en el compte de resultats
Operacions incloses	Reconeixement inicial dels instruments financers.	Operacions incloses en un acord de sostenibilitat que no han completat el període de prova Operacions d'acreditats en concurs de creditors en què no sigui procedent la seva classificació com a riscos dubtosos o fallits Operacions refinançades o reestructurades que no sigui procedent classificar com a dubtoses i encara estan en període de prova Operacions amb imports vençuts amb més de 30 dies d'antiguitat Operacions en què mitjançant indicadors/triggers de mercat es pugui determinar que s'ha produït un increment significatiu de risc	Dubtós per raons de morositat: operacions amb imports vençuts d'antiguitat superior a 90 dies . Operacions en què tots els seus titulars són arrossegadors (criteri de risc persona) Dubtós per raons diferents de morositat: <ul style="list-style-type: none"> Operacions que presenten dubtes raonables sobre el seu reemborsament total contractual. Operacions amb saldos reclamats judicialment. Operacions en què s'ha iniciat el procés d'execució de la garantia real. Operacions i garanties dels titulars en concurs de creditors sense petició de liquidació. Operacions refinançades a les quals correspongui la seva classificació de dubtós. Les operacions comprades/originades amb deteriorament creditici. 	Operacions de remota recuperació Baixes parcials d'operacions sense que es produeixi l'extinció dels drets (fallits parcials) Operacions dubtoses per raó de morositat quan tinguin una antiguitat en la categoria superior a 4 anys quan l'import no cobert amb garanties eficaces s'hagi mantingut amb una cobertura per risc de crèdit del 100% durant més de 2 anys (llevat de quan hi hagi garanties reals eficaces que cobreixin almenys el 10% de l'import brut) Operacions amb tots els titulars declarats en concurs de creditors en fase de liquidació (llevat que tinguin garanties reals eficaces que cobreixin almenys el 10% de l'import brut)

⁴ Per a més detall sobre els criteris comptables del Grup, vegeu nota «2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats» de la Memòria dels Comptes Anuals del Grup.

El risc normal o **Stage 1** comprèn els instruments que no compleixen els requisits per classificar-los en altres categories.

En el tram següent, **Stage 2** o risc normal en vigilància especial aglutina totes les operacions que, sense complir els criteris per classificar-les individualment com a risc dubtós o fallit, presenten un deteriorament en la seva qualitat creditícia des de concessió. Es presumeix que les operacions que presenten imports vençuts amb més de 30 dies d'antiguitat tenen debilitats, llevat que hi hagi una prova en contra.

Pel que fa a l'**Stage 3** o la consideració de risc dubtós, cal matisar que per raó de la morositat del client es comprèn l'import total dels instruments de deute, sigui quin sigui el seu titular i garantia, que tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de 90 dies d'antiguitat, llevat que escaigui classificar-los com a fallits. També s'inclouen en aquesta categoria les garanties concedides en què l'avalat ha incorregut en morositat. El criteri d'aplicació de l'arrossegament per risc persona quan les operacions amb imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat siguin superiors al 20% dels imports pendents de cobrament.

Pel que fa a les exposicions fora de balanç no qualificades de dubtoses per raó de la morositat del titular el pagament de les quals sigui probable i la seva recuperació, dubtosa seran considerades de **Stage 3** per altres motius diferents de la morositat.

El Grup classifica com a fallits els instruments de deute, vençuts o no, per als quals, després d'una anàlisi individualitzada, es considera remota la seva recuperació. Es procedeix a donar-los de baixa de l'actiu, sens perjudici de les actuacions que es puguin dur a terme per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

Per classificar en aquesta categoria operacions abans que transcorrin els terminis indicats, serà necessari provar el caràcter de remota recuperabilitat d'aquestes operacions.

Segons l'experiència de recobraments del Grup, es considera remota la recuperació del romanent de les operacions hipotecàries quan no hi ha garanties addicionals una vegada s'ha recuperat el bé, i per tant, aquest romanent es classifica com a fallit.

Definició prudencial de morositat

La definició d'incompliment utilitzada a l'efecte regulatori es recull a l'article 178 del Reglament (UE) 575/2013 sobre requeriments de capital (CRR) desplegada a la guia EBA/GL/2016/07; d'ara endavant, «NDoD» (*New Definition of Default*).

Els aspectes més diferencials de la NDoD respecte a la definició comptable són els següents:

- **Establiment de llindars:** el criteri de materialitat incorpora un component relatiu, a més de l'absolut per a persones físiques (100 € i 1%) i jurídiques (500 € i 1%).
- **Comptabilització de períodes:** els períodes de morositat s'inicien amb la superació dels dos llindars anteriors, és necessari sobrepassar els 90 dies per a la identificació de la morositat.
- **Període de cura:** una vegada abandonada la situació de morositat, si durant els 3 mesos següents hi ha imports vençuts que superen llindars durant més de 30 dies consecutius l'operació tornaria a considerar-se en mora.
- **Efecte arrossegament:** es traslladen a morositat els contractes dels quals el titular en situació de morositat és el millor titular o els titulars dels quals estiguin tots en situació de morositat.

Procés de classificació comptable

La classificació comptable entre els diferents *Stages* de NIIF 9⁴ de les operacions amb risc de crèdit queda determinada per l'ocurrència d'esdeveniments d'incompliment i/o increments significatius del risc de crèdit (*SICR, significant increase in credit risk*) des del reconeixement inicial de l'operació.

S'entendrà que hi ha hagut un SICR i, per tant, es classificaran les operacions com a **Stage 2**, quan es presentin debilitats que puguin suposar pèrdues significativament superiors a les esperades en el moment de la concessió. Per a la identificació de debilitats en operacions i acreditats, el Grup disposa dels processos de seguiment i qualificació descrits en **2**. Es consideraran com a debilitat: un empitjorament significatiu de la qualificació de seguiment o un increment relatiu de PD rellevant respecte a l'origen de l'operació.

A més, es classificaran en **Stage 2** les operacions següents:

- i) operacions incloses en un acord de sostenibilitat i que no hagin completat el període de prova;

⁴ Veure Nota 2 de la memòria del Grup CaixaBank.

ii) operacions de refinançament, refinançades o reestructurades, que no sigui procedent classificar com a dubtoses i estiguin en període de prova;

iii) operacions d'acreditats en concurs de creditors en què no sigui procedent la seva classificació en **Stage 3** o fallit; i

iv) operacions en què hi hagi imports vençuts amb més de 30 dies d'antiguitat, llevat que hi hagi una prova en contra.

v) Llevat que estiguin identificades com a operacions de refinançament, refinançades o reestructurades, es classificaran en **Stage 1** les operacions que deixin de satisfer les condicions per estar classificades en **Stage 2**.

Pel que fa a les **operacions de refinançament**, o reestructurades classificades en **Stage 2** perquè no és procedent classificar-les com a **Stage 3** en la data de refinançament o reestructuració o per haver estat reclassificades des de la categoria de **Stage 3**, romandran identificades com en **Stage 2** durant un **període de prova** fins que es compleixin tots els requisits següents:

i) que s'hagi conclòs que no és previsible que puguin tenir dificultats financeres i que, per tant, resulta altament probable que puguin complir les seves obligacions davant l'entitat dins el termini establert i en la forma pertinent;

ii) que hagi transcorregut un termini mínim de dos anys des de la data de formalització de l'operació de reestructuració o refinançament o, si és posterior, des de la data de reclassificació des de **Stage 3**;

iii) que algun dels titulars no tingui cap altra operació amb imports vençuts més de 30 dies al final del període de prova; i

iv) que el titular hagi pagat les quotes meritzades de principal i interessos des de la data en què s'hagi formalitzat l'operació de reestructuració o refinançament o, si és posterior, des de la data de reclassificació des de **Stage 3**.

A més, serà necessari que el titular hagi satisfet mitjançant pagaments regulars un import equivalent a tots els imports (principal i interessos) que es trobin vençuts en la data de l'operació de reestructuració o refinançament, o que s'hagin donat de baixa com a conseqüència d'aquesta, o bé, quan sigui més adequat tenint en compte les característiques de les operacions, que s'hagin verificat altres criteris objectius que demostrin la capacitat de pagament del titular. La qual cosa implica que no hi hagi clàusules contractuals que dilatin el reemborsament, com ara períodes de carència per al principal.

S'entendrà que hi ha hagut un **esdeveniment d'incompliment (default)** i, per tant, es classificaran a **Stage 3** les operacions que, in-

dependentment del titular i la garantia, tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de 90 dies d'antiguitat, així com la resta de les operacions de titulars quan les operacions amb imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat siguin superiors al 20% dels imports pendents de cobrament.

Les operacions classificades en **Stage 3 per raó de la morositat** del client es reclassificaran a **Stage 1** o **Stage 2** quan, com a conseqüència del cobrament de part dels imports vençuts, desapareixen les causes que han motivat la seva classificació com a **Stage 3** i no subsisteixen dubtes raonables sobre el seu reemborsament total per part del titular per altres raons.

A més, es classificaran en **Stage 3** les operacions següents:

i) operacions amb saldos reclamats judicialment;

ii) operacions en què s'ha iniciat el procés d'execució de la garantia real;

iii) operacions de titulars en concurs de creditors que no sigui procedent classificar en fallit;

iv) operacions de refinançament, refinançades o reestructurades a les quals correspongui la seva classificació en dubtós, incloent-hi aquelles que, havent estat en dubtós abans de l'inici del període de prova, siguin refinançades o reestructurades novament o arribin a tenir imports vençuts amb una antiguitat superior als 30 dies; i

v) operacions de titulars que després d'una revisió individualitzada presentin dubtes raonables sobre el seu reemborsament total (principal i interessos) en els termes pactats contractualment.

Llevat que estiguin identificades com a operacions de refinançament, refinçades o reestructurades, les operacions classificades en **Stage 3 per raons diferents de la morositat** del client es podran reclassificar a **Stage 1** o **Stage 2** si, com a conseqüència d'un estudi individualitzat, desapareixen els dubtes raonables sobre el seu reemborsament total per part del titular en els termes pactats contractualment i no hi hagi imports vençuts amb més de noranta dies d'antiguitat en la data de reclassificació a **Stage 1** o **Stage 2**.

En el cas d'operacions de refinançament, refinçades o reestructurades per considerar que la qualitat creditícia de l'operació ha millorat i que, per tant, és procedent la seva reclassificació en **Stage 2** serà necessari que, amb caràcter general, es verifiquin tots els criteris següents:

- i)** que hagi transcorregut un any des de la data de refinançament o reestructuració;
- ii)** que el titular hagi pagat les quotes merita- des de principal i interessos (és a dir, que l'ope- ració no presenti imports vençuts) i hagi reduït el principal renegociat, des de la data en què s'hagi formalitzat l'operació de reestructuració o refinançament o, si és posterior, des de la data de reclassificació d'aquella a la categoria de dubtós;
- iii)** que s'hagi satisfet mitjançant pagaments regulars un import equivalent a tots els im- ports, principal i interessos, que es trobin vençuts en la data de l'operació de reestruc- turació o refinançament, o que s'hagin donat de baixa com a conseqüència d'aquesta, o bé,

quan sigui més adequat tenint en compte les característiques de les operacions, que s'hagin verifi- cat uns altres criteris objectius que demostrin la capacitat de pagament del titular; i

- iv)** que algun dels titulars no tingui cap altra operació amb imports vençuts en més de 90 dies.

Els riscos d'acreditats declarats en **concurso de creditors sense petició de liquidació** es reclassi- ficaran a **Stage 2** quan l'acreditat hagi pagat, almenys, el 25 % dels crèdits de l'entitat afectats pel concurs una vegada descomptada, si escau, la quitança acordada o hagin transcorregut dos anys des de la inscripció al Registre Mercantil de l'acta d'aprovació del conveni de creditors, sempre que aquest conveni s'estigui complint fidelment i l'evolució de la situació patrimonial i financera de l'em- presa elimini els dubtes sobre el reemborsament total dels deïbits, tot això llevat que s'hagin pactat interessos notòriament inferiors als de mercat.

A continuació, es detalla el procés de determinació de la classificació comptable dels acreditats:

- **Single Name:** per a aquests acreditats es fa una avaluació contínua de l'existència d'evidèn- cies o indicis de deteriorament, així com del potencial increment significatiu del risc des del reconeixement inicial (SICR), i es valoren les pèrdues associades als actius d'aquesta cartera.

Amb l'objectiu d'ajudar en la gestió proactiva de les evidències i indicis de deteriorament i increment significatiu del risc, el Grup ha desenvolupat uns *triggers*, a nivell acreditat i a nivell operació, que s'agrupen en funció del segment al qual pertanyen, ja que aquest condiciona la tipologia de la informació necessària per a l'anàlisi del risc de crèdit i la sensibilitat a l'evolució de les variables indicatives del deteriorament. Els *triggers* són indicis de deteriorament de l'actiu que afecten el client o les operacions. Aquests *triggers* són valorats per l'analista per determinar la classificació en **Stage 2** o **Stage 3** les operacions del client:

1. *Triggers* globals:

- Dificultats financeres de l'emissor o deutor: *triggers* de dubtós subjectiu (p. ex. informació financera desfavorable del deutor, mesurada a través de diverses ràtios sobre els seus estats financers) i *triggers* de mínim **Stage 2** (per empitjorament de la qualificació de seguiment).
- Incompliment de clàusules contractuals, impagaments o retards en el pagament d'interes- sos o principal: *triggers* de **Stage 3** (p. ex. impagaments superiors a 90 dies) i *triggers* de mínim **Stage 2** (impagaments superiors a 30 dies).
- Per dificultats financeres, s'atorguen als acreditats concessions o avantatges que no es con-

siderarien d'una altra manera. *Trigger* de mínim **Stage 2** (refinançament).

- Probabilitat que el prestatari entri en fallida o reestructuració. *Trigger* de **Stage 3** (concurso de creditors).
- *Triggers* de mercat. Hi ha *triggers* referents a la identificació de dificultats financeres del deutor o emissor, referents a l'incompliment de clàusules contractuals o bé per desapa- rició d'un mercat actiu per al títol financer.

- 2. **Triggers específics:** per a sectors com el promotor, project *finance* o administra- cions públiques.

En aquells casos en què, segons el pa- rer de l'analista, suposin classificació de contractes com a **Stage 2** o **Stage 3**, es procedeix al càlcul expert de la provisió específica.

- **Resta de contractes (No Single Name):** com s'ha indicat anteriorment, davant un em- pitjorament significatiu de la qualificació de se- guiment de l'acreditat o un increment relatiu de PD rellevant respecte a l'origen de l'ope- ració, es procedeix a classificar el contracte en **Stage 2**. A aquests efectes, la classificació es revisa mensualment, utilitzant la Qualificació de Seguiment i PDS més recents que s'actualitzen amb una freqüència com a mínim mensual.

La resta de criteris de classificació en **Stage 2** o **Stage 3** també es revisen amb una fre- qüència mensual.

4. Determinació de la cobertura comptable

L'objectiu dels requeriments de la NIIF 9 sobre deteriorament de valor és que es reconeixin les pèrdues creditícies esperades de les operacions, avaluades sobre una base col·lectiva o individual, considerant tota la informació raonable i fonamentada disponible, incloent-hi la de caràcter prospectiu (*forward looking*).

Principis per a l'estimació de les pèrdues creditícies esperades a l'efecte de la determinació de les cobertures de pèrdua per risc de crèdit

La **cobertura comptable calculada o provisió** es defineix com la diferència entre l'import en llibres brut de l'operació i el valor actualitzat de l'estimació dels fluxos d'efectiu que s'espera cobrar, descomptats amb el tipus d'interès efectiu de l'operació, **considerant les garanties eficaces rebudes.**

El Grup estima les pèrdues creditícies esperades d'una operació de manera que aquestes pèrdues reflecteixin:

- i) un import ponderat i no esbiaixat, determinat mitjançant l'avaluació d'una sèrie de resultats possibles;
- ii) el valor temporal dels diners, i
- iii) la informació raonable i fonamentada que estigui disponible en la data de referència, sense cost ni esforç desproporcionat, sobre successos passats, condicions actuals i previsions de condicions econòmiques futures.

D'acord amb la normativa aplicable, el mètode de càlcul de la cobertura està determinat en funció de si l'acreditat és individualment significatiu i de la seva classificació comptable.

- Si el client, a més de ser **individualment significatiu**, presenta operacions en situació dubtosa (per raó de la morositat o bé per raons diferents de la morositat) o en **Stage 2**, la cobertura de les seves operacions dubtoses serà estimada mitjançant una anàlisi detallada de la situació del titular i els fluxos esperats, que s'avaluaran mitjançant models de fluxos futurs basats en projeccions que estimen la capacitat del client per a la generació futura de fluxos atesa la seva activitat.
- A la resta dels casos, la **cobertura** s'estima de forma **col·lectiva** mitjançant metodologies internes, subjectes a la **Política de Models i Paràmetres** vigent, sobre la base de l'experiència històrica pròpia d'incompliments i recuperacions de carteres i tenint en compte el valor actualitzat i ajustat de les garanties eficaces. A més, es tindran en consideració previsions de condicions econòmiques futures sota diversos escenaris.
- Per a la determinació de les cobertures per pèrdues creditícies de les carteres sota anàlisi col·lectiva s'utilitzen models d'estimació de la PD; de la probabilitat de regularització dels incompliments (concretament la seva magnitud complementària, la probabilitat de no cura o PNC); severitat en cas de no regularització (*loss-given-loss* o LGL); models de valor recuperable de garanties hipotecàries (*haircuts*); així com ajustos per obtenir estimacions amb caràcter *lifetime* o *forward-looking* en funció de la classificació comptable del contracte.

Els models utilitzats es reestimen o reentrenen semestralment i s'executen mensualment per recollir en qualsevol moment la situació econòmica de l'entorn i ser representatius del context econòmic vigent. D'aquesta manera es redueixen les diferències entre les pèrdues estimades i les observacions recents. Als models s'incorpora una visió no esbiaixada de la possible evolució futura (*forward-looking*).

per a la determinació de la pèrdua esperada considerant els factors macroeconòmics més rellevants: **(i)** creixement del PIB, **(ii)** taxa de desocupació, **(iii)** EURIBOR a 12 mesos i **(iv)** creixement del preu de l'habitatge. En aquest sentit, el Grup genera un escenari base, així com un rang d'escenaris potencials que li permeten ajustar, ponderant per la seva probabilitat, les estimacions de pèrdua esperada.

El procés de càlcul s'estructura en dos passos:

- Determinació de la **base provisionable**:
 - a. Càlcul de l'**import d'exposició**, consistent en la suma de l'import en llibres brut en el moment del càlcul i els imports fora de balanç (disponibles o risc de firma) que s'espera que puguin ser desemborsats en el moment en què el client compleixi les condicions per ser considerat dubtós.
 - b. Càlcul del **valor recuperable de les garanties** eficaces vinculades a l'exposició. A l'efecte de determinar el valor recuperable d'aquestes garanties, en el cas de garanties immobiliàries, els models estimen l'import de venda futura de la garantia al qual descompten totes les despeses que es produirien fins a la venda.

- Determinació de la **cobertura** a aplicar sobre la base provisionable:

Aquest càlcul es fa tenint en compte la probabilitat d'incompliment del titular de l'operació, la probabilitat de regularització o cura i la pèrdua que es produiria en cas que no es donés aquesta regularització o cura.

Per a carteres poc materials per a les quals, des d'un punt de vista de processos o per manca de representativitat de l'experiència històrica, es consideri que l'enfocament de models interns no és adequat, el Grup pot utilitzar els percentatges per defecte de cobertura que estableixin les normatives nacionals vigents.

Tant les operacions classificades sense risc apreciable com les operacions que, com a conseqüència de la tipologia del seu garant, siguin classificades sense risc apreciable podran tenir un percentatge de cobertura comptable del 0%. En l'últim cas, aquest percentatge només s'aplicarà sobre la part garantida del risc.

Les cobertures estimades individualment o col·lectivament han de ser coherents amb el tractament que es dona a les categories en què es poden classificar les operacions. És a dir, el nivell de cobertura per a una operació ha de ser superior al nivell que li correspondria si estigués classificada en una altra categoria de risc de crèdit inferior.

En els cicles de revisió també s'introdueixen les millores necessàries detectades en els exercicis de comparació retrospectiva (*backtesting*) i *benchmarking*. Així mateix, els models desenvolupats estan documentats i permeten la rèplica per part d'un tercer. La documentació conté les definicions clau, la informació relativa al procés d'obtenció de mostres i tractament de dades, els principis metodològics i resultats obtinguts, així com la seva comparativa amb exercicis previs.

CaixaBank disposa d'un total de 81 models, per tal d'obtenir els paràmetres necessaris per al càlcul de cobertures sota anàlisi col·lectiva. Per a cadascun dels paràmetres de risc, és possible utilitzar diferents models per adaptar-se a cada tipologia d'exposició. Concretament, els models són els que s'indiquen a continuació:

- 18 models de paràmetres de *Scoring* i *Rating*
- 21 models de paràmetres de PD
- 10 models de paràmetres d'EAD
- 19 models de paràmetres de PNC
- 9 models de paràmetres de LGL
- 3 models de paràmetres de *Haircut*
- 1 model de paràmetres de transformació LT/FL (*Life-time/Forward-looking*)

Altres filials també disposen dels seus propis models interns addicionals. En el cas de BPI, té un total de 56, i en el cas de CaixaBank *Payments & Consumer* un total de 52.

Cobertura prudencial

Recentment, diferents institucions de regulació i supervisió han fet accions l'objectiu final de les quals és incentivar la reducció de les exposicions que es troben en situació dubtosa i tenen com a denominador comú la fixació d'un calendari de provisions en funció del temps en dubtós del risc. D'aquesta manera, el tractament de l'estoc, subjecte a diàleg supervisor, queda definit per:

- **Addenda del BCE a la Guia sobre préstecs dubtosos per a entitats de crèdit:** d'aplicació a les exposicions originades abans del 26 d'abril de 2019 i en situació d'NPE a partir de l'1 d'abril de 2018.
- **Carta PRES (Procés de Revisió i Avaluació Supervisora) 2019 del BCE:** d'aplicació a les exposicions que ja es trobessin en situació d'NPE a 31 de març de 2018.

I el tractament regulatori de les noves entrades queda subjecte al **CRR**, segons l'última esmena publicada l'abril de 2019: d'aplicació als dubtosos associats a les exposicions originades a partir del 26 d'abril de 2019.

D'aquesta manera, quan la cobertura comptable sigui inferior a l'establerta pels calendaris o expectatives supervisores esmentades abans, s'haurà de cobrir la diferència mitjançant capital.

4. Gestió de morositat

La funció de gestió de la morositat i recuperacions és l'últim pas del procés de gestió del risc de crèdit i està alineada amb les directrius de gestió de riscos del Grup.

Atesos els mecanismes del cicle de risc de crèdit del Grup, la qualitat en els processos d'admissió i seguiment garanteix el compliment de les condicions establertes en la concessió d'operacions que generen exposició a aquest risc. D'aquesta manera, per bé que les posicions que requereixen l'activació dels circuits alternatius per a la gestió són escasses, l'activitat recuperadora és una prioritat màxima en la gestió de riscos del Grup, especialment en els últims anys, atès l'objectiu de minimitzar tant el volum present de posicions dubtoses com la seva generació futura. D'aquesta manera, ha reforçat el model de govern i el marc operatiu de la gestió d'actius problemàtics, i disposa d'una visió integral de tot el cicle de vida associat al procés de recuperació de la morositat i de la gestió dels actius adjudicats.

La implementació adequada de la *Guia sobre préstecs dubtosos per a entitats de crèdit* de l'ECB ha permès que l'entrada en vigor el 30 de juny de 2019 de les *Directrius EBA relatives a la gestió d'exposicions dubtoses i reestructurades o refinançades* no hagi representat cap canvi significatiu en el cicle de gestió del risc de crèdit del Grup.

La gestió de la morositat i les recuperacions és responsabilitat de la xarxa d'oficines, per bé que la Direcció Executiva de Recuperacions i Morositat, amb dependència jeràrquica del Conseller Delegat, té com a funció la gestió del flux i de l'estoc de morositat, el seguiment i la direcció centralitzada dels equips d'especialistes de la funció recuperatòria localitzats en la xarxa territorial i la selecció i el control de l'acompliment d'agències externes.

S'inicia com una activitat preventiva abans de l'incompliment o exigibilitat de l'obligació, i acaba amb la recuperació o situació de fallit definitiu. La capillaritat i especialització de la xarxa d'oficines permeten conèixer la realitat del client, detectar els primers indicis de deteriorament de la solvència i adoptar mesures oportunes amb més diligència. En aquest sentit, es monitoren les operacions i les garanties associades i, si escau, s'inicien les reclamacions per aconseguir la recuperació del deute segons els principis

següents: **(i)** prevenció mitjançant detecció primerenca del risc d'impagament; **(ii)** activitats dirigides a ajudar el client a trobar solucions davant situacions d'irregularitats en els pagaments, considerant el seu grau de vinculació, i **(iii)** màxima anticipació per assolir un millor posicionament davant el deutor i altres creditors.

El coneixement i la proximitat amb el client permet gestionar de manera diferenciada situacions d'especial vulnerabilitat social, provocada freqüentment per l'entorn macroeconòmic desfavorable viscut anys enrere. En aquest sentit, tal com s'ha esmentat, CaixaBank està adherida al Codi de Bones Pràctiques i ha desenvolupat un Pla d'Ajudes i solucions particularitzades a clients que tinguin dificultats econòmiques de caràcter conjuntural. Totes aquestes accions contribueixen a una millor evolució de la taxa de morositat i reforcen tant la vinculació com el compromís del Grup amb els seus clients.

Actius adquirits en pagament de deutes

BuildingCenter és la societat del Grup encarregada de la tinença dels actius immobiliaris a Espanya, que procedeixen bàsicament de les regularitzacions de l'activitat creditícia del Grup per qualsevol de les vies següents: **(i)** adjudicació en subhasta com a conclusió d'un procediment d'execució, generalment hipotecària; **(ii)** adquisició d'actius immobiliaris hipotecats concedits a particulars, amb la posterior subrogació i cancel·lació dels deutes, i **(iii)** adquisició d'actius immobiliaris concedits a societats, generalment promotores immobiliàries, per a la cancel·lació dels seus deutes.

El procés d'adquisició inclou la realització de revisions jurídiques i tècniques dels immobles a través dels comitès designats a aquest efecte.

En tots els casos, la fixació dels preus d'adquisició es fa d'acord amb taxacions actualitzades fetes per societats de taxació homologades pel Banc d'Espanya i els paràmetres definits a la normativa interna.

Les estratègies desenvolupades per a la comercialització d'aquests actius són les següents:

- **Venda individual:** mitjançant ServiHabitat Servicios Inmobiliarios, amb què hi ha un contracte de *servicing* fins al 31 de desembre de 2023 per a la comercialització multicanal a través de les seves oficines pròpies, la col·laboració externa de la xarxa d'agents immobiliaris i una presència activa a internet. A aquesta activitat comercial, s'afegeix com a peça clau el reforç en la prescripció d'immobles generat per la xarxa d'oficines.
- **Vendes institucionals:** el Grup té en compte operacions institucionals de venda de carteres d'actius a altres societats especialitzades.
- **Finalització de promocions:** amb l'objectiu que algunes d'aquestes promocions es puguin comercialitzar s'efectua un conjunt d'actuacions menors per a la seva millora. Aquestes actuacions es duen a terme aprofitant sinergies dins el Grup.
- **Promoció pròpia:** restringida a operacions molt concretes en què la qualitat i les característiques de l'actiu fan que el seu desenvolupament sigui la via més clara i segura de recuperar-ne la inversió.
- **Explotació en lloguer:** permet aprofitar una demanda en auge i generar ingressos recurrents, alhora que es crea un valor afegit sobre l'immoble en cas de venda institucional futura.

Polítiques de refinançament

El Grup disposa d'una detallada Política Corporativa de Refinançaments i Recuperacions de deutes de clients que recull els principis generals publicats per l'EBA per a aquest tipus d'operacions.

D'acord amb el que estableix la normativa, aquestes operacions corresponen a aquelles en què el client ha presentat, o es preveu que pugui presentar, dificultats financeres per atendre les seves obligacions de pagament en els termes contractuals vigents i, per aquest motiu, s'ha procedit a modificar, cancel·lar o fins i tot formalitzar una nova operació.

Aquestes operacions es podran materialitzar a través de:

1. La concessió d'una nova operació (operació de refinançament) amb la qual es cancel·len totalment o parcialment altres operacions (operacions refinançades) que han estat prèviament concedides per qualsevol empresa del Grup al mateix titular o altres empreses del seu grup econòmic. Passen a estar al corrent de pagaments els riscos prèviament vençuts.
2. La modificació de les condicions contractuals d'operació existent (operacions reestructurades) de manera que variï el seu quadre d'amortització (carències, augment del termini, rebaixa del tipus d'interès, modificació del quadre d'amortització, ajornament de tot o part del capital al venciment, etc.).
3. L'activació de clàusules contractuals pactades en origen que dilatin el reemborsament del deute (carència flexible).
4. La cancel·lació parcial del deute sense que hi hagi aportació de fons del client (adjudicació, compra o dació de les garanties, o condonació de capital, interessos, comissions o qualsevol altra despesa derivada del crèdit atorgat al client).

L'existència d'impagaments previs és un indicatiu de dificultats financeres. Es presumeix, llevat que hi hagi una prova en contra, que hi ha una reestructuració o refinançament quan la modificació de les condicions contractuals afecti operacions que han estat vençudes durant més de 30 dies almenys una vegada en els tres mesos anteriors a la seva modificació. No obstant això, no és condició ne-

cessària l'existència d'impagaments previs perquè una operació es consideri de refinançament o reestructurada.

La cancel·lació d'operacions, modificació de condicions contractuals o activació de clàusules que dilatin el reemborsament davant la impossibilitat de fer front a venciments futurs constitueix també un refinançament/reestructuració.

Davant les anteriors, les renovacions i renegociacions es concedeixen sense que el prestatari tingui, o es prevegi que pugui tenir en el futur, dificultats financeres; és a dir, es formalitzen per motius comercials i no per tal de facilitar el pagament en la concessió de l'operació.

Perquè una operació pugui considerar-se com a tal, els titulars han de tenir capacitat per obtenir en el mercat, en la data, operacions per un import i amb unes condicions financeres anàlogues a les que li apliqui l'entitat. Aquestes condicions, al seu torn, han d'estar ajustades a les que es concedeixin en aquesta data a titulars amb perfil de risc similar.

Per a més detall sobre els criteris de classificació i transició de risc, vegeu el punt 3 Determinació de la classificació comptable de l'apartat Seguiment i Mesurament del Risc de Crèdit.

Els procediments i les polítiques aplicats en la gestió de riscos permeten fer un seguiment detallat de les operacions creditícies. En aquest sentit, qualsevol operació detectada que pugui requerir modificacions en les seves condicions com a conseqüència d'evidència de deteriorament en la solvència de l'acreditat, passa a tenir

els marcatges necessaris perquè disposi en la data de la seva modificació de la corresponent provisió per deteriorament. Per tant, com que les operacions estan correctament classificades i valorades al millor judici del Grup, no es posen de manifest requeriments addicionals de provisions per deteriorament sobre els préstecs refinançats.

5.1.2. Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit

A les taules contingudes en aquest apartat, tant sota metodologia estàndard com avançada, es detalla:

- L'exposició original («Exposicions abans d'aplicar el factor de conversió del crèdit i la reducció del risc de crèdit, que inclou exposicions de crèdit dins i fora de Balanç»).
- L'EAD («Exposicions després de CCF i CRM»).
- Els Actius Ponderats per Risc (APR o RWA, pel seu acrònim en anglès).
- Del quocient entre EAD i APR s'obté la densitat d'APR. Aquest càlcul equival a la ponderació mitjana que s'aplica a cada categoria d'exposició.

Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit per metodologia estàndard

Segons el mètode estàndard, la ponderació per risc s'estableix en funció de la qualitat creditícia de l'exposició. El Grup CaixaBank utilitza les agències de qualificació externa *Standard & Poor's*, *Moody's*, *Fitch* i *DBRS* designades com a elegibles pel Banc d'Espanya.

Taula 5.5. Nivell de qualitat creditícia correspondència entre les agències de qualificació

Nivell de qualitat creditícia	S&P's	Moody's	Fitch	DBRS
1	AAA a AA-	Aaa a Aa3	AAA a AA-	AAA a AAL
2	A+ a A-	A1 a A3	A+ a A-	AH a AL
3	BBB+ a BBB-	Baa1 a Baa3	BBB+ a BBB-	BBBH a BBBL
4	BB+ a BB-	Ba1 a Ba3	BB+ a BB-	BBH a BBL
5	B+ a B-	B1 a B3	B+ a B-	BH a BL
6	Inferior a B-	Inferior a B3	Inferior a B-	CCCH i inferior

Taula 5.6. Correspondència de nivell de qualitat creditícia per ponderació entre categories d'exposició¹

Nivell de qualitat creditícia	Administracions centrals o bancs centrals	Entitats del Sector Públic	Entitats qualificades ≤ 3 mesos	Entitats qualificades > 3 mesos	Entitats no qualificades ²	Empreses
1	0%	20%	20%	20%	20%	20%
2	20%	50%	20%	50%	50%	50%
3	50%	100%	20%	50%	100%	100%
4	100%	100%	50%	100%	100%	100%
5	100%	100%	50%	100%	100%	150%
6	150%	150%	150%	150%	150%	150%

¹ Tractament general de les exposicions quedant fora d'abast de la Taula dels casos particulars disposats a la CCR.

² Per a la categoria "Entitats no qualificades" s'utilitza com a qualificació la corresponent a l'administració central del país a la que pertany l'exposició.

El Grup CaixaBank aplica el mètode estàndard amb caràcter permanent a les exposicions següents:

- Administracions centrals i bancs centrals.
- Administracions regionals i autoritats locals.
- Ens del sector públic.
- Entitats.
- Dins d'empreses, la cartera de Finançament especialitzada.
- Totes les exposicions de CaixaBank *Payments & Consumer Finance* i de CaixaBank *Equipment Finance*, exceptuant les exposicions de targetes que sí que tenen aprovats models avançats.

A més, s'avaluen per metodologia estàndard totes aquelles exposicions fora de l'àmbit d'aplicació dels models interns (IRB), així com les exposicions incorporades de Banco BPI.

Segons l'aplicació dels mètodes de càlcul previstos a la regulació vigent, en cas de no disposar de qualificació externa corresponent a exposicions d'Administracions Regionals o Locals, s'utilitzarà aquella qualificació disponible de l'organisme públic de nivell superior.

Cal destacar que el Grup no assigna qualificacions creditícies d'emissions públiques de valors a actius comparables que no es troben a la cartera de negociació.

A continuació es detallen l'exposició original, EAD i APR a desembre 2019 per segments regulatoris de metodologia estàndard sense incloure-hi les exposicions de risc de contrapart, de titulitzacions ni de la cartera accionarial:

Taula 5.7. EU CR4 - Mètode estàndard - Exposició al risc de crèdit i efectes de la reducció del risc de crèdit

2019

Imports en milions d'euros

Categories d'exposició	Exposicions abans d'aplicar el factor de conversió del crèdit i la reducció del risc de crèdit		Exposicions abans d'aplicar el factor de conversió del crèdit i la reducció del risc de crèdit		APR i densitat dels APR	
	Import en balanç	Import fora de balanç	Import en balanç	Import fora de balanç	APR	Densitat dels APR
Administracions centrals o bancs centrals	46.654	574	48.239	11	8.826	18,29%
Administracions regionals o autoritats locals	10.283	3.159	9.935	683	268	2,53%
Entitats del Sector Públic	3.998	1.241	4.086	415	2.175	48,32%
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	36	19	756	0	-	0,00%
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	0,00%
Entitats	2.556	1.451	2.026	250	818	35,93%
Empreses	26.046	6.638	22.620	1.248	22.886	95,89%
Exposicions minoristes	12.560	3.438	11.558	168	6.899	58,83%
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	14.701	1.240	14.592	324	5.808	38,94%
Exposicions en situació de default	1.714	182	922	22	1.077	114,04%
Exposicions associades a riscos particularment elevats	240	191	233	66	448	150,00%
Bons garantits	7	-	7	-	1	20,00%
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	0,00%
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	0,00%
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	0,00%
Altres partides	14.580	-	14.569	-	9.633	66,12%
Total	133.375	18.133	129.544	3.187	58.838	44,33%

2018

Imports en milions d'euros

Categories d'exposició	Exposicions abans d'aplicar el factor de conversió del crèdit i la reducció del risc de crèdit		Exposicions abans d'aplicar el factor de conversió del crèdit i la reducció del risc de crèdit		APR i densitat dels APR	
	Import en balanç	Import fora de balanç	Import en balanç	Import fora de balanç	APR	Densitat dels APR
Administracions centrals o bancs centrals	54.469	4	56.000	12	9.401	16,78 %
Administracions regionals o autoritats locals	10.549	2.011	10.299	475	409	3,79 %
Entitats del Sector Públic	3.877	1.046	4.005	381	2.038	46,45 %
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	25	36	164	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-
Entitats	2.475	1.271	2.404	356	872	31,59 %
Empreses	26.524	7.250	23.232	2.292	24.202	94,82 %
Exposicions minoristes	10.363	3.235	9.563	248	5.590	56,97 %
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	13.871	1.432	13.798	430	5.471	38,45 %
Exposicions en situació de default	2.510	168	1.359	17	1.582	114,96 %
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	-	-	-
Bons garantits	8	-	8	-	2	20,00 %
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-
Altres partides	11.991	-	11.972	-	8.480	70,83 %
Total	136.661	16.453	132.804	4.211	58.046	42,36 %

A continuació es mostren les distribucions d'exposició i d'actius ponderats per risc segons les categories regulatòries del CRR i les diferents ponderacions de risc aplicades, sense incloure-hi les exposicions de risc de contrapart, de titulitzacions ni de la cartera accionarial:

Taula 5.8. EU CR5 - Mètode estàndard (EAD)

Imports en milions d'euros

2019

Categories d'exposició	Ponderació de risc																Total	De les quals: sense qualificació
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Altres	Deduides		
Administracions centrals o bancs centrals	41.331	-	-	-	0	-	-	-	-	5.647	-	1.272	-	-	-	-	48.250	48.244
Administracions regionals o autoritats locals	9.695	-	-	-	818	-	-	-	-	105	-	-	-	-	-	-	10.618	10.618
Entitats del Sector Públic	381	-	-	-	353	-	3.324	-	-	442	-	-	-	-	-	-	4.500	4.500
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	757	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	757	757
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	0	-	-	-	1.601	-	360	-	-	310	5	-	-	-	-	-	2.276	961
Empreses	756	-	-	-	-	-	145	-	-	22.963	4	-	-	-	-	-	23.867	23.578
Exposicions minoristes	1.767	-	-	-	-	-	-	-	9.959	-	-	-	-	-	-	-	11.726	11.726
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	-	-	-	-	11.620	2.713	-	110	473	-	-	-	-	-	-	14.916	14.916
Exposicions en situació de default	-	-	-	-	-	-	-	-	-	679	265	-	-	-	-	-	944	944
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	299	-	-	-	-	-	299	299
Bons garantits	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	4.780	-	-	-	196	-	-	-	-	9.593	-	-	-	-	-	-	14.569	14.569
Total	59.467	-	-	-	2.976	11.620	6.542	-	10.068	40.212	573	1.272	-	-	-	-	132.730	131.119

2018

Imports en milions d'euros

Categories d'exposició	Ponderació de risc																Total	De les quals: sense qualificació
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Altres	Deduïdes		
Administracions centrals o bancs centrals	48.838	-	-	-	1	-	-	-	-	5.687	-	1.485	-	-	-	-	56.012	56.005
Administracions regionals o autoritats locals	9.725	-	-	-	800	-	-	-	-	249	-	-	-	-	-	-	10.774	10.774
Entitats del Sector Públic	574	-	-	-	265	-	3.126	-	-	422	-	-	-	-	-	-	4.387	4.386
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	164	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	164	164
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	1	13	-	-	2.088	-	408	-	-	250	0	-	-	-	-	-	2.760	1.305
Empreses	926	-	-	-	1	-	145	-	-	24.448	3	-	-	-	-	-	25.524	25.356
Exposicions minoristes	1.695	-	-	-	-	-	3	-	8.113	-	-	-	-	-	-	-	9.811	9.811
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	-	-	-	1	11.107	2.646	-	136	337	-	-	-	-	-	-	14.228	14.228
Exposicions en situació de default	-	-	-	-	-	-	0	-	-	964	412	-	-	-	-	-	1.376	1.375
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bons garantits	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	3.451	-	-	-	51	-	-	-	-	8.470	-	-	-	-	-	-	11.972	11.972
Total	65.375	13	-	-	3.216	11.107	6.328	-	8.249	40.828	414	1.485	-	-	-	-	137.015	135.384

Taula 5.9. EU CR5 - Mètode estàndard (APR)

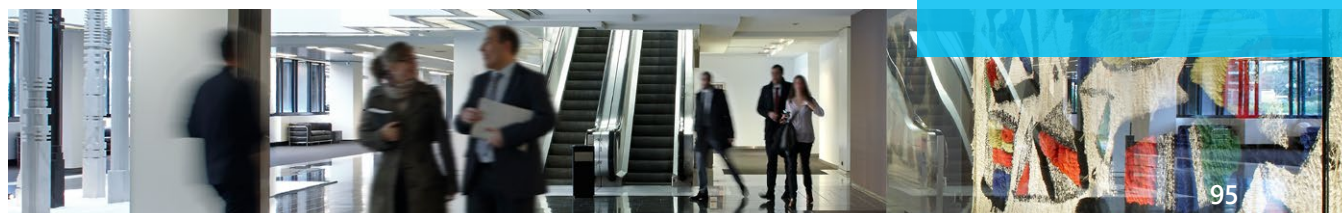
Imports en milions d'euros

2019

Categories d'exposició	Ponderació de risc																Total	De les quals: sense qualificació
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Altres	Deduïdes		
Administracions centrals o bancs centrals	-	-	-	-	0	-	-	-	-	5.647	-	3.179	-	-	-	-	8.826	8.820
Administracions regionals o autoritats locals	-	-	-	-	164	-	-	-	-	105	-	-	-	-	-	-	268	268
Entitats del Sector Públic	-	-	-	-	71	-	1.662	-	-	442	-	-	-	-	-	-	2.175	2.174
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	-	-	-	-	320	-	180	-	-	310	8	-	-	-	-	-	818	370
Empreses	-	-	-	-	-	-	73	-	-	22.807	6	-	-	-	-	-	22.886	22.596
Exposicions minoristes	-	-	-	-	-	-	-	-	6.899	-	-	-	-	-	-	-	6.899	6.899
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	-	-	-	-	4.048	1.261	-	78	421	-	-	-	-	-	-	5.808	5.808
<i>Exposicions en situació de default</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	679	398	-	-	-	-	-	1.077	1.077
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	448	-	-	-	-	-	448	448
Bons garantits	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	-	-	-	-	39	-	-	-	-	9.593	-	-	-	-	-	-	9.633	9.633
Total	-	-	-	-	595	4.048	3.175	-	6.977	40.004	859	3.179	-	-	-	-	58.838	58.094

Imports en milions d'euros

Categories d'exposició	Ponderació de risc																De les quals: sense qualificació	
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Altres	Deduides		Total
Administracions centrals o bancs centrals	-	-	-	-	0	-	-	-	-	5.687	-	3.714	-	-	-	-	9.401	9.394
Administracions regionals o autoritats locals	-	-	-	-	160	-	-	-	-	249	-	-	-	-	-	-	409	409
Entitats del Sector Públic	-	-	-	-	53	-	1.563	-	-	422	-	-	-	-	-	-	2.038	2.037
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	-	0	-	-	418	-	204	-	-	250	0	-	-	-	-	-	872	373
Empreses	-	-	-	-	0	-	73	-	-	24.126	4	-	-	-	-	-	24.202	24.035
Exposicions minoristes	-	-	-	-	-	-	1	-	5.588	-	-	-	-	-	-	-	5.590	5.590
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	-	-	-	0	3.861	1.206	-	97	306	-	-	-	-	-	-	5.471	5.471
<i>Exposicions en situació de default</i>	-	-	-	-	-	-	0	-	-	964	618	-	-	-	-	-	1.582	1.580
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bons garantits	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	-	-	-	-	10	-	-	-	-	8.470	-	-	-	-	-	-	8.480	8.480
Total	-	0	-	-	643	3.861	3.047	-	5.686	40.474	622	3.714	-	-	-	-	58.046	57.370

En la taula següent es mostren les exposicions garantides per béns immobles, desglossades entre béns arrels comercials i residencials.

Taula 5.10. Mètode estàndard: exposicions garantides per immobles per tipus de garantia

Imports en milions d'euros

2019

	Exposició Original	Exposicions després de CRM abans de CCF	EAD	APR	Densitat d'APR	Capital (8%)
Comercials	3.628	3.577	3.198	1.688	52,79%	135
Residencials	12.313	12.254	11.718	4.120	35,16%	330
Total	15.941	15.831	14.916	5.808	38,94%	465

Imports en milions d'euros

2018

	Exposició Original	Exposicions després de CRM abans de CCF	EAD	APR	Densitat d'APR	Capital (8%)
Comercials	3.074	3.043	2.693	1.367	50,75%	109
Residencials	12.229	12.185	11.534	4.104	35,58%	328
Total	15.303	15.228	14.228	5.471	38,45%	438

Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit per metodologia avançada (IRB)

El Grup disposa de models avançats per al càlcul dels requeriments de recursos propis tant per a la cartera minorista (consum, hipotecari...) com per a la cartera d'empreses (*corporates*, *pimes*...) i renda variable. Al subapartat «Utilització del mètode basat en qualificacions internes» a 5.1.3. Aspectes quantitius es relacionen els models IRB autoritzats fins a la data.

Tot seguit es mostren les exposicions sota IRB en funció de les categories regulatòries de la normativa vigent.

En 2019, i en comparació amb 2018, s'ha restringit el venciment mitjà a 5 anys, per alinear-se amb el venciment que s'usa per calcular el requeriment de capital.

Taula 5.11. Exposicions del risc de crèdit per cartera

Imports en milions d'euros	Exposició original				EAD				Nombre de deutors (*)	LGD	Venciment mitjà (anys)	APR	Densitat d'APR	PE	Ajustos de valor i provisions	Capital (8%)
	PD Mitjana (***)	Quantia en balanç	Quantia fora de balanç	Total Exposició Original	Quantia en balanç	Quantia fora de balanç	Total EAD									
Empreses	5,45%	42.218	27.671	69.889	42.218	7.810	50.028	34	35,18%	3	29.211	58,39%	1.027	(1.059)	2.337	
Corporates	4,61%	31.846	24.497	56.343	31.846	6.572	38.418	8	37,11%	3	23.229	60,46%	740	(721)	1.858	
Pimes	8,23%	10.372	3.174	13.546	10.372	1.238	11.610	27	28,77%	3	5.982	51,53%	287	(339)	479	
Minoristes	5,93%	114.375	42.747	157.122	114.375	6.424	120.800	9.705	27,05%	4	22.343	18,50%	2.552	(2.597)	1.787	
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	5,35%	87.667	24.049	111.716	87.667	467	88.135	1.469	18,53%	5	11.519	13,07%	1.377	(1.452)	922	
Pimes cobertes amb hipoteques/immobles	11,85%	9.314	2.513	11.826	9.314	253	9.567	109	17,97%	5	2.535	26,50%	291	(232)	203	
Exposicions minoristes renovables elegibles	3,36%	3.732	9.969	13.700	3.732	3.108	6.840	5.547	76,77%	1	1.778	26,00%	166	(159)	142	
Exposicions Pimes minoristes	6,57%	7.750	4.188	11.937	7.750	1.918	9.668	514	52,75%	2	3.502	36,22%	378	(392)	280	
Altres exposicions minoristes	6,78%	5.913	2.029	7.942	5.913	677	6.590	2.065	64,71%	2	3.009	45,66%	341	(362)	241	
Total risc de crèdit mètode IRB (**)	5,79%	156.594	70.417	227.011	156.594	14.234	170.828	9.739	29,43%	4	51.554	30,18%	3.579	(3.656)	4.124	

2019

Imports en milions d'euros	Exposició original				EAD				Nombre de deutors (*)	LGD	Venciment mitjà (anys)	APR	Densitat d'APR	PE	Ajustos de valor i provisions	Capital (8%)
	PD Mitjana (***)	Quantia en balanç	Quantia fora de balanç	Total Exposició Original	Quantia en balanç	Quantia fora de balanç	Total EAD									
Empreses	6,45%	39.346	23.791	63.137	39.346	9.842	49.188	61	36,06%	5	28.171	57,27%	1.326	(1.491)	2.254	
Corporates	5,11%	26.693	19.165	45.858	26.693	7.766	34.459	7	38,18%	4	21.886	63,51%	843	(907)	1.751	
Pimes	9,59%	12.653	4.626	17.279	12.653	2.075	14.728	54	31,12%	8	6.286	42,68%	483	(585)	503	
Minoristes	6,14%	116.762	39.382	156.144	116.762	5.598	122.360	9.277	25,99%	8	6.286	18,27%	2.700	(2.685)	1.788	
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	5,71%	91.764	23.643	115.407	91.764	464	92.228	1.506	18,33%	15	22.354	13,56%	1.641	(1.686)	1.000	
Pimes cobertes amb hipoteques/immobles	12,51%	9.437	2.225	11.662	9.437	174	9.611	113	18,36%	18	12.503	24,95%	339	(267)	192	
Exposicions minoristes renovables elegibles	2,90%	3.288	8.853	12.141	3.288	2.733	6.020	5.104	76,79%	13	2.398	26,56%	127	(117)	128	
Exposicions Pimes minorista	5,61%	6.172	2.711	8.883	6.172	1.524	7.696	465	53,26%	3	1.599	35,59%	263	(260)	219	
Altres exposicions minoristes	6,40%	6.101	1.949	8.051	6.101	703	6.804	2.088	64,82%	3	2.739	45,78%	329	(356)	249	
Total risc de crèdit mètode IRB (**)	6,23%	156.108	63.173	219.281	156.108	15.440	171.547	9.338	28,88%	4	3.115	29,45%	4.026	(4.176)	4.042	

2018

*Nombre de deutors en milers.

**Només s'inclou el risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

***Inclou cartera en default.

Taula 5.12. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit		EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit		PD mitjana	Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà (anys)	APR	Densitat d'APR	EL	Ajustos de valor i previsions
	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit								
0,00 a <0,15	69.634	34.725	14,70 %	74.737	0,07 %	3.808	23,81 %	4	4.434	5,93 %	13	(225)
0,15 a <0,25	11.958	6.239	27,04 %	13.645	0,18 %	648	33,56 %	4	3.305	24,22 %	8	(38)
0,25 a <0,50	24.667	11.120	22,59 %	27.179	0,33 %	749	31,46 %	4	7.927	29,17 %	27	(98)
0,50 a <0,75	9.573	4.512	27,59 %	10.818	0,61 %	657	37,01 %	3	5.803	53,64 %	24	(36)
0,75 a <2,50	18.694	7.824	29,67 %	21.016	1,48 %	2.319	35,61 %	3	12.525	59,60 %	111	(150)
2,50 a <10,00	10.907	4.219	24,30 %	11.932	5,07 %	1.008	31,87 %	4	10.102	84,66 %	193	(202)
10,00 a <100,00	3.469	836	18,69 %	3.625	23,87 %	332	31,25 %	4	4.604	127,02 %	279	(242)
Cartera Sana	148.902	69.474	20,22 %	162.952	1,23 %	9.521	29,06 %	4	48.700	29,89 %	655	(991)
100,00 (Default)	7.692	943	19,49 %	7.876	100,00 %	218	37,12 %	4	2.854	36,24 %	2.924	(2.665)
Total	156.594	70.417	20,21 %	170.828	5,79 %	9.739	29,43 %	4	51.554	30,18 %	3.579	(3.656)

* Nombre de deutors en milers. Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Escala de PD	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit		EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit		PD mitjana	Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà (anys)	APR	Densitat d'APR	EL	Ajustos de valor i previsions
	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit								
0,00 a <0,15	69.605	31.571	17,38 %	75.091	0,07 %	3.627	22,90 %	15	4.137	5,51 %	12	(236)
0,15 a <0,25	10.837	4.532	32,94 %	12.330	0,18 %	578	33,17 %	12	2.404	19,49 %	7	(36)
0,25 a <0,50	23.918	10.350	28,12 %	26.828	0,33 %	729	31,47 %	11	7.672	28,60 %	27	(99)
0,50 a <0,75	9.138	4.130	37,21 %	10.675	0,62 %	581	35,99 %	7	5.482	51,36 %	23	(34)
0,75 a <2,50	19.061	7.357	34,54 %	21.603	1,48 %	2.318	34,85 %	9	12.669	58,64 %	112	(159)
2,50 a <10,00	11.501	3.812	29,83 %	12.638	4,98 %	993	31,24 %	12	10.178	80,53 %	200	(223)
10,00 a <100,00	3.738	721	18,79 %	3.874	25,77 %	360	29,72 %	13	4.881	126,00 %	299	(262)
Cartera Sana	147.799	62.474	24,39 %	163.040	1,33 %	9.185	28,33 %	12	47.422	29,09 %	681	(1.048)
100,00 (Default)	8.308	700	28,49 %	8.508	100,00 %	153	39,31 %	14	3.103	36,48 %	3.344	(3.129)
Total	156.108	63.173	24,44 %	171.547	6,23 %	9.338	28,88 %	12	50.525	29,45 %	4.026	(4.176)

* Nombre de deutors en milers. Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

2019

2018

Taula 5.13. EU CR8 - Estats de fluxos d'APR d'exposicions al risc de crèdit segons el mètode IRB

Imports en milions d'euros

	Import dels APR	Requeriments de capital (*)
APR al tancament de període de referència anterior	50.525	4.042
Mida de l'actiu	1.146	92
Qualitat de l'actiu	2.806	224
Actualització del model	(866)	(69)
Metodologia i política	(218)	(17)
Adquisicions i alienacions	(244)	(19)
Variacions del tipus de canvi	-	-
Altres	(1.595)	(128)
APR al tancament de període de referència	51.554	4.124

*Requeriments de capital al 8%.

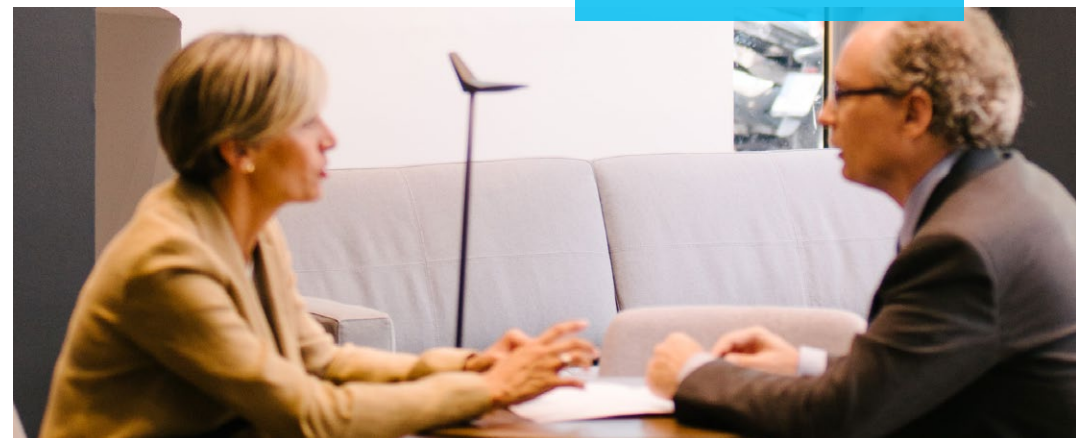
L'evolució dels Actius Ponderats per Risc en la cartera de risc de crèdit avaluada segons models IRB durant l'exercici 2019 ha suposat un augment de 1.029 M€ (82 M€ en capital regulatori al 8%) que s'explica principalment per l'increment al increment per volumen en la cartera d'empreses.

Evolució de les pèrdues per deteriorament

Tot seguit es recullen els fons de correcció de valor per deteriorament d'actius i provisions per a riscos i compromisos contingents del Grup corresponents als últims quatre exercicis, per a cadascuna de les categories de risc.

Pel que fa a l'evolució de les provisions de l'exercici 2019, cal destacar els aspectes següents:

- Descens de el fons de provisió en la categoria d'empreses a causa principalment de la intensa gestió sobre NPLs realitzada i a les vendes de cartera tancades durant l'exercici.
- Descens de el fons de provisió en la categoria de minoristes a causa de la millor evolució macroeconòmica, especialment la relativa a l'evolució favorable de l'mercant immobiliari a Espanya i Portugal (augment dels preus mitjans de l'habitatge).
- Descens de el fons de provisió causa de la baixada d'exposicions a *default*

Taula 5.14. Evolució provisions

Imports en milions d'euros

Categoria regulatòria de risc	2016		2017		2018		2019	
	Provisions	%	Provisions	%	Provisions	%	Provisions	%
Administracions centrals o bancs centrals	(11)	0,16%	(11)	0,15%	(5)	0,08%	(0)	0,01%
Administracions regionals o autoritats locals	(5)	0,07%	(3)	0,05%	(1)	0,02%	(1)	0,02%
Entitats del sector públic	(106)	1,50%	(79)	1,15%	(63)	1,01%	(51)	0,99%
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	(0)	0,00%
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	(5)	0,07%	(0)	0,00%	(3)	0,04%	(2)	0,04%
Empreses	(286)	4,04%	(212)	3,06%	(601)	9,60%	(169)	3,29%
Exposicions minoristes	(63)	0,89%	(136)	1,97%	(166)	2,65%	(358)	6,98%
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	(24)	0,34%	(38)	0,55%	(47)	0,75%	(50)	0,97%
Exposicions en situació de default	(1.063)	14,99%	(1.462)	21,09%	(1.180)	18,84%	(824)	16,07%
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	-	-	-	(6)	0,12%
Bons garantits	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	-	-	(16)	0,24%	(19)	0,31%	(11)	0,21%
Total Mètode Estàndard	(1.564)	22,06%	(1.958)	28,25%	(2.086)	33,31%	(1.472)	28,70%
Empreses	(2.747)	38,75%	(2.409)	34,75%	(1.491)	23,81%	(1.059)	20,66%
Corporates	(1.695)	23,91%	(1.626)	23,46%	(907)	14,48%	(721)	14,05%
Pimes	(1.052)	14,84%	(782)	11,29%	(585)	9,34%	(339)	6,61%
Minoristes	(2.778)	39,19%	(2.565)	37,00%	(2.685)	42,88%	(2.597)	50,64%
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	(1.973)	27,83%	(1.632)	23,55%	(1.686)	26,92%	(1.452)	28,32%
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	(427)	6,03%	(295)	4,26%	(267)	4,26%	(232)	4,52%
Exposicions minoristes renovables elegibles	(39)	0,55%	(74)	1,07%	(117)	1,87%	(159)	3,10%
Exposicions Pimes minorista	(178)	2,52%	(245)	3,53%	(260)	4,15%	(392)	7,65%
Altres exposicions minoristes	(161)	2,26%	(319)	4,60%	(356)	5,68%	(362)	7,06%
Total Mètode IRB	(5.525)	77,94%	(4.974)	71,75%	(4.176)	66,69%	(3.656)	71,30%
Total*	(7.089)	100,00%	(6.932)	100,00%	(6.262)	100,00%	(5.128)	100,00%

* Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

5.1.3. Aspectes quantitius

Distribució de les exposicions

En aquest apartat es mostra informació sobre les exposicions al risc de crèdit del Grup segons el mètode utilitzat per al càlcul dels requeriments de capital regulatori per als següents desglossaments per categoria regulatòria:

- Exposicions mitjanes.
- Àrea geogràfica.
- Sector d'activitat.
- Venciment residual.
- Informació sobre les exposicions en mora i correccions de valor per deteriorament d'actius.

Els imports mostrats a les taules d'aquest apartat no incorporen els imports corresponents a les exposicions de risc de contrapart, ni de titulitzacions ni de la cartera accionarial.

Valor mitjà de les exposicions

Els imports es presenten en funció del mètode de càlcul aplicat per a cadascuna de les categories regulatòries d'exposició.

Taula 5.15. EU CRB-B - Import net mitjà i total de les exposicions

Imports en milions d'euros

	Valor net de les exposicions al final del període	Exposicions netes mitjanes durant el període
Administracions centrals o bancs centrals	47.228	50.847
Administracions regionals o autoritats locals	13.441	12.999
Entitats del sector públic	5.188	5.024
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	55	58
Organitzacions Internacionals	-	-
Entitats	4.005	3.874
Empreses	32.515	32.844
Exposicions minoristes	15.640	14.536
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	15.891	15.574
Exposicions en situació de default	1.072	1.285
Exposicions associades a riscos particularment elevats	424	212
Bons garantits	7	8
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-
Exposicions de renda variable	-	-
Altres partides	14.569	13.271
Total Mètode Estàndard	150.036	150.532
Empreses	68.830	65.238
Corporates	55.622	50.287
Pimes	13.207	14.951
Minoristes	154.526	153.992
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	110.264	111.993
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	11.595	11.495
Exposicions minoristes renovables elegibles	13.541	12.783
Exposicions Pimes minorista	11.545	10.084
Altres exposicions minoristes	7.581	7.638
Total Mètode IRB	223.355	219.230
Total*	373.392	369.762

* Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Distribució geogràfica de les exposicions

Tot seguit es mostra, a 31 de desembre de 2019, la distribució de l'exposició neta d'ajustos de valor i provisions, desglossada per àrees geogràfiques significatives per al Grup CaixaBank i per les categories d'exposició regulatòries en funció dels mètodes de càlcul dels requeriments de recursos propis.

El valor d'exposició inclou el total de risc de crèdit, sense tenir en compte les exposicions corresponents al risc de contrapart, titulitzacions ni exposicions de la cartera accionarial.

Per al Grup CaixaBank, al tancament de 2019, el 83 % de l'exposició es concentra a Espanya; el 9 %, a Portugal, el 5 %, a la resta de països de la Unió Europea i el 3 %, en països de la resta del món.

Taula 5.16. EU CRB-C - Desglossament geogràfic de les exposicions

Imports en milions d'euros

	Valor Net				Total
	Espanya	Portugal	Unió Europea	Altres països	
Administracions centrals o bancs centrals	41.280	1.812	3.030	1.105	47.228
Administracions regionals o autoritats locals	12.006	1.202	0	234	13.441
Entitats del sector públic	3.314	359	1.062	453	5.188
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	55	-	55
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-
Entitats	995	382	974	1.654	4.005
Empreses	13.375	9.399	5.092	4.650	32.515
Exposicions minoristes	10.517	4.839	138	147	15.640
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	3.921	11.863	87	21	15.891
Exposicions en situació de default	450	565	26	31	1.072
Exposicions associades a riscos particularment elevats	237	187	0	-	424
Bons garantits	7	-	-	-	7
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-
Altres partides	13.913	656	0	0	14.569
Total Mètode Estàndard	100.015	31.263	10.465	8.293	150.036
Empreses	57.123	778	8.235	2.692	68.830
Corporates	43.916	778	8.235	2.692	55.622
Pimes	13.207	-	-	-	13.207
Minoristes	152.940	10	992	584	154.526
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	108.832	8	919	505	110.264
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	11.559	0	15	21	11.595
Exposicions minoristes renovables elegibles	13.447	2	48	46	13.541
Exposicions Pimes minorista	11.540	0	3	2	11.545
Altres exposicions minoristes	7.562	0	8	10	7.581
Total Mètode IRB	210.064	788	9.227	3.276	223.355
Total*	310.078	32.051	19.692	11.570	373.392

* Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Distribució de les exposicions per sector d'activitat

Tot seguit es detalla, per al Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2019, la distribució de les exposicions en termes de valor net d'ajustos de valoració i provisions, per tipus de sector d'activitat en funció de cadascuna de les categories regulatòries d'exposició i per mètodes utilitzats per al càlcul dels requeriments de capital regulatori.

El detall per sector d'activitat inclou el total de risc de crèdit, sense tenir en compte les exposicions corresponents al risc de contrapart, titulitzacions ni exposicions de la cartera accionarial.

Taula 5.17. EU CRB-D - Concentració d'exposicions per sector o tipus de contrapart (Valor net)

Imports en milions d'euros

Categoria regulatòria de risc	Total	Societats no financeres																						
		Bancs centrals	Administracions públiques	Entitats de crèdit	Altres societats financeres	Llars	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	Indústries extractives	Indústria manufacturera	Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	Subministrament d'aigua	Construcció	Comerç a l'engròs i al detall	Transport i emmagatzematge	Hosteleria	Informació i comunicacions	Activitats immobiliàries	Activitats professionals, científiques i tècniques	Activitats administratives i serveis auxiliars	Educació	Activitats sanitàries i de serveis socials	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	Altres serveis ¹⁾	
Administracions centrals o bancs centrals	47.228	31.288	15.940	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracions regionals o autoritats locals	13.441	-	13.441	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats del sector públic	5.188	-	5.188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	55	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	4.005	-	-	3.574	-	-	-	4	425	-	-	0	-	-	1	0	0	-	-	-	-	-	-	-
Empreses	32.515	-	1	-	6.485	436	505	74	2.607	5.187	407	3.297	1.907	3.677	660	398	1.275	2.505	1.101	162	475	169	1.188	-
Exposicions minoristes	15.640	-	0	-	27	11.212	390	15	788	27	26	383	1.027	222	296	135	205	226	116	76	164	102	204	-
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	15.891	-	-	-	293	11.751	92	6	147	1	7	1.362	106	6	310	54	1.083	278	12	71	130	66	115	-
Exposicions en situació de default	1.072	-	15	-	6	369	22	1	71	36	8	121	60	34	16	37	16	31	4	29	5	8	182	-
Exposicions associades a riscos particularment elevats	424	-	-	-	0	6	-	-	0	-	-	260	0	-	24	-	134	0	0	-	-	-	0	-
Bons garantits	7	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides ²⁾	14.569	-	0	-	0	-	0	0	3	0	0	1	2	14	0	0	0	0	2	0	1	0	14.545	-
Total Mètode Estàndard	150.036	31.288	34.585	3.574	6.820	23.773	1.010	96	3.620	5.675	448	5.424	3.103	3.954	1.306	624	2.714	3.041	1.235	338	775	345	16.287	-
Empreses	68.830	-	-	-	6.170	0	839	417	10.922	5.321	642	10.073	6.840	4.826	3.709	2.594	5.665	3.448	1.405	148	853	410	4.548	-
Corporates	55.622	-	-	-	5.934	0	351	394	9.232	5.167	576	6.512	5.109	4.349	2.498	2.401	3.913	2.906	1.228	83	591	209	4.170	-
Pimes	13.207	-	-	-	236	-	488	23	1.690	154	66	3.561	1.731	477	1.210	193	1.752	542	177	65	263	201	377	-
Minoristes	154.526	-	-	-	102	128.132	1.582	72	2.655	176	78	4.382	5.576	1.414	2.011	744	2.325	2.302	650	419	801	356	748	-
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	110.264	-	-	-	-	105.907	301	10	341	23	11	510	848	263	457	128	104	509	110	199	308	52	183	-
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	11.595	-	-	-	32	3.101	398	9	420	29	15	2.411	1.109	208	611	262	1.813	547	130	70	191	89	149	-
Exposicions minoristes renovables elegibles	13.541	-	-	-	-	11.550	87	3	118	4	2	140	438	123	197	43	43	442	50	40	87	43	132	-
Exposicions Pimes minorista	11.545	-	-	-	69	335	728	50	1.757	118	49	1.304	3.113	808	696	307	360	759	353	104	204	167	264	-
Altres exposicions minoristes	7.581	-	-	-	-	7.239	68	0	19	2	0	17	69	13	50	5	5	44	7	6	11	5	20	-
Total Mètode IRB	223.355	-	-	-	6.271	128.132	2.421	489	13.577	5.496	720	14.455	12.416	6.239	5.720	3.338	7.990	5.750	2.055	567	1.654	766	5.296	-
Total	373.392	31.288	34.585	3.574	13.092	151.906	3.431	585	17.197	11.172	1.168	19.879	15.519	10.193	7.026	3.963	10.704	8.792	3.290	905	2.429	1.112	21.584	-

¹⁾ Activitats de les llars, d'organitzacions i organismes extraterritorials, altres serveis.

²⁾ Principalment resta d'immobles procedents d'adjudicacions, inversions immobiliàries en edificis, mobiliari i instal·lacions, etc.

Taula 5.18. EU CRB-D - Concentració d'exposicions per sector o tipus de contrapart (APR)

Imports en milions d'euros

Categoria regulatòria de risc	Total	Societats no financeres																					
		Bancs centrals	Administracions públiques	Entitats de crèdit	Altres societats financeres	Llars	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	Indústries extractives	Indústria manufacturera	Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	Subministrament d'aigua	Construcció	Comerç a l'engros i al detall	Transport i emmagatzematge	Hosteleria	Informació i comunicacions	Activitats immobiliàries	Activitats professionals científiques i tècniques	Activitats administratives i serveis auxiliars	Educació	Activitats sanitàries i de serveis socials	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	Altres serveis ¹⁾
Administracions centrals o bancs centrals	8.826	8.393	433	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracions regionals o autoritats locals	268	-	265	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-
Entitats del sector públic	2.175	-	2.175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	818	-	-	753	-	1	-	5	15	5	1	6	25	0	0	3	1	-	-	1	0	1	-
Empreses	22.886	-	0	73	3.576	209	417	61	1.716	4.497	311	1.819	1.388	2.969	473	290	1.046	1.436	617	137	363	104	1.384
Exposicions minoristes	6.899	-	0	-	7	5.211	175	5	288	6	8	116	380	103	119	69	78	79	47	30	67	41	71
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	5.808	-	-	-	135	3.978	36	3	76	0	6	549	43	2	144	21	508	130	4	35	68	21	48
Exposicions en situació de default	1.077	-	5	-	3	385	21	1	72	36	8	75	59	34	18	37	16	31	4	30	4	9	230
Exposicions associades a riscos particularment elevats	448	-	-	-	0	8	-	-	0	-	-	263	0	-	30	-	145	0	0	-	-	-	0
Bons garantits	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides ²⁾	9.633	-	0	-	0	-	0	0	3	0	0	1	2	14	0	0	0	0	2	0	1	0	9.609
Total Mètode Estàndard	58.838	8.393	2.879	825	3.722	9.792	651	70	2.161	4.555	338	2.823	1.878	3.148	784	418	1.796	1.677	674	233	503	176	11.343
Empreses	29.211	-	-	-	2.436	0	339	189	4.463	683	171	5.383	2.601	1.871	1.712	998	3.099	1.435	690	81	696	180	2.184
Corporates	23.229	-	-	-	2.341	0	158	184	3.823	605	147	3.484	1.944	1.704	1.246	920	2.305	1.193	614	58	583	86	1.835
Pimes	5.982	-	-	-	96	-	182	5	640	78	25	1.899	657	168	465	78	794	242	76	22	113	94	350
Minoristes	22.343	-	-	-	22	15.779	382	13	711	45	16	1.277	1.451	368	498	175	570	435	162	63	116	83	176
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	11.519	-	-	-	-	10.917	47	2	48	2	1	91	123	39	79	15	13	54	20	11	22	8	25
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	2.535	-	-	-	6	349	78	2	90	10	2	790	249	36	135	63	472	127	33	13	30	21	30
Exposicions minoristes renovables elegibles	1.778	-	-	-	-	1.526	8	0	14	0	0	19	57	18	41	5	5	38	7	5	7	6	22
Exposicions Pimes minorista	3.502	-	-	-	16	83	228	9	553	32	12	371	1.003	272	224	90	79	206	99	32	53	47	93
Altres exposicions minoristes	3.009	-	-	-	-	2.905	21	0	6	0	0	5	21	4	19	1	1	11	2	2	3	1	7
Total Mètode IRB	51.554	-	-	-	2.459	15.779	721	202	5.175	727	188	6.659	4.052	2.240	2.210	1.173	3.669	1.870	852	144	812	263	2.361
Total	110.393	8.393	2.879	825	6.181	25.571	1.372	272	7.335	5.282	526	9.482	5.929	5.388	2.994	1.590	5.465	3.547	1.526	377	1.315	439	13.704

¹⁾ Activitats de les llars, d'organitzacions i organismes extraterritorials, altres serveis.

²⁾ Principalment resta d'immobles procedents d'adjudicacions, inversions immobiliàries en edificis, mobiliari i instal·lacions, etc.

Distribució de les exposicions per venciment residual

A continuació es detalla, per al Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2019, la distribució de les exposicions en termes de valor net d'ajustos de valoració i provisions, desglossada en funció del termini de venciment residual i en funció de les categories d'exposició, per a cadascun dels mètodes de càlcul de requeriments de recursos propis mínims aplicats.

El detall per venciment inclou el total de risc de crèdit, sense tenir en compte les exposicions corresponents al risc de contrapart, titulitzacions ni exposicions de la cartera accionarial.

Per venciment residual, el 75% de les exposicions tenen un venciment superior a 1 any i el 51%, superior a 5 anys, explicat principalment pel pes en l'exposició de la cartera hipotecària.

Taula 5.19. EU CRB-E - Venciment de les exposicions

Imports en milions d'euros

Categoria regulatòria de risc	Valor de l'exposició en funció del termini de venciment residual ^{1 2}						Total
	A la vista	< 3 mesos	3 mesos - 1 anys	1-5 anys	> 5 anys	Sense venciment establert	
Administracions centrals o bancs centrals	11.210	1.130	4.205	19.301	4.405	6.976	47.228
Administracions regionals o autoritats locals	-	1.101	4.901	3.646	3.647	147	13.441
Entitats del sector públic	2	507	563	1.763	1.929	423	5.188
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	8	-	33	-	-	14	55
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	334	1.209	676	873	163	749	4.005
Empreses	757	3.018	3.356	7.884	15.874	1.626	32.515
Exposicions minoristes	3.937	741	996	3.373	2.633	3.960	15.640
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	13	10	27	1.079	14.519	244	15.891
<i>Exposicions en situació de default</i>							1.072
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	4	10	81	274	55	424
Bons garantits	-	-	-	7	-	-	7
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides ³	2.375	-	-	-	7.649	4.545	14.569
Total Mètode Estàndard	18.636	7.719	14.766	38.009	51.094	18.740	150.036
Empreses	1	4.135	11.985	26.250	19.973	6.486	68.830
Corporates	-	3.139	9.816	24.123	12.720	5.824	55.622
Pimes	1	995	2.169	2.127	7.253	663	13.207
Minoristes	1.909	2.010	5.994	23.502	120.162	948	154.526
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	-	59	138	3.744	106.323	-	110.264
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	-	70	71	1.226	10.220	9	11.595
Exposicions minoristes renovables elegibles	34	26	1.574	11.300	608	-	13.541
Exposicions Pimes minorista	13	1.783	3.927	3.474	1.419	929	11.545
Altres exposicions minoristes	1.862	74	284	3.759	1.592	9	7.581
Total Mètode IRB	1.910	6.145	17.979	49.752	140.135	7.434	223.355
Total	20.547	13.864	32.745	87.761	191.229	26.174	373.392

¹ Valor net

² El termini de venciment residual s'ha calculat com la diferència entre la data de procés i la data d'últim venciment. S'expressa en anys i es calcula en base ACT / 360.

³ Immobles, altres actius materials, caixa i altres.

Taula 5.20. EU CRB-E - Distribució d'APR per venciment

Imports en milions d'euros

Valor de l'exposició en funció del termini de venciment residual ¹

Categoria regulatòria de risc	A la vista	< 3 mesos	3 mesos - 1 any	1-5 anys	> 5 anys	Sense venciment establert	Total
Administracions centrals o bancs centrals	-	-	1	1	3	8.820	8.826
Administracions regionals o autoritats locals	-	94	2	29	142	-	268
Entitats del sector públic	-	207	238	736	910	84	2.175
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	65	222	142	164	64	161	818
Empreses	201	2.709	2.536	4.735	12.765	(60)	22.886
Exposicions minoristes	556	395	425	1.543	1.645	2.335	6.899
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	4	10	476	5.306	12	5.808
<i>Exposicions en situació de default</i>							1.077
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	6	14	121	305	1	448
Bons garantits	-	-	-	1	-	-	1
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides ²	-	-	-	-	6.742	2.890	9.633
Total Mètode Estàndard	823	3.638	3.369	7.806	27.883	14.243	58.838
Empreses	-	1.554	4.092	10.364	12.323	878	29.211
Corporates	-	1.153	3.065	9.549	8.715	746	23.229
Pimes	-	401	1.027	815	3.607	131	5.982
Minoristes	397	764	1.693	4.729	14.695	65	22.343
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	-	37	10	166	11.307	-	11.519
Pimes cobertes amb hipoteques / immobles	-	17	14	181	2.324	1	2.535
Exposicions minoristes renovables elegibles	19	6	177	1.520	56	-	1.778
Exposicions Pimes minorista	3	667	1.351	966	450	64	3.502
Altres exposicions minoristes	374	38	141	1.896	560	-	3.009
Total Mètode IRB	397	2.318	5.785	15.093	27.018	943	51.554
Total	1.220	5.956	9.153	22.900	54.901	15.186	110.393

¹ Termini de venciment residual s'ha calculat com la diferència entre la data de procés i la data d'últim venciment. S'expressa en anys i es calcula en base ACT / 360.

² Immobles, altres actius materials, caixa i altres.

Les exposicions en situació de *default* se situen en 9.116 milions d'euros al tancament de desembre de 2019, incloent-hi 615 milions d'euros de contribució de les exposicions fora de balanç. La taxa d'exposicions en *default* és del 2,42% del total d'exposicions (un 3,46% per a préstecs) i la taxa de cobertura de les dotacions constituïdes sobre les exposicions en *default* és del 54,12% del total d'exposicions (un 55,46% per a préstecs).

La taula següent presenta la informació de canvis en l'estoc de préstecs i títols de deute en situació de *default* entre el tancament de l'exercici anterior i l'actual.

Taula 5.21. EU CR2-B - Canvis en el saldo dels préstecs i valors representatius de deute en situació de *default* i el valor s'ha deteriorat

Imports en milions d'euros

	Valor comptable brut de les exposicions a situació de <i>default</i>
Saldo d'obertura (des-18)	10.816
Préstecs i valors representatius de deute que han passat a situació de <i>default</i> o el valor s'ha deteriorat des de l'últim període de referència	1.973
Reclassificació a situació de no <i>default</i>	(826)
Imports reconeguts com a fallits	(3.068)
Altres canvis	(395)
Saldo de tancament (des-19)	8.500

En línies generals, el valor comptable brut dels préstecs i títols de deute en situació de *default* es va reduir 2.315 milions d'euros durant l'exercici 2019, i va passar de 10.816 milions d'euros al tancament de 2018 a 8.500 milions d'euros al tancament de 2019.

En termes totals, el valor comptable brut de les exposicions de CaixaBank se situa en 377.045 d'euros a 31 de desembre de 2019, amb una concentració de l'65% a la cartera de préstecs, el 26% en exposicions fora de balanç i el 9% restant en títols de deute.

Taula 5.22. EU CR1-A - Qualitat creditícia de les exposicions per sector FINREP

La taula següent presenta les exposicions de CaixaBank desglossades per sector FINREP, és a dir, mostrant els diferents sectors o segments dels estats financers del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2019.

Imports en milions d'euros	Valor comptable brut						
	Exposicions en situació de <i>default</i> (a)	Exposicions que no estan en situació de <i>default</i> (b)	Ajust per risc de crèdit específic (c)	Ajust per risc de crèdit general (d)	Fallits acumulats (e)	Càrrecs per ajustos per risc de crèdit	Valors nets (a+b-c-d)
Bancs centrals	-	11.868	-	-	-	-	11.868
Administracions públiques	41	43.439	7	-	39	(6)	43.473
Entitats de crèdit	-	6.430	2	-	3	2	6.428
Altres societats financeres	4	6.654	14	-	126	(15)	6.644
Societats no financeres	3.209	137.635	2.300	-	10.329	(675)	138.545
Llars	5.861	161.902	2.611	-	4.210	(459)	165.152
Total	9.116	367.929	4.934	-	14.707	(1.153)	372.111
De les quals: Préstecs	8.487	236.734	4.707	-	14.707	(1.021)	240.513
De les quals: Valors representatius de deute	14	33.409	6	-	-	2	33.416
De les quals: Exposicions fora de balanç	615	97.786	220	-	-	(134)	98.181

Taula 5.23. EU CR1-B - Qualitat creditícia de préstecs per a societats no financeres per sector econòmic

Imports en milions d'euros

Valor comptable brut de

	Exposicions en situació de <i>default</i> (a)	Exposicions que no estan en situació de <i>default</i> (b)	Ajust per risc de crèdit específic (c)	Ajust per risc de crèdit general (d)	Fallits acumulats (e)	Càrrecs per ajustos per risc de crèdit	Valors nets (a+b-c-d)
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	119	1.740	49	-	195	7	1.810
Indústries extractives	6	583	5	-	27	(2)	585
Indústria manufacturera	300	11.498	237	-	1.027	-	11.562
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	84	6.762	95	-	25	(47)	6.751
Subministrament d'aigua	7	913	13	-	25	(15)	907
Construcció	592	8.837	608	-	5.560	(171)	8.821
Comerç a l'engròs i al detall	508	11.172	399	-	739	27	11.280
Transport i emmagatzematge	148	7.045	104	-	121	(5)	7.089
Hosteleria	91	5.054	47	-	252	(116)	5.098
Informació i comunicacions	84	1.706	56	-	265	(22)	1.734
Activitats immobiliàries	252	9.795	113	-	667	(93)	9.935
Activitats professionals, científiques i tècniques	155	3.574	106	-	660	(56)	3.622
Activitats administratives i serveis auxiliars	35	2.700	28	-	221	(21)	2.707
Administració pública i defensa; seguretat social i obligatòria	-	782	-	-	1	-	781
Educació	53	300	43	-	18	(6)	310
Activitats sanitàries i de serveis socials	27	1.195	14	-	19	(3)	1.209
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	47	477	33	-	41	(4)	491
Altres serveis	214	9.024	159	-	465	(22)	9.079
Total	2.723	83.158	2.109	-	10.329	(549)	83.772

Tal com s'aprecia a la taula, una part substancial de la cartera es concentra en finançament a llars (44% del valor comptable brut) i acumula el 64% de les exposicions en *default* i el 53% de les provisions.

D'altra banda, el 35% de les exposicions en *default* procedeixen de societats no financeres i acumulen el 47% de les provisions. La taula següent presenta la informació dels préstecs a societats no financeres desglossats per sector econòmic.

Una part substancial de la cartera es concentra en els sectors econòmics Indústria Manufacturera (13,7% del valor comptable brut), Comerç a l'engròs i al detall (13,6%), Activitats Immobiliàries (11,7%) i Construcció (11,0%), mentre les exposicions en *default* es concentren sobretot en els sectors de Construcció (21,7% del valor comptable brut), Activitats Immobiliàries (18,6%) i Indústria Manufacturera (11,0%).

La taula següent presenta la informació de les exposicions de CaixaBank desglossades per àrea geogràfica, diferenciant Espanya, Portugal, la resta de països de la Unió Europea i els països de la resta del món.

Taula 5.24. EU CR1-C - Qualitat creditícia de les exposicions per zona geogràfica

Imports en milions d'euros

	Valor comptable brut de						Valors nets (a+b-c-d)
	Exposicions en situació de default (a)	Exposicions que no estan en situació de default (b)	Ajust per risc de crèdit específic (c)	Ajust per risc de crèdit general (d)	Fallits acumulats(e)	Càrrecs per ajustos per risc de crèdit	
Espanya	8.167	297.131	4.446	-	14.493	(655)	300.852
Portugal	848	30.939	402	-	20	(145)	31.385
Unió Europea	7	20.055	16	-	55	(37)	20.047
Resta del món	93	19.804	70	-	140	(316)	19.827
Total	9.116	367.929	4.934	-	14.707	(1.153)	372.111

Al tancament de 2019, el 81% del valor comptable brut de les exposicions es concentra a Espanya; el 8,4%, a Portugal, el 5,3%, a la resta de països de la Unió Europea i el 5,3%, en països de la resta del món.

La taula següent presenta el valor comptable brut de les exposicions vençudes desglossades per trams de dies de venciment i producte.

Taula 5.25. EU CR1-D - Antiguitat de les exposicions vençudes

Imports en milions d'euros

	Valors comptables bruts					
	≤ 30 dies	> 30 dies ≤ 60 dies	> 60 dies ≤ 90 dies	> 90 dies ≤ 180 dies	> 180 dies ≤ 1 any	> 1 any
Préstecs	1.633	631	192	577	706	2.822
Valors representatius de deute	-	-	-	-	2	-
Total exposicions	1.633	631	192	577	708	2.822

Del total de les exposicions vençudes, el 46% estan vençudes des de fa més d'un any, mentre que un 39% són exposicions que estan vençudes des de fa menys de 90 dies.

Taula 5.26. EU CR1-E - Exposicions dubtoses i exposicions reestructurades i refinançades

Imports en milions d'euros

	Exposicions dubtoses i exposicions reestructurades i refinançades							Deteriorament de valor acumulat i provisions i ajustos negatius acumulats en el valor raonable a causa del risc de crèdit				Garantías reales i financieras recibidas	
	De les quals: normals però vençudes > 30 dies i ≤ 90 dies		De les quals: normals reestructurades i refinançades		De les quals: dubtoses			En exposicions normals		En exposicions dubtoses		En exposicions dubtoses	De les quals: exposicions reestructurades i refinançades
					De les quals: en situació de default	De les quals: deteriorades	De les quals: reestructurades i refinançades	De les quals: reestructurades i refinançades		De les quals: reestructurades i refinançades			
Valors representatius de deute	33.423	0	1	14	14	14	12	2	-	5	4	2	2
Préstecs i bestretes	245.221	612	3.631	8.499	8.487	8.473	4.875	1.314	167	3.393	1.689	4.739	5.487
Exposicions fora de balanç	98.401	-	21	615	615	-	28	98	0	122	7	316	12
Total exposicions	373.886	612	3.654	9.128	9.116	8.487	4.915	1.414	168	3.520	1.700	5.056	5.501

Tot seguit s'afegeix més detall d'exposicions dubtoses i refinançades, seguint les *guidelines* EBA/GL/2018/10.

Taula 5.27. Plantilla 1. Qualitat creditícia d'exposicions reestructurades o refinanciades

Imports en milions d'euros

	Import brut en llibres/quantitat nominal d'exposicions refinanciades o reestructurades				Deteriorament acumulat, canvis negatius acumulats en valor raonable per risc de crèdit i provisions		Garanties reals i financeres rebudes sobre exposicions refinanciades o reestructurades	
	Refinancaments o reestructuracions no dubtoses	Refinancaments o reestructuracions dubtoses		Sobre exposicions reestructurades o refinanciades no dubtoses	Sobre exposicions reestructurades o refinanciades dubtoses	De les quals garanties reals i financeres rebudes sobre exposicions refinanciades o reestructurades		
			De les quals: en situació de <i>default</i>					De les quals: con deterioro de valor
Préstecs i bestretes	3.631	4.875	4.845	4.845	(167)	(1.689)	5.487	3.014
Bancs centrals	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracions públiques	232	15	15	15	(0)	(5)	49	7
Entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres societats financeres	2	1	1	1	(0)	(0)	2	0
Societats no financeres	1.501	1.625	1.621	1.621	(87)	(880)	1.406	620
Habitatges	1.896	3.233	3.208	3.208	(80)	(804)	4.029	2.387
Valors representatius de deute	1	12	12	12	(0)	(4)	2	2
Compromisos de préstec concedits	21	28	27	1	0	7	-	-
Total	3.654	4.915	4.884	4.859	(167)	(1.686)	5.488	3.016

Taula 5.28. Plantilla 3: Qualitat creditícia de les exposicions dubtoses i no dubtoses segons nombre de dies transcorreguts des del seu venciment

Imports en milions d'euros

Import brut en llibres/import nominal

	Exposicions no dubtoses		Exposicions dubtoses									Del quals: en situació de Default
	Cap vençuts o passats per vençuts < 30 dies	Vençuts > 30 dies < 90 dies	Pagament no probable no vençut o vençut < 90 dies	Vençuts > 90 dies ≤ 180 dies	Vençuts > 180 dies ≤ 1 any	Vençuts > 1 any ≤ 2 anys	Vençuts > 2 anys ≤ 5 anys	Vençuts > 5 anys ≤ 7 anys	Vençuts > 7 anys			
Préstecs i bestretes	236.722	236.110	612	8.499	4.076	664	768	706	1.170	616	498	8.487
Bancs centrals	11.842	11.842	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Governos generals	11.121	11.110	12	40	29	1	0	0	1	5	4	40
Entitats de crèdit	5.711	5.711	0	0	0	-	-	0	0	-	-	0
Altres societats financeres	3.791	3.775	17	2	0	0	0	0	1	0	0	2
Societats no financeres	83.311	83.065	246	2.728	1.724	155	212	229	194	114	100	2.719
De les quals pimes	33.031	32.883	148	1.671	901	143	173	138	161	72	81	1.666
Habitatges	120.945	120.607	338	5.728	2.323	508	556	476	973	497	395	5.725
Valors representatius de deute	33.409	33.409	0	14	12	-	2	-	-	-	-	14
Bancs centrals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Governos generals	28.266	28.266	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats de crèdit	212	212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres societats financeres	1.546	1.546	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Societats no financeres	3.384	3.384	-	14	12	-	2	-	-	-	-	14
Exposicions fora de balanç	97.786			615								615
Bancs centrals	27			-								-
Governos generals	4.051			1								1
Entitats de crèdit	508			-								-
Altres societats financeres	1.316			2								2
Societats no financeres	50.931			476								476
Habitatges	40.954			136								136
Total	367.917	269.518	612	9.128	4.089	664	770	706	1.170	616	498	9.116

Taula 5.29. Plantilla 4. Exposicions dubtoses i no dubtoses i provisions relacionades

Imports en milions d'euros

	Imports bruts/import nominal						Deteriorament acumulat, canvis negatius acumulats en valor raonable a causa del risc de Redit i provisions						Fallits parcials acumulats	Garanties col·laterals i financeres rebudes	
	Exposicions no dubtoses			Dubtós exposicions			Exposicions en exercici-deteriorament i provisions acumulades			Riscos dubtosos-deteriorament acumulat, canvis negatius acumulats en valor raonable per risc de crèdit i provisions				Sobre la realització d'exposicions	Sobre riscos dubtosos
	De les quals: Stage 1	De les quals: Stage 2		De les quals: Stage 2	De les quals: Stage 3		De les quals: Stage 1	De les quals: Stage 2		De les quals: Stage 2	De les quals: Stage 3				
Préstecs i bestretes	236.722	221.248	15.474	8.499	8	8.491	(1.314)	(663)	(651)	(3.393)	-	(3.393)	-	150.407	4.739
Bancs centrals	11.842	11.842	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Governos generals	11.121	10.709	413	40	-	40	(0)	(0)	(0)	(6)	-	(6)	-	997	25
Entitats de crèdit	5.711	5.706	5	0	-	0	(2)	(2)	-	-	-	-	-	1.588	-
Altres societats financeres	3.791	3.732	60	2	-	2	(12)	(12)	(0)	(1)	-	(1)	-	878	1
Societats no financeres	83.311	78.084	5.227	2.728	4	2.724	(510)	(272)	(238)	(1.606)	-	(1.606)	-	36.322	989
De les quals pimes	33.031	29.792	3.048	1.671	4	1.667	(406)	(282)	(120)	(802)	-	(802)	-	19.662	816
Habitatges	120.945	111.175	9.770	5.728	3	5.725	(791)	(378)	(413)	(1.779)	-	(1.779)	-	110.623	3.725
Valors representatius de deute	33.409	33.403	6	14	-	14	(2)	(2)	-	(5)	-	(5)	-	583	2
Bancs centrals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Governos generals	28.266	28.266	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	578	-
Entitats de crèdit	212	212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres societats financeres	1.546	1.546	-	-	-	-	(0)	(0)	-	-	-	-	-	-	-
Societats no financeres	3.384	3.379	6	14	-	14	(1)	(1)	-	(5)	-	(5)	-	5	2
Exposicions fora de balanç	97.786	94.914	2.872	615	0	615	98	82	16	122	-	122	-	35.887	316
Bancs centrals	27	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Governos generals	4.051	4.025	26	1	-	1	-	-	-	0	-	0	-	57	0
Entitats de crèdit	508	507	1	-	-	-	1	1	0	-	-	-	-	66	-
Altres societats financeres	1.316	1.314	2	2	-	2	1	1	0	0	-	0	-	152	2
Societats no financeres	50.931	49.662	1.269	476	0	476	82	71	12	96	-	96	-	10.631	198
Habitatges	40.954	39.379	1.575	136	-	136	15	10	4	26	-	26	-	24.981	116
Total	367.917	349.565	18.352	9.128	8	9.120	(1.218)	(583)	(635)	(3.275)	-	(3.275)	-	186.877	5.056

Taula 5.30. Plantilla 9: Garanties reals obtingudes mitjançant presa de possessió i processos d'execució

Del total d'exposicions de CaixaBank al tancament de 2019, 9.128 milions d'euros són exposicions dubtoses i 9.116 milions d'euros, exposicions en situació de *default*.

Pel que fa a la cartera de préstecs reestructurats i refinançats, se situa en 8.569 milions d'euros a 31 de desembre de 2019, dels quals 3.654 milions d'euros es troben en situació normal i 4.915 milions d'euros, en situació dubtosa.

La taula següent separa el total d'exposicions de CaixaBank a desembre de 2019 entre exposicions garantides i no garantides.

Imports en milions d'euros	Garanties reals obtingudes per presa de possessió	
	Valor a reconeixement inicial	Canvis Negatius acumulats
Immobilitzat material	-	-
Altres dels classificats en Immobilitzat Material	3.676	(482)
Bens immobles residencials	3.201	(387)
Bens immobles comercials	340	(64)
Bens mobles (automòbils, vaixells, etc.)	-	-
Instruments de patrimoni i deute	-	-
Altres	135	(31)
Total	3.676	(482)

Taula 5.31. EU CR3 - Tècniques de reducció del risc de crèdit - Visió general

Imports en milions d'euros

	Exposicions no garantides – Import en llibres	Exposicions garantides – Import en llibres	Exposicions cobertes amb garanties reals	Exposicions cobertes amb garanties financeres	Exposicions garantides amb derivats de crèdit
Total préstecs	114.621	130.600	126.320	1.097	-
Total valors representatius de deute	33.121	302	299	3	-
Total exposicions	147.742	130.901	126.619	1.099	-
<i>De les quals: en situació de default</i>	2.765	5.736	4.312	8	-

Del total d'exposicions a tancament de 2019, les exposicions garantides amb col·lateral representen un 47% del total i un 53% en el cas dels préstecs. Pel que fa a les exposicions en situació de *default*, les exposicions garantides amb col·lateral són un 67% del total.

Variacions en les pèrdues per deteriorament i provisions

1. Variacions en el fons de provisions

A continuació es mostra el detall de les modificacions fetes en les correccions de valor de diferents epígrafs del Balanç de situació consolidat i en les provisions per riscos i compromisos contingents del Grup CaixaBank, en l'exercici 2019⁵.

Taula 5.32. EU CR2-A - Canvis en el saldo dels ajustaments per risc de crèdit general i específic

Imports en milions d'euros

	Ajust acumulat per risc de crèdit específic	Ajust acumulat per risc de crèdit general
Saldo d'obertura	6.073	-
Augments per originació i adquisició	731	-
Disminucions per baixa en comptes	(1.704)	-
Canvis per variació del risc de crèdit (net)	670	-
Canvis per modificacions sense baixa en comptes (net)	26	-
Canvis per l'actualització del mètode d'estimació de l'entitat (net)	-	-
Disminució en el compte corrector de valor per fallits donats de baixa	(870)	-
Altres ajustos	(1)	-
Saldo de tancament	4.926	-
Recuperacions d'imports de fallits prèviament donats de baixa registrats directament en l'estat de resultats	1.931	-
Imports de fallits donats de baixa directament en l'estat de resultats	(586)	-

⁵ Vegeu nota 14 "Actius financer a cost amortitzat i nota 14 "Provisions" dels Comptes Anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2019.

2. Pèrdues per deteriorament i reversions de les pèrdues anteriorment reconegudes

El detall de les pèrdues per deteriorament i les reversions de les pèrdues prèviament reconegudes en actius fallits, registrades directament contra el compte de pèrdues i guanys consolidat del Grup CaixaBank en l'exercici 2019, es mostra a la taula següent⁶.

Taula 5.33. Pèrdues per deteriorament i reversions de les pèrdues

Imports en milions d'euros

	Total
Sanejaments	(860)
Préstecs i partides a cobrar	(799)
Instrumentos de patrimoni	-
Valors representatius de deute	-
Actius tangibles - Ús propi	(39)
Actius intangibles	(22)
Altres actius	-
Dotacions netes	(455)
Préstecs i partides a cobrar	(410)
Valors representatius de deute	-
Altres actius - Existències	(1)
Actius tangibles - Inversions immobiliàries	(45)
Actius tangibles - Ús propi	4
Actius intangibles	(3)
Recuperació d'actius	784
Valor total	(531)

⁶ Vegeu notes 36 «Deteriorament del valor o reversió del deteriorament d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvi en resultats» i 37 «Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers» dels Comptes Anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2019.

Utilització del mètode basat en qualificacions internes

El mes de juliol de 2005, el Consell d'Administració de "la Caixa" va aprovar, en línia amb les indicacions del Banc d'Espanya, el Pla Director d'Implantació de Basilea II. En aquell moment, "la Caixa" va sol·licitar formalment al Banc d'Espanya l'autorització per a l'ús de models interns en el mesurament del risc de crèdit. Durant l'exercici 2007, el Banc d'Espanya va efectuar-ne el procés de validació i va emetre, en data 25 de juny de 2008, la corresponent autorització perquè el Grup "la Caixa" pogués procedir a partir d'aquell exercici a aplicar-los en el càlcul de les seves exigències de capital.

El Banc d'Espanya ha autoritzat la utilització del mètode basat en qualificacions internes (mètode IRB) per al càlcul dels requeriments de recursos propis de les exposicions creditícies següents:

- **Préstecs hipotecaris a persones físiques** (de comportament i admissió), amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió de crèdit.
- **Préstecs personals a persones físiques** (de comportament i admissió), amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió de crèdit.

- **Targetes a persones físiques** (de comportament i admissió), amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió de crèdit.
- **Pimes, en les seves variants de mitjanes empreses, petites empreses i microempreses**, amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió de crèdit.
- **Pimes promotores**, amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió de crèdit.
- **Corporativa**, amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió de crèdit.
- **Renda variable** en les seves modalitats de models interns (VaR), PD/LGD i ponderació del risc simple.

Amb efectes al tancament de l'exercici 2009, el Banc d'Espanya va autoritzar la utilització del mètode IRB per al càlcul dels requeriments de recursos propis de les exposicions creditícies derivades de l'operativa de MicroBank de la Caixa, SA, després de la reorganització del Grup Nuevo Micro Bank, SA.

1. Integració de les estimacions internes en la gestió

Els resultats de les eines esmentades anteriorment s'utilitzen per desenvolupar les actuacions següents⁷:

- Suport en la decisió
- Sistema de facultats per pèrdua esperada en la concessió de risc a empreses
- Sistema de diagnòstics per prima de risc en la concessió de risc a particulars.
- Optimització de processos interns i funció de seguiment
- Sistema de Rendibilitat Ajustada a Risc (RAR).
- Sistema de *Pricing* en la concessió de risc.
- Càlcul de provisions i classificació comptable per models interns sota IFRS9 o Circular 4/2017 del Banc d'Espanya.

2. Procés de gestió i reconeixement de la reducció del risc

El resultat de les tècniques de mitigació de riscos de la cartera IRB es reflecteix en l'estimació i assignació dels paràmetres de severitat (LGD) que seran diferents segons les garanties aportades. Per a això s'observa per a cada operació el tipus de garantia: financera, béns arrels o altres de col·laterals. Addicionalment, en el cas dels béns seents utilitzats com a col·lateral, es determina si es tracta d'un bé residencial o comercial.

Descripció del procés intern d'assignació de qualificacions per a cada categoria d'exposició

1. Estructura dels sistemes interns de qualificació

El Grup disposa de models interns de qualificació creditícia que, a través de l'assignació de qualificacions de solvència o *ratings* interns als clients, permeten fer una predicció de la probabilitat d'incompliment de cada acreditat i cobreix gairebé tota l'activitat creditícia.

Els models interns, orientats tant a escala de producte com de client, s'han desenvolupat d'acord amb l'experiència històrica de mora i incorporen els mesuraments necessaris per ajustar els resultats al cicle econòmic.

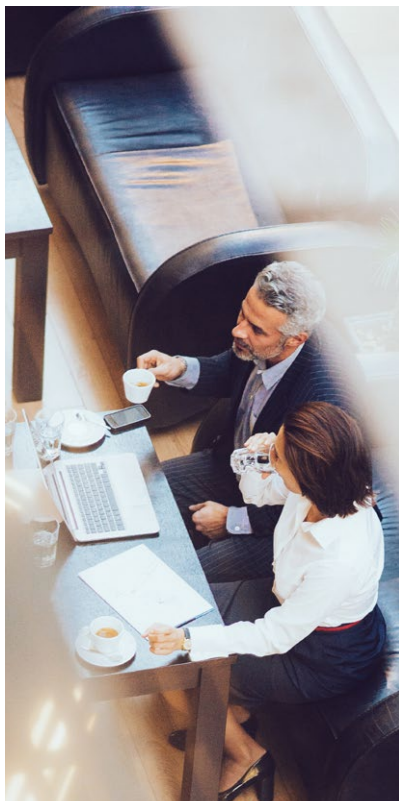
Les eines orientades al producte prenen en consideració característiques específiques del deutor relacionades amb el producte en qüestió i són utilitzades bàsicament en l'àmbit d'admissió de noves operacions de banca minorista.

Les eines orientades al client avaluen la probabilitat d'incompliment del deutor de manera genèrica, encara que en el cas de persones físiques poden aportar resultats diferenciats per producte. Estan constituïdes per *scorings* de comportament per a persones físiques i per *ratings* d'empreses. Estan implantades a tota la xarxa d'oficines integrades dins les eines habituals de concessió de productes d'actiu.

Les eines de *rating* per a empreses estan enfocades a escala de client i varien notablement en funció del segment a què pertanyen. Les qualificacions obtingudes també se sotmeten a un ajust al cicle econòmic seguint la mateixa estructura que per a les persones físiques.

El Grup disposa de la funció de *Rating* Corporatiu per a la qualificació especialitzada del segment de grans empreses per al qual ha desenvolupat models de qualificació interna. Aquests models són de caràcter «expert» i requereixen la participació dels analistes. La construcció d'aquests models s'ha alineat amb la metodologia de Standard & Poor's, de manera que s'han pogut utilitzar taxes d'incompliment *corporate* globals publicades per aquesta agència de *rating* que afegeixen fiabilitat a la metodologia.

⁷ Al final d'aquesta secció s'ofereix més detall sobre la integració de les estimacions internes en la gestió.

- **Models d'estimació de la probabilitat d'impagament (PD)**

Es disposa de 26 models interns d'estimació de probabilitat d'impagament (PD) que cobreixen la major part de *portfolios* del Grup. En els segments encara no coberts, es fa la captura d'informació rellevant per construir eines d'estimació en el futur.

El tipus de probabilitat d'incompliment (PD) que el Grup estima és *through the cycle*: s'associen les puntuacions assignades pels models de qualificació a probabilitats de *default* mitjanes per a un cicle econòmic complet. Aquesta estimació es fa ancorant la corba de probabilitats de *default* a la tendència de llarg termini (tendència central) estimada per a cada cartera. Una vegada assignada una probabilitat d'incompliment a cada contracte/client, aquesta es tradueix a l'Escala Mestra, categorització a la qual es vinculen els resultats de totes les eines de *scoring* i *rating*, que en facilita la interpretació.

- **Models d'estimació de l'exposició en el moment de *default* (EAD)**

CaixaBank disposa de 10 models interns d'estimació de l'exposició en el moment de *default* (EAD).

L'exposició en el moment de *default* (EAD) es defineix com la quantitat que s'espera que el client degui a l'entitat de crèdit en el supòsit d'una entrada en mora en algun moment durant els pròxims 12 mesos.

Es calcula l'EAD com el disposat actual (quantitat reflectida en l'actiu del balanç del Grup) més un percentatge del concedit no utilitzat (disponible), això és, un factor d'equivalència denominat CCF (*Credit Conversion Factor*) que representa una estimació quantitativa del percentatge disponible del client que serà finalment disposat en el moment d'entrada en morositat.

El mètode utilitzat per a l'estimació de l'EAD consisteix en l'enfocament de l'horitzó variable (fixant un any com a horitzó per calcular els CCF observats). D'altra banda, els models per als compromisos de saldos disponibles s'han desenvolupat en funció del segment del titular i producte.

- **Models d'estimació de la pèrdua en cas de *default* (LGD)**

CaixaBank disposa de 38 models interns d'estimació de la pèrdua en cas de *default* (LGD).

L'LGD és la pèrdua econòmica derivada d'un esdeveniment de *default*. Actualment, s'estima una LGD mitjana a llarg termini, així com una LGD sota condicions adverses del cicle (*Downturn*) per a totes les operacions que no estan en *default*. Així mateix, per a aquelles operacions que es troben en *default*, es calcula una estimació no esbiaixada de la pèrdua (*Best Estimate*). CaixaBank disposa de 38 models interns d'estimació de la pèrdua en cas de *default* (LGD).

2. Models de qualificació

A continuació es descriuen els models de qualificació aprovats per ser utilitzats en el càlcul de requeriments de recursos propis pel mètode IRB:

Particulars i autònoms

- **Comportament Actiu:** avalua mensualment tots els clients amb 6 mesos o més d'antiguitat (particulars o autònoms) titulars d'alguna operació amb garantia personal o hipotecària.

El seu ús principal és el seguiment del risc viu de totes les operacions amb 6 mesos o més d'antiguitat.

La metodologia de construcció del model es basa en l'anàlisi multivariant (regressió logística), fonamentada en el comportament financer del client.

- **Comportament No Actiu:** avalua mensualment tots els clients (particulars o autònoms) sense contractes d'actiu excepte targetes de crèdit.

El seu ús principal és el seguiment del risc viu de targetes amb 6 mesos o més d'antiguitat i descoberts.

La metodologia de construcció del model és la regressió logística basada principalment en dades del comportament financer del client.

- **Hipotecari Client:** s'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia hipotecària a clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els 6 primers mesos de vida de l'operació.

El model d'estimació es basa en una anàlisi multivariant (regressió logística) amb dades relatives a l'operació, sociodemogràfiques i del comportament financer del client.

- **Hipotecari No Client:** s'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia hipotecària a no clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els 6 primers mesos de vida de l'operació.

La metodologia d'aquest model es diferencia de l'Hipotecari Client per l'ús únicament de dades relatives a l'operació, de la garantia i sociodemogràfiques del titular.

- **Autònom Client:** s'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia no hipotecària a clients amb finalitat empresarial. La qualificació del moment de concessió es manté durant els 6 primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades relatives a l'operació, sociodemogràfiques i del comportament financer del client.

- **Targetes Client:** s'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió de targetes de crèdit a clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els 6 primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia *Gradient Boosting Machine* (GBM). Es basa en dades relatives a l'operació, sociodemogràfiques i del comportament financer del client.

- **Targetes No Client:** s'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió de targetes de crèdit a no clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els 6 primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades del titular (sociodemogràfiques, laborals, econòmiques, etc.) i alertes internes i externes.

Empreses

- **Rating de Pimes i Pimes Promotores:** els models de *Rating* de Pimes i Pimes Promotores tenen com a objectiu assignar una puntuació interna o *rating* a les empreses privades classificades com a Microempresa, Petita Empresa, Mitjana Empresa o Pime Promotora, segons la segmentació de risc interna. S'avalua mensualment tota la cartera de Pimes i Pimes Promotores, així com en el moment de concessió d'una nova operació a una Pime o Pime Promotora si no es disposa de *rating* calculat.

En la construcció dels quatre models es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en:

- **Informació financera:** informació disponible en els balanços i comptes de resultats. Per exemple: actius totals, fons propis o benefici net.
- **Informació d'operativa:** informació operativa bancària i creditícia de l'empresa client, tant en la seva relació amb CaixaBank com amb la resta de bancs del sistema financer espanyol (CIRBE). Per exemple: saldo mitjà dels productes de passiu o mitjana utilització CIRBE.
- **Informació qualitativa:** basada en característiques de l'empresa i la seva posició en el sector. Per exemple: experiència del gerent de l'empresa, règim patrimonial dels immobles, etc.

- **Rating de Corporativa:** el model de *rating* de Corporativa té com a objecte assignar una puntuació interna o *rating* a les empreses privades i promotores immobiliàries classificades com grans empreses segons la segmentació interna de risc de CaixaBank. El càlcul del *rating* de Corporativa el fa una unitat centralitzada, i la periodicitat de recàlcul del *rating* dependrà de la recepció de nova informació a incorporar a la valoració, tenint en compte que hi ha una vigència màxima de 12 mesos.

El model de Corporativa està basat en judici expert, construït seguint la metodologia de Standard & Poor's, i es basa en la utilització de diferents eines de *rating* (plantilles o plantilles) en funció del sector al qual pertany l'empresa.

Les variables intervinents en el model de Corporativa tenen en compte aspectes tant qualitius com quantitius:

- **Les variables de tipus qualitatiu** són representatives del risc de negoci, com per exemple la posició sectorial de l'empresa.
- **Les variables quantitatives** són en general ràtios financeres, com per exemple deute total sobre EBITDA.

Valors d'exposició i APR per a carteres IRB de crèdit

A les taules següents es detalla per a cada segment IRB, en funció dels graus de deutor, informació relativa a les exposicions del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2019.

Taula 5.34. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (corporates)

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit	PD mitjana	Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	PE	Ajustos de valor i previsions
0,00 a <0,15	5.254	7.668	26,73 %	7.304	0,12 %	1	36,05 %	3	2.002	27,42 %	3	(11)
0,15 a <0,25	4.014	3.704	32,28 %	5.210	0,18 %	0	39,93 %	3	2.407	46,20 %	4	(6)
0,25 a <0,50	8.269	5.876	24,24 %	9.693	0,28 %	2	36,67 %	3	4.662	48,09 %	10	(18)
0,50 a <0,75	4.836	2.403	25,01 %	5.437	0,59 %	1	37,38 %	3	4.036	74,23 %	12	(10)
0,75 a <2,50	5.573	2.325	27,52 %	6.213	1,39 %	3	36,58 %	3	5.674	91,32 %	31	(25)
2,50 a <10,00	2.298	1.647	27,33 %	2.748	5,63 %	1	34,53 %	3	3.571	129,94 %	52	(12)
10,00 a <100,00	368	326	27,09 %	456	21,50 %	0	30,36 %	3	742	162,66 %	30	(21)
Cartera Sana	30.613	23.948	26,93 %	37.062	1,12 %	7	36,86 %	3	23.095	62,31 %	141	(103)
100,00 (Default)	1.233	548	22,51 %	1.357	100,00 %	1	44,09 %	3	134	9,88 %	598	(618)
Total	31.846	24.497	26,83 %	38.418	4,61 %	8	37,11 %	3	23.229	60,46 %	740	(721)

Taula 5.35. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (pimes)

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit	PD mitjana	Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	PE	Ajustos de valor i previsions
0,00 a <0,15	1.472	378	41,18 %	1.628	0,12 %	3	30,13 %	3	347	21,33 %	1	(3)
0,15 a <0,25	464	109	34,26 %	501	0,15 %	2	27,36 %	4	113	22,45 %	0	(2)
0,25 a <0,50	2.153	753	45,06 %	2.492	0,30 %	6	29,03 %	3	865	34,69 %	2	(8)
0,50 a <0,75	1.364	373	42,27 %	1.522	0,61 %	3	29,52 %	3	712	46,76 %	3	(5)
0,75 a <2,50	2.587	873	37,64 %	2.916	1,53 %	8	26,96 %	4	1.806	61,93 %	12	(19)
2,50 a <10,00	1.141	511	34,71 %	1.318	5,00 %	3	28,55 %	4	1.272	96,52 %	19	(21)
10,00 a <100,00	508	112	26,29 %	537	24,31 %	1	31,24 %	3	806	150,17 %	41	(20)
Cartera Sana	9.689	3.110	39,42 %	10.914	2,39 %	26	28,68 %	3	5.921	54,25 %	77	(80)
100,00 (Default)	684	64	18,33 %	695	100,00 %	1	30,18 %	4	62	8,86 %	210	(259)
Total	10.372	3.174	38,99 %	11.610	8,23 %	27	28,77 %	3	5.982	51,53 %	287	(339)

* Nombre de deutors en milers. Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Taula 5.36. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (Minoristes cobertes amb hipoteques sobre immoble)

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit		Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	Ajustos de valor i previsions	
				PD mitjana	PD mitjana						PE	PE
0,00 a <0,15	56.278	18.330	2,02%	56.647	0,06%	999	16,95%	5	1.555	2,75%	6	(180)
0,15 a <0,25	5.670	1.214	1,96%	5.694	0,19%	85	19,96%	5	442	7,77%	2	(19)
0,25 a <0,50	10.273	2.574	1,49%	10.311	0,38%	160	19,68%	5	1.306	12,67%	8	(40)
0,50 a <0,75	1.752	323	1,83%	1.758	0,72%	26	21,41%	5	381	21,68%	3	(7)
0,75 a <2,50	4.424	729	1,97%	4.439	1,54%	71	20,83%	5	1.518	34,20%	14	(27)
2,50 a <10,00	3.658	584	1,87%	3.669	4,94%	63	19,30%	5	2.253	61,40%	35	(55)
10,00 a <100,00	1.609	227	2,02%	1.613	22,66%	25	19,91%	5	1.721	106,69%	73	(84)
Cartera Sana	83.664	23.982	1,95%	84.131	0,84%	1.430	17,95%	5	9.177	10,91%	140	(412)
100,00 (Default)	4.004	67	0,00%	4.004	100,00%	40	30,88%	5	2.342	58,49%	1.236	(1.040)
Total	87.667	24.049	1,94%	88.135	5,35%	1.469	18,53%	5	11.519	13,07%	1.377	(1.452)

Taula 5.37. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (minoristes pimes cobertes amb hipoteques sobre immobles)

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit		Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	Ajustos de valor i previsions	
				PD mitjana	PD mitjana						PE	PE
0,00 a <0,15	2.068	730	4,92%	2.104	0,07%	35	13,72%	5	42	2,00%	0	(7)
0,15 a <0,25	455	111	6,64%	462	0,17%	5	16,41%	5	23	5,05%	0	(1)
0,25 a <0,50	1.250	440	17,19%	1.325	0,36%	13	18,03%	5	130	9,78%	1	(5)
0,50 a <0,75	329	86	18,43%	345	0,64%	3	18,44%	4	54	15,80%	0	(1)
0,75 a <2,50	2.120	488	13,85%	2.188	1,47%	18	18,52%	5	597	27,30%	6	(12)
2,50 a <10,00	1.830	539	9,11%	1.879	4,70%	22	17,81%	5	1.140	60,64%	16	(22)
10,00 a <100,00	346	61	2,21%	347	25,23%	4	17,49%	5	291	84,00%	15	(12)
Cartera Sana	8.398	2.455	10,30%	8.650	2,51%	101	16,96%	5	2.278	26,33%	39	(60)
100,00 (Default)	916	58	0,96%	917	100,00%	8	27,50%	4	257	28,08%	252	(172)
Total	9.314	2.513	10,08%	9.567	11,85%	109	17,97%	5	2.535	26,50%	291	(232)

* Nombre de deutors en milers. Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Taula 5.38. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (minoristes renovables elegibles)

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit		Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	Ajustos de valor i previsions	
				PD mitjana	PD mitjana						PE	PE
0,00 a <0,15	1.341	6.860	30,98%	3.466	0,06%	2.557	77,00%	1	108	3,13%	2	(7)
0,15 a <0,25	214	767	33,33%	470	0,20%	447	77,00%	1	39	8,37%	1	(2)
0,25 a <0,50	208	545	33,86%	393	0,33%	333	77,00%	1	50	12,62%	1	(2)
0,50 a <0,75	297	663	30,99%	502	0,55%	469	76,99%	1	93	18,54%	2	(3)
0,75 a <2,50	741	790	30,04%	978	1,48%	820	76,90%	1	387	39,51%	11	(10)
2,50 a <10,00	579	295	30,53%	669	5,03%	582	76,73%	1	615	91,85%	26	(26)
10,00 a <100,00	240	35	27,95%	250	25,40%	240	75,70%	1	486	194,60%	48	(38)
Cartera Sana	3.621	9.955	31,22%	6.729	1,76%	5.449	76,91%	1	1.778	26,42%	90	(88)
100,00 (Default)	111	13	0,00%	111	100,00%	98	68,11%	1	0	0,23%	76	(71)
Total	3.732	9.969	31,18%	6.840	3,36%	5.547	76,77%	1	1.778	26,00%	166	(159)

Taula 5.39. EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (pimes minoristes)

Imports en milions d'euros

Escala de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit		Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	Ajustos de valor i previsions	
				PD mitjana	PD mitjana						PE	PE
0,00 a <0,15	1.185	683	49,67%	1.524	0,08%	46	54,35%	2	149	9,77%	1	(6)
0,15 a <0,25	562	319	50,78%	724	0,17%	29	54,37%	2	123	16,96%	1	(4)
0,25 a <0,50	1.475	912	48,66%	1.918	0,33%	99	52,54%	2	490	25,52%	3	(13)
0,50 a <0,75	715	368	46,78%	888	0,61%	18	52,42%	1	329	37,07%	3	(5)
0,75 a <2,50	2.280	1.137	47,80%	2.824	1,50%	150	51,00%	1	1.429	50,58%	22	(35)
2,50 a <10,00	921	508	37,20%	1.110	4,71%	124	50,60%	2	700	63,10%	26	(33)
10,00 a <100,00	197	69	30,01%	218	29,91%	13	52,60%	2	233	106,98%	34	(24)
Cartera Sana	7.337	3.996	46,81%	9.207	1,89%	481	52,27%	2	3.452	37,50%	90	(118)
100,00 (Default)	413	192	25,01%	461	100,00%	34	62,47%	2	50	10,75%	288	(274)
Total	7.750	4.188	45,81%	9.668	6,57%	514	52,75%	2	3.502	36,22%	378	(392)

* Nombre de deutors en milers. Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Taula 5.40 . EU CR6 - Mètode IRB - Exposicions al risc de crèdit per cartera i interval de PD (altres exposicions minoristes)

Imports en milions d'euros

Escales de PD	Exposició bruta original inclosa en el balanç	Exposició fora de balanç abans d'aplicar el factor de conversió de crèdit	Factor de conversió del crèdit mitjà	EAD després de la reducció del risc de crèdit i d'aplicar el factor de conversió del crèdit	PD mitjana	Nombre de deutors (*)	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR	PE	Ajustos de valor i previsions
0,00 a <0,15	2.036	75	37,08%	2.064	0,06%	166	62,07%	3	230	11,15%	1	(11)
0,15 a <0,25	579	15	32,99%	584	0,19%	79	67,46%	2	158	27,12%	1	(5)
0,25 a <0,50	1.039	20	30,99%	1.045	0,37%	136	66,39%	2	425	40,68%	3	(11)
0,50 a <0,75	280	295	29,25%	366	0,65%	137	62,84%	2	197	53,91%	2	(4)
0,75 a <2,50	967	1.482	33,09%	1.458	1,64%	1.249	61,86%	2	1.114	76,45%	15	(23)
2,50 a <10,00	479	134	43,58%	538	5,28%	212	66,76%	2	551	102,31%	19	(33)
10,00 a <100,00	202	5	37,20%	204	26,83%	48	69,22%	2	324	158,95%	38	(44)
Cartera Sana	5.582	2.027	33,37%	6.258	1,85%	2.028	63,93%	2	2.999	47,93%	77	(130)
100,00 (Default)	331	2	13,60%	332	100,00%	37	79,54%	3	9	2,85%	264	(232)
Total	5.913	2.029	33,35%	6.590	6,78%	2.065	64,71%	2	3.009	45,66%	341	(362)

* Nombre de deutors en milers. Només s'inclou risc de crèdit. No s'inclou risc de contrapartida, ni titulitzacions, ni accionarial.

Anàlisi comparativa d'estimacions i resultats obtinguts

1. Introducció

La pèrdua esperada regulatòria recull el valor estimat de la pèrdua mitjana anual corresponent a un cicle econòmic complet. Es calcula considerant els conceptes següents:

- **Probabilitat d'incompliment mitjana del cicle (*Probability of Default – Through The Cycle*, abreujat «PD»):** informa sobre la proporció d'incompliments en relació amb el total de risc sa que en mitjana es preveu que es produiran durant un any del cicle econòmic i per a una qualitat creditícia determinada (*scoring/rating*).
- **Severitat *downturn* (*Downturn Loss Given Default*, abreujat «LGD DT»):** informa de la proporció de deute que es preveu no recuperar en un període advers del cicle. Per això, la severitat que inicialment s'estima a partir dels fluxos de processos de recuperació de contractes en incompliment, en funció de la cartera, s'estressa mitjançant una variable explicativa i s'estima a partir d'una mostra d'estimació restringida a un període advers del cicle.
- **Exposició en *default* (*Exposure At Default*, abreujat «EAD»):** exposició que s'espera tenir en el moment d'incompliment.

Atès que la pèrdua esperada es calcula utilitzant una probabilitat d'incompliment ancorada al cicle i una severitat representativa d'un moment advers del cicle, el valor ofert de pèrdua esperada només fluctuarà, fixats els paràmetres de risc, a causa de canvis en la composició de la cartera o de les característiques d'aquestes.

D'altra banda, la pèrdua efectiva és el valor de la pèrdua actualitzada que s'ha produït en la cartera en un període concret. Es pot descompondre en els conceptes següents:

- **Freqüència d'incompliment observada (*Observed Default Frequency*, abreujat «ODF»):** informa de la proporció de contractes sans que incorren en incompliment a un any vista.
- **Severitat observada (*Realised Loss Given Default*, abreujat «LGD»):** es calcula a partir dels fluxos de recuperació i pèrdua dels contractes en incompliment. Aquesta severitat informa de la proporció de deute que es recupera durant el procés de recuperació.
- **Exposició observada (*Realised Exposure*):** risc assignat al contracte en el moment d'incompliment.

Pel fet que la pèrdua efectiva es calcula amb els valors corresponents a cada període d'observació, els valors obtinguts per a aquest concepte tindran una dependència directa de la situació econòmica vigent en cada període analitzat.

Segons les definicions introduïdes es presenta la sèrie d'ODF històrica i les següents comparatives aplicades sobre les carteres IRB més rellevants:

- **ODF vs PD:** es compara per tram de risc l'ODF de 2019 amb la PD calculada a 31 de desembre de 2018 i utilitzada en el càlcul de requeriments de recursos propis de la mateixa data.
- **EAD vs Exposició observada:** per a aquells contractes que han entrat en *default* durant el 2019, es compara l'EAD estimada a 31 de desembre de 2018 amb l'Exposició real observada en la data en què s'identifica el *default*.
- **LGD DT vs LGD observada:** es compara la severitat *downturn* estimada a 31 de desembre de 2016 amb la severitat observada d'aquells incompliments identificats durant el període d'un any i que hagin finalitzat el procés de recuperació. Es pren una data de referència anterior a la utilitzada amb la resta de paràmetres per permetre la maduració dels cicles de recuperació i d'aquesta manera disposar d'una mostra representativa per fer l'anàlisi.

- **Pèrdua observada vs. pèrdua esperada:** es compara la pèrdua esperada estimada a 31 de desembre amb la pèrdua efectiva observada a la cartera durant l'any següent. L'anàlisi inclou el període 2015-2019.

La cartera de grans empreses no s'inclou en l'anàlisi de severitat per l'escassa representativitat del reduït nombre d'incompliments observats en aquesta cartera.

2. Sèries d'ODF històriques

La sèrie històrica d'ODF mostra el nivell d'incompliment d'exposicions concretes amb CaixaBank al llarg del temps.

Taula 5.41. Sèries ODF

	ODF històrica				
	2015	2016	2017	2018	2019
Minorista	1,18%	1,27%	1,41%	1,56%	1,87%
Empresa	3,70%	3,57%	3,44%	3,33%	4,48%

3. Comparativa d'ODF i PD

L'estimació regulatòria de necessitats de recursos propis per a la cobertura de pèrdua esperada i inesperada d'un exercici es fa a partir de l'avaluació de la probabilitat d'incompliment de cada client/contracte sobre la base de la informació que hi ha al tancament de l'exercici anterior.

D'acord amb la regulació de requeriments prudencials, i amb la voluntat de mantenir estabilitat en les estimacions, la PD *Through the Cycle* (per simplicitat, d'ara endavant, «PD») d'una cartera al tancament d'any no té com a objectiu predir els incompliments de l'exercici següent, sinó valorar la probabilitat d'incompliment en mitjana del cicle.

Així, de forma natural, les ODF, en moments de debilitat en el cicle econòmic, haurien de ser superiors a les PD estimades respectives, mentre que en època d'expansió, les ODF se situarien per sota de les PD.

Malgrat la seva diferent vocació en reflectir l'efecte dels cicles econòmics, la comparació de totes dues mesures permet observar la magnitud de l'ajust

al cicle efectuat en les estimacions de PD. Tal com s'observa en els gràfics següents, per a la gran majoria de trams, les ODF se situen en nivells pròxims als de les PD estimades.

Cal assenyalar que a l'octubre de 2016 es van adoptar els nous criteris d'incompliment establerts per la Circular 4/2016, que van suposar un increment en la taxa d'incompliments observada (ODF) a causa de la consideració com a dubtoses d'un rang superior de casuístiques de refinançaments i un efecte arrossegament més ampli. Tanmateix, l'entrada en vigor de la Circular 4/2017 no va comportar impactes addicionals en les taxes d'incompliment.

El desembre de 2019, CaixaBank ha implantat la nova definició de *default* de l'EBA (EBA/GL/2016/07)⁸. Els imports de la cartera en *default* amb data de referència tancament de 2019 són fruit, per tant, de la nova definició. No obstant això, els càlculs d'ODF mostrats en aquest apartat d'anàlisis comparatives s'han obtingut aplicant la definició anterior per evitar el trencament de la sèrie durant l'últim mes d'observació i preservar la coherència de les dades.

⁸ L'enfocament adoptat ha estat el *two-step approach*, en què es distingeix una primera fase d'implantació de la nova definició en el reconeixement de defaults i una segona de recalibratge dels paràmetres de risc i models interns tenint en compte la nova definició.

En funció de la qualificació dels contractes davant persones físiques o dels *ratings* de persones jurídiques, cada cartera se segmenta en diferents nivells de qualitat creditícia, definits en l'escala mestra, amb diferents nivells de PD.

La bondat dels models es pot analitzar comparant la freqüència d'incompliment observada (ODF) en un exercici amb l'estimació de PD feta al seu inici, per a cada tram de qualitat creditícia de cada cartera. Aquesta anàlisi té com a objectiu:

- Confirmar que la relació entre ODF i escala mestra sigui monòtona creixent que és el que s'espera per a models amb poder de discriminació elevats com els del Grup.

- Comparar els nivells per analitzar la ciclicitat de l'estimació i la realitat observada.

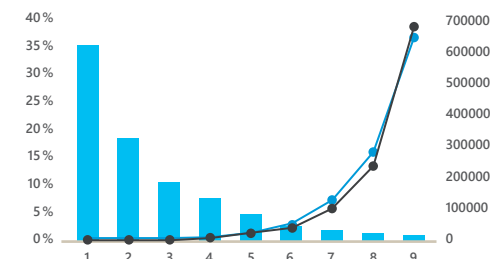
En aquest capítol es contrasta, per a cada tram de risc en cadascuna de les carteres:

- Les ODF de l'exercici 2019. S'utilitzen dades d'incompliments produïts entre gener i desembre de 2019.
- Les PD per a l'any 2019, estimades al tancament de 2018.

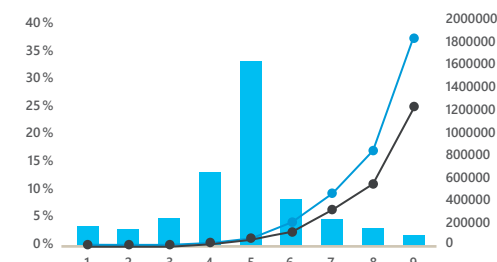
Conjuntament, per facilitar la comprensió de les dades, es mostra la distribució del nombre de contractes en persones físiques i el nombre de clients en persones jurídiques que hi havia al tancament de 2018.

Minorista

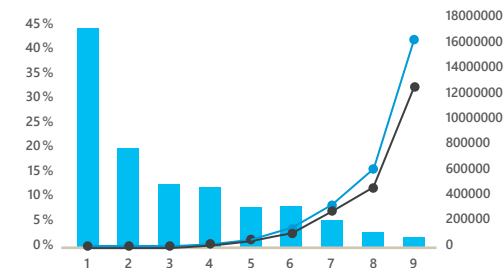
Gràfic 1. Hipotecari

Gràfic 2. Consum

Gràfic 3. Targetes

■ Nombre de Contractes
● PD
● ODF

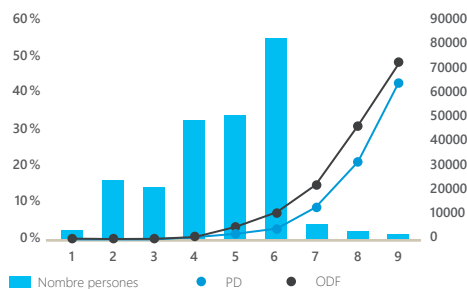

En les carteres de particulars es confirma que la sèrie d'ODF és una funció monòtona creixent respecte de l'escala mestra. Això és, com s'ha comentat anteriorment, el reflex que els models interns minoristes discriminen correctament els clients per nivell de risc.

Per a la cartera hipotecària, s'observa que la PD se situa en la línia de les freqüències d'incompliment observades el 2019 per als trams baixos de l'escala mestra on es concentra la major part de l'exposició en aquesta cartera; mentre que a la resta de productes, generalment, la PD se situa per damunt de l'ODF.

Pime

Gràfic 4. Pime no promotora

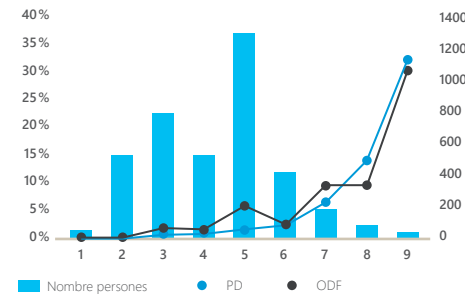
La sèrie d'ODF de la cartera de pime no promotor és una funció monòtona creixent respecte a l'escala mestra. D'aquesta manera els models interns estan discriminant correctament els clients per nivell de risc.

La cartera presenta una PD que se situa lleugerament per sota de l'ODF, cosa que evidencia que per a aquesta cartera encara ens trobem en un mo-

ment del cicle per damunt de la tendència central, com s'explica més detalladament més endavant.

Empresa

Gràfic 5. Gran empresa

El baix nombre de clients que hi ha a la cartera de grans empreses fa que l'ODF per escala mestra no aportí conclusions estadísticament concloents, encara que s'observa que la sèrie d'ODF és en general una funció monòtona creixent respecte a l'escala mestra, a excepció dels últims trams, en què el volum d'observacions és especialment reduït.

Valors de PD i ODF mitjanes per a carteres IRB de crèdit

A les taules següents es detalla per a cada segment IRB, en funció dels intervals de PD definits per l'escala mestra, informació relativa a la PD mitjana de les exposicions del Grup a 31 de desembre de 2019 i la taxa d'incompliment anual mitjana dels últims cinc anys per a aquestes carteres.

Taula 5.42. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Corporativa)

Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,12%	0,14%	735	762	5	0	0,33%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,18%	0,18%	193	229	3	0	1,44%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,28%	0,28%	1.418	1.541	25	3	1,24%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,59%	0,59%	896	1.012	16	0	2,07%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,39%	1,35%	2.636	2.610	122	6	3,43%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	5,63%	5,07%	701	642	56	2	4,93%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	21,50%	22,74%	156	192	17	0	13,10%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	547	755	-	-	-

Taula 5.43. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Pimes)

Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,12%	0,11%	8.032	3.474	22	0	0,26%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,15%	0,16%	3.267	1.575	19	0	0,45%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,30%	0,32%	9.466	6.103	54	0	0,63%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,61%	0,60%	5.902	2.669	64	0	0,92%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,53%	1,46%	16.528	7.904	743	12	3,06%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	5,00%	4,58%	6.262	3.102	459	2	7,43%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	24,31%	27,71%	1.290	792	417	2	23,83%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	3.236	969	-	-	-

Taula 5.44. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Minorista hipotecari)

Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,06%	0,06%	1.004.861	998.883	580	1	0,12%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,19%	0,19%	90.565	84.849	207	1	0,41%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,38%	0,38%	175.366	160.303	591	2	0,63%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,72%	0,72%	29.819	26.422	209	2	0,94%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,54%	1,54%	73.057	71.116	886	8	1,83%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	4,94%	4,83%	61.657	63.063	2.568	16	5,77%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	22,66%	22,80%	29.454	25.193	8.119	44	24,62%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	41.386	39.538	-	-	-

Taula 5.45. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Pimes amb garantia hipotecària)

Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,07%	0,06%	36.061	35.415	46	0	0,23%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,17%	0,18%	5.596	5.109	26	0	0,33%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,36%	0,37%	13.215	12.971	64	1	0,53%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,64%	0,68%	2.472	2.568	23	0	1,09%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,47%	1,50%	18.027	18.035	229	3	1,46%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	4,70%	4,52%	24.580	22.453	1.137	2	5,30%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	25,23%	25,12%	4.982	4.010	1.571	2	24,11%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	8.146	8.463	-	-	-

Taula 5.46. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Minoristes renovables elegibles)

Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,06%	0,07%	2.374.978	2.557.075	2.786	62	0,04%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,20%	0,19%	377.003	447.487	975	54	0,11%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,33%	0,32%	297.177	333.424	1.901	110	0,29%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,55%	0,56%	396.434	468.611	2.467	54	0,27%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,48%	1,54%	789.316	820.250	10.709	696	0,72%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	5,03%	5,32%	567.154	582.440	26.332	3.654	2,43%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	25,40%	22,71%	254.081	240.118	48.178	7.279	10,69%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	48.038	98.018	-	-	-

Taula 5.47. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Resta Pimes)

Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,08%	0,08%	39.642	45.886	121	10	0,20%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,17%	0,17%	25.664	29.487	120	15	0,45%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,33%	0,36%	86.161	98.972	738	77	0,87%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,61%	0,63%	14.113	18.268	238	16	1,18%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,50%	1,42%	135.400	150.236	4.294	394	3,03%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	4,71%	4,22%	133.055	124.247	11.933	680	6,92%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	29,91%	28,69%	14.092	13.429	5.690	67	28,32%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	17.141	33.528	-	-	-

Taula 5.48. EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Resta Minoristes)

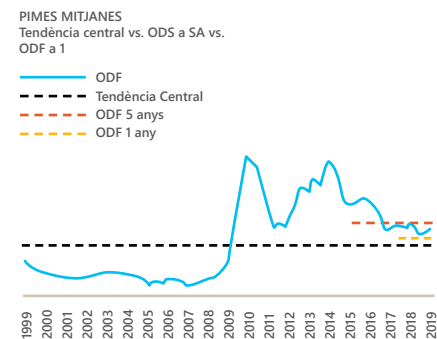
Nombre de deutors en unitats

Escala de PD	Equivalent de qualificació externa			PD mitjana ponderada	PD mitjana aritmètica per deutor	Nombre de deutors		Deutors en situació d'incompliment en l'any	dels quals: nous incompliments de deutors en l'any	Taxa d'incompliment anual històrica mitjana
	S&P's	Fitch	Moody's			Tancament de l'exercici previ	Tancament de l'exercici			
0,00 a <0,15	AAA / AA+ / AA / AA-	AAA / AA+ / AA / AA-	Aaa / Aa1 / Aa2 / Aa	0,06%	0,07%	162.263	166.296	248	6	0,19%
0,15 a <0,25	BBB	BBB	Baa2	0,19%	0,19%	75.384	79.101	335	10	0,58%
0,25 a <0,50	BBB- / BB+	BBB- / BB+	Baa3 / Ba1	0,37%	0,37%	146.082	136.031	1.508	22	1,21%
0,50 a <0,75	BB	BB	Ba2	0,65%	0,58%	131.605	137.305	776	19	0,93%
0,75 a <2,50	BB- / B+	BB- / B+	Ba3 / B1	1,64%	1,75%	1.282.935	1.248.865	4.756	81	1,26%
2,50 a <10,00	B / B-	B / B-	B2 / B3	5,28%	4,89%	199.174	212.292	8.077	271	4,24%
10,00 a <100,00	CCC+ / CCC / CCC-	CCC+ / CCC / CCC-	Caa1 / Caa2 / Caa3	26,83%	23,89%	56.405	48.376	14.514	398	19,66%
100,00 (Default)	D	D	D	100,00%	100,00%	34.303	36.786	-	-	-

S'observa que la taxa d'incompliments anual mitjana dels últims cinc anys se situa, en alguns casos, per damunt de la PD mitjana de la cartera actual (a 31 de desembre de 2019). Aquesta diferència és resultat del fet que, d'una banda, la PD és una mètrica *through-the-cycle* que intenta valorar la probabilitat d'incompliment en mitjana del cicle, mentre que, de l'altra, l'ODF reflecteix la taxa d'incompliments en el moment actual.

L'efecte esmentat al paràgraf anterior es posa de manifest en el gràfic següent per a pimes mitjanes, encara que l'anàlisi seria similar a la de la resta de carteres. Cal destacar que per a l'obtenció de les PD *through-the-cycle* es parteix d'una tendència central igual a l'ODF mitjana entre 1991 i desembre de 2019.

Gràfic 6. Comparació de les freqüències d'incompliment amb la tendència central

4. Comparativa entre EAD i exposició observada

L'EAD, o *Exposure at Default*, es defineix com l'import que en cas d'incompliment s'estima que estarà disposat pel client. Aquest valor s'obté com el disposat en el moment en què s'estima més una proporció de l'import disponible que es determina mitjançant el *Credit Conversion Factor* (CCF).

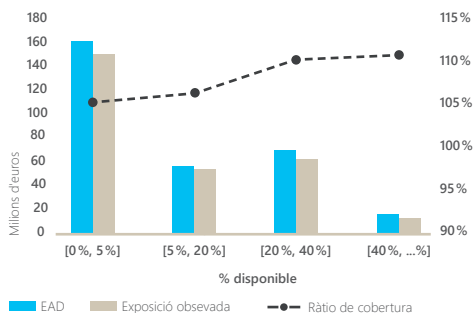
Per verificar la bondat del CCF estimat, a les carteres principals en què es concedeix la possibilitat de disposar fins al límit contractat (crèdit obert, targetes i comptes de crèdit) s'ha comparat l'EAD estimada a 31 de desembre de 2018 amb l'Exposició observada en la data en què s'identifica el *default*. Aquesta comparativa es fa per trams de disponibilitat, que es calcula com a import disponible dividit entre el límit o disposat potencial màxim.

Adicionalment es defineix la ràtio de cobertura com una mesura a partir de la qual poder valorar la precisió de les estimacions realitzades. Aquesta ràtio es defineix com l'EAD estimada entre l'exposició realment observada.

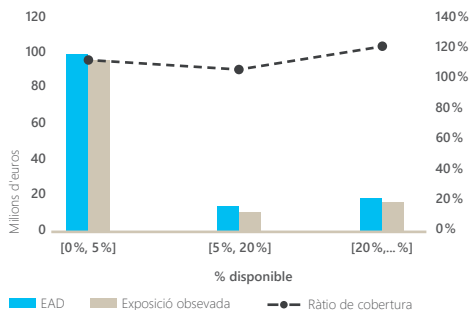
Minorista

Gràfic 7. Crèdit obert

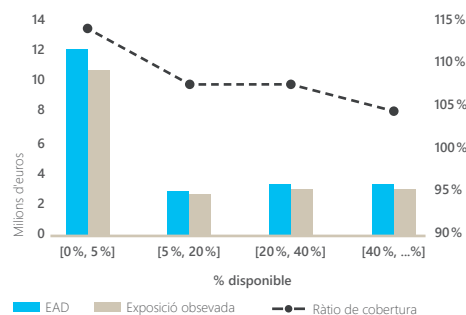
El crèdit obert és un dels productes amb saldo disponible més estesos a CaixaBank i, en especial, a la cartera minorista. En aquesta cartera, la major part de l'exposició es concentra en els trams de menys disponibilitat i presenta una ràtio de cobertura mitjana de 105%, la qual cosa és indicativa que el CCF d'aquest producte prediu correctament l'exposició del moment *default*.

Gràfic 8. Targetes de crèdit

A la cartera de targetes de particulars, la major part de l'exposició també es concentra en els trams de menys disponibilitat i presenta una ràtio de cobertura mitjana de 108%.

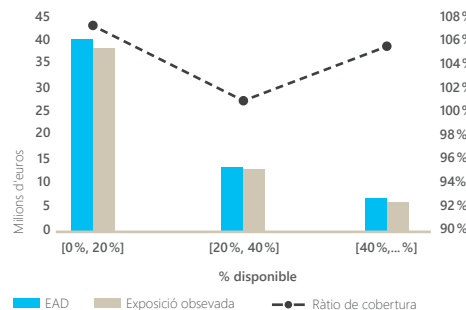
Gràfic 9. Comptes de crèdit

A la cartera de comptes de crèdit, encara que l'exposició és significativament més baixa a la cartera de crèdits oberts, també s'observa com l'EAD estimada a l'inici de l'any és superior a la que finalment s'observa quan es produeix el *default*, la qual cosa situa la ràtio de cobertura mitjana en el 110%.

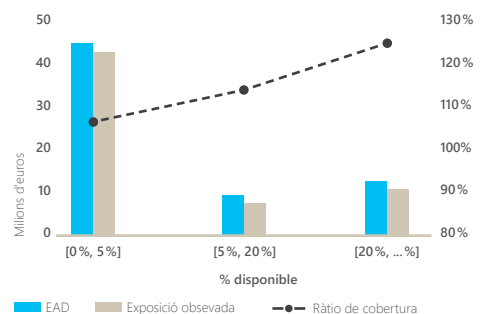
Pime

Gràfic 10. Crèdit obert

En tots els trams de disponibilitat el total d'EAD estimat per a crèdit obert de pimes és superior a l'Exposició que s'observa en la data en què es produeix el *default*. Aquesta situació permet obtenir una ràtio de cobertura de la cartera de 105%.

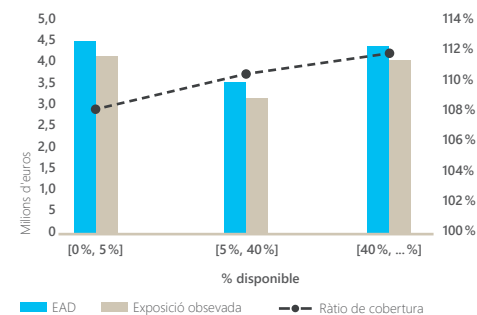
Gràfic 11. Comptes de crèdit

El fet que s'observi una concentració important en el tram de més utilització és un bon indicatiu que els límits de crèdit s'ajusten correctament a les necessitats de les pimes. No s'ofereix un disponible que podria suposar un risc més elevat per al Grup.

La ràtio de cobertura de la cartera se situa en el 111%, de manera que s'ha estimat un CCF força conservador, com en el cas de minoristes per a aquest producte, i resulta en una EAD que cobreix amb marge suficient l'Exposició observada en la data d'incompliment.

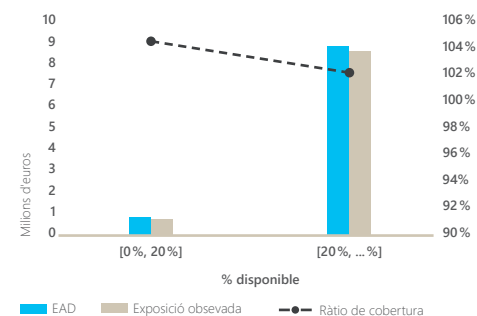
Gràfic 12. Targetes

En tots els trams de disponibilitat el total d'EAD estimat per a targetes de pimes és lleugerament superior a l'exposició que s'observa en la data en què es produeix el *default*. S'obté una ràtio de cobertura de la cartera de 113%.

Empresa

Gràfic 13. Crèdit obert

En tots els trams de disponibilitat, el total d'EAD estimada per a crèdit obert d'empreses és superior a l'Exposició que s'observa en la data en què es produeix el *default*, especialment en el tram de disponibilitat més alt, encara que el poc volum d'incompliments en aquesta cartera fa que els resultats no siguin estadísticament representatius.

Anàlogament, les carteres de targetes i crèdit obert per al segment de gran empresa, encara que no es mostren als gràfics, també tenen poca representativitat i presenten ràtios de cobertura elevats.

5. Comparativa entre LGD DT i LGD observada

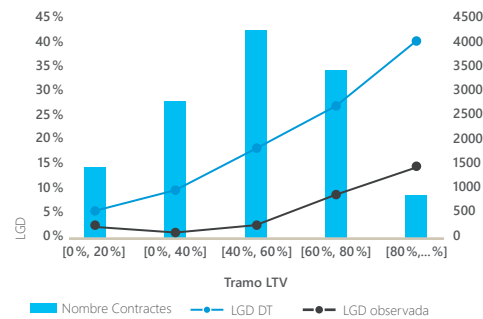
L'LGD, o *Loss Given Default*, és una mesura que informa sobre la proporció d'EAD que no s'ha pogut recuperar després de finalitzar els processos de recuperació. Per tant, atès que la pèrdua real en un *default* només serà certa quan acabi el procés de recuperació, que pot durar des d'uns quants dies fins a diversos anys, l'LGD observada només es podrà calcular en processos finalitzats, és a dir, cicles tancats. Aquesta situació fa necessari disposar d'un període d'observació superior al de l'ODF o l'Exposició per obtenir l'LGD observada. A més, per a una mateixa cartera en *default*, l'LGD mitjana observada pot variar d'un any a un altre per la incorporació de nous *default* finalitzats.

Per poder disposar d'un període d'observació de més d'un any, en les anàlisis que es presenten a continuació se seleccionen els *defaults* de contractes sans a 31 de desembre de 2016, que han

entrat en *default* durant el 2017 i el procés de recuperació dels quals estigui finalitzat a 31 de desembre de 2019.

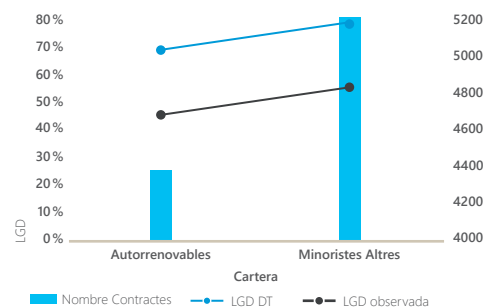
Minorista

Gràfic 14. Garantia hipotecària

En termes generals, l'LGD observada (4%) de particulars amb garantia hipotecària se situa en un valor força inferior a l'LGD DT estimada (18,17%), que és el que s'esperava, a causa que el període d'observació correspon a un període de recuperació econòmica (2017 – 2019).

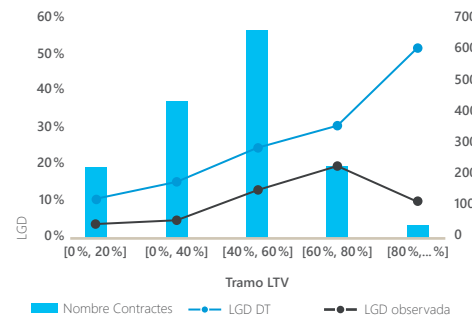
Gràfic 15. Garantia personal

A la cartera minorista sense garantia, l'LGD observada (47,30%) se situa força per sota de l'LGD estimada (69,71%), per la qual cosa l'estimació feta per CaixaBank conté un ampli marge de prudència.

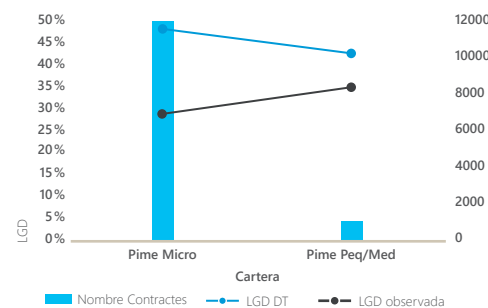
Pime

Gràfic 16. Garantia hipotecària

A la cartera de pimes amb garantia hipotecària, l'LGD observada (9,09%) també es troba per sota de l'LGD estimada (17,81%).

Gràfic 17. Garantia personal

L'LGD observada (26,14%) a la cartera de pimes sense garantia també se situa en nivells inferiors als de l'estimada (46,25%), la qual cosa és un indicatiu que en l'estimació s'estan prenent criteris molt prudents, i que els processos i les polítiques de recuperació són efectius.

6. Comparativa entre pèrdua efectiva i pèrdua esperada regulatòria

Els objectius d'aquest exercici són:

- Comprovar com la pèrdua esperada regulatòria manté valors estables durant el cicle mentre que la pèrdua observada presenta una dependència directa amb la situació econòmica vigent en cada moment.
- Avaluar la raonabilitat de l'ordre de magnitud de la diferència entre les dues xifres.

En relació amb el primer objectiu, es destaca que la pèrdua esperada regulatòria s'estima com la pèrdua mitjana anual del cicle econòmic i, per tant, no es pot considerar com un estimador ajustat de la pèrdua que es preveu tenir en un any o període concret. Per això, mentre que la pèrdua esperada regulatòria ha d'oferir valors estables al llarg del temps, la pèrdua observada fluctuarà en funció de la fase en què es trobi el cicle econòmic i les polítiques internes de recuperació.

Per fer la comparació entre pèrdua esperada i efectiva s'han pres els contractes sans a 31 de desembre de cada any valorats mitjançant IRB avançat i s'ha comparat la pèrdua esperada en aquest moment amb la pèrdua efectiva observada durant l'any següent. A causa de les restriccions existents, en el càlcul de la pèrdua efectiva s'han fet les hipòtesis següents:

- Només es calcularà pèrdua efectiva per a aquells contractes que hagin entrat en *default*, prenent com a exposició l'observada en la data de *default*. Per tant, els contractes que no hagin incorregut en *default* durant el següent any disposaran d'una pèrdua efectiva de 0 €.
- Per als contractes en *default* el cicle de *default* dels quals no hagi finalitzat i per als quals, per tant, no es disposa de pèrdues observades, s'ha pres com a millor estimació de la pèrdua efectiva del contracte la pèrdua esperada calculada a 31 de desembre de 2019. Això implica que, per a l'últim any (2019), en què es concentren la majoria de cicles que no han acabat, la pèrdua efectiva per a aquests contractes no pugui ser estimada de forma suficientment robusta. Els anys anteriors no estan exempts d'aquesta problemàtica, encara que en menys mesura. Per això, s'ha optat per no incloure en la comparativa la pèrdua efectiva per a l'exercici 2019.
- La pèrdua efectiva podrà variar d'un any a un altre per al mateix període a causa de la finalització de processos de recuperació.

- Els valors en percentatges de pèrdua esperada i de pèrdua efectiva s'han calculat sobre l'EAD sana al tancament de l'any precedent.

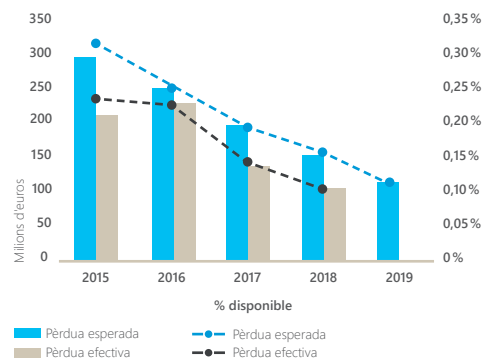
Finalment, es destaca que CaixaBank duu a terme un procés d'actualització en què mesura els paràmetres que participen en el càlcul de la pèrdua esperada utilitzant un any més d'informació interna sobre incompliments i les pèrdues associades a aquests. Aquest procés d'actualització permet millorar la qualitat dels paràmetres estimats per dues vies:

- En primer lloc, pel fet de disposar d'una mostra amb dades actualitzades i d'un volum més gran és possible millorar la precisió dels paràmetres estimats.
- La segona via correspon al procés continu d'anàlisi i estudi de la informació que contenen els sistemes, que permet identificar nous patrons i variables explicatives i/o renovar-ne els ja existents, amb la qual cosa millora d'aquesta manera la predicció de la pèrdua esperada.

A continuació es mostra com ha evolucionat la pèrdua esperada i la pèrdua efectiva al llarg dels últims anys en diferents carteres d'IRB avançat:

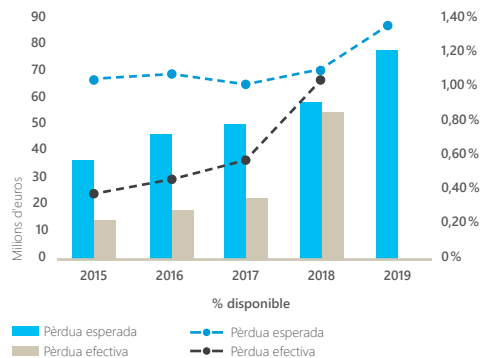
Minorista

Gràfic 18. Pèrdua esperada i efectiva a la cartera minorista hipotecària

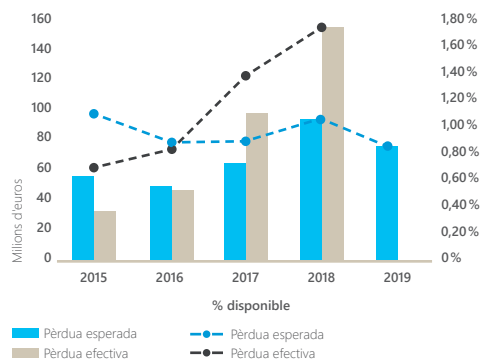

Per bé que la pèrdua efectiva de la cartera de minoristes amb garantia hipotecària fluctua lleugerament, s'observa que en línies generals la pèrdua esperada i la pèrdua efectiva es comporten de manera similar.

A més, partint dels indicadors relatius, s'observa com la reducció en els totals de pèrdua estan determinats en major mesura per una millora en la qualitat creditícia, malgrat que també es redueix l'exposició de la cartera.

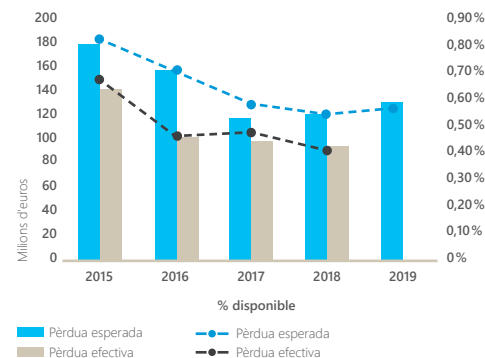
Gràfic 19. Pèrdua esperada i efectiva a la cartera de targetes

Després d'uns anys en què la pèrdua esperada se situava en valors relativament estables i molt per damunt de la pèrdua efectiva, el 2018 ambdues s'han alineat. El volum de la cartera en EAD segueix augmentant progressivament associat a l'estratègia de creixement en aquest segment. De la mateixa manera que ha comportat suportar freqüències superiors de morositat, situació que està adequadament recollida en la pèrdua esperada estimada.

Gràfic 20. Pèrdua esperada i efectiva a la cartera resta de minoristes

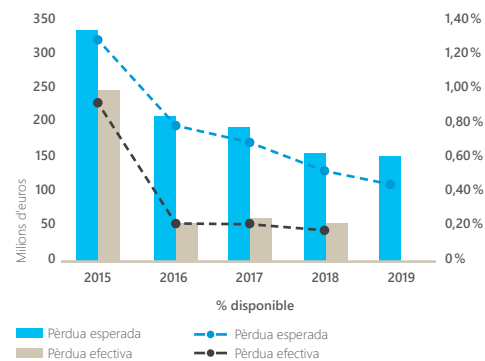
A l'inici de la sèrie històrica, les pèrdues efectives d'operacions per a consum se situen per sota de la pèrdua esperada i posteriorment s'inverteix la tendència. Això és fruit del creixement de la quota de mercat juntament amb els costos associats a l'esforç de reducció de NPL fet durant el 2018 i 2019 i, d'altra banda, al fet que en els darrers anys hi ha un nombre significatiu de contractes que no han acabat el seu cicle de *default* i se'ls està assignant la pèrdua esperada a 31 de desembre de 2019.

Pimes

Gràfic 21. Pèrdua esperada i efectiva a la cartera de pimes

La cartera de pimes manté la tendència dels últims anys amb la pèrdua esperada sempre per damunt de la pèrdua efectiva.

Empresa

Gràfic 22. Pèrdua esperada i efectiva a la cartera de gran empresa

A la cartera de gran empresa, durant tot el període observat la pèrdua esperada se situa en nivells superiors a la pèrdua efectiva. Cal destacar que en els últims anys s'observa que, per bé que és cert que la pèrdua esperada expressada en percentatge disminueix, l'exposició de la cartera augmenta, la qual cosa indica un creixement de la cartera mitjançant operacions de millor qualitat.

Integració de les estimacions internes de risc en la gestió

L'ús dels paràmetres de risc, PD, LGD i EAD, és una peça clau en la gestió del Risc de crèdit a Caixa-Bank i el seu ús va més enllà del regulatori.

Els principals paràmetres per mesurar el risc estan presents en la presa de decisions, des de la concessió fins al seguiment de les exposicions, incloent-hi la gestió d'incentius i el monitoratge de la rendibilitat dels segments de negoci.

A continuació s'exposen les principals eines i polítiques:

- **Sistema de facultats per pèrdua esperada en la concessió de risc a empreses**

El càlcul del nivell de risc per pèrdua esperada (probabilitat de mora x exposició x severitat) millora el control del risc, adequant les facultats d'aprovació al mesurament del risc del client, i si escau del seu grup econòmic.

El càlcul del nivell de risc d'una sol·licitud acumula la pèrdua esperada i la pèrdua màxima (exposició x severitat) de tots els contractes i sol·licituds del client i del seu grup econòmic en l'àmbit de l'Entitat, incloent-hi la nova operació i exclouent-ne les operacions que s'ha indicat que es cancel·laran.

La limitació de la pèrdua màxima evita que es puguin concedir imports nominals excessivament alts quan la probabilitat de mora del client (PD) sigui molt baixa.

En funció dels imports de pèrdues esperades i pèrdues màximes acumulades de les operacions de cada titular i de les del seu grup econòmic corresponent, si escau, es determina el nivell d'aprovació del risc.

- **Sistema de *Pricing* en la concessió de risc**

Garanteix l'adequada relació del binomi rendibilitat/risc, en termes de sol·licitud. Estimació del preu de l'operació com a suma de:

- La pèrdua esperada.
- El cost dels recursos propis.
- Estimació de costos operatius interns.
- Prima de liquiditat.

- **Sistema de diagnòstic per prima de risc en la concessió de risc a particulars**

Sistema automàtic de recomanació d'actuació en la concessió d'operacions de particulars segons la Prima de Risc (pèrdua esperada + retribució de capital).

Estableix un punt de tall d'acceptació/denegació d'operacions amb penalització en les facultats d'aprovació quan impliquen un nivell especialment alt de risc.

- **Sistema de Rendibilitat Ajustada al Risc (RAR)**

Càlcul de la rendibilitat sobre el capital consumit, una vegada descomptada la pèrdua esperada, els costos operatius i el cost dels fons:

$$\text{RAR} = \frac{\text{Resultats d'Explotació-Pèrdua esperada}}{\text{Capital Requerit}}$$

La taxa mínima de rendibilitat sobre capital que ha d'assolir una operació ve determinada pel cost de capital, que és la remuneració mínima exigida pels seus accionistes.

Quan una operació obté una rendibilitat ajustada al risc positiu, significa que està participant en el benefici de l'entitat, però només crearà valor per a l'accionista quan la rendibilitat sigui superior al cost del capital.

Aquest sistema permet un millor control de l'equilibri entre la rendibilitat i el risc sobre la cartera de clients de l'Entitat.

- Càlcul de provisions per models interns sota IFRS9 o Circular 4/2017 del Banc d'Espanya:

D'acord amb la Circular esmentada, el càlcul de la pèrdua esperada, amb l'excepció de la cartera dubtosa corresponent a actius classificats com a *Single Names*, es fa per mitjà de models interns que comparteixen una important base comuna amb els models IRB: la particularitat i diferència respecte a aquests és el caràcter *Forward-looking* i no *Through-the-cycle* de les estimacions, en haver de reflectir les condicions econòmiques vigents i esperades a futur.

A més, els models interns també intervenen en la classificació per stage comptable.

5.2. Risc de contrapart

El risc de contrapart, incloent-hi el risc per CVA i el risc de *Default Fund*, quantifica les pèrdues derivades del potencial incompliment per part de la contrapart i abans de la liquidació definitiva dels fluxos de caixa per a operacions amb instruments derivats, operacions amb compromís de recompra o de préstecs de valors i operacions amb liquidació diferida.

El Grup CaixaBank fa una gestió prudent del risc de contrapart mitjançant l'assignació de límits interns i utilitza polítiques i tècniques de mitigació de risc amb l'objectiu de reduir l'exposició al risc de contrapart. Es disposa d'un sistema integrat que permet conèixer el límit d'exposició disponible, en temps real per a la majoria d'exposicions, amb qualsevol contrapart, producte i termini.

Mitjançant aquesta gestió del risc de contrapart, s'alinea l'assumpció d'aquest risc

amb els objectius de negoci del Grup, segons el que estableix el RAF.

El risc de contrapart representa el 2% d'APR del risc de crèdit total. El 91% del total de risc de contrapart s'avalua per Estàndard, el 49% del qual correspon a institucions i el 46%, a empreses. La resta s'avalua per mètode IRB i correspon majoritàriament a Empreses.

Evolució anual

L'EAD de risc de contrapart s'ha reduït 310 milions d'euros respecte a l'any anterior, motivat principalment per la variació de la posició i l'efecte de la variació dels preus de mercat en l'exposició en derivats, així com per un posicionament inferior en les operacions amb compromís de recompra i préstecs de valors. Els APR de risc de contrapart augmenten 13 milions d'euros l'any.

L'EAD per risc de CVA (*Credit Valuation Adjustment*) disminueix 143 milions respecte al tancament de l'any anterior, principalment per la disminució de l'exposició per derivats amb contrapartides bancàries. Els APR corresponents s'han reduït 84 milions d'euros.

APR de risc de contrapart,
Default Fund i CVA

2.867M€

EAD de risc de contrapart,
Default Fund i CVA

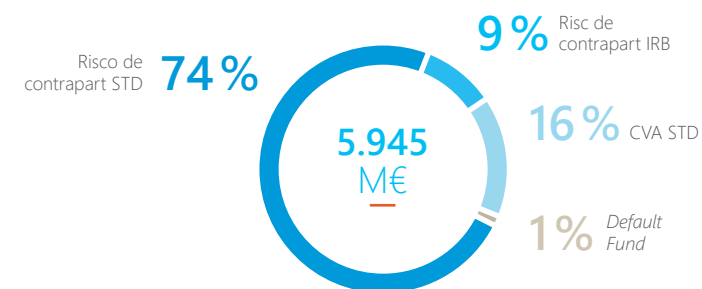
5.945M€

EAD risc de contrapart avaluada
per models interns

9%

EAD risc de contrapart, *Default Fund* i CVA

Distribució per mètode, %

EAD risc de contrapart (mètode estàndard)

Distribució per tipus d'exposició, %

5.2.1. Gestió del risc de contrapart

Descripció i política general

Tal com defineix l'article 272 del CRR, el risc de contrapart és «el risc que la contrapart en una operació pugui incórrer en impagament abans de la liquidació definitiva dels fluxos de caixa d'aquesta operació». Estan subjectes a risc de contrapart: els derivats, les operacions amb compromís de recompra, les operacions de préstec de valors i les operacions amb liquidació diferida.

El Grup fa el control i seguiment del risc de contrapart amb un objectiu doble: d'una banda, assegurar la correcta consideració del risc generat per les operacions d'aquesta naturalesa en el sistema de control i seguiment del risc de crèdit general, i de l'altra, controlar els aspectes específics que afecten el risc de contrapart per a l'optimització d'aquest i elaborar informes de seguiment específics tant per a òrgans de direcció i govern com per al supervisor.

A CaixaBank, la concessió de noves operacions que comportin risc de contrapart té un marc intern aprovat pel Comitè Global del Risc, que permet la ràpida presa de decisions respecte a l'assumpció d'aquest risc, tant per a l'entorn de contrapartides financeres com per a la resta.

En el cas d'operacions amb entitats financeres, el Grup disposa d'un sistema de concessió de línies aprovat pel Comitè Global del Risc, en el qual la màxima exposició autoritzada de risc de crèdit amb una entitat (en què s'inclou el risc de contrapart) es determina mitjançant un càlcul basat fonamentalment en els *ratings* de les entitats i l'anàlisi dels seus estats financers.

En l'operativa amb la resta de contrapartides, incloent-hi el client minorista, les operacions de derivats vinculades a una sol·licitud d'actiu (cobertura del risc de tipus d'interès en préstecs) s'aproven juntament amb aquesta. Tota la resta d'operacions s'aproven en funció del compliment de límit de risc assignat o bé en funció de la seva anàlisi individual. L'aprovació d'operacions correspon a les àrees de riscos encarregades de l'anàlisi i l'admissió.

La concessió de línies de risc preaprovades per a les contrapartides permet conèixer en qualsevol moment quin és el disponible per a la contractació de noves operacions.

Pel que fa als riscos de contrapartida amb les Entitats de Contrapartida Central (ECC), CaixaBank disposa d'un marc intern específic, aprovat pel Comitè Global del Risc, en què s'especifica com es determinen els límits per a aquestes entitats i com s'ha de calcular l'exposició per determinar el disponible d'aquest límit.

La definició dels límits de risc de contrapart es complementa amb els límits interns de concentració, principalment risc país i grans exposicions.

Estructura i organització de la funció de gestió del risc

Tot seguit, es detalla la **llista de les àrees que a CaixaBank tenen responsabilitats directes sobre la quantificació, el seguiment i el control del Risc de Contrapart**.

Primera línia de defensa

- El **Departament de Risc País, Bancs i Institucions**, integrat en la *Lending Office* d'Empreses, és la unitat que té la responsabilitat sobre tots els riscos assumits per CaixaBank amb entitats financeres, independentment del tipus d'operativa i àmbit d'activitat que els genera. En l'àmbit de Risc de Contrapart, les principals funcions assignades són:

La **concessió de línies de risc** preaprovades per a les contrapartides permet conèixer en qualsevol moment quin és el disponible per a la contractació de noves operacions.

- Anàlisi i seguiment de contraparts i riscos.
- Control de la utilització de límits i autorització d'excedits i d'excepcions al marc intern.

• **Altres centres adscrits a Lending Office d'Empreses i centres adscrits a Chief Lending Office Retail**, que tenen la responsabilitat sobre l'admissió de tots els riscos amb entitats no financeres (empreses i particulars, respectivament) assumits per CaixaBank, independentment del tipus d'operativa i àmbit d'activitat que els genera, incloent-hi, per tant, l'operativa que implica risc de contrapart.

• El **Departament de Serveis Operatius de Tresoreria**, integrat en la Subdirecció General de Serveis Bancaris, i aquesta en la Direcció Executiva de Mitjans, és la unitat responsable de la gestió operativa diària dels contractes bilaterals de col·lateral de derivats, operacions amb pacte de recompra i préstecs de valors, així com dels contractes de col·lateral amb cambres centrals (tant d'operativa OTC (*Over The Counter*) com de mercat organitzat). Les principals funcions que li són assignades són:

- La generació dels margin calls a les contrapartides.
- La conciliació de posicions col·lateralitzades i gestió de discrepàncies.
- El seguiment de les liquidacions i comptabilitzacions associades a la gestió dels contractes esmentats.

- L'**Assessoria Jurídica** és la responsable d'elaborar els contractes marc entre CaixaBank i les contrapartides.

Segona línia de defensa

El **Departament de Riscos Estructurals i Models Regulats**, integrat a la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning*, les funcions principals del qual, en l'àmbit de Risc de Contrapart, són:

- Definició i implantació de les metodologies de càlcul d'estimació de l'exposició creditícia equivalent.
- Valoració diària de les operacions subjectes als contractes de col·laterals de derivats OTC, operacions amb pacte de recompra i préstecs de valors.
- Càlcul dels requeriments mínims de capital per risc de contrapart i emplenament dels informes recurrents al supervisor.
- Elaboració d'informació recurrent de risc de contrapart per als òrgans interns.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Segona línia de defensa.

Sistemes de mesurament i d'informació per a la gestió del risc de contrapart

El Risc de Contrapart relatiu a les operacions de derivats va associat quantitativament al seu risc de mercat, ja que la quantitat que deu la contrapart s'ha de calcular en funció del valor de mercat de les operacions contractades i el seu valor potencial futur (possible evolució del seu valor en una situació extrema de preus de mercat, d'acord amb la sèrie històrica coneguda d'evolució dels preus de mercat).

L'exposició creditícia equivalent per derivats s'entén com la màxima pèrdua potencial durant la vida de les operacions en què el banc podria incórrer si la contrapartida fes *default* en qualsevol moment futur. Per al seu càlcul, CaixaBank aplica la simulació de Montecarlo, amb efecte cartera i compensació de posicions (si correspon) amb un interval de confiança del 95%, a partir de models estocàstics que tenen en compte la volatilitat del subjacent i totes les característiques de les operacions.

En operacions amb pacte de recompra i préstecs de valors, l'exposició per risc de contrapart a CaixaBank es calcula com la diferència entre el valor de mercat dels títols/efectiu cedit a la contrapartida i el valor de mercat de l'efectiu/títols rebuts d'aquesta com a col·lateral, tenint en compte els ajustos de volatilitat aplicables en cada cas.

A més, es té en compte l'efecte mitigador de les garanties reals rebudes sota els Contractes Marc

de Col·lateral (vegeu apartat «Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació de Risc de Contrapart»). En general, la metodologia de càlcul d'exposició per Risc de Contrapart descrita anteriorment s'aplica tant en el moment de l'admissió de noves operacions com en els càlculs recurrents dels dies posteriors.

En l'entorn de contrapartides financeres, el control del risc de contrapart del Grup es fa mitjançant un sistema integrat que permet conèixer, en temps real, el límit d'exposició disponible amb qualsevol contrapartida, producte i termini. Per a la resta de contrapartides, el control de Risc de Contrapart es fa en aplicacions d'àmbit corporatiu, en què hi ha tant els límits de les línies de risc de derivats (si escau) com l'exposició creditícia dels derivats i les operacions amb pacte de recompra.

Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació del risc de contrapart

Les principals polítiques i tècniques de mitigació de Risc de Contrapart utilitzades com a part de la gestió diària de les exposicions a entitats financeres suposen la utilització de:

- 1. Contractes ISDA/CMOF.** Contractes marc estandarditzats per a l'empresari de l'operativa global de derivats amb una contrapart. Preveuen explícitament en el seu clausulat la possibilitat de compensar els fluxos de cobrament i pagament pendents entre les parts per a tota l'operativa de derivats coberta per aquests.
- 2. Contractes CSA / Annex III del CMOF.** Són acords pels quals les parts es comprometen a lliurar un col·lateral (habitualment un dipòsit d'efectiu) com a garantia per cobrir la posició neta de risc de contrapart originada pels productes derivats contractats entre aquestes, basant-se en un acord de compensació previ inclòs a les clàusules dels contractes ISDA o CMOF.
- 3. Contractes GMRA / CME / GMSLA (operacions amb compromís de recompra o préstec de valors).** Són acords pels quals les parts es comprometen a lliurar un col·lateral com a garantia per cobrir la posició neta de Risc de Contrapart, originada per la desviació que es pugui produir entre el valor de l'import meritat per la compravenda simultània de títols i el valor de mercat d'aquests.

- 4. Clàusules break-up.** Disposicions que permeten, a partir d'un determinat termini de la vida del derivat, formalitzar-ne la resolució anticipada per decisió lliure d'una de les parts. Permeten mitigar el risc de contrapart en reduir la durada efectiva de les operacions subjectes a aquesta clàusula, o alternativament, reduir el risc de contrapart de la contrapart.
- 5. Sistemes de liquidació lliurament contra pagament.** Permeten eliminar el risc de liquidació amb una contrapart, ja que la compensació i liquidació d'una operació es fan simultàniament i de forma inseparable. És especialment rellevant el sistema de liquidació CLS, que permet a CaixaBank assegurar entrega contra pagament quan hi ha fluxos simultanis de cobrament i pagament en diferents divises.
- 6. Entitats de Contrapartida Central (ECC).** La utilització d'ECC en l'operativa de derivats i operacions amb pacte de recompra permet mitigar el Risc de Contrapart associat, ja que aquestes entitats fan funcions d'interposició per compte propi entre les dues entitats que intervenen en l'operació i assumeixen el risc de contrapart. La normativa EMIR estableix, entre d'altres, l'obligació de compensar certs contractes de derivats OTC en aquestes Entitats de Contrapartida Central i de notificar totes les operacions efectuades.

Per a contrapartides no financeres, les tècniques de mitigació de risc de contrapart suposen la utilització de: contractes ISDA/CMOF), contracte CSA/Annex III del CMOF i clàusules break-up, així com la pignoració de garanties financeres i l'ús d'aval emesos per contrapartides de millor qualitat creditícia que la contrapartida original de l'operació.

Metodologia per a l'assignació interna de capital

El procés d'assignació del càlcul del capital intern per risc de contrapart es fa de manera conjunta amb el risc de crèdit.

Anàlisi i polítiques respecte a les exposicions al risc de correlació adversa

Els processos d'admissió i monitoratge del risc de contrapart permeten identificar els casos en què CaixaBank incorre en risc de correlació adversa (conegut comunament amb el terme en anglès: *wrong way risk*). Aquesta circumstància és tractada adequadament en tots dos processos. Es tenen identificats els casos, molt puntuals, en què s'incorre en aquest risc, i per a aquests casos utilitza mètriques suficientment conservadores d'estimació d'exposició creditícia, tant en el moment de la contractació de l'operació com durant la seva vida.

Eficàcia de les garanties reals

Tal com s'ha comentat abans, per garantir l'operativa subjecta a risc de contrapart el Grup aplica contractes de col·lateral principalment amb entitats financeres. Amb una freqüència habitualment diària, es fa la quantificació del risc mitjançant la valoració a preus de mercat de totes les operacions vives subjectes a l'acord marc de col·lateral, cosa que implica la revisió, i modificació si escau, del col·lateral a lliurar per la part deutora.

D'altra banda, l'impacte sobre les garanties reals en el cas hipotètic d'una baixada de *rating* de CaixaBank no seria significatiu perquè la majoria dels contractes de col·laterals no té en compte franquícies relacionades amb el nostre *rating*. Tenint en compte que la majoria de contractes amb entitats financeres té el lliandar¹⁰ zero, i que en aquells en què hi ha un escalat lligat al *rating* el valor de la cartera no acostuma a superar l'import del lliandar, una disminució de *rating* suposaria, en el pitjor dels casos, una sortida d'efectiu no significativa. Els contractes CSA signats per la filial BPI tenen en compte en alguns casos aquestes franquícies, amb un impacte en el cas d'una hipotètica disminució de *rating* de 2 *notches* que implicaria un augment de les garanties reals d'1,8 milions d'euros.

5.2.2. Requeriments de recursos propis mínims per risc de contrapart, *Default Fund* i CVA

En aquest apartat s'informa de les exposicions i els APR per risc de contrapart, *Default Fund* i CVA. D'aquesta manera, es permet l'alineació completa d'aquesta informació amb la corresponent lliurada a l'EBA en els informes sol·licitats en la DRC IV (coneguts comunament com estats COREP).

L'EAD de risc de contrapart s'ha reduït 310 milions d'euros respecte a l'any anterior, motivat principalment per la variació de la posició i l'efecte de la variació dels preus de mercat en l'exposició en derivats, així com per un posicionament inferior en les operacions amb compromís de recompra i préstecs de valors. Els APR de risc de contrapart augmenten 13 milions d'euros l'any.

L'EAD per risc de CVA (*Credit Valuation Adjustment*) disminueix 143 milions respecte al tancament de l'any anterior, principalment per la disminució de l'exposició per derivats amb contrapartides bancàries. Els APR corresponents s'han reduït 84 milions d'euros.

Taula 5.49. Actius ponderats per risc de contrapart, *Default Fund* i CVA

Imports en milions d'euros

Mètode aplicat	APR
Mètode estàndard	2.543
del que per Contrapart	1.759
del que per <i>Credit Value Adjustment</i> (CVA)	783
del que per <i>Default Fund</i> (DF)	1
Mètode IRB	324
Total Grup CaixaBank	2.867

¹⁰ Import a partir del qual s'ha de produir el lliurament del col·lateral a la contrapartida.

Taula 5.50. EU CCR1 - Anàlisi de l'exposició al risc de contrapart

Imports en milions d'euros

	Nocional	Cost de reposició / valor actual de mercat	Possible exposició creditícia futura	EPE efectiva	Multiplicador	EAD després de la reducció del risc de crèdit	APR
Valoració a preus de mercat		7.473	2.913			3.854	1.853
Exposició original	-				-	-	-
Mètode estàndard		-		-	-	-	-
IMM (per derivats i operacions de finançament de valors)				-	-	-	-
Dels quals: operacions de finançament de valors				-	-	-	-
Dels quals: derivats i operacions amb liquidació diferida						-	-
Dels quals: procedents de la compensació contractual entre productes						-	-
Mètode simple per a les garanties reals de naturalesa financera (per a operacions de finançament de valors)						-	-
Mètode ampli per a les garanties reals de naturalesa financera (per a operacions de finançament de valors)						1.096	230
Valor en risc (VaR) per a operacions de finançament de valors							-
Total	-	7.473	2.913	-	-	4.950	2.083

El Grup CaixaBank computa l'EAD per risc de contrapart segons el mètode de valoració de la posició a preus de mercat, no pel mètode dels models interns, raó per la qual la taula UE CCR7, dedicada a models interns de risc de contrapart, no es mostra.

5.2.3. Aspectes quantitatius

A la taula següent es mostra el detall d'EAD del risc de contrapart sota metodologia estàndard segons els diferents graus de ponderació de risc en funció del mapatge *rating* d'agència dictat per l'EBA:

Taula 5.51. exposicions de risc de contrapartida i efectes de tècniques de mitigació

Imports en milions d'euros

2019

	Exposició Original	EAD	APR	Densitat d'APR	Capital (8%)
Administracions centrals o bancs centrals	9	9	-	0,00%	-
Administracions regionals o autoritats locals	39	39	0	0,10%	-
Entitats del Sector Públic	158	158	79	49,94%	6
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	0,00%	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	0,00%	-
Entitats	2.167	2.166	457	21,09%	37
Empreses	3.239	2.010	1.209	60,13%	97
Exposicions minoristes	1	1	1	59,94%	-
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	-	-	0,00%	-
Exposicions en situació de <i>default</i>	15	11	14	134,37%	1
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	0,00%	-
Bons garantits	-	-	-	0,00%	-
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	0,00%	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	0,00%	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	0,00%	-
Altres partides	-	-	-	0,00%	-
Total Mètode Estàndard	5.628	4.394	1.759	40,05%	141

2018

Imports en milions d'euros

	Exposició Original	EAD	APR	Densitat d'APR	Capital (8%)
Administracions centrals o bancs centrals	6	6	-	0,00%	-
Administracions regionals o autoritats locals	35	35	-	0,11%	-
Entitats del Sector Públic	151	151	76	50,00%	6
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	0,00%	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	0,00%	-
Entitats	2.507	2.494	531	21,31%	43
Empreses	4.106	1.943	1.071	55,12%	86
Exposicions minoristes	1	1	-	62,74%	-
Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	-	-	-	0,00%	-
Exposicions en situació de <i>default</i>	8	4	4	100,00%	-
Exposicions associades a riscos particularment elevats	-	-	-	0,00%	-
Bons garantits	-	-	-	0,00%	-
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	0,00%	-
Organismes d'Inversió Col·lectiva	-	-	-	0,00%	-
Exposicions de renda variable	-	-	-	0,00%	-
Altres partides	-	-	-	0,00%	-
Total Mètode Estàndard (*)	6.814	4.633	1.682	36,30%	135

Taula 5.52. EU CCR3 - Mètode estàndard - Exposicions a el risc de contrapart per cartera regulatòria i risc (EAD)

Imports en milions d'euros

Categories d'exposició	EAD											Total	De les quals: sense qualificació
	0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Altres		
Administracions centrals o bancs centrals	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9
Administracions regionals o autoritats locals	39	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	39	39
Entitats del Sector Públic	-	-	-	-	0	158	-	-	-	-	-	158	158
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	-	55	138	-	1.870	55	-	-	49	-	-	2.166	100
Empreses	263	-	-	-	673	-	-	-	1.074	-	-	2.010	1.346
Exposicions minoristes	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Exposicions en situació de <i>default</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	3	7	-	11	11
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	310	55	138	-	2.543	213	-	1	1.126	7	-	4.394	1.665

Només s'inclou risc de contrapartida. No s'inclou risc de crèdit, ni titulacions, ni accionarial.

Taula 5.53. EU CCR3 - Mètode estàndard - Exposicions a el risc de contrapart per cartera regulatòria i risc (APR)

Imports en milions d'euros

Categories d'exposició	APR											Total	De les quals: sense qualificació
	0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Altres		
Administracions centrals o bancs centrals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracions regionals o autoritats locals	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0	0
Entitats del Sector Públic	-	-	-	-	0	79	-	-	-	-	-	79	79
Bancs Multilaterals de Desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats	-	1	6	-	374	27	-	-	49	-	-	457	58
Empreses	-	-	-	-	135	-	-	-	1.074	-	-	1.209	1.075
Exposicions minoristes	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Exposicions en situació de <i>default</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	3	11	-	14	14
Entitats i empreses amb avaluació creditícia a curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres partides	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	-	1	6	-	509	106	-	1	1.126	11	-	1.759	1.227

Només s'inclou risc de contrapartida. No s'inclou risc de crèdit, ni titulacions, ni accionarial.

Taula 5.54. IRB: exposicions al risc de contrapart per cartera

Imports en milions d'euros

2019

	PD Mitjana	Exposició original	EAD	Nombre de deutors (*)	LGD	Venciment mitjà anys	APR	Densitat d'APR	PE	Ajustos de valor i provisions	Capital (8%)
Empreses	1,95%	536	536	2	34,26%	4	317	59,11%	2	-	25
Corporates	1,81%	460	460	1	34,72%	3	268	58,32%	2	-	21
Pimes	2,81%	76	76	1	31,47%	4	48	63,89%	1	-	4
Minoristes	3,97%	21	21	2	48,07%	3	7	32,82%	-	-	1
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	0,00%	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-	-	-
Pimes cobertes amb hipoteques s/immobles	0,00%	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-	-	-
Exposicions minoristes renovables elegibles	0,00%	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-	-	-
Exposicions Pimes minorista	4,06%	20	20	2	47,44%	3	7	33,17%	-	-	1
Altres exposicions minoristes	0,08%	-	-	-	75,65%	5	-	17,43%	-	-	-
Total Mètode IRB	2,02%	557	557	4	34,87%	4	324	58,13%	3	-	26

* Nombre de deutors en milers.

Només s'inclou risc de contrapartida. No s'inclou risc de crèdit, ni titulitzacions, ni accionarial.

Imports en milions d'euros

2018

	PD Mitjana	Exposició original	EAD	Nombre de deutors (*)	LGD	Venciment mitjà anys	APR	Densitat d'APR	PE	Ajustos de valor i provisions	Capital (8%)
Empreses	1,37%	618	618	2	35,53%	-	385	62,28%	3	-	31
Corporates	1,11%	536	536	1	35,90%	-	337	62,85%	1	-	27
Pimes	3,09%	82	82	2	33,10%	1	48	58,58%	1	-	4
Minoristes	3,40%	9	9	2	48,01%	3	3	33,33%	-	-	-
Cobertes amb hipoteques sobre immobles	0,00%	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-	-	-
Pimes cobertes amb hipoteques s/immobles	0,00%	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-	-	-
Exposicions minoristes renovables elegibles	0,00%	-	-	-	0,00%	-	-	0,00%	-	-	-
Exposicions Pimes minorista	3,53%	8	8	2	46,98%	3	3	33,84%	-	-	-
Altres exposicions minoristes	0,12%	-	-	-	73,17%	-	-	21,00%	-	-	-
Total Mètode IRB	1,40%	627	627	4	35,71%	-	388	61,87%	3	-	31

* Nombre de deutors en milers.

Només s'inclou risc de contrapartida. No s'inclou risc de crèdit, ni titulitzacions, ni accionarial.

Taula 5.55. EU CCR4 - Mètode IRB - Exposicions al risc de contrapart per cartera i escala de PD

Imports en milions d'euros

2019

Escala de PD	EAD després de la reducció del risc de crèdit	PD mitjana	Nombre de deutors	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR
0,00 a <0,15	100	0,13 %	0	24,94 %	4	23	23,29 %
0,15 a <0,25	98	0,18 %	0	38,62 %	4	45	45,95 %
0,25 a <0,50	121	0,28 %	1	37,64 %	3	61	50,89 %
0,50 a <0,75	110	0,59 %	0	37,67 %	3	74	67,41 %
0,75 a <2,50	91	1,51 %	1	35,90 %	4	81	89,65 %
2,50 a <10,00	28	4,80 %	0	34,90 %	3	33	118,89 %
10,00 a <100,00	3	26,72 %	0	35,34 %	3	5	149,42 %
Cartera Sana	550	0,88 %	3	35,07 %	4	323	58,65 %
100,00 (default)	6	100,00 %	0	18,18 %	4	1	13,58 %
Total	557	2,02 %	4	34,87 %	4	324	58,13 %

* Nombre de deutors en milers.

Només s'inclou risc de contrapartida. No s'inclou risc de crèdit, ni titulitzacions, ni accionarial.

Imports en milions d'euros

2018

Escala de PD	EAD després de la reducció del risc de crèdit	PD mitjana	Nombre de deutors	LGD mitjana	Venciment mitjà	APR	Densitat dels APR
0,00 a <0,15	132	0,12 %	1	27,11 %	-	29	21,96 %
0,15 a <0,25	92	0,18 %	-	37,53 %	-	43	46,99 %
0,25 a <0,50	117	0,27 %	1	43,92 %	-	77	65,79 %
0,50 a <0,75	126	0,59 %	1	32,75 %	-	80	63,61 %
0,75 a <2,50	127	1,49 %	1	39,52 %	-	126	99,25 %
2,50 a <10,00	28	4,66 %	-	34,12 %	2	30	108,29 %
10,00 a <100,00	2	20,43 %	-	28,44 %	1	2	125,57 %
Cartera Sana	623	0,79 %	4	35,78 %	-	387	62,18 %
100,00 (default)	4	100,00 %	-	24,19 %	1	-	11,94 %
Total	627	1,40 %	4	35,71 %	-	388	61,87 %

* Nombre de deutors en milers.

Només s'inclou risc de contrapartida. No s'inclou risc de crèdit, ni titulitzacions, ni accionarial.

La taula següent mostra l'efecte dels acords de compensació i de les garanties sobre l'exposició al risc de contrapart dels contractes de derivats a 31 de desembre de 2019.

Taula 5.56. EU CCR5-A - Efecte de les compensacions i les garanties reals mantingudes sobre els valors d'exposició

Imports en milions d'euros

	Valor raonable positiu brut o import en llibres net	Beneficis de la compensació	Exposició creditícia actual compensada	Garanties reals mantingudes	Exposició creditícia neta
Derivats	19.930	12.457	7.473	5.822	1.650
Operacions de finançament de valors	7.261	6.165	1.096	-	1.096
Compensació entre productes	-	-	-	-	-
Total	27.191	18.622	8.569	5.822	2.747

La taula que es mostra a continuació proporciona un detall de tots els col·laterals aportats o rebuts relacionats amb operacions de derivats o operacions de finançament de valors (SFT: *Securities Financing Transaction*). També inclou les operacions compensades a través d'una entitat de contrapartida central. En el cas de SFT, es consideren col·lateral les dues potes de cada operació (és a dir, tant efectiu com valors, rebuts i lliurats).

Taula 5.57. EU CCR5-B - Composició de les garanties reals per a les exposicions al risc de contrapart

Imports en milions d'euros

	Garanties reals utilitzades en operacions de derivats				Garanties reals utilitzades en operacions de finançament de valors			
	Valor raonable del col·lateral rebut		Valor raonable del col·lateral lliurat		Valor raonable del col·lateral rebut		Valor raonable del col·lateral lliurat	
	Segregat	No segregat	Segregat	No segregat	Segregat	No segregat	Segregat	No segregat
Efectiu - moneda local	-	1.207	-	4.866	-	2.551	-	1.349
Efectiu - altres monedes	-	-	-	269	-	-	-	398
Deute sobirà nacional	-	4.349	268	16	-	7.304	38	2.617
Un altre deute sobirà	-	940	386	-	-	1.092	253	1.100
Deute d'agències públiques	-	-	-	-	-	-	-	-
Bons corporatius	-	-	-	-	-	1.665	-	1.719
Titulitzacions	-	-	-	-	-	501	5.807	1.878
Accions	-	-	-	-	-	-	-	-
Un altre col·lateral	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	-	6.497	654	5.151	-	13.112	6.098	9.062

Tot seguit es mostra la taula corresponent a l'exposició del Grup CaixaBank amb Entitats de Contrapartida Central (ECC), que detalla els tipus d'exposició i els requeriments mínims de capital corresponents.

Taula 5.58. EU CCR8 - Exposicions enfront de les entitats de contrapartida central

Imports en milions d'euros

	EAD després de la reducció del risc de crèdit	APR
Exposicions a entitats de contrapartida central qualificades (ECCQ) (total)	1.037	168
Les exposicions per operacions amb entitats de contrapartida central qualificades (ECCQ) (excloues el marge inicial i contribucions al fons de garantia davant d'incompliments); de les quals	976	163
i) Derivats OTC	877	153
ii) Derivats negociables en un mercat regulat	45	9
iii) Operacions de finançament de valors	55	1
iv) Conjunts d'operacions compensables en què s'hagi aprovat la compensació entre productes	-	-
Marge inicial segregat	-	-
Marge inicial no segregat	17	3
Contribucions desemborsades al fons de garantia davant d'incompliments	43	1
Càlcul alternatiu dels requeriments de fons propis per exposicions	-	-
Exposicions a entitats de contrapartida central no qualificades (total)	-	-
Les exposicions per operacions amb entitats de contrapartida central no qualificades (ECC no qualificades) (excloues el marge inicial i les contribucions al fons de garantia davant d'incompliments); de les quals	-	-
i) Derivats OTC	-	-
ii) Derivats negociables en un mercat regulat	-	-
iii) Operacions de finançament de valors	-	-
iv) Conjunts d'operacions compensables en què s'hagi aprovat la compensació entre productes	-	-
Marge inicial segregat	-	-
Marge inicial no segregat	-	-
Contribucions desemborsades al fons de garantia davant d'incompliments	-	-
Contribucions no desemborsades al fons de garantia davant d'incompliments	-	-

L'EAD regulatòria de les exposicions davant Entitats de Contrapartida Central (ECC) es calcula segons la secció 9 «Requisits de fons propis per exposicions davant una entitat de contrapartida central», capítol 6 «risc de crèdit de contrapart», de la Part Tercera del CRR.

Segons l'article 306 «Requisits de fons propis per les exposicions de negociació» del CRR, els actius atorgats com a garantia a una ECC que siguin immunes a la fallida en cas que l'ECC es declari insolvent representen EAD nul·la. En conseqüència, l'EAD de la categoria Marge Inicial Segregat és nul·la. A la taula següent es detalla l'import d'APR per Risc d'Ajust de Valoració del Crèdit (AVC/CVA). CaixaBank calcula aquest import per a tots els instruments derivats OTC subjectes a aquest requeriment segons el mètode estàndard.

Taula 5.59. EU CCR2 - Requeriments de capital per ajust de valoració del crèdit (AVC)

Imports en milions d'euros

	Valoració de l'exposició	APR
Total d'carteres subjectes al mètode avançat	-	-
i) Component VaR (inclòs multiplicador x3)		-
ii) Component SVaR (inclòs multiplicador x3)		-
Totes les carteres subjectes al mètode estàndard	951	783
Basat en el mètode de l'exposició original	-	-
Total subjecte al requeriment de capital per AVC	951	783

A continuació es mostra la posició viva en derivats de crèdit al tancament de l'exercici 2018, tots en cartera de negociació.

Taula 5.60. EU CCR6 - Exposicions a derivats de crèdit

Imports en milions d'euros

	Cobertures de derivats de crèdit		Altres derivats de crèdit
	Protecció comprada	Protecció venuda	
Nocional			
Permutes de cobertura per incompliment (CDS) vinculades a un únic subjacent	-	-	-
Permutes de cobertura per incompliment (CDS) vinculades a un índex	765	5	-
Permutes de rendiment total (TRS)	-	-	-
Opcions de crèdit	-	-	-
Altres derivats de crèdit	-	-	-
Total nocionals	765	5	-
Valor raonable	-	-	-
Valor raonable positiu (actiu)	-	-	-
Valor raonable negatiu (passiu)	(49)	-	-

L'exposició amb derivats de crèdit incorpora els derivats de protecció comprada contractats durant el 2018 per a la cobertura del risc de crèdit del CVA.

A 31 de desembre de 2019, el Grup CaixaBank no té contractades cobertures internes de risc de crèdit del *Banking Book* mitjançant la compra de protecció en derivats de crèdit, i tampoc no duu a terme activitats d'intermediació de derivats de crèdit.

5.3. Titulitzacions

APR de risc de titulitzacions

687M€

EAD de risc en titulitzacions (abans de deduccions)

3.546M€

EAD avaluada per models interns

96%

El risc de crèdit en titulitzacions quantifica les pèrdues de principal i interessos de les emissions derivades del potencial incompliment de les obligacions financeres per part dels acreditats dels actius titulitzats.

El Grup CaixaBank no és un inversor actiu en el mercat de titulitzacions i intervé en les operacions de titulització principalment com a entitat originadora i amb l'objectiu d'obtenir liquiditat. Les inversions en titulitzacions alienes representen un risc residual. El risc de titulitzacions representa el 0,5% d'APR del risc de crèdit total.

CaixaBank transforma part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa mitjançant la transferència d'aquests actius a diferents fons de titulització tradicionals, i reté generalment la totalitat d'aquests títols.

A més, en l'àmbit de gestió de capital, el Grup CaixaBank té vigents tres titulitzacions sintètiques pròpies amb transferència significativa de risc, per un saldo viu titulitzat total de 3.619 milions d'euros.

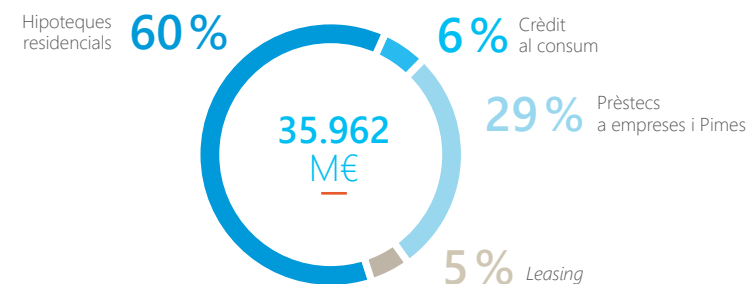
Evolució anual

Durant l'any 2019, el Grup CaixaBank ha originat dues titulitzacions tradicionals, per un saldo titulitzat inicial total de 4.280 milions d'euros i una titulització sintètica per un saldo titulitzat inicial de 1.282 milions d'euros.

L'EAD subjecta a APR, corresponent a les posicions retingudes en titulitzacions pròpies amb transferència significativa del risc i a posicions en titulitzacions alienes, augmenta 676 milions d'euros. Aquest augment és resultat, principalment, de l'emissió de la nova titulització sintètica el 2019, compensat en part per la reducció de l'exposició de les titulitzacions sintètiques vigents al tancament de 2018, així com al lleuger augment de les posicions inversores en titulitzacions de tercers. Els APR en risc de crèdit en titulitzacions augmenten 420 milions d'euros durant l'any, principalment per la nova titulització sintètica.

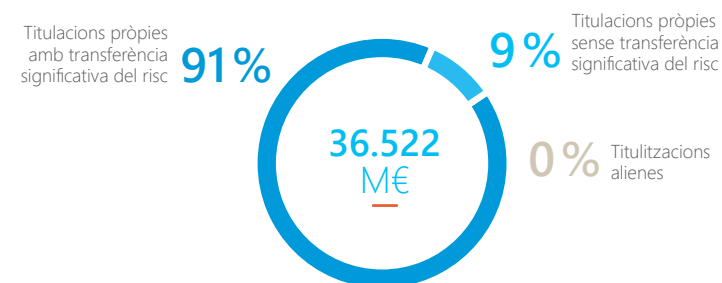
Cartera d'actius titulitzats

Distribució per tipus d'exposició dels actius titulitzats, %

Exposició en titulitzacions

Distribució per transferència significativa del risc i origen del risc, %

5.3.1. Aspectes qualitatius

Descripció i política general

El Grup CaixaBank desenvolupa el tractament de les operacions de titulització segons el que estableix el Capítol 5, Títol II, Part Tercera del CRR, que estableix les definicions següents:

1. **Titulització:** operació o mecanisme mitjançant el qual el risc de crèdit associat a una exposició o conjunt d'exposicions es divideix en trams. Presenta les dues característiques següents:
 - Els pagaments depenen del comportament de l'exposició o conjunt d'exposicions.
 - La subordinació dels trams determina la distribució de pèrdues durant el període de vigència.
2. **Posició de titulització:** l'exposició davant una titulització.
3. **Tram:** segment establert contractualment del risc de crèdit associat a una exposició o conjunt d'exposicions, de manera que una posició en el segment implica un risc de pèrdua de crèdit més alt o més baix que una posició del mateix import a cadascun dels altres segments, sense tenir en compte la cobertura del risc de crèdit oferta per tercers directament als titulars de les posicions en el segment o en els altres segments.
4. **Tram de primera pèrdua o equity:** tram més subordinat d'una titulització, que és el primer en suportar les pèrdues en què s'incorri en relació amb les exposicions titulitzades i que, per tant, ofereix protecció al tram de segona pèrdua i, si escau, als trams de més prelación.
5. **Tram de risc intermedi o mezzanine:** trams, diferents del tram de primera pèrdua, que tenen menys prelación en els pagaments que la posició amb més prelación en els pagaments de la titulització i menys prelación que qualsevol tram d'aquesta al qual se li assigni un nivell de qualitat creditícia 1, si es tracta d'una titulització tractada segons enfocament estàndard, o un nivell de qualitat creditícia 1 o 2 si es tracta d'una titulització tractada segons enfocament IRB.
6. **Tram preferent o sènior** tot aquell tram diferent d'un tram de primera pèrdua o de risc intermedi. Dins el conjunt de trams preferents o sènior, s'entendrà per tram de màxima preferència el que se situï en primera posició en l'ordre de prelación dels pagaments de la titulització, sense tenir en compte, a aquest efecte, les quantitats degudes d'acord amb

contractes de derivats sobre tipus d'interès o divises, correatges o altres pagaments similars.

7. **Titulització tradicional:** una titulització que implica la transferència econòmica de les exposicions titulitzades. L'operació es farà mitjançant transferència de la propietat de les exposicions titulitzades per l'entitat originadora a una SSPE (*securitisation special purpose entity*) o mitjançant subparticipació per una SSPE. Els valors emesos no representen obligacions de pagament de l'entitat originadora.
8. **Titulització sintètica:** una titulització en la qual la transferència del risc es duu a terme mitjançant el recurs a derivats de crèdit o garanties i les exposicions titulitzades segueixen sent exposicions de l'entitat originadora.
9. **Retitulització:** una titulització en la qual el risc associat a un conjunt d'exposicions subjacent està dividit en trams i almenys una de les exposicions subjacents és una posició de titulització.
10. **Originadora,** una entitat que:
 - a. Per si mateixa o a través d'entitats relacionades hagi participat directament o indirectament en l'acord inicial que va crear les obligacions actuals o potencials del deutor actual o potencial i que va donar lloc a la titulització de l'exposició.
 - b. Adquireix les exposicions d'un tercer per compte propi i a continuació les titulitza.
11. **Patrocinadora:** una entitat, diferent de l'entitat originadora, que estableix i gestiona un programa de pagarés de titulització o un altre esquema de titulització mitjançant el qual s'adquireixen exposicions davant entitats tercers.
12. **Tram preferent o sènior:** posició suportada o garantida per un dret de prelación de primer grau sobre el conjunt de les exposicions subjacents, obviant les quantitats degudes en virtut de contractes de derivats sobre tipus d'interès o divises, les comissions o altres pagaments similars, així com qualsevol diferència en el venciment respecte a un o diversos trams preferents amb què aquesta posició suporti l'assignació de pèrdues a prorata.

L'1 de gener de 2019 va entrar en vigor el Reglament (UE) 2017/2401 pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 575/2013 sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió en matèria de titulitzacions. El nou Reglament estableix una disposició transitòria per a les posicions de titulització emeses abans de l'1 de gener de 2019, per la qual les entitats poden seguir aplicant el Reglament núm. 575/2013 (capítol 5 del títol II de la part tercera i l'article 337 del Reglament) fins al 31 de desembre de 2019. Segons aquest nou Reglament, s'apliquen aquestes noves definicions:

13. Tram de risc intermedi o *mezzanine*: tram que està subordinat al tram preferent i que té més prelació que el de primera pèrdua i està subjecte a una ponderació de risc inferior al 1250% i superior al 25%, segons la ponderació obtinguda per algun dels mètodes de càlcul d'APR de titulització del Reglament (UE) 2017/2401.

Els objectius de la titulització

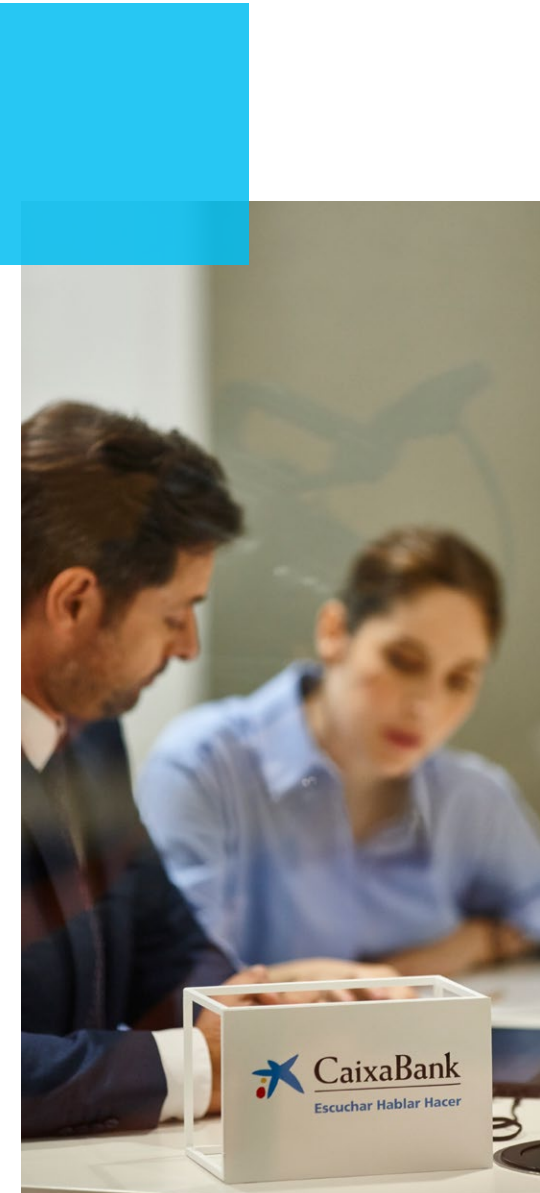
La titulització d'actius facilita la gestió eficient del balanç en ser una eina que permet:

- **Obtenció de liquiditat:** la titulització permet mobilitzar el balanç transformant actius no líquids en líquids i obtenir finançament en els mercats majoristes amb la seva venda o utilització com a col·lateral. Així mateix, les posicions de titulització retingudes es poden utilitzar com a col·lateral per al seu descompte en el BCE.
- **Diversificació de fonts de finançament:** un altre objectiu, derivat de l'obtenció de liquiditat, és la diversificació de fonts amb les quals es finança el Grup tant en termini com en producte.
- **Gestió i diversificació del risc creditici:** amb la venda de bons de titulització al mercat es poden reduir les exposicions de risc de crèdit que s'originen habitualment per l'activitat comercial.
- **Optimització de consum de capital:** les operacions de titulització amb transferència d'una part significativa del risc permeten també optimitzar la gestió de capital.

Naturalesa dels riscos inherents a l'activitat de titulització

L'activitat de titulització ofereix avantatges en termes de gestió de liquiditat i de riscos. Tanmateix, hi ha riscos associats a l'activitat de titulització que són assumits fonamentalment per l'entitat originadora o per les entitats inversores.

- **Risc de crèdit:** es tracta del risc que l'acreditat no satisfaci dins el termini establert i en la forma pertinent les obligacions contractuals assumides, de tal manera que es deteriori l'actiu subjacent que suporta les posicions de titulització originades. És el principal risc que es transmet als inversors a través dels títols emesos en la titulització.
- **Risc de prepagament:** és el risc derivat de l'amortització anticipada, total o parcial, dels actius subjacents de la titulització, que implica que el venciment real de les posicions de titulització sigui més curt que el venciment contractual dels subjacents.
- **Risc de base:** é lloc quan els tipus d'interès (o els terminis) dels actius titulitzats no coincideixen amb els de les posicions de titulització. Aquest risc se sol cobrir mitjançant permutes financeres de tipus d'interès.
- **Risc de liquiditat:** aquest risc es pot entendre de diverses maneres.
 - **Des del punt de vista de l'originador:** es redueix amb el procés de titulització, que consisteix a transformar actius (que per la seva naturalesa són il·líquids) en títols de deute negociables en mercats financers organitzats.
 - **Des del punt de vista de l'inversor:** no hi ha garantia que s'arribi a produir en el mercat una negociació dels bons amb una freqüència o volum mínim que li permeti desfer posicions en un moment determinat.

Riscos en termes de prelació de les posicions de titulització

Amb relació al risc en termes de prelació de les Posicions de Titulització subjacents, els bons de titulització s'emeten seguint un determinat ordre de prelació de pagaments. L'estructura dels fons en què el Grup CaixaBank participa sol contenir un nombre determinat de trams, cadascun amb una qualificació creditícia.

El primer conjunt de trams, denominat preferent o sènior, que comprèn les sèries de bons de millor qualitat creditícia i per tant, de més qualificació creditícia va seguit dels trams denominats intermedis o *mezzanine*, que estan subordinats als primers. A la part inferior de l'estructura hi ha els trams de pitjor qualitat creditícia, que es denominen «de primeres pèrdues» o equity; en alguns casos es tracta de préstecs subordinats que el Grup CaixaBank ha concedit al fons, i en altres ocasions es tracta d'una sèrie de bons. Aquest tram de primeres pèrdues fa front al primer percentatge de pèrdues de la cartera titulitzada.

Funcions desenvolupades pel Grup CaixaBank en el procés de titulització

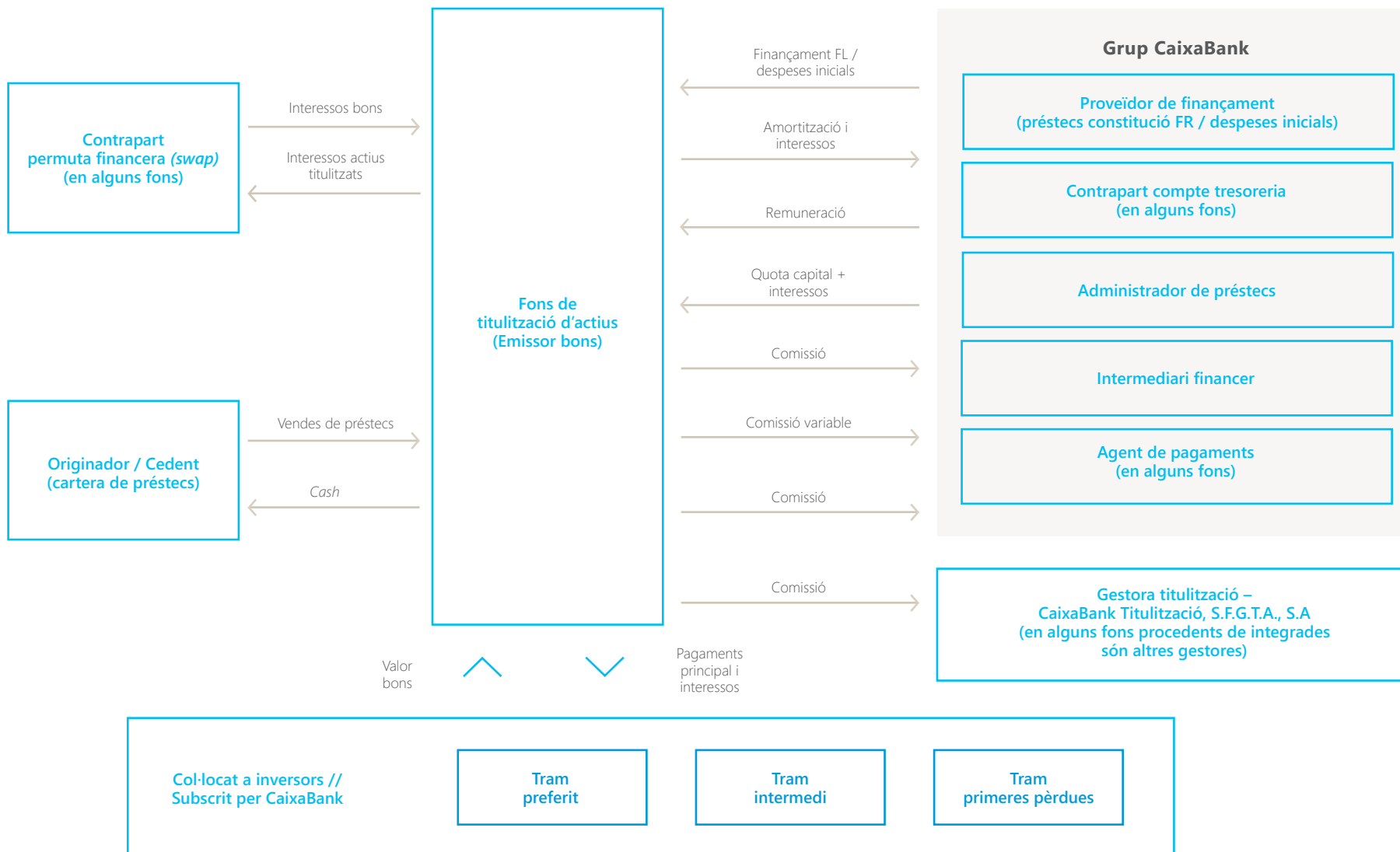
Les principals funcions desenvolupades pel Grup en els processos de titulització duts a terme han estat les següents:

- **Originador:** El Grup CaixaBank participa en diversos fons de titulització en què, bé individualment o, a vegades, de manera conjunta amb altres entitats, ha cedit part dels seus préstecs hipotecaris residencials, préstecs a petites i mitjanes empreses (pimes), drets de crèdit procedents de contractes d'arrendament financer, finançament al consum de persones físiques, préstecs inicialment concedits a promotors immobiliaris per a l'adquisició de solars i per a la construcció i rehabilitació d'habitatges i/o locals comercials per a la seva posterior subrogació als adquirents d'aquests habitatges i/o locals comercials.
- **Administrador de carteres titulitzades:** El Grup CaixaBank actua com a administrador dels actius titulitzats i gestiona el cobrament de les amortitzacions i interessos, servei de recobrament i seguiment i recuperació d'actius deteriorats.
- **Proveïdor de finançament:** CaixaBank actua com a proveïdor de finançament dels fons de titulització amb relació als préstecs subordinats per a la constitució dels fons de reserva, així com en els préstecs per al finançament de les despeses inicials en què incorren aquests vehicles.
- **Proveïdor del compte tresorer:** CaixaBank actua com a entitat tenidora del compte de tresoreria en alguns fons de titulització.
- **Agent de pagaments:** CaixaBank actua com a agent de pagaments en alguns fons de titulització, mentre que en la majoria dels fons de titulització de BPI l'agent de pagaments és una tercera entitat.
- **Entitat subscriptora de l'emissió de bons:** El Grup CaixaBank actua com a entitat subscriptora en alguns fons de titulització. De forma principal, el paper d'entitat subscriptora o inversora es correspon amb aquelles operacions originades per crear col·lateral que són retingudes i, amb menys freqüència, en operacions que s'han col·locat en mercat; en aquest cas, en algunes ocasions ha subscrit els trams més subordinats del fons.
- **Contrapart de permutes financeres:** El Grup CaixaBank actua com a contrapart de permutes financeres que es constitueixen en els fons de titulització per reduir el risc de tipus d'interès de les estructures.
- **Gestora de fons de titulització:** La Societat CaixaBank Titulització, SGFTA, que forma part del Grup CaixaBank, fa l'activitat de societat gestora de fons de titulització de CaixaBank. Per a les titulitzacions originades per BPI i vives al tancament de 2019, la gestora és «GTI Asset Management».

A més, també actua com a inversor d'operacions de titulització originades per altres entitats.

A continuació es mostra una gràfica que resumeix les funcions desenvolupades en el procés de titulització i el grau d'implicació del Grup CaixaBank:

Funcions desenvolupades en el procés de titulització i grau d'implicació del Grup

De cara a quantificar el grau d'implicació en aquestes tasques, es presenta la taula següent amb les exposicions de titulització en què el grup actua com a originador, patrocinador o inversor.

Taula 5.61. Exposició en titulitzacions per tipus d'actuació del Grup

Imports en milions d'euros

Tipus d'exposició	2019	2018
Posicions en exposicions de titulització en què el Grup actua com a originador	36.388	41.056
Posicions en exposicions de titulització en què el Grup actua com a inversor	134	50

Funcions desenvolupades per CaixaBank en les titulitzacions sintètiques

Les principals funcions diferencials en l'àmbit de les titulitzacions sintètiques han estat les següents:

- **Comprador de protecció:** El Grup CaixaBank actua com a comprador de protecció del risc de crèdit transferit a inversors.
- **Agent de seguiment i control d'esdeveniments de crèdit:** El Grup CaixaBank actua com a propietari dels actius titulitzats i gestiona el cobrament de les amortitzacions i els interessos, servei de recobriment i seguiment i recuperació d'actius en esdeveniment de crèdit.
- **Agent de càlcul:** La Societat CaixaBank Titulización SGFTA, que forma part del Grup CaixaBank, fa les funcions d'agent de càlcul.

Altres consideracions

Com s'ha anat exposant, en l'àmbit de titulitzacions, el Grup CaixaBank exerceix principalment una funció originadora: transforma part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius als diferents fons de titulització tradicionals, i generalment reté la totalitat d'aquests títols. A més, aquest any CaixaBank ha originat la seva tercera titulització sintètica que ha permès, entre d'altres, optimitzar els requeriments de capital. D'altra banda, CaixaBank té posicions de titulització tradicionals de caràcter residual en què el Grup CaixaBank no ha exercit d'originador (titulitzacions de tercers). Mentre les posicions romanen en cartera, són objecte de revaluació diària i se'n revisa periòdicament la qualificació creditícia.

Pel que fa als processos aplicats per vigilar les variacions del risc de crèdit de les exposicions de titulització (en titulitzacions en què no hi ha transferència de risc, que representen la major part de les exposicions de titulització de CaixaBank), la variació de risc de crèdit de les exposicions de titulització és la mateixa que la corresponent als actius subjacents (segons la proporció retinguda). En les titulitzacions en què sí que hi ha transferència d'una part significativa del risc, la variació de risc de crèdit de les exposicions de titulització es mesura i es revisa periòdicament mitjançant la seva corresponent qualificació creditícia externa. Pel que fa a les titulitzacions sintètiques, mensualment es fa un seguiment específic de l'evolució dels actius titulitzats, així com un seguiment de les variacions en les ponderacions de risc per al càlcul d'APR d'aquestes titulitzacions.

Totes les posicions de titulització de CaixaBank pertanyen a la cartera d'inversions i no hi ha cap posició de titulització en la cartera de negociació. Per tant, totes les posicions de titulització estan excloses dels requeriments de capital per risc de mercat.

El Grup CaixaBank no participa com a entitat patrocinadora en cap esquema de titulització ni com a entitat originadora en cap retitulització.

El Grup CaixaBank no fa ús de garanties personals i de cobertura específicament per mitigar els riscos de les exposicions de titulització retingudes.

El Grup CaixaBank no proporciona suport implícit en les titulitzacions sintètiques, en què hi ha transferència significativa de risc a nivell regulatori.

Els fons de titulització tradicionals originats tenen les següents agències de qualificació externes, independentment del tipus de subjacent que s'hagi titulat: *Standard & Poor's*, *DBRS*, *Moody's*, *Fitch* i *SCOPE*. En el cas de les titulitzacions sintètiques emeses fins a la data no s'ha sol·licitat un *rating* extern.

A 31 de desembre de 2019, el Grup CaixaBank no té actius pendents de titulització.

Activitat de titulització el 2019

Durant el 2019, CaixaBank ha originat dos fons de titulització tradicionals, gestionats per CaixaBank Titulización, en què ha retingut tots els títols emesos. A més, durant aquest any CaixaBank també ha emès una titulització sintètica

amb transferència significativa del risc. El detall n'és el següent:

- **GAUDI-III** (març 2019): titulització sintètica sobre préstecs a pimes i autònoms amb saldo inicial titulat de 1.282 milions d'euros, en què el risc del tram *mezzanine* (100 milions d'euros) es transfereix íntegrament a tercers.
- **CAIXABANK LEASINGS 3, F.T.** (juny 2019): Titulització tradicional sobre contractes d'arrendament financer amb saldo inicial titulat de 1.830 milions d'euros.
- **CAIXABANK PYMES 11, F.T.A.** (novembre 2019): Titulització tradicional sobre préstecs a pimes amb saldo inicial titulat de 2.450 milions d'euros.

Gestió del risc. Polítiques comptables

criteris per donar de baixa o mantenir en balanç els actius objecte de titulització

Un actiu financer es dona totalment o parcialment de baixa en el balanç quan expiren els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer o quan es transfereixen a un tercer separat de l'entitat.

El tractament comptable per aplicar a les transferències d'actius està condicionat pel grau i la manera com es traspassen a tercers els riscos i beneficis associats a la propietat dels actius que es transfereixen:

- Si es transfereixen de manera substancial a tercers els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer (en cas, entre altres, de vendes incondicionals, vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de recompra, vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diner i en les titulitzacions d'actius en què el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars), aquest es dona de baixa del balanç i es reconeix simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o sorgit com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer transferit (en cas, entre altres, de vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més la rendibilitat habitual d'un prestador, contractes de préstec de valors en què el prestatari té l'obligació de tornar aquests o similars) no es dona de baixa del balanç i es continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència i es reconeix comptablement:
 1. Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit, es dona de baixa del balanç i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o sorgit com a conseqüència de la transferència.
 2. Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit, el continua reconeixent en el balanç per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat és el cost amortitzat dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu es mesura pel cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable.
- Si ni es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i avantatges inherents a la propietat de l'actiu financer transferit (en cas, entre d'altres, de vendes d'actius financers amb opció de compra adquirida o de venda emesa que no estiguin profundament dins ni fora de diners, titulitzacions en què el cedent assumeix finançament subordinat o un altre tipus de millores creditícies per una part de l'actiu transferit), es distingeix entre:
 1. Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit, es dona de baixa del balanç i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o sorgit com a conseqüència de la transferència.
 2. Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit, el continua reconeixent en el balanç per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experi-

mentar i reconeix un passiu associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat és el cost amortitzat dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu es mesura pel cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable.

D'acord amb els termes dels contractes de cessió, gairebé la totalitat de la cartera d'inversions creditícies titulitzada pel Grup no compleix els requisits per donar-la de baixa del balanç.

Per tal de determinar si sobre una entitat estructurada hi ha control, i per tant s'ha de consolidar en el Grup, s'analitzen els drets contractuals existents diferents dels drets de vot. Per fer-ho, es consideren el disseny i el propòsit de cada entitat, així com, entre altres, l'evidència de la capacitat per dirigir activitats rellevants, possible existència de relacions especials o la capacitat per influir en l'import dels rendiments a què està exposat. En el cas dels fons de titulització, el Grup té una exposició alta als rendiments variables existents i manté el poder de decisió sobre l'entitat, bé de manera directa o a través d'un agent, i per tant es consoliden.

criteris per al reconeixement de resultats en els supòsits de baixa d'actius de balanç

Perquè el Grup reconegui el resultat generat en una venda d'instruments financers, aquesta ha de suposar la baixa en comptes, per a la qual cosa s'han de complir els requisits sobre transferència substancial de riscos i beneficis que s'han descrit al punt anterior.

El resultat s'haurà de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys i es calcularà com la diferència entre el valor de llibres i la suma de la contraprestació rebuda, incloent-hi qualsevol nou actiu obtingut menys qualsevol passiu assumit.

Quan l'import de l'actiu financer transferit coincideixi amb l'import total de l'actiu financer original, els nous actius financers, passius financers i passius per prestació de serveis que, si escau, s'originin com a conseqüència de la transferència es registraran pel seu valor raonable.

En les emissions de titulitzacions que fa actualment el Grup CaixaBank, reté en balanç els actius subjacents d'aquestes. Per tant, avui dia, en el moment de fer una titulització al Grup CaixaBank no es posa de manifest cap guany o pèrdua a escala comptable.

Hipòtesis per valorar riscos i beneficis retinguts sobre els actius titulitzats

El Grup considera que es retenen de manera substancial els riscos i beneficis de les titulitzacions quan es mantinguin els bons subordinats de les emissions i/o concedeixi finançaments subordinats a aquests fons de titulització que suposin retenir de manera substancial les pèrdues de crèdit esperades dels préstecs transferits.

Titulització sintètica

Pel que fa a la titulització sintètica, la cessió del risc de crèdit s'articula com una garantia financera i no té la consideració de transferència substancial de riscos i beneficis, motiu pel qual les exposicions subjacents es mantenen reconegudes en balanç.

5.3.2. Requeriments mínims de recursos propis per risc de titulitzacions

Tal com s'ha comentat anteriorment, l'1 de gener de 2019 va entrar en vigor el Reglament (UE) 2017/2401 pel qual es modifica el Reglament (UE) núm. 575/2013 sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió en matèria de titulitzacions. El nou reglament estableix una disposició transitòria per a les posicions de titulització emeses abans de l'1 de gener de 2019, per la qual les entitats poden seguir aplicant el Reglament núm. 575/2013 (capítol 5 del títol II de la part tercera i l'article 337 del Reglament) fins al 31 de desembre de 2019. Per això, durant l'any 2019 els requeriments mínims de recursos propis per risc de titulitzacions del Grup CaixaBank s'han calculat segons el Reglament 2017/2401 per a les titulitzacions emeses després de l'1 de gener de 2019 i, per a la resta de titulitzacions, segons el Reglament (UE) núm. 575/2013.

Aquests Reglaments disposen que els fons que no compleixin els requisits per considerar que hi ha transferència d'una part significativa del risc (articles 243 i 244 en el Reglament núm. 575/2013 i 244 i 245 en el Reglament 2017/2401), el mètode utilitzat per calcular els requeriments de capital per a les operacions de titulització serà el mateix que s'aplica als actius que no han estat titulitzats. Per als fons que sí que compleixin aquests requisits, es calcularan mitjançant algun mètode de titulitzacions, en funció del mètode (estàndard o IRB) que hauria aplicat a la cartera subjacent de l'emissió (si aquesta no hagués estat titulitzada).

Exposicions en què el Grup CaixaBank actua com a originador

A la taula següent es mostra l'exposició de les titulitzacions en què es reconeix la transferència d'una part significativa del risc i els trams inversors de les titulitzacions multicedents en què el Grup CaixaBank actua com a originador, per als quals el càlcul de requeriments de capital és independent de la tinença de transferència de risc en els trams originadors.

Al tancament de 2019, el Grup CaixaBank aplica principalment el mètode IRB-RBA (IRB – *Rating Based Approach*) a les exposicions de titulització tradicionals, mentre que per a les titulitzacions sintèti-

ques aplica els mètodes IRB-SF (IRB – *Supervisory Formula Method*) i SEC-IRBA (*Internal Ratings Based Approach*). El Grup no aplica en cap cas el mètode IRB-IAA (IRB – *Internal Assessment Approach*). A la taula també s'observa que la major part de l'exposició de titulitzacions subjecta a requeriments de capital rep ponderacions de risc del nivell més baix (inferior al 20%) o del següent nivell (inferior al 50%).

Respecte a l'any anterior, l'exposició regulatòria ha augmentat 591 milions d'euros com a resultat, principalment, de la nova titulització sintètica (GAUDI-III), originada per CaixaBank el 2019 i compensat, en part, per l'amortització parcial dels subjacents de les titulitzacions sintètiques vigents al tancament de 2018. Els APR augmenten 363 milions d'euros respecte al tancament de 2018.

Taula 5.62. EU SEC 3 - Exposicions de titulització a la cartera bancària i requeriments de capital regulador associats (banc que actua com a originador o patrocinador)

Imports en milions d'euros

	Valor de l'exposició ⁴ (per interval de APR)					Valor de l'exposició ⁴ (per mètode regulador)				APR abans del cap (per mètode regulador) ⁷				APR (per mètode regulador)			Requeriment de capital després del sostre					Deduccions de recursos propis
	< 20% APR	> 20% a 50% APR	> 50% a 100% APR	> 100% a 1250% APR	1250% APR	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) i SEC- ERBA ⁶	Estàndard	1250%	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) i SEC- ERBA ⁶	Estàndard	1250%	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) i SEC- ERBA ⁶	Estàndard	1250%	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) i SEC- ERBA ⁶	Estàndard	1250%	
Exposició total	2.142	1.168	21	-	76	1.218	2.092	20	76	441	146	18	24	437	146	18	3	35	12	1	0	5
Titulització tradicional	50	0	21	-	2	50	-	20	2	5	-	18	24	1	-	18	3	0	-	1	0	5
De la qual, titulització	50	0	21	-	2	50	-	20	2	5	-	18	24	1	-	18	3	0	-	1	0	5
De la qual, subjacent minorista	50	0	21	-	2	50	-	20	2	5	-	18	24	1	-	18	3	0	-	1	0	5
De la qual, subjacent majorista	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, retitulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, no preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Titulització sintètica	2.092	1.167	-	-	74	1.167	2.092	-	74	436	146	-	-	436	146	-	-	35	12	-	-	-
De la qual, titulització	2.092	1.167	-	-	74	1.167	2.092	-	74	436	146	-	-	436	146	-	-	35	12	-	-	-
De la qual, subjacent minorista	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, subjacent majorista	2.092	1.167	-	-	74	1.167	2.092	-	74	436	146	-	-	436	146	-	-	35	12	-	-	-
De la qual, retitulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, no preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A la taula superior, només s'informa l'exposició reguladora de les titulitzacions amb transferència de risc significativa i efectiva. També s'inclou l'exposició dels trams inversors de les titulitzacions multicedents en què el Grup CaixaBank participa com a originador, el càlcul de requeriments de capital és independent de tenir transferència de risc en els trams originadors.

¹ IRB - RBA (IRB - Rating Based Method): Mètode IRB basat en qualificacions externes.

² IRB - SF (IRB - Supervisory Formula Method): Mètode IRB basat en la fórmula supervisora.

³ IRB - IAA (IRB-Internal Assessment Approach): Mètode IRB basat en avaluació interna.

⁴ Exposició (EAD) després de deduccions de recursos propis. Es correspon amb l'exposició regulatòria, neta de correccions de valor per deteriorament d'actius, calculada seguint els criteris d'informació de la EAD de titulitzacions en els COREP.

⁵ SEC-IRBA (Internal Ratings Based Approach): Mètode IRB basat en qualificacions internes.

⁶ SEC- ERBA (External Ratings Based Approach): Mètode basat en qualificacions externes.

⁷ En els casos en que la ponderació de risc es de 1250% i el mètode aplicat per al càlcul d'exposicions ponderades per risc de les posicions de titulització es IRB, aquest import conté la reducció de 12,5 cops l'import d'ajustos de crèdit específic de les exposicions titulitzades.

Exposicions en què el Grup CaixaBank actua com a inversor

La taula SEC4 mostra que en les posicions de titulització adquirides en la seva majoria durant l'any s'aplica majoritàriament el mètode SEC-ERBA (*External Ratings Based Approach*).

Taula 5.63. EU SEC 4 - Exposicions de titulització a la cartera bancària i requeriments de capital regulador associats (banc que actua com a inversor)

Imports en milions d'euros

	Valor de l'exposició ⁴ (per interval de APR)				Valor de l'exposició ⁴ (per mètode regulador)				APR abans del cap (per mètode regulador)			APR (per mètode regulador)			Requeriment de capital després del sostre			Deduccions de recursos propis				
	< 20% APR	> 20% a 50% APR	> 50% a 100% APR	> 100% a 1250% APR	1250% APR	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) ² i SEC-ERBA ⁶	Estàndard	1250%	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) ² i SEC-ERBA ⁶	Estàndard	1250%	IRB - RBA ¹ (inclòs IRB - IAA ³)	IRB - SF(2) ² i SEC-ERBA ⁶	Estàndard	1250%					
Exposició total	-	42	92	-	0	-	92	42	-	-	61	22	-	-	61	22	-	-	5	2	-	-
Titulització tradicional	-	42	92	-	0	-	92	42	-	-	61	22	-	-	61	22	-	-	5	2	-	-
De la qual, titulització	-	42	92	-	0	-	92	42	-	-	61	22	-	-	61	22	-	-	5	2	-	-
De la qual, subjacent minorista	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, subjacent majorista	-	42	92	-	0	-	92	42	-	-	61	22	-	-	61	22	-	-	5	2	-	-
De la qual, retitulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, no preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Titulització sintètica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, titulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, subjacent minorista	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, subjacent majorista	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, retitulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De la qual, no preferent	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ IRB - RBA (IRB - Rating Based Method): Mètode IRB basat en qualificacions externes.

² IRB - SF (IRB - Supervisory Formula Method): Mètode IRB basat en la fórmula supervisora.

³ IRB - IAA (IRB-Internal Assessment Approach): Mètode IRB basat en avaluació interna.

⁴ Exposició (EAD) després de deduccions de recursos propis. Es correspon amb l'exposició regulatòria, neta de correccions de valor per deteriorament d'actius, calculada seguint els criteris d'informació de la EAD de titulitzacions en els COREP.

⁵ SEC-IRBA (Internal Ratings Based Approach): Mètode IRB basat en qualificacions internes.

⁶ SEC-ERBA (External Ratings Based Approach): Mètode basat en qualificacions externes.

5.3.3. Aspectes quantitatius

Exposicions en operacions de titulització i import dels actius titulitzats

Tot seguit es detallen les posicions dins i fora de balanç en exposicions de titulització pel Grup Caixa-Bank, totes a través de CaixaBank, a 31 de desembre de 2019, en funció del tipus d'exposició i tipus d'actuació, independentment de l'existència de transferència significativa del risc a nivell regulatori.

Taula 5.64. Posicions de titulització per tipus d'exposició

Imports en milions d'euros

Tipus d'exposició	2019		2018
	Exposició	% sobre total	Exposició
1) Posicions en exposicions de titulització en què el Grup actua com a originador	36.388	100 %	41.056
A) Posicions en exposicions de titulització dins de balanç	36.371	100 %	41.040
Bons de titulització tram preferent	29.682	81 %	32.985
Bons de titulització tram <i>mezzanine</i>	1.238	3 %	2.271
Bons de titulització tram <i>equity</i>	3.567	10 %	3.802
Préstecs Subordinats	1.884	5 %	1.981
B) Posicions en exposicions de titulització fora de balanç	17	0 %	16
Línies de liquiditat	7	0 %	-
Derivats de tipus d'interès	10	0 %	16
2) Posicions en exposicions de titulització en què el Grup no actua com originador	134	0 %	50
A) Posicions en exposicions de titulització dins de balanç	134	0 %	50
Bons de titulització tram preferent	134	0 %	50
Bons de titulització tram <i>mezzanine</i>	-	0 %	0
Bons de titulització tram <i>equity</i>	0	0 %	0
Préstecs Subordinats	-	0 %	-
B) Posicions en exposicions de titulització fora de balanç	-	0 %	-
Línies de liquiditat	-	0 %	-
Derivats de tipus d'interès	-	0 %	-
Valor total	36.522	100 %	41.106

Respecte al 2018, s'observa com l'exposició regulatòria de CaixaBank en trams de titulització ha disminuït globalment 4x.583 milions d'euros principalment explicada per:

- Una reducció d'exposició de 4.273 milions d'euros, per l'amortització anticipada de 4 titulitzacions en què Banco BPI actuava com a originador i en què no es reconeixia transferència d'una part significativa del risc.

- Un augment d'exposició de 5.428 milions euros per la titulització sintètica (GAUDI-III) originada per CaixaBank el 2019 i per la re-tenència de les dues noves titulitzacions tradicionals pròpies (CAIXABANK LEASINGS 3, FT i CAIXABANK PYMES 11, FT).
- Una reducció de 355 milions d'euros per la liquidació de la titulització FONCAIXA LEASINGS 2, FTA.
- Una reducció d'exposició de 5.475 milions d'euros per l'amortització periòdica de les posicions de titulització vigents al tancament de 2019 i 2018.
- Un augment de 84 milions d'euros en titulitzacions en què el Grup CaixaBank actua com a inversor.

A la taula SEC1, es presenta un altre detall de les posicions mantingudes pel Grup CaixaBank al tancament de 2019 en operacions de titulització, diferenciant per tipus d'exposició, titulització i actuació en la titulització. A diferència de la taula anterior, l'exposició no considera les correccions de valor per deteriorament dels actius.

D'aquesta manera, la variació respecte a l'any anterior s'explica pels mateixos motius.

A la taula superior s'informa l'exposició reguladora de les titulitzacions, independentment de si es reconeix o no la transferència d'una part significativa del risc a nivell regulatori. També s'inclou (en el punt "1") l'exposició dels trams inversors de les titulitzacions multicedents en què el Grup CaixaBank participa com a originador, el càlcul de requeriments de capital és independent de tenir transferència de risc en els trams originadors.

Taula 5.65. EU SEC1 - Exposicions de titulització a la cartera d'inversió

Imports en milions d'euros

	Grup CaixaBank actua com a originador			Grup CaixaBank actua com a patrocinador			Grup CaixaBank actua com a inversor		
	Tradicional	Sintètica	Subtotal	Tradicional	Sintètica	Subtotal	Tradicional	Sintètica	Subtotal
Minorista (total) - de les quals	23.872	-	23.872	-	-	-	-	-	-
hipotecària per a adquisició d'habitatge	21.506	-	21.506	-	-	-	-	-	-
targeta de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
altres exposicions minoristes	2.366	-	2.366	-	-	-	-	-	-
retitulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Majoristes (total) - de les quals	9.197	3.334	12.531	-	-	-	134	-	134
prèstecs a empreses	7.526	3.334	10.859	-	-	-	-	-	-
hipotecària comercial	-	-	-	-	-	-	-	-	-
arrendament financer i comptes per cobrar	1.672	-	1.672	-	-	-	42	-	42
altres exposicions majoristes	-	-	-	-	-	-	92	-	92
retitulització	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	33.069	3.334	36.403	-	-	-	134	-	134

A la taula superior s'informa l'exposició original de titulitzacions, sense considerar les correccions de valor per deteriorament dels actius, independentment de si es reconeix o no la transferència d'una part significativa del risc. També s'inclou (en el bloc "Grup CaixaBank actua com a originador") l'exposició dels trams inversors de les titulitzacions multicedents en què el Grup CaixaBank participa com a originador, el càlcul de requeriments de capital és independent de tenir transferència de risc en els trams originadors.

Tal com s'ha esmentat anteriorment, totes les exposicions en operacions de titulització del Grup CaixaBank pertanyen a la cartera d'inversions, no hi ha posició de titulitzacions a la cartera de negociació. Per aquest motiu, no es mostra en aquest document la taula «Exposicions de titulització en la cartera de negociació» (SEC2).

Tot seguit es mostra, desglossat per tipus d'exposició, el detall de l'exposició regulatòria de les titulitzacions originades i retingudes, així com el saldo viu dels contractes titulitzats juntament amb el volum d'operacions deteriorades o en situació de mora i les pèrdues reconegudes pel Grup.

Taula 5.66. Distribució per tipus d'actius titulitzats

Imports en milions d'euros

	Posició retinguda en exposicions de titulització originades	Saldo viu titulitzat* total	Saldo viu titulitzat* en titulitzacions tradicionals	Saldo viu titulitzat* en titulitzacions sintètiques	Del qual: saldo viu operacions deteriorades i en mora	Pèrdues per deteriorament efectives
Hipoteques residencials	21.491	21.607	21.607	-	570	213
Hipoteques comercials	-	-	-	-	-	-
Targetes de crèdit	-	-	-	-	-	-
Leasing	1.672	1.675	1.675	-	16	13
Prèstecs a empreses o Pimes tractades com a empreses	10.859	10.599	6.979	3.619	250	163
Prèstecs al consum	2.366	2.082	2.082	-	115	99
Drets de cobrament	-	-	-	-	-	-
Altres actius	-	-	-	-	-	-
Total	36.388	35.962	32.343	3.619	952	487

* Saldo viu titulitzat: En coherència amb les dades reportats en el COREP c14.00, es correspon amb el dispostat dels contractes subjacents a la data de l'informe.

En l'àmbit de titulitzacions, el Grup reté els títols emesos després de la seva activitat originadora i la cartera de titulitzacions originades és majoritàriament sobre **hipoteques residencials**.

Finalment, cal esmentar que en la data de l'informe el Grup no manté posicions titulitzades corresponents a estructures renovables, enteses com operacions de titulització en què, dins uns límits prèviament convinguts, es permeten fluctuacions dels saldos pendents dels clients tenint en compte les seves decisions de disposició i reemborsament.

5.4. Cartera accionarial

El risc associat a les participacions accionaries (o «participades») radica en la possibilitat d'incórrer en pèrdues o minorar la solvència del Grup com a conseqüència de moviments adversos dels preus de mercat, de possibles pèrdues en vendes o de la insolvència de les inversions fetes a través d'instruments de capital.

D'aquesta categoria formen part les participacions accionaries minoritàries no incloses en els Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, així com les participacions en filials que no s'integren globalment per la seva activitat en el balanç prudencial, principalment VidaCaixa, capçalera del negoci assegurador de CaixaBank.

Com a part del seguiment i control necessaris dels riscos associats a la cartera, hi ha una Política Corporativa de gestió del Risc de Participades Accionaries que defineix els nivells d'aprovació en la gestió de la cartera i, dins el Marc d'Apetit al risc, una estructura d'alertes sobre mètriques VaR, *stop-loss* i requeriments de capital regulatori de les participades.

El Grup CaixaBank, en el mesurament dels requeriments de capital en la cartera accionarial, utilitza principalment el mètode PD/LGD, complementat pel mètode simple, excepte en les posicions significatives (és a dir, superiors al 10%) en entitats financeres, en què s'aplica una ponderació fixa del 250% per a la part no deduïda dels recursos propis.

Evolució anual

Durant el 2019, els APR de la cartera accionarial s'han reduït 1.038 milions d'euros, fet que suposa un 6% menys sobre la cartera de l'any anterior. Aquesta reducció és resultat, principalment, de la desinversió en Repsol, iniciada l'any anterior¹¹, i completada a principis de 2019.

¹¹ Vegeu Fet rellevant del dia 20 de setembre de 2018 a CaixaBank Fets Rellevants.

APR de risc de la cartera accionarial

18.310M€

EAD de risc de la cartera accionarial

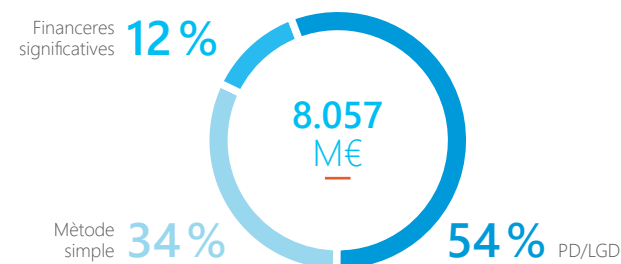
8.057M€

EAD avaluada per models interns

100%

EAD en cartera accionarial

Distribució per mètode, %

EAD en cartera accionarial

Distribució per tipus de societat, %

5.4.1. Gestió del risc en cartera accionarial

Definició i política general

El risc associat a les participacions accionaries (o «participades»), que regulatòriament forma part del risc de crèdit per a les inversions que no estan classificades en la cartera mantinguda per negociar, però en el Catàleg Corporatiu de Riscos té entitat pròpia com a component del Risc de Deteriorament d'Altres Actius, rau en la possibilitat d'incórrer en pèrdues o minorar la solvència del Grup com a conseqüència de moviments adversos dels preus de mercat, de possibles vendes o de la insolvència de les inversions fetes a través d'instruments de capital amb un horitzó de mitjà i llarg termini.

Estructura i organització de la funció de gestió del risc

En el Grup, les participacions accionaries són objecte d'un seguiment i una anàlisi especialitzats, amb més profunditat en aquelles que tenen caràcter permanent o amb import d'inversió i impacte en capital més materials.

En aquest sentit, en algunes participades hi ha **presència en els Òrgans de Govern**, en funció del percentatge de participació i de l'aliança estratègica amb els accionistes majoritaris. Solen ser membres del Consell o de l'Alta Direcció de CaixaBank els qui són nomenats com a membres del Consell d'Administració de les empreses participades i, a vegades, també membres

de comissions especialitzades, com poden ser les Comissions de Riscos o d'Auditoria.

D'aquesta manera, els Consellers proposats per CaixaBank poden influir en la presa de decisions més rellevants d'aquestes empreses participades.

En relació amb la gestió i control del risc, en l'estructura organitzativa del Grup hi ha diversos nivells.

Primera línia de defensa

- **Controlling i anàlisi financera:** mitjançant especialistes dedicats en exclusiva a monitorar l'evolució de les dades econòmiques i financeres, així com a entendre i alertar davant canvis normatius i dinàmiques competitives en els països i sectors en què operen aquestes participades. Aquests analistes s'ubiquen a la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital.
- També s'encarreguen de mantenir la interlocució amb els departaments de Relació amb Inversors de les participades cotitzades i n'obtenen la informació necessària, incloent-hi informes de tercers (p. ex., bancs d'inversió, agències de *rating*), per tenir una perspectiva global de possibles riscos en el valor de les participacions.
- Com a norma general, en les participacions més rellevants aquests analistes actualitzen de manera recurrent tant les previsions com les dades reals de la contribució de les parti-

cipades en el compte de resultats i en el patrimoni net (en els casos que pertoqui). En aquests processos, es comparteix amb l'Alta Direcció una perspectiva sobre els valors borsaris, la perspectiva dels analistes (recomanacions, preus-objectiu, *ratings*, etc.) sobre les empreses cotitzades, que faciliten un contrast recurrent amb el mercat.

- Les conclusions sobre els resultats i les principals alertes sobre canvis en la contribució de les participacions s'elevan al Comitè de Direcció i es comparteixen amb els Òrgans de Govern de CaixaBank, amb una periodicitat mínima trimestral, com a norma general.
- **Registre comptable:** l'Àrea d'Intervenció i Comptabilitat, també ubicada dins la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, assegura que tota la informació necessària s'integri amb la qualitat necessària i en els terminis preceptius en els sistemes informàtics del Grup, i també s'encarrega del posterior *reporting* extern. Aquest procés té els controls i compleix la normativa de Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera (SCIIF). També en l'àmbit de l'àrea financera es comptabilitzen les variacions en Fons Propis que generen les societats integrades pel mètode de la participació i el contrast de les valoracions de les participades.

Segona línia de defensa

D'una banda, el Departament de Control Intern Financer, funcionalment dependent de la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management, Function & Planning*, i jeràrquicament dependent de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, exerceix funcions de control del risc de deteriorament de les participades accionaries, mitjançant l'anàlisi dels seus tests de deteriorament, així com les necessàries per assegurar la integritat i l'exactitud de tota la informació financera, mitjançant l'SCIIF.

D'altra banda, el Departament de Riscos Estructurals i Models Regulats, integrat en l'esmentada Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning*, monitora i reporta l'exposició i el consum de capital regulatori associat a les participades, en funció de la classificació de l'empresa participada.

També fa funcions vinculades a la quantificació i el seguiment del risc, com ara (i) la integració diària del Risc de Mercat dels derivats i el Risc de Tipus de Canvi associats a la cartera de participades dins el monitoratge del Risc de Mercat del Grup i; (ii) el monitoratge recurrent dels Riscos de les Carteres Resultants de l'operativa en mercats financers de les participades financeres.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

Gestió del risc de participades en CaixaBank

Com a part del seguiment i control necessari dels riscos associats a la cartera, hi ha una Política Corporativa de gestió del Risc de Participades Accionaries que defineix els nivells d'aprovació en la gestió, i dins el Marc d'Apetit al risc, una estructura d'alertes sobre mètriques VaR, *stop-loss* i requeriments de capital regulatori de les participades.

Sistemes de mesurament i d'informació

El mesurament del risc de les posicions que formen la cartera de participacions accionaries es duu a terme amb les eines regulatòries disponibles en el marc Basilea 3 i les seves evolucions posteriors que, tenint en compte els diferents desenvolupaments de la indústria, són:

- Des del punt de vista del risc implícit en la volatilitat dels preus de mercat, utilitzant models VaR (estimació estadística de les pèrdues màximes potencials a partir de dades històriques sobre l'evolució dels preus dels actius cotitzats).

- Des del punt de vista de l'eventualitat de *default*, aplicant models basats en l'enfocament PD/LGD.
- Aplicant-hi el model simple de ponderació en cas que no s'hi pugui aplicar cap dels dos anteriors.

Tota la informació necessària és abocada a les bases de dades corporatives utilitzades per l'Àrea de Riscos, amb les conseqüents validacions i mesures per tal de garantir la fiabilitat de les dades.

Críteris d'assignació dels diferents enfocaments de mesurament del risc

Dins els marges establerts pel supervisor, i tenint en compte l'incentiu de l'adopció dels mètodes avançats més sensibles al risc, s'exposa a continuació el criteri d'assignació dels diferents enfocaments de mesurament del risc a les participacions accionaries no incloses en la cartera de negociació.

En primer lloc, s'identifiquen les partides susceptibles d'estar subjectes a deduccions dels recursos propis en virtut de l'article 36 del CRR. A la part no deduïda de les participacions se li avaluen els requeriments de capital en funció de la seva classificació comptable, naturalesa estratègica i disponibilitat de *rating* intern.

Per fer-ho, es té en compte el que disposa l'article 143.3 del CRR, que estableix que qualsevol component de la cartera accionaria ha de rebre el mateix tractament metodològic en entitats amb autorització per utilitzar models interns. D'aquesta manera, en termes generals, la classificació metodològica per al consum de capital dependrà de:

1. La **classificació comptable de la participació**: per a les participacions classificades a la cartera a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, el càlcul es fa a priori mitjançant el model intern de VaR (vegeu apartat 6. Risc de mercat).

- 2. L'estratègia de permanència:** per a aquelles participacions en què hi ha una estratègia de permanència a llarg termini i, en algun cas, hi hagi una vinculació a llarg termini en la seva gestió s'aplica l'enfocament PD/LGD quan sigui possible.

Els models interns sobre els quals se sustenta aquest enfocament són els descrits en apartats anteriors (vegeu subapartat «Utilització del mètode basat en qualificacions internes» a 5.1.3.), i són assignats segons els criteris de segmentació pertinents.

En aplicació de l'article 155.3 del CRR, el Grup adopta un enfocament conservador de la norma, i assigna una LGD del 90% en qualsevol cas.

En el cas que no es compleixin els requisits per a la utilització dels mètodes anteriors i/o no es disposi d'informació suficient sobre la posició accionarial per poder avaluar un *rating* intern i assignar una PD fiable i degudament fonamentada, s'aplica el mètode simple de ponderació de risc, d'acord amb la regulació actual.

En el cas de l'exposició no deduïda dels recursos propis en participacions financeres significatives, l'article 48 del CRR disposa que la seva ponderació serà fixa, del 250%. A excepció de VidaCaixa, atès que es tracta d'una filial del sector assegurador que pertany al mateix conglomerat financer amb autorització per a l'aplicació del denominat «Compromís Danès» (article 49.1 del CRR), de manera que l'exposició tangible de la participació queda exempta de deduccions de recursos propis i se li ha d'aplicar el règim general, que en aquest cas és el mètode simple amb una ponderació del 370%.

El resultat obtingut de l'ús de models interns de mesurament del capital consumit (VaR, PD/LGD) és bàsic a l'hora de determinar la quantitat i la qualitat del risc assumit, sens perjudici de l'anàlisi d'un altre tipus de mesures que complementen addicionalment les requerides per la regulació i que busquen determinar el valor de mercat de les participacions, la seva liquiditat, així com previsions d'aportació en termes de resultat i capital al Grup.

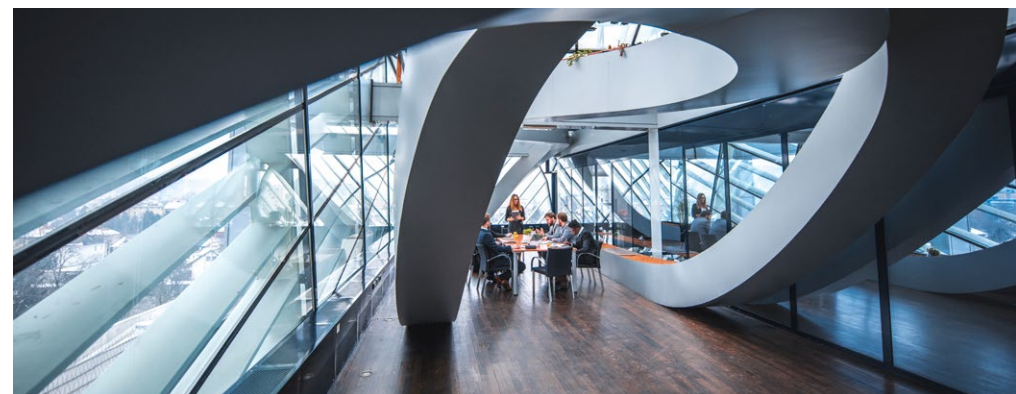
A mode il·lustratiu, es detallen a continuació alguns dels informes de la Direcció Executiva de Corporate Risk Management. *Function & Planning* genera i distribueix als Comitès pertinents:

- Informe de Risc de Mercat, que incorpora el seguiment del risc (VaR) dels derivats de negociació del Grup vinculats a les participacions estratègiques.
- Informe del Risc de Divisa de les Participades, que incorpora el seguiment del risc (VaR) de tipus de canvi associat a aquestes participacions.

- Informe de Posicionament del Grup en instruments financers, com a part del monitoratge global de les posicions que engloben l'operativa en mercats, que recull les posicions en renda fixa i renda variable del Grup, incorporant-hi fins i tot les posicions a VidaCaixa, i en fons de pensions o d'inversió garantits.

5.4.2. Requeriments de Recursos Propis mínims per risc associat a la cartera de participacions accionaries

A continuació consta el desglossament de l'exposició i els APR corresponents a la cartera de renda variable. Aquesta informació es presenta detallada en funció dels mètodes de càlcul previstos en la regulació europea de requeriments de capital (DRC IV i CRR), i també en funció de la categoria dels instruments de renda variable¹².

¹² Descrits a l'apartat 5.4.1. d'aquest mateix document.

Taula 5.67 Exposició de la cartera de participacions accionaries

Imports en milions d'euros

2019

Mètode	% sobre total	Exposició Original	EAD	LGD	APR	Densitat d'APR	PE	Capital (8%)
Mètode simple	34%	2.748	2.748	90%	10.121	368%	65	810
Mètode PD/LGD(*)	53%	4.307	4.307	90%	5.684	132%	10	455
Mètode VaR	-	-	-	-	-	-	-	-
Inversions financeres significatives	12%	995	1.002	90%	2.504	250%	-	200
Total	100%	8.050	8.057	90%	18.310	227%	76	1.465

* S'utiliza LGD del 90%

2018

Imports en milions d'euros

Mètode	% sobre total	Exposició Original	EAD	LGD	APR	Densitat d'APR	PE	Capital (8%)
Mètode simple	29%	2.652	2.652	90%	9.761	368%	63	781
Mètode PD/LGD(*)	60%	5.394	5.394	90%	7.204	134%	10	576
Mètode VaR	0%	5	5	90%	32	695%	0	3
Inversions financeres significatives	10%	933	940	90%	2.350	250%	0	188
Total	100%	8.984	8.991	90%	19.347	215%	73	1.548

* S'utiliza LGD del 90%

5.4.3. Aspectes quantitativus

Descripció, comptabilització i valoració

La cartera de participacions del Grup comprèn companyies de primer nivell, amb una important presència en els seus respectius mercats i amb una capacitat de generar valor i rendibilitat recurrent. En general, es tracta de participacions de caire estratègic, amb involucració del Grup en els seus òrgans de govern i en la definició de les seves polítiques i estratègies futures. Els Comptes Anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2019 presenten el detall de les entitats incloses en la cartera de participacions accionàries del Grup CaixaBank, amb indicació del seu sector d'activitat i el seu àmbit d'actuació.

La inversió en aquestes companyies està registrada en els capítols següents d'actiu:

- **Participacions¹³:** Inversions en el capital d'entitats classificades com a empreses del Grup, multigrup o associades. Es classifica en l'actiu en «Inversions en negocis conjunts i associades».
- Resta de participacions en instruments de patrimoni: Amb caràcter general el Grup exerceix l'opció en el reconeixement inicial i de forma irrevocable per incloure a la cartera d'«**Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global**»

inversions en instruments de patrimoni net que no es classifiquen com a mantinguts per negociar i que, en cas de no exercir aquesta opció, es classificarien com a «**Actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats**».

A continuació es presenten les polítiques comptables i mètodes de valoració de cadascun dels capítols esmentats.

Participacions

Es valoren mitjançant l'aplicació del mètode de la participació, utilitzant la millor estimació del seu valor teòric comptable en el moment de la formulació dels comptes anuals. S'utilitzen mètodes de valoració generalment acceptats, com per exemple models de descompte de fluxos de caixa (DCF), corbes de regressió, models de descompte de dividends (DDM) i altres. No es consideren potencials primes de control en la valoració. Les projeccions de balanç i compte de resultats de les participacions es fan a cinc anys, tenint en compte el seu caràcter d'inversions a llarg termini, i s'actualitzen i s'ajusten semestralment. S'utilitzen hipòtesis moderades obtingudes de fonts d'informació de reconegut prestigi i taxes de descompte individualitzades per a cada negoci i país. Les taxes de creixement utilitzades per calcular el valor residual més enllà del període cobert per les projeccions efectuades es determinen en funció de les dades de l'últim període projectat i no superen mai l'increment del PIB nominal estimat del país o dels països on les entitats participades duen a terme la seva activitat.

A més, es fan anàlisi de sensibilitat de les assumpcions, utilitzant canvis raonables en les hipòtesis clau sobre les quals es basa l'import recuperable, per tal de confirmar si aquest import recuperable segueix excedint l'import a recuperar.

Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global

Els actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es valoren sempre pel seu valor raonable i els canvis en el seu valor, nets del seu impacte fiscal, es registren amb contrapartida al Patrimoni Net. En el cas de les participacions en entitats cotitzades, el seu valor raonable és el preu que es pagaria per ells en un mercat organitzat, transparent i profund. En el moment de la venda es comptabilitzarà la pèrdua o el benefici corresponent, registrat prèviament en un altre resultat global, en reserves.

Valor raonable i en llibres de les participacions accionàries

Tot seguit es detalla el valor raonable i en llibres de les participacions i instruments de patrimoni del Grup no inclosos com a actius mantinguts per negociar ni a la cartera d'actius financers designats a valor raonable amb canvi en resultats, a 31 de desembre de 2019.

Taula 5.68. Valor en llibres de les participacions i instruments de capital no inclosos en la cartera de negociació

Imports en milions d'euros

Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (*)	2.407
Accions de societats cotitzades	1.618
Accions de societats no cotitzades	789
Participacions	6.506
Cotitzades	1.470
No cotitzades	5.036
Total Valor en llibres	8.913

* El valor en llibres d'aquests actius equival al seu valor raonable.

¹³ A efectes prudencials, les entitats dependents no consolidables per la seva activitat estan registrades en aquest epígraf, ja que es comptabilitzen pel mètode de la participació.

Taula 5.69. Valor raonable de les participacions i instruments de capital no inclosos en la cartera de negociació

Imports en milions d'euros

Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*	2.407
Accions de societats cotitzades	1.618
Accions de societats no cotitzades	789
Participacions	6.467
Cotitzades	1.431
No cotitzades	5.036
Total Valor raonable	8.874

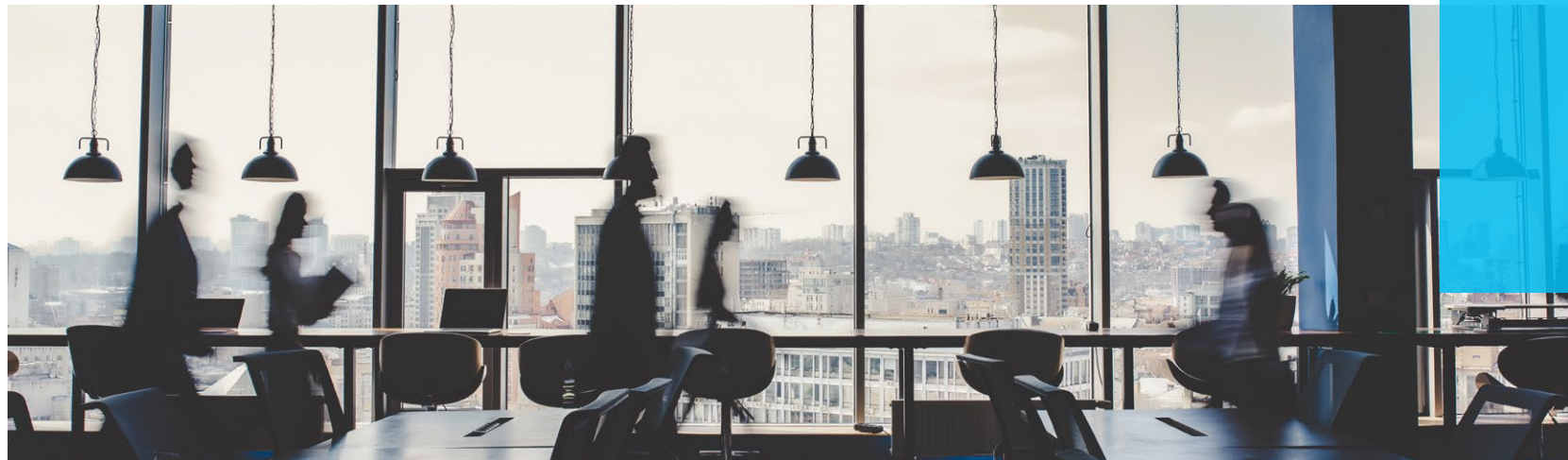
* El valor en llibres d'aquests actius equival al seu valor raonable.

A 31 de desembre de 2019, el valor de mercat de la cartera de participades cotitzades del Grup, que inclou les classificades com a «Inversions en negocis conjunts i associades» i com a «Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global – Instruments de patrimoni», puja a **3.049 milions d'euros**.

A 31 de desembre de 2019, el valor de mercat de la cartera d'actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats d'instruments de patrimoni puja a **197 milions d'euros**.

Valor d'exposició de les participacions accionaries

A 31 de desembre de 2019, l'EAD per risc associat a la cartera de participacions accionaries puja a 8.057 milions d'euros. Aquest import inclou el valor de la cartera d'Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, participacions en entitats associades i en entitats dependents no consolidades per la seva activitat.

Taula 5.70. Exposicions en participacions de capital no incloses a la cartera de negociació

Imports en milions d'euros

Exposicions	Exposició Original	EAD	LGD	APR	Densitat d'APR	PE
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global*	2.631	2.631	90 %	5.077	193 %	11
Accions de societats cotitzades	1.698	1.698		2.382	140 %	3
Mètode simple	56	56		163	290 %	0
Mètode VaR	-	-		-	-	-
Mètode PD/LGD	1.642	1.642		2.219	135 %	3
Accions de societats no cotitzades	933	933		2.695	289 %	7
Mètode simple	291	291		1.075	370 %	7
Mètode PD/LGD	45	45		125	279 %	1
Inversions financeres significatives	598	598		1.494	250 %	-
Participacions (dependents, multigrup i associades)	5.419	5.425	90 %	13.232	244 %	65
Participacions cotitzades	1.471	1.471		1.419	96 %	1
Mètode PD/LGD	1.471	1.471		1.419	96 %	1
Inversions financeres significatives	-	-		-	-	-
Participacions no cotitzades	3.948	3.954		11.814	299 %	64
Mètode simple	2.401	2.401		8.882	370 %	58
Mètode PD/LGD	1.150	1.150		1.921	167 %	6
Inversions financeres significatives	397	404		1.010	250 %	-
Total	8.050	8.057	90 %	18.310	227 %	76

* S'inclou també en aquest ítem les exposicions dels "Actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats".

Altra informació

A continuació es mostra el detall del valor de l'exposició en participacions accionaries d'acord amb l'aplicació del mètode simple de ponderació i desglossada per categoria de ponderació de risc.

Taula 5.71. EU CR10 - IRB (finançament especialitzat i renda variable)

Imports en milions d'euros

Renda variable segons el mètode simple de ponderació de risc

Categories	Import en balanç	Import fora de balanç	Ponderació del risc	Import de l'exposició	APR	Requeriments de capital
Exposicions de renda variable privada	-	-	190%	-	-	-
Exposicions de renda variable negociada en mercats organitzats	56	-	290%	56	163	13
Altres exposicions de renda variable	2.691	-	370%	2.691	9.958	797
Total	2.748	-		2.748	10.121	810

CaixaBank no té cartera de finançament especialitzat per metodologia IRB

La taula següent presenta el valor de l'exposició al risc associat a la cartera de participacions accionaries, la pèrdua en cas d'incompliment i la ponderació de risc mitjana. S'hi observa que el gruix de les participacions es concentra en trams de PD de bona qualitat creditícia (per sota d'una PD del 0,50%).

Taula 5.72. Exposició per categoria d'exposició i grau de deutor

Imports en milions d'euros

Tram PD	PD Mitjana	Exposició Original	EAD	LGD	APR	Densitat d'APR	PE	Capital
0,00 a <0,15	0,09%	1.508	1.508	90%	1.464	97%	1	117
0,15 a <0,25	0,18%	1.642	1.642	90%	2.219	135%	3	178
0,25 a <0,50	0,29%	1.097	1.097	90%	1.843	168%	3	147
0,50 a <0,75	0,00%	-	-	-	-	-	-	-
0,75 a <2,50	1,24%	55	55	90%	153	276%	1	12
2,50 a <10,00	3,64%	2	2	90%	5	270%	0	0
10,00 a <100,00	0,00%	-	-	-	-	-	-	-
Cartera Sana	0,19%	4.304	4.304	90%	5.684	132%	7	455
100,00 (default)	100,00%	3	3	90%	-	-	3	-
Total	0,27%	4.307	4.307	90%	5.684	132%	10	455

El moviment d'un altre resultat global acumulat d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable del Grup CaixaBank, que ha tingut lloc durant l'exercici 2019, amb indicació dels imports transferits al Compte de Resultats¹⁴ és el següent:

Taula 5.73. Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global

Imports en milions d'euros

Saldo 31.12.2018	Imports transferits a Reserves	Passius / Actius fiscals diferits	Plusvàlues i minusvàlues per valoració ¹	Saldo 31.12.2019 ²
(864.872)	100.925	(1.291)	(245.584)	(1.010.822)

¹ Abans d'impostos.

² Inclou els ajustos atribuïts al Grup.

¹⁴ Vegeu nota 22.2 "Un altre resultat global acumulat" dels Comptes Anuals de el Grup CaixaBank corresponent a l'exercici 2018.

Risc
de mercat

6

6. Risc de mercat

El risc de mercat de la cartera de negociació del Grup CaixaBank quantifica les possibles pèrdues que es puguin derivar de fluctuacions en tipus d'interès, tipus de canvi, preu de les accions, preu de les primeres matèries, volatilitat, taxes d'inflació i diferencials de crèdit de les posicions en renda fixa privada.

L'activitat del Grup en els mercats financers està orientada al servei a clients i minimitza l'exposició al risc.

CaixaBank utilitza models interns per a l'estimació de requeriments de capital per risc de mercat. Les cobertures del risc econòmic del CVA de CaixaBank i les posicions de negociació i divisa de BPI s'avaluen per mètode estàndard.

CaixaBank fa tres tipus d'exercicis d'estrès sobre el valor de les posicions (en escenaris extrems de crisi), amb l'objectiu d'esti-

mar les possibles pèrdues de la cartera com a conseqüència de moviments extraordinaris dels factors de risc a què està exposada.

Per tal de verificar la idoneïtat de les estimacions de risc proporcionades pel model intern, es comparen els resultats diaris amb la pèrdua estimada pel càlcul VaR (*Value at Risk*), un exercici conegut com a *Backtesting*. Durant l'exercici 2019, els resultats d'aquestes comparacions han estat satisfactoris i, per tant, no han suposat cap recàrrec en els requeriments de capital per aquest risc.

Els requeriments de capital per risc de tipus de canvi es concentren en la participació accionarial de BPI en Banco de Fomento de Angola (BFA).

Evolució anual

Es produeix un augment dels APR de 301 milions, fet que suposa un increment del 16% respecte de l'any anterior. L'increment s'explica per la variació del perfil de risc de la cartera, amb més pes dels riscos de renda variable i inflació, cosa que afecta especialment el component de VaR estressat.

APR de risc de mercat

2.224M€

Mitjana anual VaR 10d-2019

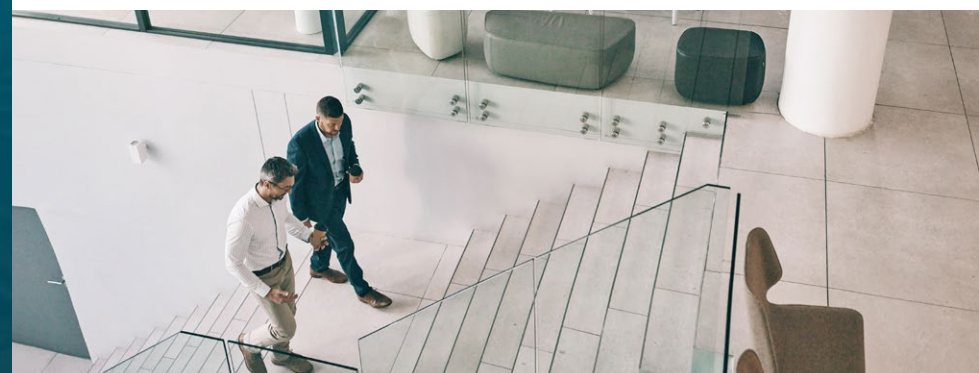
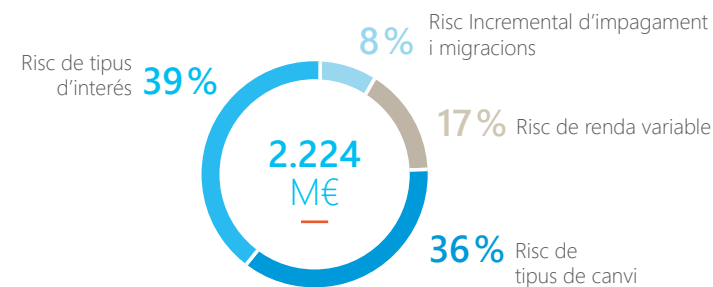
3,9M€

APR avaluats per models interns

45 %

APR per risc de mercat

Distribució per tipus de risc, %

6.1. Gestió del risc de mercat

Definició i política general

El Grup identifica el risc de mercat com la pèrdua de valor dels actius o l'increment de valor dels passius inclosos en la cartera de negociació a causa de fluctuacions dels tipus d'interès, tipus de canvi, *spreads* de crèdit, factors externs o preus en els mercats en què es negocien aquests actius/passius.

El perímetre del risc de mercat comprèn gairebé la totalitat de la cartera mantinguda per negociar del Grup, així com els dipòsits i les operacions amb pacte de recompra contractats per les taules de negociació per a la seva gestió.

Els factors de risc es gestionen en funció de la relació rendibilitat-risc determinada per les condicions i les expectatives del mercat, dins l'entorn de l'estructura de límits i el marc operatiu autoritzat.

Per a la gestió d'aquest risc, CaixaBank aplica models interns al càlcul de requeriments de capital per Risc de Mercat de la cartera de negociació, Risc de Tipus de Canvi i Or i Risc de Preu de Primeres Matèries des del dia 13 de desembre de 2007, quan el Banc d'Espanya va autoritzar-ne l'aplicació. Durant l'exercici 2012, va estendre el càlcul de recursos propis regulatoris per Risc Incremental d'Impagament i Migracions (IRC) i VaR estressat mitjançant models interns.

Estructura i organització de la funció de gestió del risc

La governança del risc de mercat s'estructura amb tres línies de defensa que garanteix l'estricta segregació de funcions i l'existència de diverses capes de control independent:

Primera línia de defensa

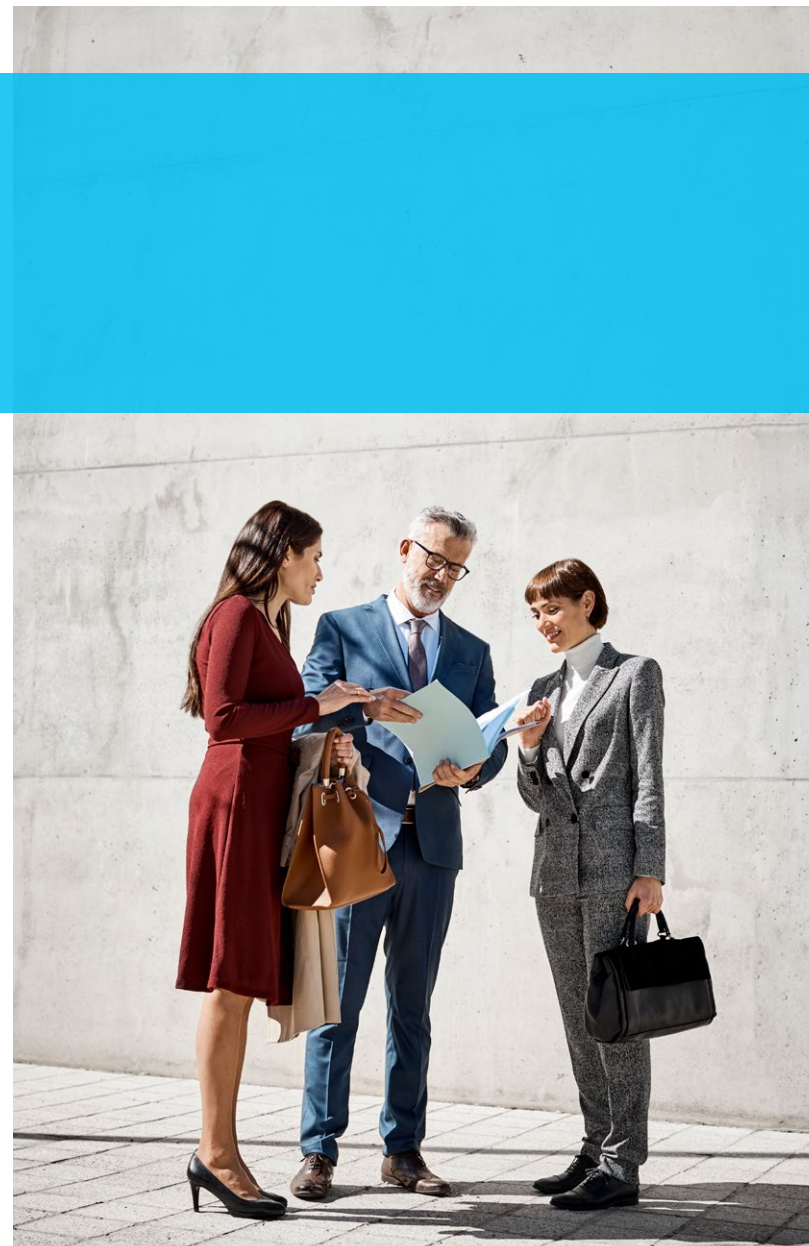
Propietària i gestora del risc, encarregada d'identificar, gestionar i controlar els riscos de la seva activitat i d'aplicar les polítiques i els procediments aprovats. Està desenvolupada per l'Àrea de Markets, Gestió ALM i Serveis Bancaris.

Segona línia de defensa

El Departament de Riscos Estructurals i Models Regulats, ubicat a la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning* de CaixaBank, és responsable de la valoració dels instruments financers; de mesurar i controlar els seus riscos associats i fer-ne el seguiment, i d'estimar el Risc de Contrapart i el Risc Operacional associat a l'activitat en mercats financers. D'altra banda, des de Validació i Risc de Model es fa la funció de validació interna dels models i metodologies per quantificar i seguir el risc de mercat.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

La mesura de risc de mercat de referència és el VaR al 99% amb un horitzó temporal d'un dia, per al qual el RAF defineix un límit per a les activitats de negociació del Grup de 20 milions d'euros (exclusos els CDS de cobertura econòmica sobre el CVA, registrats comptablement dins la cartera de mantinguts per negociar). El VaR diari de CaixaBank es defineix com el màxim de les tres quantificacions següents:

- *VaR paramètric* amb matriu de covariàncies derivada de 75 dies d'història, amb més pes per a les observacions més recents. El VaR paramètric es basa en les volatilitats i les correlacions dels moviments dels preus, els tipus d'interès i els tipus de canvi dels actius que componen la cartera.
- *VaR paramètric* amb matriu de covariàncies derivada d'un històric d'un any i pesos iguals.
- *VaR històric*: basat en el càlcul de l'impacte sobre el valor de la cartera actual de les variacions històriques dels factors de risc; es tenen

en compte les variacions diàries de l'últim any amb un interval de confiança del 99%.

A més, atès que l'empitjorament de la qualificació creditícia dels emissors dels actius pot motivar una evolució desfavorable dels preus de mercat, la quantificació del risc es completa amb una estimació de les pèrdues derivades de moviments del diferencial de crèdit de les posicions en renda fixa privada i derivats de crèdit (*spread VaR*), que constitueix una estimació del risc específic atribuïble als emissors dels valors. Aquest càlcul es fa mitjançant metodologia històrica tenint en compte la liquiditat potencialment inferior d'aquests actius, amb un interval de confiança del 99% i assumint variacions setmanals absolutes en la simulació dels *spreads* de crèdit.

Per verificar la idoneïtat de les estimacions de risc, es fan dues proves de *backtest* (brut –real– i net –hipotètic–), consistents en una comparació dels resultats diaris amb el VaR. També es duen a terme exercicis de *Stress Test* sobre el valor, tant de les posicions de l'Àrea de Mercats com de les po-

sicions incloses en el perímetre del model intern, que permeten estimar les possibles pèrdues de la cartera en situacions extraordinàries de crisi.

D'altra banda, BPI adopta el VaR paramètric al 99% amb un horitzó temporal de 10 dies com a mesura de referència de risc de mercat.

Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació

Amb la formulació i l'actualització de l'Apetit al Risc que es presenta als Òrgans de Govern competents, es delimita i es valida que les mètriques de Risc de Mercat definides per al Grup CaixaBank siguin consistents amb els graus de tolerància establerts. El marc d'apetit al risc (RAF) aprovat pel Consell de CaixaBank defineix un límit per al VaR a l'horitzó temporal d'un dia i amb un interval de confiança del 99% per a les activitats de negociació del Grup, que exclou els derivats de cobertura del *Credit Valuation Ad-*

justment (CVA), considerats dins el marc de gestió del CVA. A més, tant les posicions en la cartera de negociació com en la cartera bancària queden restringides als límits de concentració que estipula el Marc d'Apetit al Risc (RAF) (per exemple, concentració en grans riscos, en sector públic o en sector econòmic).

Com a part del seguiment i control necessaris dels Riscos de Mercat assumits, el Consell d'Administració i, amb la seva delegació i de forma més restringida, el Comitè Global del Risc de CaixaBank i la Direcció Executiva Financera aproven una estructura de límits globals de VaR i sensibilitats per a l'activitat d'assumpció de Risc de Mercat a CaixaBank. En aquest sentit, s'estableixen les tipologies de límits següents:

- **Límit global.** El Consell d'Administració és l'òrgan responsable de determinar el nivell màxim de Risc de Mercat assumible per a l'operativa de gestió tesorera i de negociació del Grup en el seu conjunt.

Com a part del **seguiment i control necessaris dels Riscos de Mercat assumits**, el Consell d'Administració i, amb la seva delegació i de forma més restringida, el Comitè Global del Risc de CaixaBank i la Direcció Executiva Financera aproven una estructura de límits globals de VaR i sensibilitats per a l'activitat d'assumpció de Risc de Mercat a CaixaBank.

- **Límit a l'operativa de l'Àrea de Mercats de CaixaBank.** En línia amb el marc general determinat pel Consell d'Administració, el Comitè Global del Risc de CaixaBank i/o la Direcció Executiva Financera tenen la facultat de desenvolupar el detall de l'estructura de límits de risc de mercat, així com de determinar graus de risc màxim inferiors, si així ho aconsellen les circumstàncies de mercat i/o l'enfocament de gestió aprovat. Sobre aquesta base, s'han establert límits específics per a aquesta operativa, tant de

caràcter global (VaR, *Stop Loss*, *Stress Test* – dependents del Comitè Global del Risc) com per factor de risc (dependents de la Direcció Executiva Financera).

- **Límit dels derivats de negociació vinculats a participades accionaries.** En línia amb el marc general determinat pel Consell d'Administració, el Comitè Global del Risc aprova uns límits específics (VaR, *Stop Loss* i *Stress Test*) per a aquesta activitat, gestionada amb criteris de gestió del Risc de Mercat i inclosa en el model intern de Risc de Mercat.

A més, el Comitè Global del Risc de CaixaBank complementa l'estructura de límits definint límits específics per al *Risc Incremental de default i Migració de rating* (IRC) de les carteres de renda fixa i per al VaR Estressat.

Així mateix, la Direcció General de Riscos de BPI determina l'estructura de límits globals de VaR i sensibilitats per a l'activitat d'assumpció de Risc de Mercat a la filial portuguesa dins els límits i nivells establerts en el Marc d'Apetit al risc (RAF) del Grup.

6.2 Requeriments mínims de recursos propis per risc de mercat

Els requeriments de capital per risc de mercat del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2019, són de 178 milions d'euros.

Tot seguit es presenta el desglossament d'APR separat en Risc de Posició de la cartera de negociació i Risc de Canvi i Posició en Or per mètode estàndard.

Taula 6.1. EU MR1 - Risc de mercat segons el mètode estàndard

Imports en milions d'euros

	APR	Requeriments de capital
Productes simples		
Risc (general i específic) de tipus d'interès	540	43
Risc (general i específic) de renda variable	0	0
Risc de tipus de canvi	692	55
Risc de matèries primeres	-	-
Opcions*		
Mètode simplificat	0	0
Mètode delta plus	-	-
Mètode d'escenaris	-	-
Titulització (risc específic)	-	-
Total	1.232	99

* Aplica únicament en el cas d'utilització de mètodes estàndard.

Els derivats de cobertura del Risc de Crèdit del CVA (*credit default swaps*, en aquest cas, també inclosos en cartera comptable de negociació) computen requeriments de capital per Risc de Mercat sota mètode estàndard (risc específic de tipus d'interès), així com el Risc Estructural de Tipus de Canvi del Balanç Comercial i de les participades accionaries.

De la mateixa manera, els requeriments de capital per Risc de Mercat atribuïbles a BPI es calculen sota mètode estàndard, entre els quals cal destacar els requeriments per risc de tipus de canvi, concentrats en la participació accionaria de BPI en Banco de Fomento de Angola (BFA).

Els requeriments de capital per Risc de Mercat segons model intern són de 79 milions d'euros, que representen el 45% dels requeriments per Risc de Mercat.

En la data de referència els requeriments per risc de liquidació són nuls.

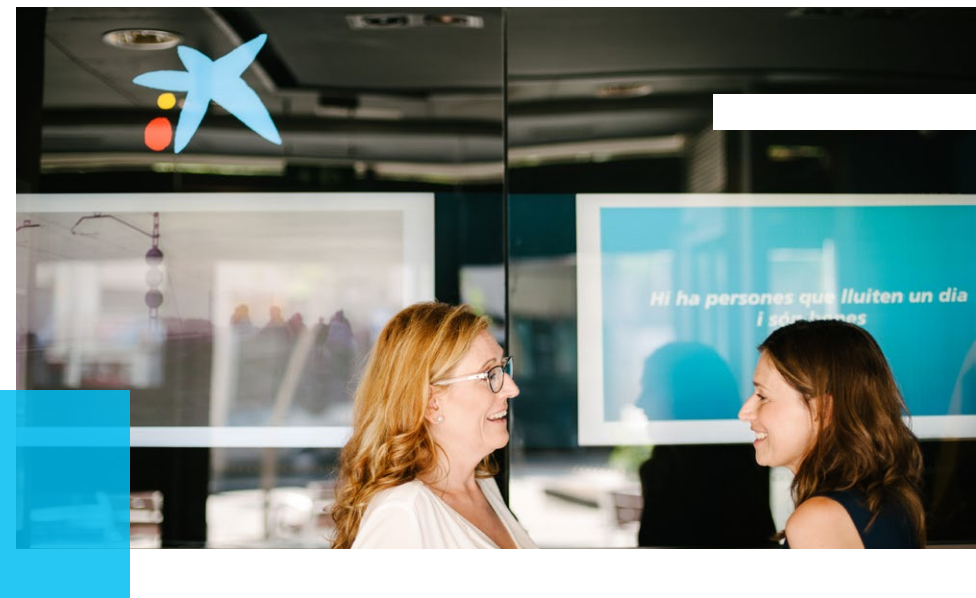
6.3. Aspectes quantitius

Requeriments generals

El Grup disposa de polítiques i procediments per a la gestió de les carteres de negociació, considerant la seva pròpia capacitat de gestió dels riscos i les millors pràctiques de mercat, així com per determinar quines posicions han de ser calculades per model intern a l'efecte de capital regulatori.

La política específica per a la determinació, identificació, gestió, seguiment i control del perímetre susceptible d'inclusió en el model intern es contrasta diàriament: una unitat específica de l'àrea de Riscos i, per tant, independent de les àrees de negoci valora i calcula els resultats de gestió i riscos de la cartera i assegura el compliment del que estableix la política.

En termes prudencials, la cartera de negociació està integrada per aquells actius i passius financers que es mantenen amb intenció de negociació, o que formen part d'una cartera d'instruments financers (identificats i gestionats conjuntament) sobre la qual hi ha una evidència d'intenció de negociació. D'acord amb els punts (85) i (86) de l'Art 4 (1) de la Regulació UE 575/2013, hi ha intenció de negociació quan les posicions es mantenen amb l'objectiu de ser re-venudes a curt termini o de beneficiar-se a curt termini de les diferències entre el preu d'adquisició i el de venda, o de les variacions d'altres preus o del tipus d'interès.

D'aquesta manera, l'activitat de negociació inclou:

- l'operativa resultant de la gestió dels Riscos de Mercat associats a l'activitat comercial o de distribució d'operacions típiques dels mercats financers als clients del Grup,
- l'operativa efectuada per a l'obtenció de rendibilitat mitjançant la compravenda i el posicionament en els mercats monetaris, de renda fixa, renda variable i divisa, principalment, i també
- inclou els derivats de cobertura dels Riscos de Mercat i Crèdit del CVA, registrats com a cartera de negociació.

A més, el Grup disposa de sistemes i controls suficients que proporcionen estimacions prudentes i fiables del valor raonable dels instruments financers, com polítiques i procediments que defineixen la responsabilitat de cada àrea en el procés de valoració i línies d'informe (assegurant la independència d'aquesta funció respecte a les àrees de negoci), les fonts de dades utilitzades, els models utilitzables i les hores de preus tancament.

Encara que s'utilitzin models de valoració i *inputs* apropiats i conformes als estàndards de la pràctica en mercat, el valor raonable d'un actiu pot estar sotmès a cert nivell d'incertesa que pot provenir de l'existència de fonts alternatives de

dades de mercat, *bid-offer spreads*¹, models alternatius als utilitzats i els seus paràmetres no observables i concentració o escassa liquiditat del subjacent. El mesurament d'aquesta incertesa en el valor raonable es concreta en la deducció de capital per Ajustos Addicionals de Valoració (AVA, *Additional Valuation Adjustments*).

L'aplicació i càlcul dels ajustos associats a aquesta incertesa s'aplica principalment als actius poc líquids, on s'utilitza el costat més conservador del *bid-offer spread* de fonts contrastables, o en la utilització d'hipòtesis amb biaix conservador en l'àmbit de la valoració mark-to-model. Cal destacar que el volum dels actius de Nivell 3² a la cartera de negociació és residual (12 milions d'euros en renda fixa) i nul per al perímetre del model intern de risc de mercat, amb la qual cosa es redueix significativament el possible risc de model.

Models interns

El Grup s'exposa al Risc de Mercat per moviments desfavorables dels factors de risc següents: tipus

d'interès, tipus de canvi, preu de les accions, inflació, volatilitat i moviments en els diferencials de crèdit de les posicions en renda fixa privada i derivats de crèdit. Tots els factors de risc materials estan capturats en les mètriques del model intern de VaR, VaR Estressat o Risc Incremental d'Impagament i migracions. Diàriament es reporten estimacions de la sensibilitat i el VaR, tant des d'un punt de vista agregat com segmentades per factor de risc i unitat de negoci.

El perímetre d'aplicació del model intern comprèn els factors de risc anteriorment esmentats per a la cartera de negociació comptable a excepció dels derivats de cobertura del Risc de Crèdit (*credit default swaps*) del CVA. Així mateix, també formen part de l'abast del model els dipòsits i les operacions amb pacte de recompra contractats per les taules de negociació dins la seva gestió. La gestió del risc es fa a través de tres unitats de negoci dependents de la Direcció Executiva Financera: *Markets* (dividida en *Rates and Equity Derivatives*, *Fixed Income* i *Foreign Exchange*), *Gestió i Pricing* del CVA i FVA, i *Derivats sobre Participades*:

- **Markets** té com a funció principal la negociació i execució d'operacions en el mercat per tal de cobrir les necessitats financeres dels clients de CaixaBank i la generació de resultats mitjançant el posicionament per compte propi.
- **Gestió i Pricing del CVA i FVA** és la unitat encarregada de la cobertura del risc del CVA, i de la determinació del CVA i FVA marginal dels nous derivats contractats.
- **Derivats sobre Participades** gestiona i rendibilitza la cartera de participades mitjançant la contractació de derivats.

El juliol de 2006 CaixaBank va sol·licitar l'autorització al Banc d'Espanya per a la utilització del model intern de VaR de Risc de Mercat de la cartera de negociació, Risc de Tipus de Canvi i Or i de preu de primeres matèries per al càlcul dels requeriments mínims de capital. En l'exercici 2007 el Banc d'Espanya, un cop acabat el procés de validació desenvolupat, va autoritzar l'ús d'aquest model intern, que es va començar a aplicar en el càlcul de requeriments de capital corresponent al 31 de

¹ Propagació entre preus d'oferta i demanda.

² Actius sobre els quals s'utilitzen tècniques de valoració en les quals algunes de les hipòtesis significatives no estan recolzades en dades directament observables en el mercat. Per a més detall, vegeu la nota 38.1. Valor raonable dels actius financers de les CA de CABK.

desembre de 2007. Posteriorment, en l'exercici 2011 es va sol·licitar al Banc d'Espanya l'autorització per al càlcul de requeriments de capital per Risc Incremental d'Impagament i Migracions (IRC) i VaR estressat mitjançant models interns. El 2012 el Banc d'Espanya, després del procés de validació, va autoritzar l'ús d'aquest model intern, que es va començar a aplicar en el càlcul corresponent al 31 de desembre de 2011. Dins el Grup, només CaixaBank utilitza models interns per a la determinació dels requeriments de capital per Risc de Mercat. Des de llavors, el model intern s'ha anat actualitzant fins avui mitjançant successius canvis no rellevants.

Característiques dels models utilitzats

Tot seguit es resumeixen les metodologies utilitzades per al compliment dels requisits establerts a la Part 3, Títol IV, Capítol V, Seccions 1-4 de la Regulació UE 575/2013 per a la determinació del consum de recursos propis segons el model intern del Grup.

En línies generals, hi ha dos tipus de mesures que constitueixen el denominador comú i estàndard de mercat per al mesurament de Risc de Mercat: la sensibilitat i el VaR.

- La sensibilitat representa el risc com l'impacte en el valor de les posicions d'un petit moviment dels factors de risc, sense comportar cap hipòtesi sobre la seva probabilitat.

- D'altra banda, per homogeneïtzar el mesurament del risc del conjunt de la cartera, així com per incorporar certes hipòtesis sobre la magnitud del moviment dels factors de Risc de Mercat, s'utilitza el VaR per a l'horitzó temporal d'un dia i amb un interval de confiança estadística del 99% (és a dir, que 99 de cada 100 vegades les pèrdues reals serien inferiors a les estimades pel VaR). Les metodologies utilitzades per a l'obtenció d'aquesta mesura són dues: el VaR paramètric i el VaR històric.

- El **VaR paramètric** es basa en l'assumpció que els rendiments dels factors de risc segueixen una distribució normal.

Els paràmetres de la distribució (volatilitat i correlacions) es determinen estadísticament a partir dels moviments dels preus, tipus d'interès i tipus de canvi dels actius que componen la cartera que s'aplica sobre dues finestres temporals que s'actualitzen diàriament: 75 dies (donant més pes a les observacions més recents mitjançant allisatge exponencial) i un any (equiponderant totes les observacions).

- El càlcul del **VaR històric** es fa per mitjà del càlcul de l'impacte sobre el valor actual de la cartera de les variacions històriques diàries dels factors de risc en l'últim any amb actualització diària de la finestra d'observació. El VaR històric resulta adequat per completar les esti-

macions obtingudes mitjançant el VaR paramètric, atès que no incorpora cap hipòtesi sobre el comportament estadístic dels factors de risc, mentre que el VaR paramètric assumeix distribució normal per als rendiments.

D'altra banda, el VaR històric incorpora la consideració de relacions no lineals entre els factors de risc. Els factors de risc es modelitzen mitjançant retorns relatius, llevat de les variacions de tipus d'interès, per als quals es consideren variacions absolutes. Les variacions es computen, majoritàriament, mitjançant *full-revaluation*, i es verifica que l'estimació del VaR és immaterial en els casos en què s'utilitzen aproximacions delta-vega.

El VaR total resulta de l'agregació del VaR derivat de les fluctuacions dels tipus d'interès, de canvi (i la volatilitat d'ambdós) i de l'*Spread VaR*, que es fa de forma conservadora assumint correlació zero entre ambdós grups de factors de risc, i de l'addició del VaR de la cartera de Renda Variable i del VaR de la cartera de primeres matèries (actualment sense posició), assumint en ambdós casos correlació u amb la resta de grups de factors de risc.

S'utilitza un únic model que diversifica el Risc General i Específic de Renda Variable, mentre que el Risc Específic de la Renda Fixa Privada i els derivats de crèdit s'estima mitjançant càlcul aïllat (*Spread VaR*) que s'agrega al VaR de les carteres de tipus d'interès i tipus de canvi amb correlació zero. El

VaR de tipus d'interès diversifica el Risc General i Específic del deute sobirà sota un únic model.

El **VaR diari** es defineix com el màxim de les tres quantificacions (VaR històric, VaR paramètric 1 any i VaR paramètric 75 dies).

Mesures complementàries al VaR

Com a mesura d'anàlisi, el Grup complementa les mesures del VaR amb les següents mètriques de risc, actualitzades setmanalment:

- El **VaR estressat** captura la pèrdua màxima deguda a moviments adversos en els preus de mercat en un període històric anual d'estrès, i es calcula amb un interval de confiança del 99% i un horitzó diari (posteriorment s'extrapola a l'horitzó regulatori de 10 dies de mercat multiplicant per l'arrel de 10). El càlcul del VaR estressat està palanquejat en la mateixa metodologia i infraestructura que el VaR històric. L'única diferència significativa és la finestra històrica seleccionada.
- El **risc incremental d'impagament i migracions** reflecteix el risc associat a les variacions en la qualitat creditícia o incompliment en les posicions de renda fixa i derivats de crèdit en cartera, amb un interval de confiança del 99,9%, horitzó anual i horitzó de liquiditat trimestral, que es justifica per l'elevada liquiditat de les emissions en cartera i que ve motivat per l'existència de criteris estrictes d'inclusió que limiten la concentració en l'àmbit de país, *rating*, emissió i emissor. L'estimació es

fa mitjançant la simulació de Montecarlo de possibles estats futurs de *rating* extern per emissor i emissió a partir de les matrius de transició publicades per les principals agències de *rating*, en què la dependència entre les variacions de qualitat creditícia entre els diferents emissors es modelitza mitjançant còpula *t-Student* calibrada amb sèries històriques de CD, fet que permet assolir correlacions de *default* superiors en la simulació. De la mateixa manera que en els models interns d'IRB, s'estableix una probabilitat mínima de *default* del 0,03% anual. El Risc Incremental d'Impagament i Migracions es concentra principalment en la taula de *Fixed Income*, responsable de la creació de mercat de deute sobirà i de la intermediació de renda fixa privada. Cobreix tots els productes amb risc específic de renda fixa (bons, futurs sobre bo i derivats de crèdit).

Els models utilitzats a l'efecte regulatori i de gestió són els mateixos, llevat d'en l'horitzó de càlcul: tant el VaR com el VaR estressat regulatori es computen amb un horitzó temporal de 10 dies de mercat, escalant els valors obtinguts amb l'horitzó d'1 dia multiplicant-los per l'arrel quadrada de 10. Els valors màxims, mínims i mitjans d'aquestes mesures durant l'exercici 2019, així com el seu valor al final del període de referència, es mostren a la taula següent.

Taula 6.2. EU MR3 - Valors segons el mètode IMA per a les carteres de negociació

Imports en milions d'euros

VaR (10 dies, 99%)		
1	Valor màxim	7
2	Valor mitjà	4
3	Valor mínim	2
4	Tancament del període	4
SVaR (10 dies, 99%)		
5	Valor màxim	33
6	Valor mitjà	17
7	Valor mínim	8
8	Tancament del període	16
IRC (99,9%)		
9	Valor màxim	28
10	Valor mitjà	15
11	Valor mínim	6
12	Tancament del període	13
Comprehensive risk capital charge (99,9%)		
13	Valor màxim	-
14	Valor mitjà	-
15	Valor mínim	-
16	Tancament del període	-

Els diferents elements que determinen els càrrecs regulatoris finals per model intern de Risc de Mercat i els fluxos d'APR de l'any anterior per a cadascuna de les mesures descrites apareixen a continuació. Els càrrecs per VaR i VaR estressat són anàlegs i corresponen al màxim entre l'últim valor disponible i la mitjana aritmètica dels últims 60 valors multiplicats per un factor dependent del nombre de vegades que el resultat diari ha estat inferior al VaR a dia estimat. De forma semblant, els requeriments per Risc Incremental són el màxim de l'últim valor i la mitjana aritmètica de les últimes 12 setmanes. El concepte «*Actualitzacions i canvis de model*» de la taula de fluxos d'APR reflecteix, principalment, l'impacte en APR dels canvis de calibratge i finestra actual: setmanal en el cas de l'IRC i del VaR estressat, i diari en el VaR.

El VaR diari es defineix com el màxim de les tres quantificacions (VaR històric, VaR paramètric 1 any i VaR paramètric 75 dies).

Taula 6.3. EU MR2-A - Risc de mercat segons el mètode de models interns (IMA)

Imports en milions d'euros

	APR	Requeriments de capital
VaR [màxim (a) i (b)]	183	15
Valor previ		4
Mitjana 60d x Multiplicador		15
VaR Estressat [màxim (a) i (b)]	623	50
Últim valor		16
Mitjana 60d x Multiplicador		50
IRC	185	15
Valor més recent		13
Mitjana 12 setmanes		15
Comprehensive risk	-	-
Valor més recent		-
Mitjana 12 setmanes		-
Altres		-
Total	992	79

Taula 6.4. EU MR2-B - Estat de fluxos d'APR

Imports en milions d'euros

	VaR	SVaR	IRC	Comprehensive risk measure	Altres	APR totals	Requeriments de capital totals
1 APR al tancament de l'any anterior	120	367	251	-	-	739	59
1a Ajust regulador	72	192	(41)	-	-	223	18
1b APR al tancament de l'any anterior (final del dia)	48	175	210	-	-	434	35
2 Variació dels nivells de risc	1	(83)	41	-	-	(41)	(3)
3 Actualitzacions / variacions en el model	(1)	112	(93)	-	-	18	1
4 Metodologia i política	-	-	-	-	-	-	-
5 Adquisicions i alienacions	-	-	-	-	-	-	-
6 Variacions del tipus de canvi	-	-	-	-	-	-	-
7 Altres	-	-	-	-	-	-	-
8a APR al tancament del període de referència (final del dia)	48	204	159	-	-	412	33
8b Ajust regulador	135	419	26	-	-	580	46
8 APR al tancament del període de referència	183	623	185	-	-	992	79

L'increment dels Actius Ponderats per Risc s'explica per la variació del perfil de risc de la cartera, amb més pes dels riscos de renda variable i inflació, cosa que afecta especialment el component de VaR estressat.

Validació de la fiabilitat i coherència dels models interns

Per verificar la idoneïtat de les estimacions del model intern s'efectua la comparació dels resultats diaris amb la pèrdua estimada pel VaR, la qual cosa constitueix l'anomenat exercici de *Backtest*. Es fan dos exercicis de validació del model d'estimació de riscos:

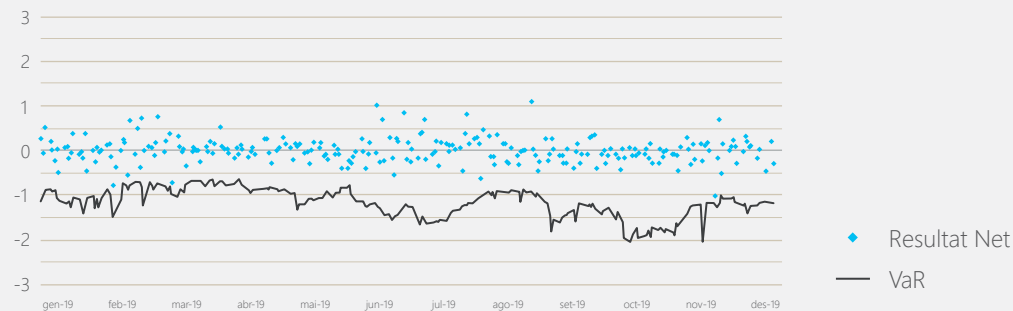
- **Backtest net** (o hipotètic) que relaciona la part del resultat diari valorat a mercat o *marked-to-market* de les posicions vives al tancament de la sessió anterior amb l'import del VaR estimat amb horitzó temporal d'un dia, calculat amb les posicions vives al tancament de la sessió anterior. Aquest exercici és el més adequat per a l'autoavaluació de la metodologia.
- **Backtest brut** (o real) que avalua el resultat obtingut durant el dia (incloent-hi l'operativa intradia) amb l'import del VaR en l'horitzó d'un dia, calculat amb les operacions vives al tancament de la sessió anterior. D'aquesta manera, s'avalua la importància de l'operativa intradia en la generació de resultats i en l'estimació del risc.

El resultat diari utilitzat en ambdós exercicis de *backtesting* no incorpora marges, reserves, taxes o comissions.

EU MR4 - Gràfic. Comparació de les estimacions de VaR amb Pèrdues i Guanys - *Backtesting net*

Distribució del Resultat Net vs VaR diari

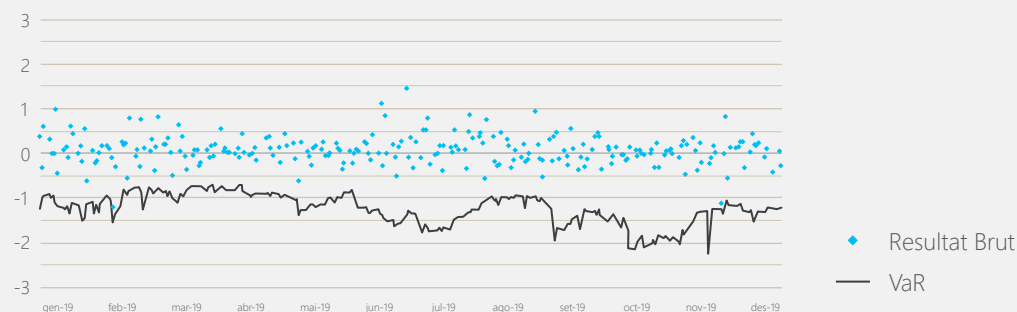
En milions d'euros

EU MR4 - Gràfic. Comparació de les estimacions de VaR amb Pèrdues i Guanys - *Backtesting brut*

Distribució del Resultat Net vs VaR diari

En milions d'euros

Durant l'exercici 2020 no es van produir excedits en el *backtest* del model intern.

No es fa *backtesting* del model de risc incremental d'impagament i migracions (IRC). Per validar la consistència interna i la precisió dels resultats del model es fan simulacions amb diferent nombre de tirades per verificar l'estabilitat, amb horitzó de liquiditat anual o còpula gaussiana. Dins la seva revisió anual, el Departament de Validació i Risc de Model fa una anàlisi de la metodologia utilitzada per a l'obtenció de l'IRC, i detalla les modificacions produïdes des de l'última revisió. A més, fa un contrast de l'IRC mitjançant la utilització d'una eina interna, desenvolupada de forma independent a la utilitzada per a càlcul de requeriments de capital, considerant la cartera en una data de referència. Finalment, s'analitza la sensibilitat de l'IRC davant modificacions de la matriu de correlacions, les taxes de recuperació i les probabilitats de *default*.

Stress test

Amb l'objectiu d'estimar les possibles pèrdues de la cartera en situacions extraordinàries de crisi, es fan dos tipus d'exercicis d'estrès sobre el valor de les posicions de negociació:

- **Stress sistemàtic:** calcula la variació del valor de la cartera davant una sèrie determinada de canvis extrems en els principals factors de risc. Es consideren moviments paral·lels de tipus d'interès; moviments dependent en diferents trams de la corba de tipus d'interès; variació del diferencial entre instruments subjectes a risc de crèdit i

deute públic (*diferencial bo-swap*); moviments del diferencial de corbes EUR/USD; augment i disminució de volatilitat de tipus d'interès; variació de l'euro respecte de l'USD, el JPY i la GBP; variació de la volatilitat de tipus de canvi, preu d'accions, volatilitat d'accions i de preu de mercaderies.

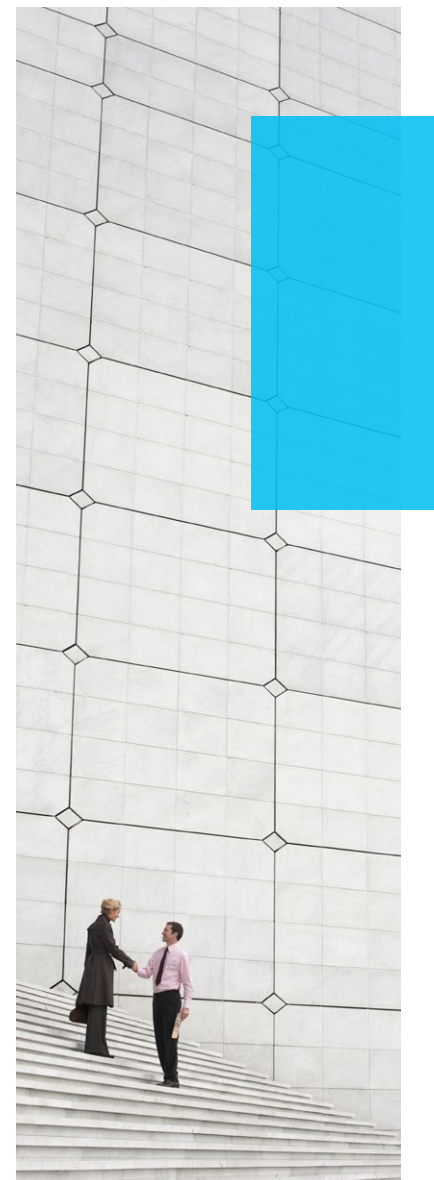
- **Escenaris històrics:** considera l'impacte que tindrien sobre el valor de les posicions situacions realment esdevingudes en el passat, com, per exemple, la caiguda del Nikkei el 1990, la crisi del deute nord-americà i la crisi del pes mexicà el 1994, la crisi asiàtica del 1997, la crisi del deute rus el 1998, la creació i explosió de la bombolla tecnològica el 1999 i 2000, respectivament, els atacs terroristes de més impacte sobre els mercats financers dels últims anys, el *credit crunch* de l'estiu de 2007, la crisi de liquiditat i confiança ocasionada per la fallida de *Lehman Brothers* durant el mes de setembre de 2008, l'increment dels diferencials de crèdit dels països perifèrics de la zona euro pel contagi de la crisi de Grècia i Irlanda el 2010 o la crisi de deute espanyol el 2011 i 2012.

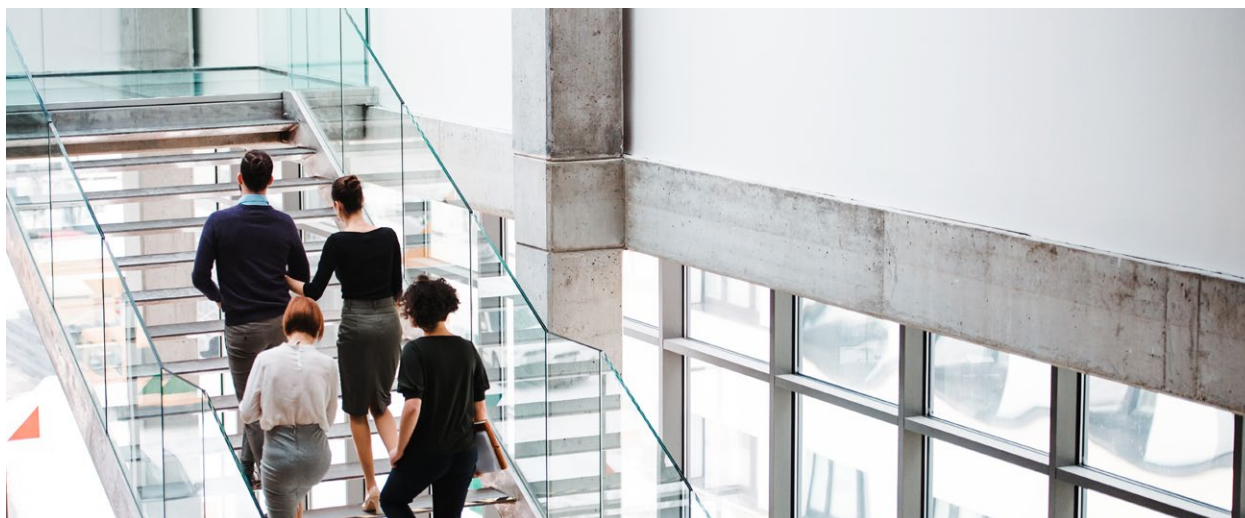
- **Reverse Stress Test:** exercici que consisteix a partir d'un escenari d'alta vulnerabilitat atesa la composició de la cartera i determinar quina variació dels factors de risc condueix a aquesta situació.

Tant l'anàlisi d'escenaris històrics com d'estrès sistemàtic es fa sobre totes les unitats de negoci, tret de l'estrès de *spreads* de crèdit, que només es fa sobre la cartera de renda fixa privada.

En l'àmbit de l'IRC es fan *stress tests* davant diferents escenaris tipificats, com per exemple: escenaris de *default* d'exposicions rellevants, descens de *rating* d'un notch de diferents exposicions... Segons les característiques de la cartera, es defineixen addicionalment escenaris alternatius, com ara descens de *rating* per a les posicions llargues i augment de *rating* per a posicions curtes, en cas que hi hagi posicions significatives amb signe contrari. Finalment s'analitza la sensibilitat de l'IRC davant modificacions de la matriu de correlacions, les taxes de recuperació i les probabilitats de *default*.

Tant l'anàlisi d'escenaris històrics com d'estrès sistemàtic es fa sobre totes les unitats de negoci, tret de l'estrès de *spreads* de crèdit, que només es fa sobre la cartera de renda fixa privada.

Cal destacar que la Direcció de Riscos de Mercat i Estructurals disposa de **suficients recursos humans amb elevada capacitat tècnica per poder utilitzar el model intern de Risc de Mercat.**

Seguiment i control

Com a part del seguiment i control dels riscos de mercat assumits, hi ha una estructura de límits globals de VaR que es complementa mitjançant la definició de sublímits, VaR estressat, risc incremental d'impagament i migracions, resultats de *Stress Test*, *Stop Loss* i sensibilitats per a les diferents unitats de gestió susceptibles de prendre risc de mercat.

Els factors de risc són gestionats mitjançant cobertures econòmiques en funció de la relació rendibilitat-risc que determina les condicions i expectatives del mercat, sempre dins els límits assignats.

Fora de l'àmbit de la cartera de negociació, es fa ús de cobertures comptables de valor raonable,

que eliminen les possibles asimetries comptables que es puguin produir en el balanç i compte de pèrdues i guanys pel diferent tractament dels instruments coberts i la seva cobertura a mercat. En l'àmbit del risc de mercat s'estableixen i monitoren límits en l'àmbit de cada cobertura, en aquest cas expressats com a ràtios entre el risc total i el risc dels elements coberts.

La Direcció de Riscos de Mercat i Estructurals, ubicada al Departament de Riscos Estructurals i Models Regulats, és responsable de fer el seguiment d'aquests riscos. Per al compliment de la seva tasca, diàriament fa el seguiment de les operacions contractades, el càlcul del resultat que suposa l'afectació de l'evolució del mercat en les posicions (resultat diari *marked-to-market*), la quantificació del risc de mercat assumit, el seguiment del compliment dels límits i l'anàlisi de

la relació entre el resultat obtingut i el risc assumit. Com a resultat d'aquestes activitats genera diàriament un informe de posició, quantificació de riscos i consum de límits que distribueix a l'Alta Direcció, als responsables de la seva gestió, a Validació i Risc de Model i a Auditoria Interna.

Cal destacar que la Direcció de Riscos de Mercat i Estructurals disposa de suficients recursos humans amb elevada capacitat tècnica per poder utilitzar el model intern de Risc de Mercat.

Com s'ha indicat anteriorment, és responsable de fer el seguiment diari del compliment de límits de risc de mercat i, si escau, de la comunicació d'excessos a l'Alta Direcció i a la unitat prenedora del risc que correspongui, amb indicació a aquesta que ha de procedir a la reestructuració o el tancament de les posicions que provoquen tal situació o a l'obtenció d'autorització explícita de l'òrgan que sigui competent per al seu manteniment. L'Informe de riscos, que és objecte de distribució diària, recull de forma explícita el contrast entre el consum efectiu i els límits autoritzats. També diàriament es reporten estimacions de la sensibilitat i el VaR, tant des d'un punt de vista agregat com segmentades per factor de risc i unitat de negoci.

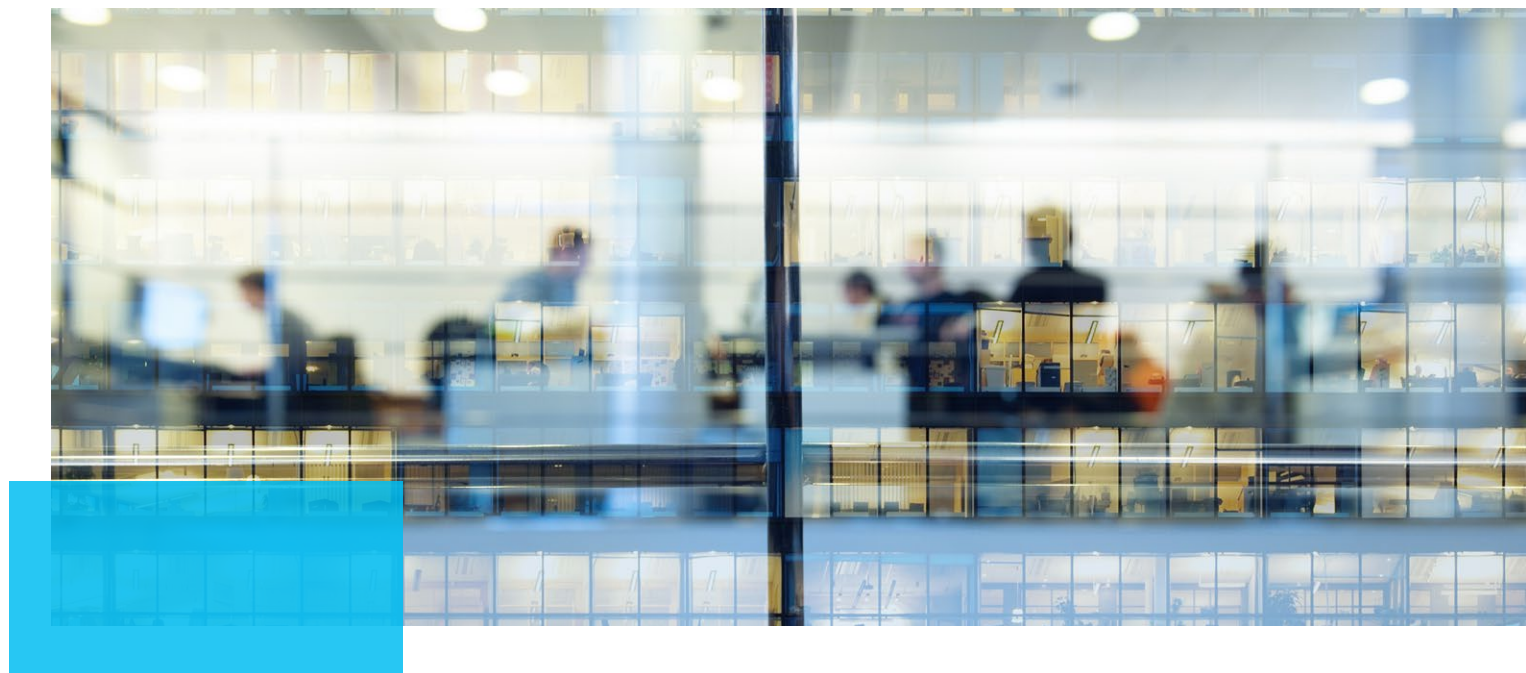
Adicionalment s'elaboren i distribueixen diàriament a la Direcció, als seus responsables respectius i a Auditoria Interna els informes de seguiment del Risc de Mercat de:

- Tota l'activitat de *Markets*.
- La posició que constitueix el perímetre del Model Intern de Risc de Mercat per a càlcul de requeriments de capital, incloent-hi els derivats de renda variable sobre participades.
- La posició estructural en divisa estrangera.

De forma genèrica aquest seguiment consta de tres seccions diferenciades: mesurament del risc a dia, *backtesting* i *Stress Test*.

A més, cal destacar que tant les activitats de tresoreria i mercats de CaixaBank com els sistemes de mesurament i control de riscos utilitzats en aquests àmbits són objecte d'auditoria interna permanent. El conjunt de les mesures descrites permet afirmar que la gestió del risc de mercat de les posicions de negociació en els mercats s'adapta a les directrius metodològiques i de seguiment vigents.

La gestió del risc de mercat de les posicions de negociació en els mercats s'adapta a les directrius metodològiques i de seguiment vigents.

Risc
operacional

7.

7. Risc operacional

En el context regulatori, el risc operacional es defineix com la possibilitat d'incórrer en pèrdues a causa d'errades, de la manca d'adequació de processos, personal, sistemes interns o bé esdeveniments externs.

Atesa l'heterogeneïtat de la naturalesa dels esdeveniments operacionals, CaixaBank ha inclòs els riscos de naturalesa operacional següents en el Catàleg Corporatiu de Riscos: legal / regulatori, conducta, tecnològic, fiabilitat de la informació financera i altres riscos operacionals. Per a cadascun d'aquests riscos del catàleg, el Grup manté marcs de gestió especialitzats per riscos, sense perjudici de l'existència, també, d'un marc global de gestió del risc operacional.

CaixaBank integra el risc operacional en la gestió per fer front a un complex entorn legal i regulatori en el sector financer. L'objectiu que es persegueix mitjançant la seva gestió és millorar la qualitat en la gestió del negoci aportant informació oportuna que permeti la presa de decisions que assegurin

APR de risc operacional

13.400M€

la continuïtat de l'organització a llarg termini, la millora en els seus processos i la qualitat del servei al client, intern o extern.

Per bé que el mètode utilitzat per al càlcul de requeriments regulatoris de consum de capital és l'estàndard, el mesurament i la gestió del risc operacional del Grup s'emparen en polítiques, processos, eines i metodologies sensibles al risc, d'acord amb les millors pràctiques del mercat.

Evolución anual

Durant el 2019, va continuar la consolidació de la gestió del risc operacional, amb un fort impuls a la corporativització de la Política de gestió de risc operacional per estendre les millors pràctiques a tot el Grup i permetre, així, una millor prevenció i mitigació de pèrdues.

Els requeriments de capital per risc operacional s'han mantingut pràcticament estables respecte als de 2018, amb un augment del 2% respecte als de 2018, d'acord amb l'evolució del negoci.

Pèrdues Operacionals: comercials (73%) i processos (15%)

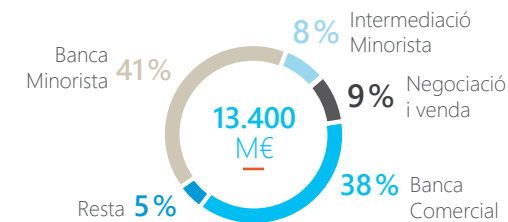
88 %

APR avaluats pel mètode estàndard

100 %

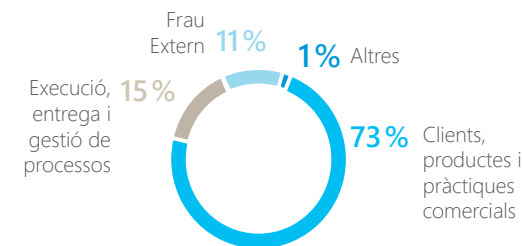
APR Risc Operacional

Distribució per línia de negoci, %

Pèrdues Operacionals

Distribució per categoria de risc operacional, %

7.1 Gestió del risc operacional

Definició

En el context regulatori, el risc operacional es defineix com la possibilitat d'incórrer en pèrdues a causa d'errades, de la manca d'adequació de processos, personal i sistemes interns, o bé d'esdeveniments externs. Atesa l'heterogeneïtat de la naturalesa dels esdeveniments operacionals, CaixaBank no recull el risc operacional com un element únic del Catàleg Corporatiu de Riscos, sinó que hi ha inclòs els riscos següents de naturalesa operacional: legal / regulatori, conducta, tecnològic, fiabilitat de la informació financera i altres riscos operacionals. Per a cadascun d'aquests riscos del catàleg, el Grup manté marcs de gestió especialitzats per riscos, sense perjudici de l'existència, també, d'un marc global de gestió del risc operacional.

Política general

El Grup té la voluntat de gestionar el risc operacional de manera homogènia i consistent en totes les societats que formen el perímetre del conglomerat financer. Per fer-ho, es promou la coherència entre les eines, les mesures i els informes utilitzats per aquestes, per tal de garantir la provisió d'informació comparable i completa per a la presa de decisions sobre risc operacional. Es fomenta també l'ús dels models avançats de gestió i mesurament, corresponents a cada sector d'activitat, i es compassa la implantació en cadascun d'ells segons el seu grau de desenvolupament i maduresa.

El Grup gestiona el Risc Operacional en el seu perímetre de solvència financer d'acord amb les millors pràctiques del mercat i disposa de les eines, polítiques i estructura adients a aquestes.

Estructura i organització de la gestió del risc operacional

Les àrees i empreses del Grup són les responsables de la gestió diària del Risc Operacional en els seus àmbits respectius. Això implica identificar, avaluar, gestionar i controlar els riscos operacionals de la seva activitat, i informar-ne, col·laborant amb la Direcció de Risc Operacional de CaixaBank en la implementació del model de gestió.

Aquesta Direcció forma part de la Direcció de Riscos no Financers, dependent de la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management. Function & Planning*. El control i la supervisió global

del risc operacional s'exerceix a través d'aquesta Direcció Executiva, en què es materialitzen les funcions d'independència requerides pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea, entre les responsabilitats de la qual hi ha el control i la supervisió del risc operacional.

La Direcció de Risc Operacional és la responsable de definir, estandarditzar i implementar el model de gestió, mesurament i control del risc operacional. A més, proporciona suport a les Àrees i consolida la informació sobre els riscos operacionals de tot el perímetre per al *reporting* a l'Alta Direcció i als comitès de gestió de risc implicats (Comitè de Risc Operacional en dependència del Comitè Global del Risc).

Primera línia de defensa

Cada categoria de risc operacional té associada una primera línia de defensa; per exemple, el Departament de Control de Negoci és la unitat específica de control en la Direcció General de Negoci i lidera les funcions de seguiment de l'entorn de control en la primera línia de defensa.

Segona línia de defensa

Així mateix, *Compliance* i la CRMF són les segones línies de defensa, que vetllen per la identificació, el mesurament i el seguiment adequats de les diferents categories de riscos vinculats al risc operacional (vegeu apartat 3.4. «Marc de Control Intern»).

Sens perjudici de l'anterior, atesa la diversitat dels riscos operacionals, la Direcció de Risc operacional fa de funció transversal coordinadora de la funció de segona línia de defensa.

Serveis Informàtics s'encarrega de la infraestructura tecnològica en què es basa la gestió del Risc Operacional.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

Categories de Risc Operacional

Els riscos operacionals es classifiquen en quatre categories o nivells jeràrquics, des de més genèrics fins a més específics o detallats.

La categorització principal de riscos en el Grup comença en els nivells 1 i 2 definits per la normativa regulatòria (els més genèrics o agregats) i amplia i desenvolupa la casuística de riscos fins als nivells 3 i 4, específics del Grup i que s'obtenen un cop analitzat detalladament el Risc Operacional en el context àrea/empresa del Grup, prenent com a base els nivells regulatoris (1 i 2).

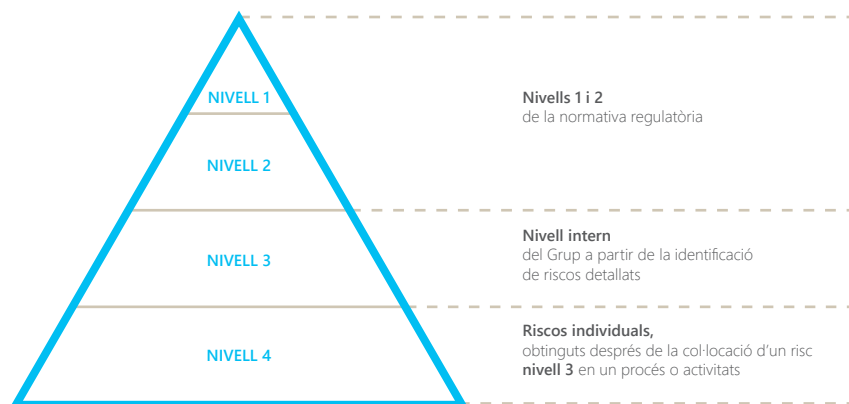
El nivell 1 consta de set subcategories (frau intern; frau extern; pràctiques de treball i seguretat en el lloc de treball; clients, productes i pràctiques empresarials; danys a actius físics; interrupcions del negoci i errades en els sistemes; execució, i entrega i gestió de processos) i el nivell 2, de vint subcategories.

El Grup ha definit la seva pròpia categorització principal de riscos a partir de l'anàlisi de Risc Operacional fet a les diferents àrees i empreses del Grup. És homogènia per a tot el Grup i la comparteixen tant les metodologies qualitatives d'identificació de riscos com les metodologies quantitatives de mesura basades en una base de dades de pèrdues operacionals.

El nivell 3 de riscos representa el conjunt de riscos individuals de cada àrea o Empresa del Grup.

El nivell 4 representa la materialització concreta dels riscos nivell 3 en un procés, activitat i/o àrea concrets.

Tot seguit es presenta una figura que il·lustra les tipologies de Risc Operacional (nivells 1-4) desenvolupades en el Grup.

Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

L'objectiu global del Grup en la gestió del Risc Operacional es desagrega en objectius específics diferents, que estableixen les bases per a l'organització i la metodologia de treball que s'han d'aplicar en la gestió del Risc Operacional. Aquests objectius són els següents:

- Identificar i anticipar els riscos operacionals existents i/o emergents.
- Adoptar mesures per mitigar i reduir de manera sostenible les pèrdues operacionals.
- Assegurar la pervivència a llarg termini de l'organització.
- Promoure l'establiment de sistemes de millora contínua dels processos operatius i de l'estructura de control.
- Aprofitar les sinergies en la gestió de riscos operacionals.
- Impulsar una cultura de gestió del risc operacional.
- Complir el marc regulatori establert i els requeriments per a l'aplicabilitat del model de gestió i càlcul escollits.

Les fites principals de l'exercici 2019 han estat:

- Avenç en la implantació de l'esquema de tres línies de defensa en la gestió dels riscos del Catàleg Corporatiu de Riscos, així com en la corporativització de la política de gestió del risc operacional (adhesió formal de les empreses del Grup).
- Marc d'Àpetit al Risc (RAF): recalibratge de la mètrica de risc de model.
- Actualització anual d'autoavaluacions de Risc Operacional i controls associats.
- Actualització dels escenaris de pèrdues operacionals extremes.
- Projectes específics de reducció de les principals pèrdues operacionals recurrents.
- Seguiment pressupostari mensual de les pèrdues operacionals.
- Participació en el Comitè de Menyscapes.
- Optimització del parc d'indicadors de risc operacional, KRI.
- Seguiment de la implantació del projecte PSD2 (normativa de serveis de pagament inclosa en el Reial Decret llei 19/2018, de 23 de novembre).

7.2 Requeriments de recursos propis mínims

A la taula següent es detallen els APR de recursos propis per Risc Operacional del Grup, a 31 de desembre de 2019.

Taula 7.1. Desglossament APR per línia de negoci operacional

Imports en milions d'euros

	Mitjana ingressos rellevants	APR	Densitat d'APR	Requeriments de capital
Banca minorista	3.678	5.516	150 %	441
Intermediació minorista	691	1.036	150 %	83
Gestió d'actius	173	260	150 %	21
Banca comercial	2.680	5.025	188 %	402
Serveis d'agència	32	60	188 %	5
Negociació i venda	522	1.174	225 %	94
Finançament empresarial	146	328	225 %	26
Pagament i liquidació	-	-	-	-
Total	7.921	13.400	169 %	1.072

Càlcul dels requeriments de recursos propis computables

El Grup aplica el mètode estàndard per al càlcul de capital regulatori per Risc Operacional.

El mètode estàndard consisteix a multiplicar un indicador rellevant de l'exposició al Risc Operacional per un coeficient multiplicador.

Aquest indicador és pràcticament equivalent a la mitjana trianual del marge brut del compte de resultats.

La normativa estableix que ha de descompondre's l'indicador entre vuit línies de negoci regulatòries, i la part assignada a cadascuna d'elles es multiplica per un coeficient específic, tal com s'indica a la taula següent:

Taula 7.2. Risc operacional: línies de negoci i coeficients de ponderació

	Coeficient de ponderació
Finançament empresarial	18 %
Negociació i vendes	18 %
Intermediació minorista	12 %
Banca comercial	15 %
Banca minorista	12 %
Pagament i liquidació	18 %
Serveis d'agència	15 %
Gestió d'actius	12 %

Per tant, això suposa que les entitats han de ser capaces d'assignar la part de l'Indicador Rellevant corresponent a cadascuna de les línies de negoci regulatòries.

Així mateix, la normativa regulatòria estableix que les entitats que facin servir el Mètode Estàndard han de complir requisits exigents relatius a la gestió i mesurament del Risc Operacional.

7.3 Palanques de gestió del Risc Operacional

El model de gestió té l'estructura següent:

Les diferents metodologies implementades a través de les palanques de gestió del Risc Operacional i les eines i procediments de mesurament, seguiment i mitigació formen part del conjunt d'eines fonamentals d'identificació, mesurament i avaluació del risc operacional, i s'han constituït també en *best practice* del sector.

Per tal de poder donar resposta a les diferents funcionalitats requerides, l'entorn tecnològic del sistema de Risc Operacional es troba completament integrat en el sistema transaccional i en el sistema informacional del banc.

El sistema principal es basa en una eina integral, que s'ha adaptat a les necessitats pròpies del banc. Aquest component ofereix la majoria de funcionalitats requerides per a la gestió diària del Risc Operacional.

L'eina s'alimenta diàriament de múltiples fonts d'informació del sistema transaccional (tant del banc mateix com d'algunes de les empreses del Grup) per capturar principalment esdeveniments i efectes de pèrdues i indicadors de Risc Operacional (KRI), però també disposa d'interfícies per actualitzar l'estructura organitzativa i altres entitats del seu model de dades.

Tots els processos d'autoavaluació de riscos, enriquiment de pèrdues, gestió de KRI, establiment de punts febles i plans d'acció, etc. es fan a través de fluxos de treball que gestiona i controla la pròpia eina, i que en cada moment avisen les persones responsables d'una tasca pendent.

El sistema també genera interfícies automàtiques per a la comunicació de pèrdues al consorci internacional *Operational Riskdata Exchange* (ORX).

Finalment, també és important assenyalar la integració en el sistema informacional del banc, ja que s'han preparat múltiples interfícies que baixen tota la informació del sistema i la carreguen en un entorn *Big Data* per oferir un entorn analític.

Mesurament quantitatiu

Base de Dades Interna

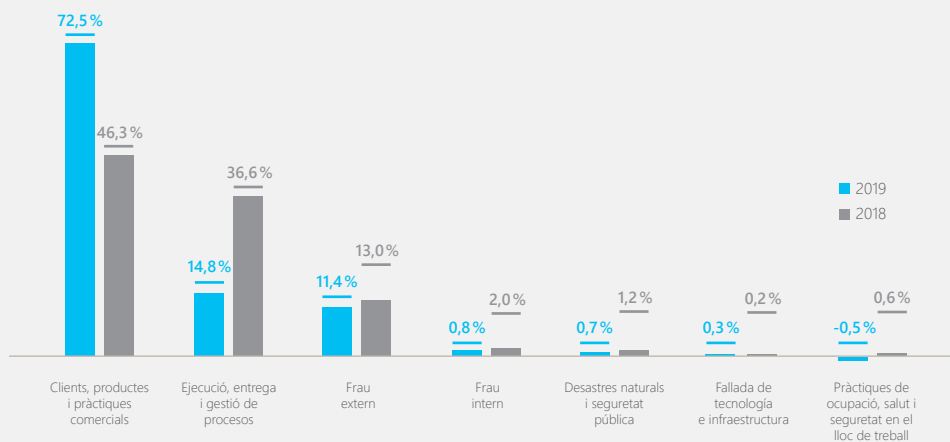
La base de dades de pèrdues operacionals internes és un dels eixos sobre els quals s'articula la gestió del risc operacional (i el futur càlcul del capital per a risc operacional).

Un **esdeveniment operacional** és la materialització d'un risc operacional identificat, un fet que origina una pèrdua operacional. És el concepte sobre el qual pivota tot el model de dades de la base de dades interna. Els esdeveniments de pèrdua es defineixen com cadascun dels impactes econòmics individuals corresponents a una pèrdua o recuperació operacional.

D'aquesta manera, un esdeveniment operacional pot originar un, múltiples o cap efecte operacional, que al seu torn podran ser detectats en una o diverses àrees.

Seguidament es mostra un gràfic amb la distribució de les pèrdues operacionals brutes per tipus de risc del Grup durant els exercicis 2018 i 2019:

Gràfic.
Distribució de les pèrdues operacionals brutes del Grup

Base de Dades Externa (ORX)

Les dades històriques internes de pèrdues operacionals es complementen amb dades externes. Per això, el Grup està adscrit al consorci ORX (*Operational Riskdata eXchange*), que intercanvia de manera anònima informació de pèrdues operacionals de bancs a escala mundial i permet la subagrupació geogràfica, entre altres funcionalitats, per a la gestió del risc (servei de notícies, grups de treball, iniciatives metodològiques sobre risc operacional). ORX requereix a totes les seves entitats membres que les dades de pèrdues operacionals identificades es classifiquin segons una sèrie de paràmetres que aquesta defineix, alguns dels quals són regulatoris i altres són específics de l'organització. En aquest sentit, tots els esdeveniments de la base de dades han proporcionat els paràmetres requerits per ORX.

Mesurament qualitatiu

La identificació de riscos operacionals a partir de tècniques qualitatives és un dels eixos sobre els quals s'articula la gestió del risc operacional en el Grup.

Autoavaluacions

Anualment es fan autoavaluacions de riscos operacionals, que permeten **(i)** obtenir coneixement del perfil de risc operacional i els nous riscos crítics i **(ii)** mantenir un procés normalitzat d'actualització de la taxonomia de ris-

cos operacionals, que és la base sobre la qual es fonamenta la gestió d'aquest risc.

El procés d'autoavaluacions segueix les etapes següents:

- Els centres actualitzen i confirmen el mapa de riscos operacionals.
- Valoració del risc per part de l'àrea. Els paràmetres d'entrada que se sol·liciten són estimacions de dades relatives a freqüències i efectes de possibles esdeveniments de pèrdua, assignació del Risc a Línia de Negoci i valoració de controls associats.
- Validació de la valoració per part del responsable de l'àrea.
- Validació final per part de la Direcció de Risc Operacional.

Durant aquest exercici 2019, s'ha fet l'actualització anual de l'autoavaluació de riscos operacionals (aproximadament sis-cents cinquanta), acompanyada d'un esforç específic de formació als interlocutors, amb l'objectiu de millorar els resultats de l'exercici de *backtest* fet després del tancament de la campanya del 2018 i d'utilitzar-la com a punt de partida per fer el pressupost del 2020.

Escenaris de Risc Operacional

També es fa un exercici de generació d'escenaris hipotètics de pèrdues operacionals extremes, mitjançant una sèrie de tallers i reunions d'experts. L'objectiu és que aquests escenaris es puguin utilitzar per detectar punts de millora en la gestió i complementin les dades històriques internes i externes disponibles sobre pèrdues operacionals.

Indicadors de Risc Operacional (KRI)

El mesurament a través d'Indicadors de Risc Operacional (KRI) és una metodologia quantitativa/qualitativa que permet (i) anticipar l'evolució dels riscos operacionals i promoure una visió *forward-looking* en la gestió del risc operacional i (ii) aportar informació sobre l'evolució del perfil de risc operacional, així com sobre les seves causes. Un KRI és una mètrica que permet detectar i anticipar variacions en els nivells d'aquest risc; el seu seguiment i la seva gestió estan integrats en l'eina corporativa de gestió del risc operacional. La seva naturalesa no està orientada a ser un resultat directe d'exposició al risc, sinó a ser mètriques a través de les quals es pugui identificar i gestionar de manera activa el risc operacional.

Els conceptes principals sota els quals es defineix i estructura la metodologia d'indicadors de Risc Operacional (KRI) són: definició de cada KRI (incloent-hi possibles sub-KRI), llistats, alertes (i accions vinculades), periodicitat, mode d'actualització i criticitat.

Durant el 2019, ha desenvolupat un projecte integral d'anàlisi i optimització dels indicadors de risc operacional (KRI). Els objectius han estat maximitzar la cobertura de riscos i/o centres, així com revisar la idoneïtat del conjunt d'indicadors preexistents.

Plans d'acció i mitigació

Amb la finalitat de mitigar el risc operacional, es defineixen plans d'acció que impliquen la designació d'un centre responsable, la descripció de les accions que s'emprendran per a la mitigació del risc, un percentatge o grau d'avenç que s'actualitza periòdicament i la data de compromís final del pla. Això permet la mitigació (i) disminuint la freqüència d'ocurrència dels esdeveniments, així com de l'impacte, (ii) tenint una estructura sòlida de control sustentada en polítiques, metodologies, processos i sistemes i (iii) integrant en la gestió quotidiana del Grup la informació que aporten les palanques de gestió dels riscos operacionals.

Els plans d'acció i mitigació poden tenir origen en qualsevol de les eines de gestió del Risc Operacional, així com en altres factors: autoavaluacions, escenaris, fonts externes (ORX, premsa especialitzada), KRI, pèrdues per esdeveniments operacionals, Informes d'Auditoria Interna i Validació Interna.

El procés de definició i seguiment de plans d'acció i mitigació es desenvolupa en tres etapes, segons s'il·lustra a continuació:

Transmissió del risc (assegurances)

El programa corporatiu d'assegurances davant el Risc Operacional permet cobrir certs riscos i s'actualitza anualment.

El programa corporatiu d'assegurances davant el Risc Operacional permet cobrir certs riscos i s'actualitza anualment. La transmissió de riscos depèn de l'exposició, la tolerància i l'Apetit al Risc que hi hagi en cada moment.

Cada any s'elabora un pla d'actuació relatiu al sistema de gerència de riscos i assegurances. Aquest pla està basat en la identificació i l'avaluació de Riscos Operacionals i Fortuits, l'anàlisi de la tolerància al risc i la reducció del cost total del risc (retenció + transferència), que permet integrar i racionalitzar de la manera més eficient possible la gestió i la cobertura dels riscos, amb el cost més baix possible i amb un nivell de seguretat òptim d'acord amb els estàndards definits.

Informes de gestió del risc operacional (*Reporting*)

La generació d'informació de gestió del Risc Operacional és un dels eixos sobre els quals es basa la gestió del Risc Operacional al Grup. Amb aquesta finalitat s'ha implementat una metodologia de generació d'informes de gestió que permet:

- Informar del perfil i exposició al risc operacional del Grup.
- Millorar el grau d'interacció tant de l'Alta Direcció com de les àrees en la gestió activa del risc operacional.
- Fer informes de gestió amb diferents nivells d'agregació segons la finalitat d'aquests i els nivells a què es destini.

Es disposa d'una agrupació d'informes de gestió independents –qualitatius i quantitius– per al seguiment del risc operacional. L'agrupació d'informes permet obtenir una visió àmplia del perfil de Risc Operacional amb diferents criteris d'agregació per, així, poder-los presentar a nivells jeràrquics diferents.

S'adjunta a continuació una il·lustració que permet observar els diferents nivells als quals s'informa de l'estat del risc operacional a través del *reporting*:

Marc de formació de Risc Operacional

L'ús diari correcte del model de gestió del Risc Operacional és un dels seus objectius fonamentals. Per fer-ho, el model es basa en processos de formació de Risc Operacional i difusió de la cultura de Risc Operacional a tot el Grup.

L'objectiu de la formació i difusió de la cultura del Risc Operacional és el següent:

- Donar a conèixer el Risc Operacional en tot el Grup, tant a les àrees i empreses del Grup que el materialitzen com a àrees potencials, tant en la seva materialització com per a l'anticipació o la detecció.
- Interioritzar el Risc Operacional com un risc inherent a tots els processos, assegurant la consciència de la seva possible materialització a l'hora de definir i desenvolupar processos, activitats i metodologies per part de les diferents àrees i Empreses del Grup.

Els processos de formació del Risc Operacional es fan en tres nivells:

- **Cursos online:** a través de la plataforma de formació *on-line*, s'ha fet un curs de formació del risc operacional interactiu per a tots els empleats del banc. El curs pretén promoure la formació contínua sobre el model de gestió del risc operacional i conscienciar els empleats del Grup a tots els nivells de la seva importància.

- **Documentació de suport:** set complet de documents de suport, que cobreix tot el marc de gestió del risc operacional a disposició de tots els empleats amb l'objectiu de donar suport a la gestió diària del risc.
- **Específica:** segons les necessitats del model, es desenvolupen iniciatives específiques de formació aperiòdiques. El model de gestió del risc operacional té en compte la formació com un procés continu al llarg de l'any, per la qual cosa posa cursos i material a disposició de les àrees –a través de les diferents plataformes– en què s'expliquen els avenços i els canvis en el model de gestió del risc operacional del Grup, així com possibles canvis en la normativa regulatòria.

7.4 Vinculació amb el Catàleg Corporatiu de Riscos

Les categories de **Catàleg Corporatiu de Riscos** identificades com a risc operacional són:

Legal / regulatori

Pèrdues potencials o disminució de la rendibilitat del Grup CaixaBank a conseqüència de canvis en la legislació vigent, d'una implementació incorrecta d'aquesta legislació en els processos del grup CaixaBank, de la interpretació inadequada d'aquesta en les diferents operacions, de la gestió incorrecta dels requeriments judicials o administratius o de les demandes o reclamacions rebudes.

Conducta

Aplicació de criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients o d'altres grups d'interès, o actuacions o omissions per part del Grup no ajustades al marc jurídic i regulatori, o a les polítiques, normes o procediments interns o als codis de conducta i estàndards ètics i de bones pràctiques.

Tecnològic (TI)

Pèrdues degudes a la inadequació o les errades del *hardware* o del *software* de les infraestructures tecnològiques a causa de ciberatacs o altres circumstàncies que puguin comprometre la disponibilitat, la integritat, l'accessibilitat i la seguretat de les infraestructures i les dades.

Altres riscos operacionals

Pèrdues o danys provocats per errors o errades en processos, per esdeveniments externs o per l'actuació accidental o dolosa de tercers aliens al Grup. Inclou, entre d'altres, factors de risc relacionats amb l'externalització, la utilització de models quantitativs, la custòdia de valors o el frau extern.

Fiabilitat de la informació financera

Deficiències en l'exactitud, la integritat i els criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial del Grup CaixaBank.

7.4.1. Risc legal i regulatori

El risc legal i regulatori s'entén com les pèrdues potencials o la disminució de la rendibilitat del Grup a conseqüència de canvis en la legislació vigent, d'una implementació incorrecta d'aquesta legislació en els processos del Grup, de la interpretació inadequada d'aquesta en les diferents operacions, de la gestió incorrecta dels requeriments judicials o administratius o de les demandes o reclamacions rebudes.

La seva gestió es fa seguint determinats principis d'actuació per tal d'assegurar que es compleixen els límits d'apetit i tolerància al risc definits en el marc d'apetit al risc de CaixaBank.

En aquest sentit, a l'Entitat es fan actuacions de **seguiment i monitoratge constant de canvis regulatoris** en defensa de més seguretat jurídica i d'interessos legítims. Tot seguit destaquem les iniciatives regulatòries i els processos consultius principals en què l'Entitat ha participat atesa la seva rellevància:

- **Revisió per part de la Comissió Europea de diferents Directives**, en particular de: **(i)** la Directiva de crèdit al consum (CCD), **(ii)** la Directiva de comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors, **(iii)** la Directiva i el Reglament sobre requisits de capital (CRD5 i CRR2), **(iv)** la Directiva sobre reestructuració i resolució bancària (BRRD2), **(v)** el Reglament d'índexs de referència (BMR), **(vi)** la Directiva de mercats financers (MiFID 2) i la Directiva sobre la distribució d'assegurances (IDD) per a la integració de factors i riscos de sostenibilitat. Així mateix, s'ha fet un seguiment de la finalització dels acords de Basilea III i dels desenvolupaments d'un marc legislatiu destinat a impulsar les finances sostenibles al si de la Unió Europea.
- A **escala nacional**, s'han abordat consultes públiques relatives a la modificació de

la circular de publicitat dels productes i serveis bancaris i de modificació de l'Ordre de transparència bancària sobre obligacions d'informació sobre crèdit de durada indefinida associats a instruments de pagament, així com a la transposició de la Directiva per al foment de la implicació a llarg termini dels accionistes.

- En relació amb els **riscos tecnològics**, destaca la guia d'EBA sobre gestió de riscos de seguretat i tecnològics (ICT).
- En **matèria fiscal**, s'han abordat les consultes relatives a les mesures tributàries dels pressupostos generals de l'estat i la modificació de la Llei general tributària per incorporar al dret espanyol la directiva coneguda com a DAC 6.

Aquestes actuacions es coordinen en el Comitè de Regulació, l'òrgan responsable de definir el posicionament estratègic del Grup en qüestions relacionades amb la regulació financera, impulsar la representació dels interessos de l'Entitat i coordinar l'avaluació regular de les iniciatives i les propostes normatives que puguin afectar el Grup.

D'altra banda, es vetlla per la implementació adequada de les normes. Així, doncs, destaquen:

- La Llei 5/2019, de 15 de març, reguladora dels **contractes de crèdit immobiliari** (LCI).
- El Reial decret llei 19/2018, de 23 de novembre, de **serveis de pagament** i altres mesures urgents en matèria financera (PSD2).
- El Reial decret llei 19/2017, de 24 de novembre, de **comptes de pagament bàsics**, trasllat de comptes de pagament i comparabilitat de comissions (PAD).

En el mateix sentit, l'Assessoria Jurídica coordina un conjunt de comitès (Comitè de Transparència, Comitè de Privacitat) que tenen com a objectiu el seguiment constant, en cada iniciativa del banc, de la seva adequació a les normes de protecció del consumidor i de la seva privacitat, dues qüestions de la màxima importància per a l'Entitat.

Per assegurar la interpretació correcta de les normes, a més d'una tasca constant d'estudi de la jurisprudència i de les decisions de les autoritats competents, per tal d'ajustar la seva actuació

a aquests criteris, l'Assessoria Jurídica també consulta quan cal les autoritats administratives competents. Per exemple:

- En **matèria fiscal**, l'Entitat ha presentat diverses consultes tributàries vinculants per a la ratificació de criteris interpretatius sobre deduïbilitat en l'IRPF de la comissió d'administració i custòdia de les participacions en fons d'inversió que reuneixen certs requisits, la determinació de la base imposable a l'efecte de l'IVA del servei d'assessorament no independent i assessorament simplificat de fons, o el tractament pel que fa a l'IVA de la mediació en relació amb certs serveis financers.
- En **matèria de protecció de dades**, ha presentat diverses consultes a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades sobre la condició de responsable del tractament en la prestació de serveis financers i la necessitat de consultar les llistes Robinson davant de tractaments basats en interès legítim.

En el mateix sentit, l'Assessoria Jurídica coordina un conjunt de comitès (Comitè de Transparència, Comitè de Privacitat) que tenen com a objectiu el seguiment constant, en cada iniciativa del banc, de la seva adequació a les normes de protecció del consumidor i de la seva privacitat, dues qüestions de la màxima importància per a l'Entitat.

En relació amb els processos judicials, i tenint en compte la litigiositat existent, **el Grup disposa de polítiques, criteris, procediments d'anàlisi i seguiment d'aquests litigis**, que li permeten tant una gestió individualitzada de la defensa de cadascun d'ells com la identificació i l'actualització de les provisions necessàries per cobrir els hipotètics perjudicis patrimonials, sempre que es consideri probable la seva ocurrència com a conseqüència de resolucions desfavorables, tant judicials com extrajudicials (és a dir, reclamacions de clients) administratives sancionadores, instades contra el Grup en els ordres civil, penal, tributari, contenciós administratiu i laboral.

7.4.2. Risc de conducta

Definició i política general

En el marc del risc operacional segons definició regulatòria, el risc de conducta és un risc del Catàleg Corporatiu de Riscos que es defineix com el risc del Grup d'aplicar criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients o altres grups d'interès, o de l'incompliment o compliment defectuós de les lleis, les regulacions, els requeriments judicials o administratius, els codis de conducta o estàndards ètics i de bones pràctiques, dels quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals. L'objectiu del Grup és: **(i)** minimitzar la probabilitat que es materialitzi aquest risc i **(ii)** que, en cas que es materialitzi, les deficiències es detectin, reportin i solucionin amb celeritat.

La gestió del risc de conducta no correspon a una àrea específica, sinó a tot el Grup, el qual, a través dels seus empleats, ha d'assegurar el compliment de la normativa vigent aplicant procediments que traslladin aquesta normativa a l'activitat que fan.

Per tal de gestionar el risc de conducta, s'impulsen la difusió i la promoció dels valors i els principis d'actuació inclosos en el Codi ètic i en les normes de conducta, i tant els seus membres com la resta d'empleats i directius han d'assumir el seu compliment com a criteri principal i orientador de la seva activitat diària. En virtut d'això, i com a primera línia de defensa, les àrees l'activitat de les quals està subjecta a riscos de conducta implanten i gestionen indicadors o controls de primer nivell que permeten detectar possibles focus de risc i actuar eficaçment per mitigar-los.

7.4.3. Risc tecnològic (TI)

També en el marc del risc operacional regulatori, en el Catàleg Corporatiu de Riscos es defineix el risc tecnològic com el risc de pèrdues resultat de la inadequació o les errades del *hardware* o del *software* de les infraestructures tecnològiques, degudes a ciberatacs o altres circumstàncies, que poden comprometre la disponibilitat, integritat, accessibilitat i seguretat de les infraestructures i les dades. El risc es desglossa en cinc categories, que afecten les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació): **(i) disponibilitat, (ii) seguretat de la informació, (iii) operació i gestió del canvi, (iv) integritat de les dades i (v) govern i estratègia.**

El seu mesurament actual s'incorpora en un indicador RAF de seguiment mensual, calculat a partir d'indicadors individuals vinculats al govern de les tecnologies d'informació, la seguretat de la informa-

ció i les contingències tecnològiques. Es fan revisions periòdiques per mostreig, que comproven la bondat de la informació i validen la metodologia de creació per als indicadors revisats.

Els marcs de govern donen resposta a aquest mesurament, s'han dissenyat segons estàndards internacionals de prestigi reconegut i s'apliquen en els àmbits de:

1. Govern TI, dissenyat i desenvolupat segons la Norma ISO 38500.
2. Seguretat de la informació, dissenyat i desenvolupat segons la Norma ISO 27001.
3. Contingència tecnològica, dissenyat i desenvolupat segons la Norma ISO 27031.

Particularment, la continuïtat de negoci es refereix a la capacitat d'una organització per seguir proporcionant els seus productes i prestant els seus serveis en nivells acceptables, prèviament establerts, després d'un incident perjudicial. La seva gestió consisteix a identificar possibles amenaces per a l'organització i el seu impacte potencial per a les operacions. Ofereix un marc per incrementar la resistència i la resiliència de l'organització, de manera que pugui respondre eficaçment per tal de salvaguardar els interessos dels seus grups d'interès principals, la seva reputació, la seva marca i les seves activitats de generació de valor.

En aquest àmbit, CaixaBank ha adoptat i manté un Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci (BCMS), basat en la norma internacional ISO 22301 i certificat per The British Standards Institution (BSI) amb el número BCMS 570347. Així

mateix, CaixaBank ha estat designada operador crític d'infraestructures en virtut del que disposa la Llei 8/2011 i es troba sota la supervisió del Centre Nacional per a la Protecció de les Infraestructures Crítiques, que depèn de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior.

D'altra banda, CaixaBank manté un pla d'emergència general i diverses normatives internes sobre mesures de seguretat, entre les quals destaquen com a aspectes prioritaris **(i)** l'estratègia de ciberseguretat, **(ii)** la lluita contra el frau a clients i intern, **(iii)** la protecció de la informació, **(iv)** la divulgació i el govern de la seguretat i **(v)** la seguretat en proveïdors.

7.4.4. Altres riscos operacionals

Definició i política general

En el catàleg de riscos, es defineixen com les pèdues o els danys provocats per errors o errades en processos, per esdeveniments externs o per l'actuació accidental o dolosa de tercers aliens al Grup. Inclouen, entre d'altres, factors de risc relacionats amb l'externalització, la utilització de models quantitius (risc de model), la custòdia de valors o el frau extern.

El conjunt d'altres riscos operacionals té com a responsables de la seva gestió diària totes les àrees i les empreses del Grup CaixaBank dins els seus respectius àmbits. Això implica identificar, avaluar, gestionar i controlar sobre els riscos operacionals de la seva activitat i informar-ne, col·laborant amb la Direcció de Risc Operacional del Grup CaixaBank en la implementació del model de gestió.

Durant l'exercici 2019 s'ha aprovat la política corporativa de gestió d'externalitzacions i els seus riscos, que recull els últims requeriments regulatoris en relació amb aquesta operativa i suposa un important avenç pel reforç del govern corporatiu dels riscos en els processos d'externalització.

7.4.5. Risc de fiabilitat de la informació financera

El Risc de Fiabilitat de la Informació Financera es defineix en el Catàleg Corporatiu de Riscos com els potencials perjudicis, econòmics o no, derivats de les deficiències en l'exactitud, la integritat i els criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial del Grup. Forma part del conjunt de riscos operacionals regulatoris.

El Grup disposa de polítiques corporatives aprovades pel Consell d'Administració, que estableixen el marc de control i gestió del risc, entre les quals destaquen:

1. la política corporativa sobre la divulgació i la verificació de la informació financera, que estableix el marc de control sobre la informació financera rellevant del Grup que es divulga al mercat.
2. la política corporativa sobre el sistema de control intern de la informació financera, que estableix el marc de govern, el disseny, la implantació i el funcionament correcte del SCIIF.
3. Política corporativa de govern de la informació i qualitat de la dada, que regula el govern de la dada i de presentació d'informes.

La gestió d'aquest risc comprèn, principalment, l'avaluació que la informació financera del Grup compleixi els principis següents:

- Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera existeixen efectivament i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).
- La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, els fets i altres esdeveniments en què el Grup és part afectada (integritat).
- Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).
- Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).
- La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i les obligacions a través dels actius i passius corresponents, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Per a la gestió i el monitoratge del risc, el Grup té implementada una estructura de control intern basada en el model de tres línies de defensa, descrit més amunt:

- Les activitats de **primera línia de defensa** sobre el procés de tancament comptable, pilar fonamental per a l'elaboració de la informació financera, inclouen, entre d'altres, **(i)** la definició dels criteris comptables que s'aplicaran en el Grup i el tractament de les operacions i les transaccions corporatives singulars; **(ii)** la revisió de la raonabilitat

dels judicis i les estimacions, així com de la resta d'evolucions de les magnituds comptables; **(iii)** el seguiment de la implementació de nous circuits i normes comptables, així com l'anàlisi de les diferències entre impactes estimats i reals; **(iv)** la intervenció i el control comptable de les aplicacions i altres processos comptables, i **(v)** la coordinació de les societats del Grup per a l'elaboració dels tancaments comptables consolidats.

- Les activitats de **segona línia de defensa** inclouen, entre d'altres, **(i)** el monitoratge i la gestió del sistema de control intern sobre la informació financera (SCIIF); **(ii)** l'assessorament i/o la definició de criteris per a la identificació, el monitoratge, la implantació i l'avaluació dels controls sobre la informació financera; **(iii)** la revisió del compliment de les polítiques, i **(iv)** la identificació i el seguiment de les debilitats de control intern identificades.
- Les activitats de **tercera línia de defensa** inclouen, entre d'altres, la revisió de la fiabilitat i la integritat de la informació financera, inclosa l'efectivitat del SCIIF.

Risc
estructural de tipus

8.

8.

Risc estructural de tipus

El risc de tipus d'interès és inherent a l'activitat bancària i es produeix a causa de l'impacte que els canvis en els tipus d'interès de mercat poden tenir sobre el marge financer i el valor econòmic del balanç d'una entitat.

La gestió d'aquest risc per part del Grup pretén:

- optimitzar el marge financer i
- preservar el valor econòmic del balanç.

Per tal de gestionar-lo, es fan mesuraments del marge d'interessos i del valor econòmic en un escenari base de tipus d'interès (tipus implícits de mercat) i en altres escenaris estressats. Els resultats dels escenaris estressats es contrasten amb els de l'esce-

Sensibilitat del marge d'interessos a 1 any de les masses sensibles de balanç a un escenari de +/- 100 pb en tipus d'interès

7,24% / -3,40%

Sensibilitat del valor econòmic del balanç a un escenari +/- 100 pb en tipus d'interès, dividida per la xifra de Tier 1

6,09% / -5,32%

nari base per obtenir mesures de risc que es contrasten amb els líndars de risc establerts en el Marc d'Apetit al risc (RAF).

Els models de projecció s'actualitzen mensualment i les hipòtesis es revisen de forma periòdica per assegurar que els mesuraments s'adeqüen a la situació actual de mercat i a les característiques del balanç.

El Grup presenta uns nivells de risc confortables i sobradament dins els límits establerts, tant en l'àmbit regulatori com de gestió, en el RAF.

A 31 de desembre de 2019, el Grup utilitza macrocobertures de risc de tipus d'interès de valor raonable com a estratègia per mitigar la seva exposició i preservar el valor econòmic del balanç.

Evolució anual

L'any 2019, CaixaBank manté el seu posicionament de balanç a pujades de tipus. Els motius d'aquest posicionament del balanç són de caràcter estructural i de gestió. En concret, des d'un punt de vista estructural i a causa de l'entorn de tipus d'interès excepcionalment baixos, ha continuat el transvasament de saldos de passiu des d'imposicions a termini fix als comptes a la vista.

A més, i des del punt de vista de la gestió, s'ha continuat adaptant l'estructura de balanç a l'entorn esperat.

8.1. Gestió del risc estructural de tipus d'interès

Definició i política general

Risc considerat com l'efecte negatiu sobre el valor econòmic de les masses del balanç o sobre el marge financer a causa de canvis en l'estructura temporal dels tipus d'interès i la seva afectació als instruments de l'actiu, passiu i fora de balanç del Grup no registrats en la cartera de negociació.

Les masses d'actiu i passiu que componen aquest balanç, com que estan vinculades a diferents índexs de referència i tenen un venciment diferent, es poden renovar o contractar —en el cas de nova producció— a tipus d'interès diferents dels actuals, cosa que afecta el seu valor raonable i el marge que es deriva d'aquestes.

La gestió d'aquest risc per part del Grup persegueix **(i)** optimitzar el marge financer i **(ii)** preservar el valor econòmic del balanç, considerant en qualsevol moment les mètriques i els llindars del Marc d'Apetit al risc pel que fa a volatilitat del marge financer i sensibilitat de valor.

S'obtenen mesuraments del marge d'interessos i del valor econòmic en un escenari base de tipus d'interès (tipus implícits de mercat) i en altres escenaris estressats. Els resultats dels escenaris estressats es contrasten amb els de l'escenari base per obtenir mesures de risc que es contrasten amb els llindars de risc establerts al RAF.

Els escenaris estressats aplicats tenen una naturalesa diferent:

- Escenaris de pujada i baixada de tipus d'interès paral·lels i de magnitud diferent (+/-100 pb, +/-200 pb).
- A més dels escenaris de moviments de tipus paral·lels, s'apliquen 6 escenaris de *shock* amb moviments no paral·lels de la corba de tipus d'interès.
- En el cas dels escenaris aplicats a les mètriques de tipus d'interès, la propagació de l'estrès s'aplica de forma tant instantània com progressiva.

Atès que els tipus d'interès han normalitzat una situació de tipus negatius, és rellevant tenir en compte la manera de limitar els impactes de *shock* aplicats perquè aquests escenaris resultin realistes. Per fer-ho, el Grup fa servir dues aproximacions complementàries:

- *Floor* de gestió: s'ha definit un límit sobre la magnitud del *shock* aplicat en cada escenari de forma dinàmica. El seu valor es modifica en funció del tipus d'escenari i del nivell actual dels tipus d'interès, i oscil·la entre les magnituds del -1% i el *shock* que s'ha de tenir en compte en cada escenari (-200 pb en el cas d'escenaris paral·lels i -250 pb i -100 pb en el cas dels escenaris de variació del tram curt i llarg de la corba, així com de canvi de pendent). La mida del *shock* que s'aplicarà en cada moment es calcula en funció del diferencial entre el tipus històric mínim observat per a la referència EURIBOR i el tipus actual.
 - *Floor* regulatori: s'aplica el límit definit en les guies regulatòries i que es fa servir en la definició del test supervisor (SOT). Aquest límit estableix que els tipus negatius no poden ser inferiors al -1% i estableix que aquest límit es vagi incrementant fins a arribar al nivell del 0% en el termini de vint anys. Per tant, és un *floor* en el nivell de tipus i no en el *shock* aplicat, com ho és el *floor* de gestió.
- Els escenaris d'estrès i els dos criteris en l'aplicació d'un *floor* als tipus negatius es combinen per configurar un marc d'escenaris complet en el RAF, que té en compte els criteris de gestió i els regulatoris, de la manera següent:
- *UP +200 pb*: Pujada immediata i paral·lela de 200 pb.
 - *Down -200 pb* amb un tipus mínim del -1%: Baixada immediata i paral·lela de 200 pb per a totes les divises i amb un tipus mínim del -1%.
 - *Parallel UP*: Pujada immediata i paral·lela dels tipus d'interès de 200 pb per a la divisa euro i de quantia diferent per a altres divises.
 - *Parallel Down*: Baixada immediata i paral·lela dels tipus d'interès de 200 pb per a la divisa euro i de quantia diferent per a altres divises. En aquest escenari, el Grup aplica un *floor*, o tipus mínim, que pot estar per sota del 0%, tal com es descriu en apartats anteriors.
 - *Parallel Down SOT*: Per a la divisa EUR, impacte de -200 pb, però aplicant el *floor* definit en el SOT (per a altres divises menys rellevants, l'impacte és lleugerament diferent).
 - *Steepening*: Increment general del pendent de la corba.
 - *Flattening*: Aplanament general del pendent de la corba.
 - *Short UP*: Pujada de tipus del tram curt de la corba.
 - *Short Down*: Baixada de tipus del tram curt de la corba.

Per al valor econòmic, s'apliquen els escenaris següents, que inclouen en la seva configuració el test supervisor (SOT):

- *Long UP*: Pujades de tipus del tram llarg de la corba.
- *Long Down*: Baixada de tipus del tram llarg de la corba.
- *Steepening SOT*: *Steepening* amb *floor* definit en el SOT.
- *Short Down SOT*: Baixada de tipus del tram curt de la corba amb *floor* definit en el SOT

A més, per al marge d'interessos s'apliquen els escenaris següents:

- *UP* +200 pb: Pujada progressiva de 200 pb.
- *Down* -200 pb amb un tipus mínim del -1%: Baixada progressiva de 200 pb amb un tipus mínim del -1%.
- *UP* +100 pb: Pujada instantània de 100 pb.
- *Down* -100 pb amb un tipus mínim del -1%: Baixada instantània de 100 pb amb un tipus mínim del -1%.

Els models de projecció s'actualitzen mensualment i les hipòtesis es revisen de forma periòdica per assegurar que els mesuraments s'adeqüen a la situació actual de mercat i a les característiques del balanç del Grup.

Estructura i organització de la funció de gestió del risc

El Consell d'Administració ha assignat a la Comissió de Riscos i al Comitè Global del Risc funcions relacionades amb el seguiment recurrent de la gestió de riscos. El Comitè ALCO és el responsable de la gestió, el seguiment i el control del risc estructural de tipus d'interès. Per fer-ho, duu a terme mensualment un seguiment del compliment del RAF amb una doble perspectiva de marge d'interessos i valor econòmic.

Primera línia de defensa

La Direcció d'ALM, dependent de la Direcció Executiva Financera de CaixaBank, es responsabilitza de la gestió del Risc Estructural de Tipus d'Interès sempre dins el marc establert pels llinars de gestió i regulatoris.

La Direcció d'Anàlisi i Seguiment de Balanç, dependent de la Direcció Executiva Financera de CaixaBank, es responsabilitza de la modelització, l'anàlisi i el seguiment del risc de tipus d'interès, així com del manteniment de les eines de projecció i de les bases de dades necessàries per efectuar aquests mesuraments. Així mateix, proposa i posa en funcionament les metodologies i les millores necessàries per a la seva funció.

En compliment de les seves funcions, la Direcció d'Anàlisi i Seguiment de Balanç reporta l'evolució del risc i els factors desencadenants de la seva evolució no només al Comitè ALCO, sinó també als responsables de supervisió interna, segona i tercera línies de defensa:

Segona línia de defensa

La responsabilitat d'aquesta funció per als riscos estructurals de tipus recau en la Direcció de Risc de Mercat i de Balanç dins la *Corporate Risk Management Function & Planning*.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

L'anàlisi d'aquest risc es duu a terme considerant un conjunt ampli d'escenaris de tipus de mercat i té en compte l'impacte de totes les possibles fonts de risc estructural de tipus d'interès, és a dir: risc de GAP (amb els seus components de risc de repreu i risc de corba), risc de base i risc d'opcionalitat. En el cas del risc d'opcionalitat, es tenen en compte l'opcionalitat automàtica, relacionada amb el comportament dels tipus d'interès, i l'opcionalitat de comportament dels clients, que no només depèn dels tipus d'interès.

En el mesurament del risc de tipus d'interès, el Grup aplica les millors pràctiques de mercat i les recomanacions dels reguladors, i estableix llinars de risc sobre mètriques relacionades amb el marge d'interessos i el valor econòmic del seu balanç tenint en compte la seva complexitat.

Aquestes mesures poden ser estàtiques o dinàmiques:

Mesuraments estàtics: Són mesuraments estàtics aquells que per construir-se no utilitzen hipòtesis de nou negoci i estan referenciats a una situació puntual.

- **Gap estàtic:** Mostra la distribució contractual de venciments i revisions de tipus d'interès, en una data determinada, de les masses sensibles de balanç i/o fora de balanç. L'anàlisi gap es basa en la comparació dels imports d'actius que es revisen o vencen en un determinat període i els imports de passius que es revisen o vencen en aquest mateix període.
- **Valor econòmic del balanç:** Es calcula com la suma de **(i)** el valor raonable del net dels actius i passius sensibles als tipus d'interès dins de balanç, **(ii)** el valor raonable dels productes fora de balanç (derivats) i **(iii)** el net del valor comptable de les partides d'actius i passius no sensibles als tipus d'interès.

- **Sensibilitat del valor econòmic:** Es reavalua, per als diferents escenaris d'estrès establerts pel Grup, el valor econòmic de les masses sensibles dins i fora de balanç i, per diferència respecte al valor econòmic calculat amb els tipus de mercat actual, s'obté, de forma numèrica, la sensibilitat de valor en els diferents escenaris utilitzats.

Sobre aquesta mesura de sensibilitat, i per a determinats escenaris de tipus d'interès, el Grup defineix uns llindars de risc, que suposen límits per a la gestió del seu valor econòmic.

- **VaR de balanç:** Es defineix com la pèrdua màxima que pot patir el valor econòmic del balanç dins un període de temps determinat, aplicant preus i volatilitats de mercat, així com efectes de correlació, a partir d'un nivell de confiança i un horitzó temporal determinats.

En el mesurament del VaR de balanç, l'horitzó temporal és d'1 mes i el nivell de confiança, del 99,9%. Per tant, la xifra de VaR s'ha d'interpretar com una estimació que, amb una probabilitat del 99,9%, la pèrdua de valor en un mes no hauria de superar la xifra de VaR calculada.

S'aplica la metodologia pròpia de l'activitat tesorera per calcular el VaR de balanç. Això suposa fer 3 càlculs de VaR:

1. VaR paramètric amb una finestra de dades per estimar els paràmetres de 75 dies.
2. VaR paramètric amb una finestra de dades per estimar els paràmetres de 250 dies.
3. VaR històric de 250 dies, en què s'assumeix que el que va passar en la valoració del balanç dels últims 250 dies és una bona guia per estimar el que pot passar entre avui i demà.

La mesura que es pren com a VaR de balanç, aplicant-hi un principi de prudència, és la més elevada de les tres.

De forma addicional, es calcula un VaR amb horitzó temporal d'1 mes i un nivell de confiança del 99% sobre les posicions de la cartera de renda fixa a valor raonable amb canvis en un altre resultat acumulat (OCI), incloent-hi risc de tipus d'interès i risc de diferencials de crèdit.

Sobre aquesta mesura VaR es defineixen també uns llindars de risc.

Mesuraments dinàmics: Parteixen de la posició del balanç en una data determinada i, a més, tenen en compte el nou negoci. Per tant, a part de considerar les posicions actuals de balanç i fora de balanç, incorporen les previsions de creixement del pressupost del Grup.

- **Projeccions del marge d'interessos:**

El Grup fa projeccions per replicar el marge financer futur (a 1, 2 i 3 anys) en diversos escenaris de tipus d'interès. L'objectiu és conèixer el marge financer projectat segons les corbes actuals de mercat, les previsions d'evolució del negoci i les previsions d'emissions majoristes i de compra o venda de cartera, així com preveure com variaria aquest marge en funció de diferents escenaris de tipus d'interès estressats.

La projecció del marge d'interessos depèn de supòsits i hipòtesis no només sobre la corba de tipus d'interès futurs, sinó també sobre el comportament dels clients (prepagaments en préstecs i cancel·lacions anticipades d'imposicions a termini fix), sobre el venciment dels comptes a la vista i l'evolució futura del negoci del Grup.

- **Volatilitat del marge d'interessos:**

La diferència existent entre aquests marges financers (marge per a un escenari de pujada o baixada respecte del marge de l'escenari base) en relació amb el marge financer de l'escenari base ens dona la mesura de sensibilitat o volatilitat del marge.

Sobre aquesta mesura de sensibilitat, i per a determinats escenaris de tipus d'interès, el Grup defineix uns llindars de risc que suposen límits per a la gestió del marge d'interessos.

Pel que fa a les eines i els sistemes de mesurament, s'obté informació rellevant a escala de transacció de les operacions del balanç sensible del Grup a partir de cadascuna de les aplicacions informàtiques que gestionen els diferents productes. A partir d'aquesta informació, es preparen bases de dades amb un cert grau d'agregació per accelerar els càlculs sense perdre qualitat ni fiabilitat en la informació.

L'aplicació de gestió d'actius i passius es parametriza per recollir adequadament les especificitats financeres dels productes del balanç, incorporant-hi models de comportament dels clients en funció d'informació històrica (models de prepagaments). A més, l'eina s'alimenta amb el creixement presupostat en la planificació financera (volums, productes i marges) i amb informació dels diferents escenaris de mercat (corbes de tipus d'interès i de canvi) per fer una estimació adequada dels riscos. En aquesta eina es fan el mesurament dels gaps estàtics, les projeccions del marge d'interessos i el càlcul del valor econòmic del Grup.

Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació

Com a mesures de mitigació del risc estructural de tipus d'interès, el Grup duu a terme una gestió activa contractant en els mercats financers operacions de cobertura addicionals a les cobertures naturals generades en el balanç mateix, derivades de la complementarietat de la sensibilitat a variacions dels tipus d'interès de les operacions d'actiu i de passiu efectuades amb els clients o altres contrapartides. A 31 de desembre de 2019, CaixaBank utilitza macrocobertures de risc de tipus d'interès de valor raonable com a estratègia per mitigar la seva exposició i preservar el valor econòmic del balanç.

8.1.1. Aspectes quantitius

El risc de tipus d'interès estructural de balanç està subjecte a un control específic i comprèn diverses mesures de risc, entre les quals s'inclouen anàlisis de sensibilitat del tipus d'interès sobre el marge d'interessos i sobre el valor actual dels fluxos futurs davant diferents escenaris de tipus d'interès, tenint en compte escenaris de tipus d'interès negatius, i mesures VaR (*Value at Risk*).

La sensibilitat del marge d'interessos mostra l'impacte que canvis en la corba de tipus d'interès podrien provocar en la revisió de les operacions del Balanç. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge d'interessos, a un i dos anys, en funció de diferents escenaris de tipus d'interès (moviments paral·lels instantanis i progressius de diferents intensitats, així com 6 escenaris de canvis de pendent).

L'escenari més probable, obtingut a partir dels tipus implícits de mercat, es compara amb altres escenaris de baixada o pujada de tipus i moviments paral·lels i no paral·lels en el pendent de la corba. La sensibilitat del marge d'interessos a un any de les masses sensibles del balanç, considerant un escenari de pujada i un altre de baixada de tipus instantani de 100 pb cadascun, és aproximadament del 7,24% en l'escenari de pujada i del -3,40% en el de baixada.

La sensibilitat del valor patrimonial als tipus d'interès mesura quin seria l'impacte en el valor econòmic davant variacions en els tipus d'interès. La sensibilitat del valor patrimonial de les masses sensibles del balanç considerant un escenari de pujada i un altre de baixada de tipus instantanis de 100 pb és, aproximadament, del 6,09% en l'escenari de pujada i del -5,32% en el de baixada, respecte a la xifra de *Tier 1*.

A més, a la taula següent poden observar-se els mesuraments d'aquest risc per a l'any vigent i per a l'any anterior en diferents escenaris utilitzats per a la gestió del balanç del Grup tant per a valor econòmic com per a marge d'interessos. Aquest quadre segueix l'estructura del document de l'estàndard de Basilea (BIS) i dona

resposta al principi 8 establert en aquest document sobre l'obligatorietat de les entitats de publicar els mesuraments rellevants sobre el seu risc IRRBB.

Atès que ja ha estat definit el disseny del sòl de tipus d'interès en cas de tipus negatius per part de les guies supervidores, els mesuraments per a l'any 2019 incorporen aquest aspecte en el resultat presentat. Això afecta l'escenari *Parallel Down*, l'escenari *Steeper* i el *Short rate down*.

La sensibilitat del marge d'interessos i del valor patrimonial són mesures que es complementen i permeten una visió global del risc estructural, més centrat en el curt i mitjà termini en el primer cas, i en el mitjà i llarg termini en el segon.

Taula 8.1. Taula B

Imports en milions d'euros

Període	ΔEVE		ΔNII	
	Sensibilitat Valor Econòmic		Sensibilitat Marge Interessos 12 mesos	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
<i>Parallel Up</i>	6,38%	19,76%	15,30%	23,21%
<i>Parallel down (SOT)</i>	-7,03%	-3,98%	-4,09%	-9,35%
<i>Steeper (SOT)</i>	7,86%	7,12%		
<i>Flattener</i>	-4,41%	-2,23%		
<i>Short rate up</i>	0,29%	3,51%		
<i>Short rate down (SOT)</i>	-0,18%	0,52%		
<i>Maximum*</i>	-7,03%	-3,98%	-4,09%	-9,35%
Període	31.12.2019		31.12.2018	
<i>Capital Tier 1</i>	20.023		19.451	

* El concepte "Maximum" expressa pèrdua màxima.

Els principals canvis en els nivells de risc són deguts a l'aplicació d'un nou model de comptes a la vista i en el cas dels escenaris SOT, també, per l'aplicació de el nou disseny regulador de l'floor de l'escenari, en cas de tipus negatius.

Per complementar les mesures de sensibilitat esmentades, s'apliquen mesuraments VaR seguint la metodologia pròpia de l'activitat tesorera.

El risc de tipus d'interès de balanç assumit pel Grup CaixaBank és inferior als nivells considerats com a significatius (*outliers*), segons la normativa actual.

A CaixaBank es continua duent a terme un conjunt d'actuacions relatives a la intensificació del seguiment i de la gestió del risc de tipus d'interès de balanç.

8.1.2. Modelització

Hi ha una sèrie d'hipòtesis clau relacionades amb el mesurament i el monitoratge del risc de tipus d'interès estructural de balanç. Tant els models utilitzats com les seves actualitzacions i canvis s'inclouen dins l'àmbit de control del model de tres línies de defensa.

Cancel·lació anticipada

Les hipòtesis de cancel·lació anticipada dels productes d'actiu i passiu s'obtenen mitjançant la utilització de models interns basats en l'experiència històrica, que recullen variables de comportament dels clients i dels productes en si i variables estacionals.

Actualment, CaixaBank modelitza el risc de les cancel·lacions anticipades de contractes, tant de préstecs com d'imposicions a termini fix, utilitzant models de regressió multivariants.

La variable dependent d'aquests models és la taxa mensual de cancel·lació anticipada.

A través d'aquest model, la probabilitat de cancel·lació anticipada s'explica per l'agregació d'un terme independent o constant del model (β_0) que s'interpreta, en aquest cas particular, com la taxa de cancel·lació anticipada mitjana històrica observada. Per part seva, la resta de coeficients determinen la proporció en què cada variable explicativa impacta, de forma parcial, sobre la taxa de cancel·lació anticipada i explica, d'aquesta manera, les desviacions de la taxa de cancel·lació pel que fa al seu valor mitjà històric.

Pel que fa a les variables explicatives seleccionades, s'agrupen en les categories següents:

1. Variables referents al pas del temps:

- Vida residual del contracte (expressada en mesos), per capturar l'efecte que el pas del temps té sobre la probabilitat de cancel·lació anticipada del contracte.
- Ràtio entre la vida residual del contracte i la seva vida des de la data d'inici amb la mateixa finalitat que en la variable anterior, en el cas dels préstecs.
- Estacionalitat, per capturar l'acceleració que la taxa de cancel·lació pot experimentar a causa de factors com ara l'incentiu fiscal, entre d'altres.

2. Variables referents a l'oportunitat de refinançament:

- Comissions (en cas que n'hi hagi), per capturar el cost al qual està exposat el client si cancel·la anticipadament (com més alta és la comissió, més baix és l'incentiu de pagament en cas de préstecs).
- Tipus d'interès vigent del préstec (índex + *spread*), com a referència del cost/remuneració que paga/rep el client actualment. En el cas dels préstecs, l'*spread* del préstec s'incorpora en la regressió com a variable explicativa de forma individual.
- Índex de referència de mercat actualitzat.

3. Variables referents a les característiques del contracte:

Variables qualitatives que prenen valor 1 si es compleix una certa condició i 0 en cas contrari. En el cas dels models de regressió utilitzats per estimar la probabilitat de cancel·lació anticipada dels préstecs, aquestes variables representen el 70 % de les variables explicatives utilitzades. I fan referència a aspectes com el tipus d'indexació del contracte (fixa o variable), si és persona física o persona jurídica, si té algun tipus de garantia, si és o no resident, etc.

Comptes a la vista

Pel que fa al tractament dels comptes a la vista, aquest pretén, basant-se en l'estudi dels clients fet per CaixaBank i en l'experiència històrica, adaptar el venciment indeterminat dels saldos a un venciment concret. Per fer-ho, s'utilitzen dos criteris (la modificació del tipus d'interès i el grau de permanència d'aquests saldos) i se segmenta el comportament en funció del tipus de client i de les característiques del producte, tenint sempre en compte el principi de prudència en la modelització.

La durada mitjana resultant de la modelització dels comptes a la vista a CaixaBank depèn de l'escenari de tipus d'interès utilitzat per a la seva projecció. Tenint en compte escenaris base de l'últim quadrimestre de 2019, la durada dels comptes a la vista està al voltant dels 4 anys. Si a partir d'aquests escenaris base s'aplica un estrès del +2% instantani a la corba de tipus d'interès, aquesta durada pot passar a ser de 2,5 anys. El venciment màxim resultant de la modelització dels comptes a la vista més rellevants, pot assolir els quinze anys.

Per tant, en la modelització es reflecteix el fet que, davant de pujades de tipus els saldos dels comptes a la vista, migraran a dipòsits amb més remuneració.

Exposició a préstecs impagats (*Non Performing Exposures, NPE*)

Amb l'entrada en vigor a partir del juny de 2019 de les guies d'EBA¹ s'estableix el criteri general que, a l'efecte d'IRRBB, les entitats financeres han de considerar les seves exposicions d'actiu dubtoses, netes de provisions, com un instrument sensible als tipus d'interès, i en el model de projecció s'hi han de reflectir els fluxos efectius esperats i amb una distribució temporal concreta.

¹EBA/GL/2018/02: Guidelines on the management of interest rate risk arising from non-trading book activities.

Partint dels paràmetres dels models de risc de crèdit (probabilitat de *default* i pèrdua en cas d'incompliment) per a cada operació es projecten, de forma individual, els fluxos de tipus d'interès i d'amortització d'aquesta cartera en dos estats de la naturalesa probables: cura i no cura.

Marges Comercials en mètriques de valor econòmic

En el càlcul de valor econòmic hi ha inclosos els marges comercials i els fluxos de caixa es descompten amb la corba lliure de risc.

Posicions en divisa no euro

Les posicions en divisa no euro són pocs materials i no es tenen en compte correlacions entre divises a l'efecte de modelització.

8.2. Gestió del risc estructural de tipus de canvi

El risc estructural de tipus de canvi respon al risc potencial en el valor de les masses afectes davant de moviments dels tipus de canvi.

El Grup manté en el seu balanç actius i passius en moneda estrangera, principalment com a conseqüència de la seva activitat comercial i les seves participacions en divisa, a més dels actius o passius en moneda estrangera originats com a conseqüència de la gestió que fa el Grup per mitigar el risc de tipus de canvi.

La gestió del risc de tipus de canvi generat per l'operativa del balanç en divisa és responsabilitat de la Direcció Executiva Financera, que desenvolupa aquesta funció a través de l'activitat de cobertura en els mercats que fa l'Àrea de Mercats.

El Grup manté operativa de cobertura del risc de canvi, que pot fer mitjançant la contractació d'operacions de comptat o de derivats financers que mitiguen el risc de les posicions d'actius i passius de balanç, però el seu import nominal no queda reflectit de manera directa en el balanç, sinó en comptes d'ordre de derivats financers. La gestió es fa segons la premissa de minimitzar els riscos de tipus de canvi assumits en l'activitat comercial, fet que explica l'exposició reduïda del Grup a aquest risc de mercat.

Com a conseqüència de la gestió activa del risc de canvi per part de l'Àrea de Mercats, les petites posicions romanents en moneda estrangera del balanç comercial i de l'activitat tesorera es mantenen majoritàriament davant d'entitats de crèdit i en divises de primera línia (com ara el dòlar, la lliura esterlina o el franc suís). Les metodologies utilitzades per a la quantificació són les mateixes i s'apliquen juntament amb els mesuraments de risc pròpies del conjunt de l'activitat tesorera.

Els requeriments de capital per risc mercat del risc estructural de tipus de canvi es computen per mètode estàndard i es detallen a l'efecte d'APR dins risc de mercat.

A 31 de desembre de 2019, les posicions en divisa del Grup es concentren principalment en les participades accionaries de BPI, concretament en Banco de Fomento de Angola, en *kwanza*, i Banc Comercial de Investimento, en *metical*.

Risc de liquiditat i
finançament

9.

9. Risc de liquiditat i finançament

El risc de liquiditat analitza la capacitat del Grup per satisfer les obligacions de pagament adquirides i finançar la seva activitat inversora.

Al Grup CaixaBank, la gestió del risc de liquiditat es fa amb l'objectiu de mantenir en tot moment uns nivells que permetin atendre de manera amplia els compromisos de pagament i que no puguin perjudicar l'activitat inversora per manca de fons prestables, i també per mantenir-se en tot moment dins el Marc d'Apetit al Risc (RAF).

Aquest objectiu permet mantenir una estructura de finançament estable i equilibrada, amb un pes elevat de dipòsits de la clientela i una apel·lació limitada al mercat majorista, en línia amb l'estratègia de finançament del Grup.

Evolució anual

Durant el 2019, les mètriques de liquiditat s'han mantingut en nivells amplis. A 31 de desembre de 2019, els actius líquids totals se situen en 89.427 milions d'euros, amb un creixement de 9.897 milions d'euros durant l'any; la **Liquidity Coverage Ratio** (LCR) se situa en el 179%¹, molt per sobre del mínim requerit del 100%, **Net Stable Funding Ratio** (NSFR), se situa en el 129 %² a tancament de 2019, el requeriment entra en vigor el juny de 2021, amb un límit regulatori establert del 100% a partir d'aquesta data.

L'estratègia de finançament es fonamenta en dos eixos clau: (i) estructura basada principalment en dipòsits de la clientela, reflectit en una ràtio LTD del 100% a 31 de desembre de 2019; (ii) complementada amb finançament en mercats de capitals.

Al seu torn, l'estructura d'emissions majoristes és diversificada, amb un còmode perfil de venciments d'importos relativament baixos en els propers exercicis.

¹ LCR mitjana 12 mesos 186%.

² Càlcul basant-se el millor enteniment de l'aplicació dels criteris reguladors establerts en el Reglament (UE) 2019/876 de el Parlament Europeu i de Consell, de 20 de maig de 2019.

89.427 M€

Actius líquids totals
(HQLA + col·laterals disponibles en pòlissa)

179 %

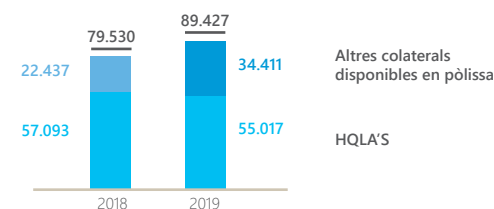
Ràtio LCR puntual
a 31 de desembre

85 %

Pes dels passius de la clientela
en el finançament total

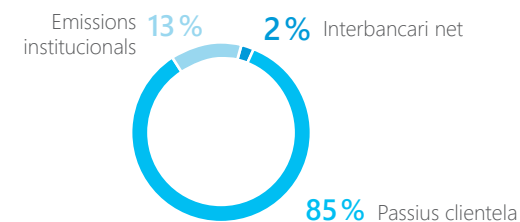
Actius líquids totals

En M€

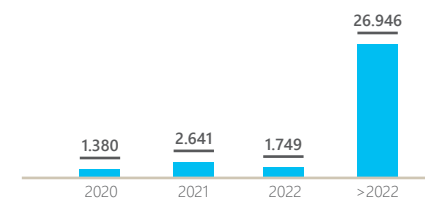
Estructura de finançament

Distribució per font de finançament, %

Venciments

Distribució d'emissions majoristes per any de venciment, M€

9.1. Gestió del risc de liquiditat i finançament

Definició i política general

El risc de liquiditat i finançament es refereix al dèficit d'actius líquids, o limitació en la capacitat d'accés al finançament del mercat, per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requeriments regulatoris o les necessitats d'inversió del Grup.

El Grup gestiona aquest risc amb l'objectiu de mantenir uns nivells de liquiditat que permetin atendre de forma amplia els compromisos de pagament i que no puguin perjudicar l'activitat inversora per manca de fons prestables i mantenir-se, en tot moment, dins el Marc d'Apetit al Risc (RAF).

La gestió del risc de liquiditat està descentralitzada en dues unitats: d'una banda, en el subgrup CaixaBank (format per CaixaBank i les seves entitats dependents que s'integren a la consolidació regulatòria llevat de Banco BPI) i, de l'altra, el subgrup BPI.

Amb la formulació i l'actualització del RAF que es presenta als òrgans de govern pertinents, es delimita i valida que les mètriques de risc de liquiditat definides per al Grup CaixaBank i per a les dues unitats de gestió siguin consistents amb els nivells de tolerància establerts.

L'estratègia de risc i apetit al risc de liquiditat i finançament s'articula a través de:

- La identificació dels riscos de liquiditat rellevants per al Grup i les seves unitats de gestió de liquiditat.
- La formulació dels principis estratègics que el Grup ha de seguir en la gestió de cadascun d'aquests riscos.
- La delimitació de mètriques rellevants per a cadascun d'aquests riscos.
- Fixació de llindars d'apetit, tolerància, límit i, si escau, recovery en el RAF.
- L'establiment de procediments de gestió i control per a cadascun d'aquests riscos, que inclouen mecanismes de monitoratge sistemàtic intern i extern.
- La definició d'un Marc de *Stress Testing* i un Pla de Contingència de Liquiditat, que permeti garantir la gestió del risc de liquiditat en situacions de crisi moderada i greu.

- I un marc dels Plans de Recuperació, en què es formulen escenaris i mesures per a una situació de més estrès.

L'estratègia de liquiditat es resumeix en el manteniment d'uns nivells de liquiditat dins el RAF que permetin atendre de manera còmoda els compromisos de pagament puntualment i que no puguin perjudicar l'activitat inversora per manca de fons prestables.

Amb caràcter particular, el Grup manté estratègies específiques en matèria de: **(i)** gestió de la liquiditat intradia; **(ii)** gestió de la liquiditat a curt termini; **(iii)** gestió de les fonts de finançament/concentracions; **(iv)** gestió dels actius líquids, i **(v)** gestió dels actius col·lateralitzats.

Així mateix, el Grup disposa de procediments per minimitzar els riscos de liquiditat en condicions d'estrès mitjançant **(i)** la detecció primerenca de les circumstàncies que puguin generar-la; **(ii)** la minimització dels impactes negatius, i **(iii)** la gestió activa per superar la potencial situació de crisi.

A CaixaBank s'han establert indicadors d'Apetit a l'Risc a nivell de grup i a nivell de les unitats de gestió. D'aquests indicadors, cal destacar els principals de:

- **Nivell 1³** on s'estableixen 5 indicadors en els àmbits de: **(i i ii)** liquiditat a curt termini (posició i ràtio LCR -liquidity coverage ratio), **(iii i iv)** estructura de finançament a llarg termini (NSFR i minorista), **(v)** cost de finançament majorista.

- **Nivell 2⁴** on s'estableixen nou indicadors secundaris en els àmbits de: **(i)** liquiditat a curt termini (posició), **(ii)** estructura de balanç (majorista), **(iii)** concentració de venciments majoristes, **(iv)** concentració de contraparts de passiu, **(v i vi)** concentració de finançament de ECB, **(vii)** liquiditat intradia, **(viii)** actius col·lateralitzats (asset encumbrance) i **(ix)** mètrica d'estrès.

Cal destacar la mètrica d'estrès, que té com a objectiu assegurar la integració dels exercicis d'estrès en la gestió i l'Apetit al Risc. Aquesta mètrica d'estrès es basa en un model intern d'estrès que ha estat desenvolupat per complir les millors pràctiques (Guia EBA sobre les proves d'estrès de les institucions denominada «Guidelines on institutions' stress testing EBA/GL/2018/04» i guia EBA sobre ILAAP denominada «Guidelines on ICAAP and ILAAP information collected for SREP purposes»).

En aquest sentit, com a element fonamental per a la presa de decisions en l'àmbit del risc de liquiditat, el Grup CaixaBank disposa d'exercicis d'estrès de liquiditat (model intern, horitzó de supervivència basat en hipòtesis LCR, estrès de liquiditat per a ICAAP i estrès de liquiditat per a *Recovery Plan*). Aquests exercicis permeten, entre altres coses, contrastar els objectius del RAF de liquiditat i projectar les mètriques per anticipar possibles incompliments respecte als objectius de liquiditat i els límits establerts en el marc d'apetit al risc (RAF). El model intern de liquiditat i el de *Recovery Plan* prenen com a hipòtesi totes les fonts de risc

³ Fixats pel Consell d'Administració i reportats periòdicament a aquest òrgan.

⁴ Límits que el Consell d'Administració ha delegat en la Direcció de l'Entitat per fer-ne el seguiment, la gestió i el control.

identificades en el procés d'identificació de riscos de liquiditat. Entre altres hipòtesis, es tindran en compte el comportament dels dipositants (sortides), els venciments d'emissions o l'estrès de valoració d'actius i de qualificació. El Grup CaixaBank disposa d'exercicis consolidats (segons les directrius establertes en les guies d'EBA d'estrès), però també per a cadascuna de les unitats de gestió del risc de liquiditat que el conformen.

Els principis estratègics per complir l'objectiu de gestió de liquiditat són:

- Sistema de gestió de liquiditat descentralitzat en dues unitats (subgrup BPI i subgrup CaixaBank), en què hi ha segregació de funcions per assegurar la gestió òptima, el control i el seguiment dels riscos.
- Manteniment d'un nivell eficient de fons líquids per satisfer els compromisos adquirits, per al finançament dels plans de negoci i per al compliment de les exigències regulatòries.
- Gestió activa de la liquiditat amb un seguiment continu dels actius líquids i de l'estructura de balanç.
- Sostenibilitat i estabilitat com a principis de l'estratègia de fons de finançament, basada en:
 - Estructura de finançament basada principalment en dipòsits de la clientela.
 - Finançament en els mercats de capitals, que complementa les necessitats de finançament.

Estructura i organització de la funció de gestió del risc

El Consell d'Administració ha assignat a la Comissió de Riscos i al Comitè Global del Risc funcions relacionades amb el seguiment recurrent de la gestió de riscos. El Comitè ALCO és el responsable de la gestió, el seguiment i el control del risc de liquiditat. En aquest sentit, fa mensualment un seguiment del compliment del Marc d'Apetit al Risc (RAF), del pla de finançament de l'Entitat a un horitzó temporal de llarg termini, de l'evolució de la liquiditat, dels desfasaments previstos en l'estructura de balanç i dels indicadors i les alarmes per anticipar una crisi de liquiditat per tal de poder prendre, tal com preveu el Pla de Contingència de Liquiditat, les mesures correctores. A més, analitza com quedarien els nivells de liquiditat en cadascun dels escenaris hipotètics de crisi establerts.

Primera línia de defensa

La Direcció d'ALM (*Asset and Liability Management*), que depèn de la Direcció Executiva Financera de CaixaBank, es responsabilitza de l'anàlisi i la gestió del risc de liquiditat i assegura la disponibilitat permanent de recursos líquids en el balanç; és a dir, minimitza el risc de liquiditat estructural propi de l'activitat bancària seguint les premisses establertes en el Comitè ALCO. La Direcció d'Anàlisi i Seguiment de Balanç, que també depèn de la Direcció Executiva Financera de CaixaBank, es responsabilitza de l'anàlisi i el seguiment del risc de liquiditat. L'anàlisi es duu a terme tant en situacions de normalitat de les condicions dels mercats com en situacions d'estrès.

Segona línia de defensa

De forma independent a les dues direccions que conformen la primera línia de defensa, la Direcció de Risc de Mercat i de Balanç, que depèn de la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning*, com a segona línia de defensa, es considera encarregada del control del risc, del monitoratge i l'avaluació de l'entorn de control dels riscos i de la identificació de potencials àrees de millora.

Tercera línia de defensa

Veure apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

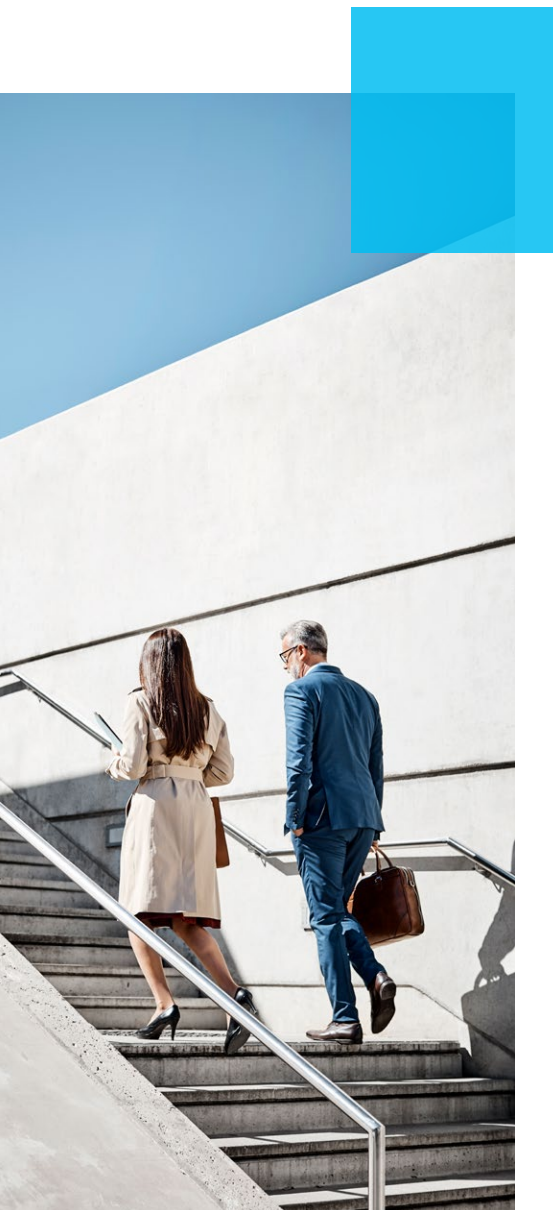
Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

Per al mesurament, el seguiment i el control del risc de liquiditat, es fan mesuraments estàtics de posició de liquiditat, dinàmics de projecció d'aquesta i exercicis d'estrès de liquiditat en diferents escenaris. També es fan comparacions estàtiques i dinàmiques de l'estructura de finançament i es calculen ràtios regulatòries (LCR, NSFR i *Asset Encumbrance*).

Amb una freqüència diària, es fan càlculs del mesurament estàtic de la liquiditat, en què s'inclouen diverses de les mètriques del marc d'apetit al risc (RAF) de càlcul diari, i mensualment es fan les projeccions de liquiditat, en què s'inclouen les mètriques més rellevants del marc d'apetit al risc (RAF) i dos models d'exercicis d'estrès (model intern trimestral i horitzó de supervivència basat en hipòtesi LCR mensual). De forma anual, es fan exercicis d'estrès de liquiditat per al pla de recuperació (*Recovery Plan*) i un procés d'autoavaluació d'adequació del capital (ICAAP).

De forma anual, en cada exercici es fa un exercici d'autoavaluació de liquiditat (ILAAP – *Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*), en què es fa una revisió del marc de gestió del risc de liquiditat i de finançament segons el requeriment rebut del supervisor. A més, el Consell d'Administració fa una declaració sobre l'adequació dels coixins de liquiditat als riscos de liquiditat i finançament existents i una aprovació dels elements clau de l'ILAAP.

En l'últim exercici d'ILAAP fet (corresponent a l'exercici 2018), en relació amb la declaració del Consell d'Administració sobre l'adequació dels coixins de liquiditat als riscos de liquiditat i finançament existents

El Consell d'Administració de CaixaBank ha declarat que la gestió del risc de liquiditat i el nivell mantingut pel grup consolidable d'entitats de crèdit, encapçalat per CaixaBank, són adequats.

Els continguts d'aquesta declaració del Consell d'Administració són els següents:

- **Àmbit d'aplicació:** L'àmbit d'aplicació de l'ILAAP correspon al Grup Consolidable CaixaBank, que integra CaixaBank SA, com a societat matriu, amb les seves entitats dependents, que s'integren en la consolidació regulatòria. La gestió del risc de liquiditat està descentralitzada en dues unitats (subgrup CaixaBank i subgrup BPI).
- **Identificació de riscos i formulació d'estratègies de risc de liquiditat:** El Grup CaixaBank duu a terme periòdicament un procés exhaustiu per identificar tots els riscos de liquiditat materials, fet que permet fer-ne una gestió dinàmica i anticipada. Tots els riscos materials tenen associada una estratègia de risc de liquiditat. L'estratègia general del risc de liquiditat té com a objectiu mantenir en tot moment uns nivells de liquiditat dins el marc d'apetit al risc (RAF) que permetin atendre de forma ampla els compromisos de pagament puntualment i que no puguin perjudicar l'activitat inversora per manca de fons prestables.

Amb l'objectiu de complir les expectatives regulatòries, s'han establert llinars per als riscos no materials. Per als riscos materials no es fixen llinars, atès que tenen associada una estratègia concreta i tenen vinculats indicadors RAF que permeten el seu seguiment i el control.

- **Governança del risc de liquiditat:** El Grup CaixaBank disposa de processos sòlids de govern del risc de liquiditat i finançament, que compleixen les millors pràctiques en matèria de governança i que li permeten intercanviar informació entre les diferents entitats i gestionar els riscos de les diferents filials o entitats del grup, i també del grup en el seu conjunt, per tal de garantir la supervisió eficaç del grup.
- **Estratègia i plans de finançament:** El Grup CaixaBank manté una estructura de finançament adequada, en línia amb l'estratègia de gestió del risc de finançament establerta i d'acord amb l'apetit al risc

definit. En aquesta estructura, el finançament mitjançant dipòsits captats a través de la xarxa té un paper predominant i es complementa amb el finançament majorista, diversificat per instruments, inversors i venciments.

- **Gestió dels coixins de liquiditat:** El Grup CaixaBank disposa de procediments sòlids de gestió, identificació, seguiment i control sobre la base d'actius líquids. El Grup també disposa d'un nivell satisfactori d'actius líquids, tenint en compte les restriccions regulatòries, l'apetit al risc i els riscos de liquiditat i finançament identificats.
- **Gestió dels actius col·lateralitzats (*Asset Encumbrance*):** El Grup CaixaBank ha definit el risc d'*Asset Encumbrance* com un risc material, i per això ha formulat una estratègia específica per a la gestió d'aquest risc i un indicador per al seu mesurament i el seu límit en el RAF. El Grup CaixaBank disposa de procediments sòlids de seguiment d'*Asset Encumbrance* (actius col·lateralitzats), que es manté un nivell raonable, dins els nivells establerts en el RAF.
- **Sistema de preus de transferència:** El Grup CaixaBank disposa d'un model de sistema de preus de transferència plenament integrat en la seva gestió, a través del qual es remuneren les operacions de passiu i es repercuteixen els costos de finançament a les operacions d'actiu, el qual és una part imprescindible de la comptabilitat per negocis.
- **Liquiditat Intradia:** El Grup CaixaBank disposa en cada unitat de suficients procediments de gestió i control per al risc de liquiditat intradia i el seu perfil es manté en nivells molt sobrants en relació amb el nivell d'apetit al risc.
- **Exercicis d'estrès de liquiditat:** El Grup CaixaBank fa diferents exercicis d'estrès de liquiditat: dos exercicis interns específics de liquiditat (model d'estrès intern i horitzó de supervivència basat en hipòtesis LCR) i dos més, que es desenvolupen anualment, corresponents al pla de recuperació i a l'ICAAP. En tots els casos, els resultats són satisfactoris, de manera que fins i tot en els escenaris més severes es compleixen els objectius de liquiditat establerts en el marc d'apetit al risc (RAF).

- **Pla de Contingència de Liquiditat:** Les unitats de gestió de liquiditat del Grup disposen d'un pla de contingència de liquiditat robust, que inclou **(i)** un marc d'identificació primerenca, **(ii)** un model de govern i activació, **(iii)** un ampli ventall de mesures destinades a generar liquiditat, la quantificació de la qual es revisa periòdicament i **(iv)** un pla de comunicació amb un vessant intern i un altre d'extern.
- **Exercici d'autoavaluació per a l'ILAAP:** El Grup CaixaBank ha fet l'exercici d'autoavaluació per a l'ILAAP.

Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació

Entre les mesures habilitades per a la gestió del risc de liquiditat i amb sentit d'anticipació, destaquen:

- a. Delegació de la Junta General d'Accionistes per emetre.
- b. Disponibilitat de diverses línies obertes amb **(i)** l'ICO, sota línies de crèdit – mediació, **(ii)** el BEI i **(iii)** el Council of Europe Development Bank (CEB). A més, es disposa d'Instruments de finançament amb el BCE, per a la qual cosa es tenen dipositades una sèrie de garanties que permeten obtenir liquiditat de manera immediata.

c. Manteniment de programes d'emissió per escurçar els terminis de formalització en l'emissió de valors al mercat:

d. Per facilitar la sortida en els mercats a curt termini, es disposa actualment de:

1. Línies interbancàries amb un important nombre d'entitats financeres (nacionals i internacionals), així com amb bancs centrals.
 2. Línies d'operacions amb pacte de recompra amb diverses contrapartides nacionals i estrangeres.
 3. Accés a cambres de contrapartida central per a l'operatòria d'operacions amb pacte de recompra (LCH SA – París, Mefclear – Madrid i EUREX – Frankfurt).
- e. El Pla de Contingència i el *Recovery Plan* inclouen un ampli ventall de mesures que permeten generar liquiditat en situacions de crisi de diversa naturalesa. Entre aquestes s'inclouen potencials emissions de deute *secured* i *unsecured*, recursos al mercat d'operacions amb pacte de recompra, etc. Per a totes se n'avalua la viabilitat en diversos escenaris de crisi i es descriuen els passos necessaris per a la seva execució i el termini d'execució previst.

Estratègia de gestió de les fonts de finançament / concentracions:

El Grup CaixaBank ha desenvolupat un model de finançament descentralitzat basat en entitats autònomes que són responsables de cobrir les seves pròpies necessitats de liquiditat i basat en els principis següents:

- a. Manteniment d'una base de finançament estable de dipòsits de la clientela per aconseguir la vinculació més forta possible dels clients, cosa que deriva en més estabilitat en els seus saldos. Coneixement dels diferents nivells d'estabilitat que tenen els dipòsits minoristes en funció de la vinculació i l'operativitat dels clients.
- b. Gestió activa del finançament majorista amb un seguiment continu dels mercats de capitals, disponibilitat d'una àmplia tipologia d'instruments per a la formalització d'operacions, qualificació per part de diferents agències de *rating* (qualificació creditícia d'entitat i d'instruments emesos) i relació pròxima amb els inversors que permetin l'optimització en els costos de finançament i l'accés al mercat. Mitjançant l'execució d'aquestes operacions es pretén diversificar instruments, inversors i venciments.

Es disposa de diverses mètriques que permeten el seguiment i el control de l'estructura de finançament (*loan to deposits*, NSFR, ràtio de finançament majorista sobre balanç total), i de mètriques de concentració (concentració de contraparts, de venciments majoristes i de finançament d'ECB).

9.2. Aspectes quantitius

Tot seguit es presenta un detall de la composició dels actius líquids (HQLA) del Grup CaixaBank.

Taula 9.1. Actius líquids (HQLAs)

Imports en milions d'euros

	2018		2019	
	Valor de Mercat	Import ponderat aplicable	Valor de Mercat	Import ponderat aplicable
Actiu Level 1	54.841	54.771	53.098	53.021
Actiu Level 2A	51	43	42	36
Actiu Level 2B	4.308	2.279	3.670	1.960
Total*	59.200	57.093	56.809	55.017

* Criteris establerts per a l'elaboració de la ràtio LCR (Liquidity Coverage Ràtio).

La liquiditat bancària materialitzada en actius líquids d'elevada qualitat (denominats *high quality liquid assets* – HQLAS) per al càlcul de l'LCR i afegint-hi el saldo disponible no format pels actius anteriors de la pòlissa de crèdit amb el Banc Central Europeu pujava a 89.427 i 79.530 milions d'euros el desembre de 2019 i desembre de 2018, respectivament. L'1 d'octubre de 2015 va entrar en vigor el compliment de la ràtio LCR, que suposa mantenir un nivell d'actius disponibles d'elevada qualitat per fer front a les necessitats de liquiditat en un horitzó de 30 dies, sota un escenari d'estrès que considera una crisi combinada del sistema financer i de nom. El límit regulatori establert és del 100%. CaixaBank ha inclòs llindars per a aquesta mètrica dins el Marc d'Apetit al Risc (RAF).

A continuació es detalla la ràtio LCR en dades puntuals a 31 de desembre:

Taula 9.2. Ràtio LCR (Coeficient de cobertura de liquiditat)

Imports en milions d'euros

	2018	2019
Actius líquids d'alta qualitat (numerador)	57.093	55.017
Sortides d'efectiu netes totals (denominador) (a-b)	28.602	30.700
Sortides d'efectiu (a)	33.819	36.630
Entrades d'efectiu (b)	5.217	5.931
Ràtio LCR (coeficient de cobertura de liquiditat)*	200%	179%

* Segons el Reglament Delegat (UE) 2015/61 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2014, per la que es completa el Reglament (UE) n° 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell en el que pertoca al requisit de cobertura de liquiditat aplicable a les entitats de crèdit.

A continuació es detalla la ràtio LCR en dades mitjanes mensuals dels últims quatre trimestres.

Taula 9.3. EU LIQ1 - Coeficient de cobertura de liquiditat (LCR)

CaixaBank consolidat		Valor no ponderat total (mitjana)				Valor ponderat total (mitjana)			
EUR milions		31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019	31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
Trimestre finalitza el Nombre de dades utilitzades en el càlcul de la mitjana		12	12	12	12	12	12	12	12
ACTIUS LÍQUIDS D'ALTA QUALITAT									
1	Total d'actius líquids d'alta qualitat (HQLA)	-	-	-	-	58.452	59.262	58.707	58.410
SORTIDES D'EFECTIU									
2	Dipòsits minoristes i dipòsits de petites empreses, dels quals:	128.353	131.452	134.486	137.665	7.710	7.877	8.059	8.266
3	Dipòsits estables	103.421	106.261	108.691	110.899	5.171	5.313	5.435	5.545
4	Dipòsits menys estables	24.932	25.190	25.795	26.766	2.539	2.564	2.624	2.721
5	Finançament majorista no garantit	55.703	56.801	58.268	58.956	22.368	22.779	23.179	23.369
6	Dipòsits operatius (totes les contraparts) i dipòsits en xarxes de cooperatives de crèdit	17.651	17.756	18.358	18.495	4.353	4.378	4.528	4.560
7	Dipòsits no operatius (totes les contraparts)	37.337	38.289	39.086	39.664	17.300	17.645	17.827	18.011
8	Deute no garantit	715	756	824	797	715	756	824	797
9	Finançament majorista garantit	-	-	-	-	1.642	1.641	1.371	1.350
10	Requeriments addicionals	46.666	47.641	48.807	51.066	4.623	4.850	4.937	5.157
11	Sortides relacionades amb exposicions en derivats i uns altres requisits de garantia	1.128	1.154	1.165	1.172	1.128	1.154	1.165	1.172
12	Sortides realacionades amb la pèrdua de finançament en instruments de deute	137	263	235	242	137	263	235	242
13	Línies de crèdit i de liquiditat	45.401	46.224	47.407	49.652	3.358	3.433	3.537	3.743
14	Altres obligacions contractuals en matèria de finançament	660	729	779	791	128	134	140	107
15	Altres obligacions contingents en matèria de finançament	2.980	8.012	16.035	23.141	-	23	91	127
16	TOTAL DE SORTIDES D'EFECTIU	-	-	-	-	36.471	37.305	37.777	38.376
ENTRADES D'EFECTIU									
17	Operacions de préstec garantides (per exemple, pactes de recompra inversa)	4.355	4.405	3.515	3.669	782	758	8	13
18	Entrades derivades d'exposicions al corrent de pagament	9.627	9.626	9.842	9.876	5.423	5.385	5.538	5.551
19	Altres entrades d'efectiu	705	742	1.337	1.304	705	742	1.337	1.304
EU-19a	(Diferència entre el total d'entrades ponderades i el total de sortides ponderades derivades d'operacions en tercers països en què existeixin restriccions de transferència o operacions denominades en divises no convertibles)	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-19b	(Entrades excedents procedents d'una entitat de crèdit especialitzada vinculada)	-	-	-	-	-	-	-	-
20	TOTAL D'ENTRADES D'EFECTIU	14.687	14.773	14.694	14.849	6.910	6.885	6.882	6.869
EU-20a	Entrades totalment exemptes	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b	Entrades subjectes al límit màxim del 90%	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c	Entrades subjectes al límit màxim del 75%	12.238	12.326	13.161	13.334	6.910	6.885	6.882	6.869
21	COIXÍ DE LIQUIDITAT	-	-	-	-	58.452	59.262	58.707	58.410
22	TOTAL DE SORTIDES D'EFECTIU NETES	-	-	-	-	29.561	30.419	30.895	31.507
23	RÀTIO DE COBERTURA DE LIQUIDITAT (%)	-	-	-	-	198 %	195 %	190 %	186 %

Ràtio NSFR (Net Stable Funding Ratio)

Actualment, la ràtio NSFR es calcula aplicant els criteris regulatoris⁵ establerts en el Reglament (UE) 2019/876 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de maig de 2019, que entra en vigor el juny de 2021 amb un límit regulatori establert del 100% a partir d'aquesta data. La ràtio té un pes elevat en dipòsits de la clientela en l'estructura de finançament del Grup, que són més estables i d'una limitada apel·lació al curt termini en els mercats majoristes, i fa que es mantingui una estructura de finançament equilibrada, cosa que resulta en nivells de la ràtio NSFR de 129% al tancament de 2019.

⁵ Millor entesa de l'aplicació d'aquests criteris.

Actius que garanteixen operacions de finançament (Asset Encumbrance)

Tot seguit es detallen els actius que garanteixen determinades operacions de finançament i els que estan lliures de càrregues o garanties amb valors de mitjana de 2019 calculats sobre dades trimestrals.

Taula 9.4. Actius que garanteixen operacions de finançament i actius lliures de càrrega

Imports en milions d'euros

	Mitjana de 2019 calculats sobre dades trimestrals							
	Import en llibres dels actius amb càrregues		Valor raonable dels actius amb càrregues		Import en llibres dels actius sense càrregues		Valor raonable dels actius sense càrregues	
	Dels quals EHQLA i HQLA hipotèticament admissibles		Dels quals EHQLA i HQLA hipotèticament admissibles		Dels quals EHQLA i HQLA		Dels quals EHQLA i HQLA	
Instrumentos de patrimoni	-	-	-	-	3.333	2.199	-	-
Valors representatius de deute	7.982	7.819	8.099	7.937	28.567	25.923	28.647	26.235
dels quals: bons garantits	3	-	3	-	6	-	6	-
dels quals: bons de titulització d'actius	-	-	-	-	46	-	45	-
dels quals: emesos per Administracions Pública	7.160	7.160	7.277	7.277	23.827	23.827	24.140	24.140
dels quals: emesos per societats financeres	496	447	497	448	1.432	946	1.393	981
dels quals: emesos per societats no financeres	326	212	326	212	3.208	1.030	3.091	1.016
Inversió creditícia	51.476	-	-	-	194.904	13.150	-	-
Altres actius	5.778	-	-	-	49.526	2.213	-	-
Total	65.812	7.819	8.099	7.937	275.090	42.996	28.647	26.235

Aquests actius corresponen, principalment, a préstecs que garanteixen les emissions de bons garantits per préstecs hipotecaris (cèdules hipotecàries i obligacions hipotecàries), bons garantits per préstecs d'administracions públiques (cèdules territorials i obligacions sector públic) i bons de titulització, a valors representatius de deute que són lliurats en operacions de cessions temporals d'actius, a bons de titulització posats en garantia d'operacions de préstec de valors i als actius posats en garantia (préstecs o instruments de deute) per accedir a operacions de finançament del BCE. També s'inclouen com a actius compromesos el saldo d'efectiu lliurat per garantir l'operativa de derivats. Tots els actius col·lateralitzats són a CaixaBank, SA i Banco BPI.

Com a complement a la taula anterior referida a actius propis, a la taula següent s'incorpora informació dels actius rebuts. Aquestes garanties rebudes són principalment per l'operativa d'adquisició temporal d'actius, préstec de valors, efectiu i valors representatius de deute rebuts per garantir l'operativa de derivats i l'autocartera emesa de deute sènior, de bons garantits i Titulitzacions emeses no pignorades. Tot seguit es detallen els actius que garanteixen operacions de finançament i els que estan lliures de càrregues o garanties amb valors de mitjana de 2019 calculats sobre dades trimestrals:

Taula 9.5. Actius rebuts que garanteixen operacions de finançament i actius lliures de càrrega

Imports en milions d'euros

	Mitjana de 2019 calculats sobre dades trimestrals			
	Valor raonable de les garanties rebudes o dels valors representatius de deute propis emesos amb càrregues		Sense càrregues Valor raonable de les garanties rebudes o dels valors representatius de deute propis o emesos disponibles per a càrregues	
	dels quals EHQLA i HQLA hipotèticament admissibles		dels quals EHQLA i HQLA	
Col·lateral rebut	2.114	2.079	14.544	13.024
Préstecs a la vista	10	-	-	-
Instruments de patrimoni	-	-	-	-
Valors representatius de deute	2.103	2.079	13.028	13.024
dels quals: bons garantits	125	125	405	405
dels quals: bons de titulització d'actius	150	150	350	350
dels quals: emesos per Administracions Públiques	1.678	1.678	12.173	12.173
dels quals: emesos per societats financeres	314	293	848	847
dels quals: emesos per societats no financeres	42	31	1	1
Altres garanties rebudes	-	-	1.483	-
Valors representatius de deute propis emesos diferents de bons garantits o bons de titulització d'actius propis	-	-	251	-
Bons garantits i bons de titulització d'actius propis emesos i encara no pignorats			52.918	-
Total actius i col·lateral rebut	68.244	10.210		

Tot seguit es mostra una taula amb la ràtio d'actius col-lateralitzats (*Asset Encumbrance*) amb valors de mitjana de 2019 calculats sobre dades trimestrals.

Taula 9.6. Ràtio d'actius col-lateralitzat valors mitjana

Imports en milions d'euros

	Mediana*
Actius i col-lateral rebut compromès	68.244
Instruments de capital	-
Valors representatius de deute	10.403
Inversió creditícia	51.486
Altres actius	5.778
Total actius + total actius rebuts	364.397
Instruments de capital	3.333
Valors representatius de deute	51.438
Inversió creditícia	250.618
Altres actius	56.787
Ràtio actius col-lateralitzat	18,62%

* Mitjana calculada sobre dades trimestrals.

Tot seguit es recull la ràtio d'actius col-lateralitzats (*Asset Encumbrance*) a 31 de desembre de 2019 i 2018:

Taula 9.7. *Asset Encumbrance* ratio

Imports en milions d'euros

	2018	2019
Actius i col-lateral rebut compromès	84.534	61.255
Instruments de capital	-	-
Valors representatius de deute	10.399	7.027
Inversió creditícia	69.555	49.156
Altres actius	4.580	5.071
Total actius + total actius rebuts	351.072	345.988
Instruments de capital	4.144	3.063
Valors representatius de deute	50.345	50.652
Inversió creditícia	243.364	240.524
Altres actius	53.218	51.748
Ràtio actius col-lateralitzat	24,08%	17,70%

La ràtio ha disminuït 6,37 punts percentuals, i ha passat del 24,08% el 31/12/2018 al 17,70% el 31/12/2019. Aquest descens ha estat resultat de l'apel·lació inferior al TLTRO i al mercat d'operacions amb pacte de recompra i d'un saldo més baix d'emissions garantides col·locades al mercat.

A continuació es recull la relació entre els passius garantits i els actius que els garanteixen amb valors de mitjana de 2019 calculats sobre dades trimestrals:

Taula 9.8. Passius garantits mitjana de valors trimestrals

Imports en milions d'euros

	Valors calculats per mitjana (*)	
	Passius corresponents, passius contingents o valors prestats	Actius, garanties reals rebudes i valors representatius de deute propis emesos diferents de bons garantits i de bons de titulització d'actius amb càrregues
Import en llibres de passius financers seleccionats	57.570	65.585
Derivats	6.267	6.577
Depòsits	33.246	37.480
Emissions	17.603	20.973
Altres fonts de col-lateral	2.464	2.847

* Mitjana de 2019 calculada sobre dades trimestrals. Es calcula la mitjana sobre tots els components de la taula.

A la taula anterior es mostren els passius coberts i els actius que els cobreixen. En aquesta taula es poden veure les càrregues derivades a activitats amb derivats, dipòsits (inclou operacions de cessió d'actius, finançament amb bancs centrals i préstec de valors amb VidaCaixa) i emissions (bons garantits i bons de titulització).

Com es pot veure a la taula anterior, hi ha un saldo més alt d'actius col-lateralitzats que els passius que els cobreixen. Aquestes sobre-garanties són degudes principalment a:

- Finançament amb emissions de cèdules hipotecàries: en què per a cada cèdula hipotecària emesa és necessari mantenir un saldo del 125% en actius que el recolzin.
- Finançament a BCE utilitzant com a garanties principals cèdules hipotecàries, cèdules territorials i titulitzacions retingudes. En aquest cas, la sobregarantia es deu a dos fets; el primer, les retallades de valoració que aplica el Banc Central i les sobregaranties establertes en els diferents tipus d'emissions, 125% per a cèdules hipotecàries i 142% per a cèdules territorials.

Tot seguit s'expliquen les dades de la ràtio d'*Asset Encumbrance* amb relació al model de negoci i s'expliquen les diferències entre el perímetre d'informe de la ràtio i la resta d'informació:

- El Grup CaixaBank és un banc predominantment *retail*, que desenvolupa una estratègia i manté una estructura de finançament basada principalment en el manteniment d'una base de finançament estable dels dipòsits de la clientela, complementada amb una gestió activa i conservadora del finançament majorista. Un 85% de l'estructura de finançament correspon de fet a passius de la clientela.

- Aquest model de negoci facilita una estratègia de gestió de col-laterals enfocada al manteniment d'un nivell d'actius col-lateralitzats prudent, que mitigui la incertesa sobre una possible subordinació dels creditors no garantits, facilitant l'accés en qualsevol moment a les fonts de finançament (garantides o no garantides), i que contribueixi igualment a la disponibilitat d'una reserva de col-lateral suficient (de rellevància especial en situacions d'estrès). El Grup CaixaBank manté a 31 de desembre de 2019 una ràtio d'*Asset Encumbrance* del 17,70%, que mostra el que s'ha comentat anteriorment.

- Des del punt de vista de segmentació del col-lateral i la seva utilització, la principal font de col-lateral és la cartera creditícia utilitzada per a emissions de bons garantits (*covered bonds*) i titulitzacions (mercat i autocartera), així com la seva pignoració en la pòlissa del Banc Central Europeu, seguida de la cartera de valors i el paper rebut per a operacions de curt termini (operacions amb pacte de recompra) i l'*encumbrance* de derivats.

Per a la divulgació de les dades en la Informació amb Rellevància Prudencial de HQLA i *Asset Encumbrance* s'utilitzen les dades sota perímetre de consolidació a l'efecte regulatori o prudencial. Aquest perímetre es diferencia del perímetre utilitzat per a divulgació d'informació pública per la no consolidació de la companyia d'assegurances.

Altres
riscos

10.

10.

Altres riscos

10.1. Risc reputacional

Definició i política general

El risc reputacional és el possible menyscabament de la capacitat competitiva que es produiria pel deteriorament de la confiança en el Grup d'algun dels seus grups d'interès a partir de l'avaluació que aquests grups fan de les actuacions o omissions del Grup, la seva Alta Direcció o els seus òrgans de govern, o atribuïdes a aquests, o a causa de la fallida d'entitats relacionades no consolidades (risc de *Step-In*).

Estructura i organització de la funció de gestió del risc

La Direcció Executiva de Comunicació, Relacions Institucionals, Marca i Responsabilitat Social Corporativa és la responsable de mesurar l'evolució de la reputació global de CaixaBank i de fer el seguiment tant d'aquesta com d'aquells riscos que, en cas que es materialitzessin, podrien afectar-la negativament. Presideix, a més, el Comitè de Responsabilitat Corporativa i Reputació (CRCR), òrgan dependent del Comitè de Direcció, que té entre les seves funcions analitzar l'estat de la reputació de CaixaBank i fer un seguiment periòdic dels riscos identificats que poden afectar la reputació del Grup, així com proposar accions i plans de contingència per minimitzar els riscos detectats. El CRCR reporta també la situació dels riscos de reputació al Comitè Global del Risc de la companyia, el qual, al seu torn, n'informa la Comissió de Riscos i aquesta, al Consell d'Administració de CaixaBank.

Adicionalment, d'acord amb el Model de control de tres línies de defensa implantat en el Grup, Auditoria Interna, supervisa les actuacions de la primera i la segona línia de defensa, donant suport a l'Alta Direcció i als Òrgans de Govern. Per a més detall veure apartat 3.4.3.

Totes les àrees i filials de CaixaBank comparteixen, a més, la responsabilitat sobre la reputació del Grup CaixaBank i participen en la identificació i gestió dels riscos reputacionals que les amenacen, així com en l'establiment de mesures i plans de mitigació.

Mesurament de la reputació: eines de monitoratge

El seguiment del risc es fa a través d'indicadors seleccionats de reputació, tant interns com externs, provinents de les diferents fonts d'anàlisi de la percepció i les expectatives dels *stakeholders*. Els indicadors de mesurament es ponderen en funció de la seva importància estratègica i s'agrupen en un quadre de comandaments de reputació que permet obtenir un índex global de reputació (IGR). Aquesta mètrica permet fer un seguiment trimestral sectorial i temporal del posicionament, així com fixar els rangs i les mètriques tolerats dins el RAF.

Gestió i seguiment del risc reputacional: palanques principals

L'instrument principal que permet fer un seguiment formal de la gestió del risc reputacional és la taxonomia de riscos reputacionals. Aquesta permet:

- Identificar i classificar els riscos que poden afectar la reputació del Grup.

- Jerarquitzar-los, en criticitat, en funció del seu dany en la reputació i el grau de cobertura de polítiques preventives.

- Establir indicadors de seguiment de cada risc (KRI).

- Establir polítiques de cobertura i de mitigació per part de les àrees responsables dels diferents riscos.

Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació

El control i la minimització del risc reputacional es veuen afectats pel desenvolupament de polítiques que cobreixen diferents àmbits del Grup. A més, hi ha procediments i actuacions específics de les àrees més directament implicades en la gestió dels principals riscos reputacionals, que permeten prevenir i/o mitigar la materialització del risc.

Les polítiques internes de gestió del risc reputacional també inclouen impulsar plans de formació interna orientats a mitigar la materialització i els efectes dels riscos reputacionals, establir protocols d'atenció a afectats per les actuacions del banc o definir plans de crisi i/o contingència en cas de materialització dels diferents riscos.

10.2. Risc actuarial

Els principals riscos derivats de l'activitat del negoci assegurador els gestionen les entitats asseguradores filials de CaixaBank, principalment VidaCaixa, SAU de Seguros y Reaseguros. També es fa un seguiment dels riscos principals de la participada SegurCaixa Adeslas, SA de Seguros y Reaseguros.

Dins el perímetre prudencial, el risc actuarial del Grup VidaCaixa s'inclou dins el risc accionarial del Grup CaixaBank, segons el tractament previst en la normativa aplicable.

El marc normatiu europeu de referència per a les entitats asseguradores, conegut com a Solvència II, es trasllada a l'ordenament jurídic espanyol a través de la Llei 20/2015 i el Reial Decret 1060/2015, coneguts, respectivament, com a LOSSEAR i ROSSEAR. Aquest marc es complementa amb els estàndards tècnics aprovats per la Comissió Europea (ITS), que són d'aplicació directa, i les directrius publicades per EIOPA, que han estat adoptades per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions (DGAFP) com a pròpies.

El risc actuarial, en la línia de la Directiva Europea de Solvència II, es defineix en el Catàleg Corporatiu de Riscos com el risc de pèrdua o modificació adversa del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurança o pensions amb clients o empleats arran de la divergència entre l'estimació per a les variables actuàrials utilitzades en la tarificació i reserves i l'evolució real d'aquestes.

El Grup, a través del Grup VidaCaixa, s'exposa al risc actuarial per moviments desfavorables dels factors de risc següents: mortalitat, longevitat, invalidesa, caiguda i despeses en els rams d'assegurança de vida i sinistralitat, caiguda i despeses en els rams d'assegurança diferent de l'assegurança de vida¹.

La gestió del risc actuarial es guia a través del compliment de la normativa establerta per Solvència II (Unió Europea – EIOPA) i la DGAFP (Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions). A partir d'aquesta normativa, s'estableixen les polítiques i els procediments de seguiment de l'evolució tècnica dels productes, que es veu afectada pels factors de risc esmentats. **Les polítiques per a la gestió del risc actuarial són:**

- **Política de subscripció i constitució de reserves:** política anual que identifica, per a cada línia de negoci, els diferents paràmetres utilitzats per a l'acceptació de riscos, la seva gestió, el seu mesurament i la seva tarificació, i, finalment, per a la valoració i la constitució de les reserves de les pòlisses constituïdes dins el procés de subscripció. També s'identifiquen els procediments operatius generals utilitzats per a la subscripció i per a la constitució de reserves.

- **Política de reassegurança:** política anual en què s'identifica el grau de transferència de risc tenint en compte el perfil de riscos dels contractes d'assegurança directa, així com la tipologia, la idoneïtat i el funcionament dels acords de reassegurança establerts.

Estructura i organització de la funció de gestió de riscos

El Consell d'Administració de VidaCaixa té la responsabilitat última del disseny i l'execució de la política de gestió de riscos. A través d'aquesta política, el Consell delega en el Comitè Global del Risc del Grup VidaCaixa la gestió dels riscos. En aquest Comitè hi ha representades les funcions fonamentals de Gestió de Riscos, Actuarial, Compliment Normatiu i Auditoria Interna.

La funció de Gestió de Riscos de VidaCaixa és responsable d'identificar, mesurar, delimitar, seguir i divulgar el risc per a cada empresa, de forma segregada, i la funció Actuarial desenvolupa tasques que permeten el control i la gestió del passiu i de la reassegurança, tenint present el sistema de govern de l'entitat. Organitzativament, aquestes funcions estan adscrites a la Direcció de Funció Actuarial i Riscos del Grup VidaCaixa.

¹ Per atribució de la part proporcional dels requeriments de capital aplicables a la participació en SegurCaixa Adeslas.

Dins el perímetre consolidat del Grup CaixaBank, la Direcció Executiva de *Corporate Risk Management Function & Planning* té, a escala corporativa, les funcions relacionades amb la identificació, el mesurament i el seguiment dels riscos, l'establiment de les polítiques de gestió i els procediments de control.

Auditoria Interna, supervisa les actuacions de la primera i la segona línia, donant suport a l'Alta Direcció i als Òrgans de Govern amb l'objectiu de proporcionar una seguretat raonable sobre, entre altres aspectes, el compliment normatiu i l'adequada aplicació de les polítiques i normatives internes, tal com es descriu en l'apartat 3.4.3 Tercera línia de defensa.

La coordinació amb la Direcció de la Funció Actuarial i Riscos de Grup VidaCaixa assegura un sistema de control i monitoratge adequat del negoci assegurador en l'àmbit corporatiu. També hi ha una capa de control centralitzada per a tots els riscos del Grup, formalitzada a través del Comitè Global del Risc de CaixaBank, i, en última instància, del Consell d'Administració de la matriu.

Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

La gestió del risc Actuarial dins el Grup a través del Grup VidaCaixa emana del marc normatiu europeu de referència del sector assegurador Solvència II, tal com s'ha esmentat en apartats precedents. Aquest risc es gestiona conjuntament

amb la resta de riscos propis del negoci d'assegurances (riscos de crèdit i tipus d'interès, entre altres) a partir dels marcs de gestió establerts.

Informes elaborats i reporting

La posició i el control de riscos de la companyia asseguradora VidaCaixa és objecte de seguiment periòdic per part del Comitè de Direcció, del Comitè d'Inversions i del Comitè Global del Risc i l'ALCO de CaixaBank. En aquest sentit, es fan càlculs i anàlisis de suficiència de provisions tècniques, càlculs i anàlisis de suficiència de despeses, anàlisis de productes i anàlisis d'operacions.

Alguns dels informes elaborats en aquest sentit són els següents:

- Informe de Suficiència de Recàrrecs de Despeses.
- Informe de seguiment del negoci de PIMES
- Seguiment del resultat de pòlisses de risc col·lectiu.
- Informe de calibratge del model intern de longevitat i mortalitat.
- Informe de la funció actuarial.

En relació amb l'aplicació de Solvència II, durant l'exercici 2019 s'ha presentat al supervisor d'assegurances (DGAFP) el *reporting* de QRT anuals, el *reporting* a l'efecte de supervisió, estadístic i comptable establert en l'àmbit europeu. Així mateix, el maig del 2019 s'ha publicat al mercat l'informe de situació financera i de solvència del Grup VidaCaixa.

Polítiques de Cobertura i tècniques de mitigació

Un dels elements de què disposa el grup per mitigar el risc actuarial assumit consisteix a transferir part del risc a altres entitats mitjançant contractes de reassegurança. Per fer-ho, el Grup, i concretament la seva companyia asseguradora, disposa de la política de reassegurança, una política que identifica el grau de transferència de risc, tenint en compte el perfil de riscos dels contractes d'assegurança directa, així com la tipologia, la idoneïtat i el funcionament dels diferents acords de reassegurança.

A través de l'ús de la reassegurança, un assegurador pot reduir el risc, establir la solvència, utilitzar el capital disponible de forma més eficient i ampliar la seva capacitat de subscripció. No obstant això, i independentment de la reassegurança obtinguda, l'assegurador continua essent contractualment responsable del pagament de tots els sinistres als prenedors.

El Grup, a través del Grup VidaCaixa, estableix mitjançant aquesta Política de Reassegurança:

- L'especificació dels tipus de reassegurança
- El procés de gestió i informació dels riscos
- Els criteris per a la selecció de les entitats reasseguradores

En aquest sentit, a través del Grup VidaCaixa, estableix límits en el risc net retingut per línia de negoci, per risc o per esdeveniment (o una combinació d'aquests factors). Aquests límits es justifiquen en una avaluació del perfil de risc desitjat i el cost de la reassegurança.

10.3. Risc de deteriorament d'altres actius

El risc de deteriorament d'altres actius es refereix a la reducció del valor en llibres de les participacions accionaries i dels actius no financers del Grup, en concret:

- **Participacions accionaries:** posicions que formen la cartera de participacions accionaries del Grup, excloent-ne aquelles sobre les quals exerceix control. Aquestes posicions poden tenir el seu origen en decisions de gestió explícita de presa de posició, així com per integració d'altres entitats, o poden ser resultat d'una reestructuració o execució de garanties en el marc d'una operació originàriament de crèdit (vegeu l'apartat 5.4. *Cartera accionaria*).
- **Actius materials:** la contribució principal és la dels actius immobiliaris, tant els d'ús propi com els actius adjudicats disponibles per a venda i lloguer. Els actius adjudicats són majoritàriament propietat de la filial immobiliària del Grup, *BuildingCenter, SAU*. En matèria de valoració dels actius adjudicats, es compleix la normativa sectorial vigent.
- **Actius intangibles:** inclou principalment els fons de comerç generats en processos de combinacions de negoci, assignats a una de les unitats generadores d'efectiu del Grup, el programari i altres actius intangibles de vida útil definida.
- **Actius per impostos:** principalment, els actius fiscals diferits generats per les diferències temporànies entre els criteris d'imputació de resultats comptables i fiscals, així com els crèdits fiscals per deduccions i per bases imposables negatives que s'han generat tant en el Grup CaixaBank mateix com en processos d'integració (tant els que provenen de la societat integrada mateixa com els generats en els exercicis de *Purchase Price Allocation*).

Per a la gestió del risc, es revisa el compliment de les polítiques i es fa el seguiment continu de les diferents mètriques, dels límits de riscos i de l'execució eficaç dels controls establerts. També es fa una anàlisi i una revisió dels tests d'*impairment* i de recuperabilitat basats en metodologies generalment acceptades.

Pel que fa a consum de capital i APR, els components del risc es troben distribuïts segons s'indica a la figura 2 Catàleg Corporatiu de Riscos, en els apartats 5.1. Risc de crèdit i 5.4. Cartera accionaria.

10.4. Risc de rendibilitat de negoci

El risc de rendibilitat de negoci es defineix com l'obtenció de resultats inferiors a les expectatives del mercat o als objectius del Grup, els quals impedeixen, en darrera instància, assolir un grau de rendibilitat sostenible superior al cost de capital.

Els objectius de rendibilitat, **que tenen el suport d'un procés de planificació financera i de seguiment**, es defineixen en el pla estratègic del grup, a tres anys, i es concreten anualment en el pressupost del grup i en els reptes de la xarxa comercial.

El sistema de gestió del risc de rendibilitat de negoci de CaixaBank es fonamenta en **quatre visions de gestió**:

- **Visió Grup:** la rendibilitat global agregada a escala del Grup CaixaBank.
- **Visió Negocis / Territoris:** la rendibilitat dels negocis/territoris
 - **Visió Financero-Comptable:** la rendibilitat dels diferents negocis corporatius (MIS).
 - **Visió Comercial-Gestió:** la rendibilitat de la gestió de la xarxa comercial de CaixaBank (IGC).
- **Visió Pricing:** la rendibilitat a partir de la fixació de preus de productes i serveis de CaixaBank.
- **Visió Projecte:** la rendibilitat dels projectes rellevants del Grup.

Remuneracions

11.

11.

Remuneracions

L'article 85 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit (d'ara endavant, «LOSS») i l'article 93 del Reial Decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desplega la LOSS estableixen el contingut de la informació sobre la política de remuneracions i pràctiques, en relació amb aquelles categories de personal les activitats professionals de les quals incideixen de manera important en el perfil de risc (Col·lectiu Identificat), a incloure dins la Informació amb Rellevància Prudencial d'acord amb l'Article 450 del Reglament (UE) Núm. 575/2013 del Parlament Europeu i el Consell.

Aquesta informació es recull en aquest capítol del document «Informació amb Rellevància Prudencial».

11.1. Política de Remuneració: composició i mandat de la comissió de remuneracions

Introducció

La informació que segueix a continuació fa referència als professionals de la mateixa entitat CaixaBank i de les entitats que en cada moment formin part del seu grup de consolidació prudencial (d'ara endavant, «Grup CaixaBank») que siguin inclosos en el Col·lectiu Identificat per aplicació de les normes aplicables per a la seva determinació i se circumscriu a l'exercici de 2019.

Banco BPI té les seves Polítiques de Remuneració pròpies, alineades amb les del Grup CaixaBank i que defineixen el seu Col·lectiu Identificat propi seguint el mateix procés que es fa a CaixaBank.

La informació quantitativa incorpora les dades retributives dels professionals del Col·lectiu Identificat de tot el Grup CaixaBank, que inclou al seu torn els professionals del Col·lectiu Identificat de BPI.

Funcions de la Comissió de Remuneracions de CaixaBank

La Llei de Societats de Capital (d'ara endavant, «LSC») atribueix a la Comissió de Remuneracions (d'ara endavant, «CR») d'una societat cotitzada, entre altres funcions, la de proposar al consell d'administració la política de retribucions dels Consellers i dels directors generals o dels que desenvolupin les seves funcions d'Alta Direcció sota la dependència directa del consell, de comissions executives o de Consellers delegats. A més, segons la LOSS, correspon a la CR la supervisió directa de la remuneració dels alts directius encarregats de la gestió de riscos i amb funcions de compliment.

Els Estatuts socials i el Reglament del Consell d'Administració de CaixaBank són consistents amb aquests preceptes.

Finalment, les Directrius sobre polítiques de remuneració adequades de l'ABE atribueix a la CR, entre d'altres, **(i)** la responsabilitat de preparar les decisions sobre remuneració que hagi de prendre el consell d'administració, **(ii)** donar suport i assessorament al consell d'administració sobre la definició de la política de remuneració de l'entitat, **(iii)** donar suport al consell d'administració en el control de les polítiques, pràctiques i processos de remuneració i del compliment de la política de remuneració, **(iv)** comprovar si la política de remuneració vigent està actualitzada i proposar qualsevol canvi necessari, **(v)** avaluar els mecanismes adoptats per garantir que el sistema de remuneració tingui degudament en compte tots els tipus de risc, els nivells de liquiditat i de capital,

i que la política general de remuneració promogui una gestió de riscos adequada i eficaç i sigui coherent amb aquesta, i estigui en línia amb l'estratègia del negoci, els objectius, la cultura i els valors corporatius i els interessos a llarg termini de l'entitat.

Les propostes de la CR, consultades abans amb el President per al Conseller Delegat i amb aquest per als membres del Comitè de Direcció en els casos establerts a la Política de Remuneració, són elevades al Consell d'Administració perquè les consideri i, si escau, les aprovi. En cas que les decisions corresponguin a la Junta General d'Accionistes de CaixaBank, d'acord amb les seves competències, el Consell d'Administració aprova la seva inclusió en l'ordre del dia i les propostes dels corresponents acords, acompanyades dels informes preceptius.

Composició de la Comissió de Remuneracions de CaixaBank

D'acord amb el que estableixen l'LSC i la LOSS, els Consellers que componen la Comissió de Retribucions a 31 de desembre de 2019 són els següents:

- **Sra. María Amparo Moraleda Martínez (independent), Presidenta.**
- **Sr. Alejandro García Bragado Dalmau (dominical), Vocal.**
- **Sra. María Verónica Fisas Vergés (independent), Vocal.**

Durant l'any 2019, la Comissió de Retribucions de CaixaBank s'ha reunit 9 vegades, i la remuneració percebuda a favor dels seus membres ha estat de 96.000 euros.

Funcions de les Àrees de Control i del Comitè de Direcció de CaixaBank

Les Directrius ABE i ESMA estableixen la necessitat que les funcions de control (auditoria interna, control i gestió de riscos, i compliment normatiu), altres òrgans corporatius competents (recursos humans, assumptes jurídics, planificació estratègica, pressupost, etc.) i les unitats de negoci aportin la informació necessària pel que fa a la definició, la implementació i la supervisió de les polítiques de remuneració de l'entitat; així mateix, les Directrius ABE encomanen responsabilitats concretes a la funció de recursos humans, gestió de riscos i auditoria interna, que són assumides pels departaments corresponents de CaixaBank.

D'altra banda, el Comitè de Direcció de CaixaBank incorpora, entre d'altres, representants de les àrees de riscos, finances, auditoria interna, control intern i compliment normatiu, recursos humans i secretaria general (assumptes jurídics); i es responsabilitza de garantir l'obtenció i preparació de la informació necessària perquè la CR pugui complir les seves responsabilitats de manera eficient.

La Direcció General de Recursos Humans i Organització de CaixaBank (d'ara endavant, «RH») és l'encarregada d'impulsar aquestes actuacions en el Comitè de Direcció.

Per tal d'evitar conflictes d'interessos, l'obtenció, preparació i revisió d'informació sobre la remuneració de **(i)** els membres del Consell d'Administració de CaixaBank, ja sigui en les seves funcions de supervisió o en les seves funcions executives, i **(ii)** els membres del Comitè de Direcció, són desenvolupades directament per la CR.

L'Àrea de Recursos Humans del Grup CaixaBank, per delegació del Comitè de Direcció, ha disposat de la col·laboració d'assessors externs (Garrigues Abogados y Asesores Tributarios) per fer diferents estudis i anàlisis destinats a dissenyar i implantar l'adaptació de la política de remuneracions del Grup CaixaBank als requeriments legals existents.

Aprovació de la Política de Remuneració del Col·lectiu Identificat vigent el 2019

El 26 de febrer de 2015 la Comissió de Retribucions va presentar al Consell d'Administració, per a la seva aprovació, la Política de Remuneració del Col·lectiu Identificat del Grup CaixaBank, acomplint així el requeriment per part de l'Article 29.1d) de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.

El 15 de desembre de 2016 el Consell d'Administració va aprovar, a proposta de la Comissió de Retribucions, la nova Política de Remuneració del Col·lectiu Identificat del Grup CaixaBank que entra en vigor l'1 de gener de 2017, a excepció del sistema d'ajust i el criteri de proporcionalitat aplicat a l'ajornament, que ja s'apliquen el 2016.

Fruit de la constant revisió i per tal d'assegurar una adaptació correcta a la normativa en matèria de remuneracions, el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar l'última modificació de la Política de Remuneració del Col·lectiu Identificat del Grup CaixaBank en data 25 d'octubre de 2018, que segueix vigent avui dia.

A la Junta General del 5 d'abril de 2019 es va presentar una modificació de la Política de Remuneracions del Consell d'Administració motivada pel canvi de Consellers Executius, la proposta de renovació d'incentiu a llarg termini per als Consellers Executius i l'actualització dels imports per a 2019, i se'n va mantenir la vigència per als anys 2017-2020. Va ser aprovada amb un 97,19% dels vots a favor.

El 20 de febrer de 2020, el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar la proposta de la nova Política de Remuneració del Consell d'Administració per als exercicis 2020-2022, que es presenta per a la seva aprovació a la Junta General convocada per al 3 d'abril de 2020.

Els principis i les característiques de la Política de Remuneració són els mateixos que els aplicables a l'anterior, però es recullen els canvis següents:

- La inclusió de les retribucions dels Consellers membres de les noves comissions creades;
- La fixació de la nova ponderació dels reptes corporatius per calcular la remuneració variable en forma de *bonus* del Conseller Delegat.

Les modificacions detallades abans estan publicades a la pàgina web de CaixaBank, a l'apartat Documentació per a l'Accionista 2020.

El text de la Política de Remuneracions dels Consellers de CaixaBank està disponible a la pàgina web de la Societat ¹.

11.2. Descripció del col·lectiu identificat

Durant l'exercici 2019, la determinació dels professionals del Grup CaixaBank, en l'àmbit individual o consolidat, que hagin de formar part del Col·lectiu Identificat es duu a terme seguint el que estableix el Reglament Delegat (UE) Núm. 604/2014 de la Comissió, de 4 de març de 2014, pel qual es complementa la DRC IV pel que fa a les normes tècniques de regulació en relació amb els criteris qualitius i quantitius adequats per determinar les categories de personal les activitats professionals de les quals tenen una incidència important en el perfil de risc d'una entitat.

D'acord amb el que estableix aquest Reglament Delegat, el procés d'identificació dels membres

del Col·lectiu Identificat s'ha de basar en una combinació dels criteris qualitius i quantitius que conté.

Una vegada feta aquesta avaluació, i havent estat documentada tal com preveu el Reglament Delegat i la resta de normativa aplicable, els Òrgans de Govern de CaixaBank van aprovar la llista de les posicions incloses en el Col·lectiu Identificat que per a l'exercici 2019 ha resultat en un total de **150** posicions que han estat ocupades per **164** professionals durant l'any entre Consellers Executius, Consellers no Executius, membres del Comitè de Direcció i principals directius i empleats clau del Grup CaixaBank. Per a MicroBank el nombre puja a **2** professionals i per a BPI el nombre és de **88** professionals.

11.3. Informació qualitativa de la remuneració del col·lectiu identificat

Aspectes generals

La política de remuneració per al Col·lectiu Identificat s'estructura prenent en consideració el context de conjuntura i resultats, i inclou:

1. Una remuneració fixa basada en el nivell de responsabilitat i la trajectòria professional de l'empleat, que constitueix una part rellevant de la compensació total.

2. Una remuneració variable en forma de *bonus* o incentius vinculats a la consecució d'objectius prèviament establerts i a una gestió prudent dels riscos.

3. Beneficis socials.

4. Un pla d'incentius a llarg termini basat en accions per als Consellers Executius, els membres del Comitè de Direcció i la resta de l'equip directiu i empleats clau de la Societat, alguns dels quals estan inclosos en el Col·lectiu Identificat.

Les quanties de remuneració fixa són suficients, i el percentatge que representa la remuneració variable sobre la remuneració fixa anual és, en general, relativament reduït i no pot ser superior al 100% dels components fixos de la remuneració total, llevat d'aprovació en la Junta General d'Accionistes de CaixaBank d'un nivell superior, que no excedeixi el 200% dels components fixos.

La LOSS i les Directrius ABE estableixen que, en la remuneració total, els components fixos i els components variables han d'estar degudament equilibrats, i que el component fix ha de constituir una part suficientment elevada de la remuneració total, de manera que pugui aplicar-se una política plenament flexible pel que fa als components variables de la remuneració, fins al punt de ser possible no pagar aquests components.

Sobre això, les Directrius ABE estableixen que els professionals no han de dependre de la concessió de la remuneració variable, ja que això incentivaria una excessiva assumpció de riscos a

curt termini, quan sense aquesta assumpció de riscos a curt termini els resultats de l'entitat o de les persones no permetrien la concessió de la remuneració variable.

En consistència amb la informació precedent, CaixaBank considera que com més elevada sigui la remuneració variable en relació amb la remuneració fixa, més alt serà l'incentiu per aconseguir els resultats requerits, i més nombrosos poden arribar a ser els riscos associats. D'altra banda, si el component fix és massa baix en relació amb la remuneració variable, és possible que resulti difícil reduir o eliminar la remuneració variable en un exercici financer en què s'hagin obtingut mals resultats.

Així, de manera implícita, la remuneració variable es pot convertir en un potencial incentiu a assumir riscos, per la qual cosa un nivell baix de la remuneració variable constitueix un mètode simple de protecció enfront d'aquests incentius.

D'altra banda, el nivell d'assumpció de riscos ha de tenir igualment en compte la categoria dels professionals inclosos en el Col·lectiu Identificat, aplicant el principi de proporcionalitat interna, pel qual l'equilibri apropiat dels components fix i variable de la remuneració pot variar entre les categories de professionals, depenent de les condicions del mercat i del context específic en el qual opera l'entitat.

Per tot plegat, i tenint en compte l'objectiu d'un equilibri raonable i prudent entre els components fixos i variables de la remuneració, en el Grup CaixaBank les quanties de remuneració fixa són suficients, i el percentatge que repre-

¹ https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobiernocorporativo/remuneracionesdelosconsejeros_es.html

senta la remuneració variable sobre la remuneració fixa anual és, en general, relativament reduït.

Així, com a coneció de l'anterior, les entitats del grup tenen establertes amb caràcter previ, en les bandes salarials per cada funció, les quanties de remuneració variable en forma de *bonus* que corresponen a cadascuna.

Pel que fa al càlcul de la ràtio màxima que pogués assolir la retribució variable respecte el component fix de la remuneració total dels professionals de el Grup CaixaBank no s'estableixen diferències per assignació geogràfica.

Per a l'any 2019, la Junta General d'Accionistes de CaixaBank va aprovar, amb un 99,37% de vots a favor, que el nivell de remuneració variable dels professionals inclosos en el Col·lectiu Identificat pogués assolir el 200% del component fix de la remuneració total amb les consideracions següents:

- Per a 35 posicions, se sol·licita que la retribució variable anual pugui ser superior al 100% dels components fixos de la retribució total per la necessitat d'adaptar la retribució d'aquestes posicions a les pràctiques habituals de mercat. Aquestes posicions estan detallades a l'Annex I de la Recomanació detallada de la proposta d'aprovació del nivell màxim de retribució variable d'empleats les activitats professionals dels quals incideixen de manera significativa en el perfil de risc de la societat.
- Per a la resta de posicions incloses en el Col·lectiu Identificat, se sol·licita poder asso-

lir aquest percentatge superior amb l'única finalitat d'ampliar la capacitat de la Societat per atendre els compromisos individuals i col·lectius adquirits en matèria de pagaments per terminació en igualtat de condicions per a tots els membres del Col·lectiu Identificat i de la resta del seu personal que tingui reconeguts components variables de remuneració, i sense que impliqui l'alteració general de pràctiques i polítiques de remuneració vigents en la Societat.

El text de la Recomanació detallada de la proposta d'aprovació del nivell màxim de retribució variable d'empleats les activitats professionals dels quals incideixen de manera significativa en el perfil de risc de la Societat pot consultar-se a l'enllaç següent de la pàgina web de CaixaBank².

Finalment, les Directrius ABE estableixen que la remuneració dels professionals responsables de les funcions de control independents ha de tendir a ser predominantment fixa, i que, quan aquests professionals rebin remuneració variable, aquesta s'ha de determinar separatament de les unitats de negoci que controlin, incloent-hi els resultats que es derivin de les decisions de negoci (per exemple, l'aprovació de nous productes) en què participin aquests professionals.

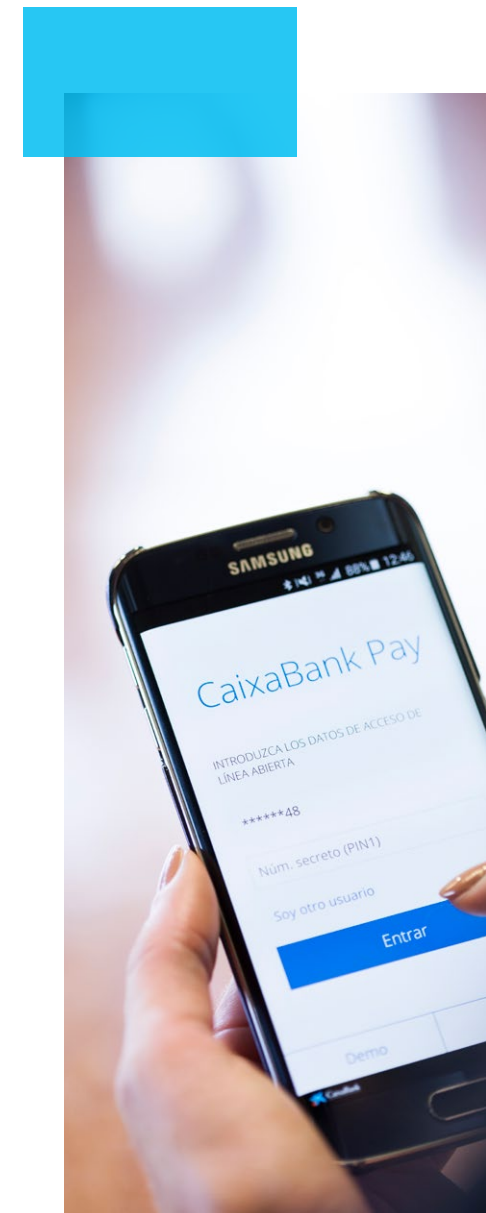
Remuneració fixa

Com a criteri general s'aplica als professionals del Col·lectiu Identificat el sistema de classificació professional i taules salarials dels convenis col·lectius aplicables i els acords laborals pactats amb la representació legal dels treballadors.

La remuneració fixa que ha de percebre cada persona es determina a partir del càrrec que exerceix, tot aplicant la taula salarial dels convenis esmentats en funció del seu nivell professional, i dels acords laborals en vigor, i reflecteix principalment l'experiència professional i la responsabilitat en l'organització segons la funció desenvolupada.

Les posicions de serveis centrals, serveis territorials i altres posicions no regulades s'emmarquen dins una classificació per nivells de contribució, amb bandes salarials establertes de manera que permetin la gestió de l'equitat interna. Així mateix, vetllant per la competitivitat externa, aquests imports de les bandes salarials es defineixen en funció del posicionament competitiu de l'entitat; amb aquest objectiu es duu a terme un seguiment de l'evolució dels salaris de mercat, participant anualment en diverses enquestes salarials.

La remuneració fixa i la seva actualització aplicada a les posicions dels membres del Comitè de Direcció de CaixaBank es basa, principalment, en un enfocament de mercat en funció d'enquestes salarials i estudis específics ad hoc. Les enquestes salarials i estudis específics ad hoc en què participa CaixaBank estan efectuats per empreses especialitzades de primer nivell, i la mostra és comparable a la del sector financer del mercat on opera CaixaBank i, per a posicions no pròpies del sector financer, a la de les principals empreses de l'IBEX i altres empreses amb un volum de negoci comparable.

² https://www.caixabank.com/deployedfiles/caixabank/Estaticos/PDFs/Informacion_accionistas_inversores/Gobierno_corporativo/Junta_General_Accionistas/2019/Informe_Variable_CAST.pdf

Remuneració variable

Remuneració variable en forma de *Bonus* anual

La remuneració variable ajustada al risc per al Col·lectiu Identificat es basa en el mix de remuneració (proporcionalitat entre remuneració fixa i variable, anteriorment descrita) i en el mesurament del rendiment.

El mesurament de rendiment es duu a terme mitjançant ajustos *ex ante* i *ex post* de la remuneració variable, com a forma d'aplicació del control del risc.

Per al mesurament del rendiment i en l'avaluació dels resultats individuals s'utilitzen criteris quantitius (financers) i qualitius (no financers). La combinació adequada de criteris quantitius i qualitius ha de dependre, també, de les funcions i de les responsabilitats de cada professional. En tots els casos, els criteris quantitius i qualitius i l'equilibri entre aquests, per a cada nivell i categoria, han d'estar especificats i clarament documentats.

A l'efecte de l'ajust *ex ante* de la remuneració variable, tots els membres del Col·lectiu Identificat, a excepció dels membres del Consell d'Administració en la seva mera funció de supervisió o altres posicions que es determinin d'acord amb les seves característiques, que no tinguin elements de remuneració variables, estaran assignats a una de les categories que es descriuen a continuació; l'assignació s'efectua tenint en compte la naturalesa de les seves funcions i és objecte de comunicació individual a cada interessat.

a) Consellers Executius i membres del Comitè de Direcció de CaixaBank

La remuneració variable aplicable als Consellers Executius i als membres del Comitè de Direcció es determina sobre la base d'un *bonus* objectiu establert per a cadascun d'ells pel Consell d'Administració a proposta de la CR, i un percentatge màxim de consecució del 120%; el nivell de consecució es fixa de conformitat amb els següents paràmetres objecte de mesurament:

- 50% en funció dels reptes individuals
- 50% en funció dels reptes corporatius

El 50% corresponent als reptes corporatius el fixa per a cada exercici el Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de la CR, i la seva ponderació serà distribuïda entre conceptes objectivables en funció dels principals objectius de l'Entitat. Per al Conseller Delegat, per a l'exercici 2019 aquests conceptes han estat:

- ROTE, amb un pes del 10%
- Ràtio d'Eficiència Core, amb un pes del 10%
- Variació d'Actius Problemàtics, amb un pes del 10%
- Risk Appetite Framework, amb un pes del 10%
- Conducta i Compliment, amb un pes del 5%
- Qualitat, amb un pes del 5%

La proposta de composició i ponderació dels reptes corporatius s'estableix en tot cas de conformitat amb el que preveuen la LOSS i la normativa de desplegament i pot variar entre els Consellers Executius i els membres del Comitè de Direcció.

Els reptes corporatius dels membres del Comitè de Direcció es calculen de manera alineada amb el Conseller Delegat, per bé que la ponderació del RAF i de la variació d'actius problemàtics és del 15% i el 5% respectivament.

La part dels reptes individuals (50%) té un grau de consecució mínim per optar al cobrament del 60% i un màxim del 120%, i es distribueix globalment entre reptes vinculats amb l'estratègia de CaixaBank. La valoració final que ha de dur a terme la CR, amb la consulta prèvia amb el President, pot oscil·lar un +/-25% en relació amb la valoració objectiva dels reptes individuals, sempre per sota del límit del 120%, per tal de recollir la valoració qualitativa de la performance del Conseller Executiu o el membre del Comitè de Direcció, així com tenir en compte els reptes excepcionals que puguin sorgir durant l'any i que no s'hagin establert a l'inici.

El 2019, per al Conseller Delegat, la part de reptes individuals s'ha focalitzat fonamentalment en aspectes relacionats amb la integració i el desenvolupament de BPI, la gestió de la solvència i la liquiditat, el reforç de les funcions de compliment d'exigències normatives, l'impuls del canvi cultural, la diversitat i la sostenibilitat, així com la gestió de la transformació digital de l'entitat i la seva xarxa de distribució.

b) Resta de categories

Per als professionals de la resta de categories incloses en el Col·lectiu Identificat, el sistema de remuneració variable és el que els correspon per les seves funcions, amb un ajust a risc en funció de l'àrea a la qual pertanyen o la posició que exerceixen.

Com a conseqüència de l'anterior, cadascun d'aquests professionals està assignat a un programa de retribució variable o *bonus* específic.

Cada àrea de negoci disposa d'un programa específic de *bonus*, amb un disseny i mètriques específiques, incorporant-hi una sèrie de reptes i condicions que determinen la retribució variable assignada a les persones del Col·lectiu Identificat que la componen. Les principals àrees que disposen d'aquests programes són: Banca Comercial, Banca Privada, Banca d'Empreses, Banca Transaccional, Financera, Banca Internacional i *Corporate i Institutional Banking*.

Per a les àrees de Serveis Centrals i Territorials, el model de retribució variable es denomina «Programa de reptes» i inclou tots aquells professionals del col·lectiu identificat que duen a terme la seva tasca en àrees de control o suport al negoci. Els reptes establerts en aquestes àrees es fixen mitjançant un acord de cada professional amb el responsable funcional, i són consistents amb els reptes de l'àrea.

El percentatge màxim de consecució oscil·la entre el 100 i el 150%, en funció del Programa de *Bonus* aplicable a cada professional; i el nivell de pagament es determina partint de la consecució dels reptes individuals i corporatius en la proporció determinada pels Programes de *Bonus* corresponents aprovats pel Comitè de Direcció, amb l'opinió prèvia de la funció de Compliment Normatiu per assegurar-ne l'adequació a la Política de remuneracions i evitar els possibles conflictes d'interès.

La ponderació corresponent als reptes corporatius es fixa per a cada exercici i es distribueix entre conceptes objectivables en funció dels principals reptes establerts per a cada àrea. Aquests conceptes podran consistir, entre altres possibles, en tots o alguns dels que a continuació s'esmenten a tall d'exemple:

- ROTE
- Ràtio d'Eficiència
- Despeses d'explotació recurrents
- Marge ordinari de la DT
- Mora Comptable de la DT
- Qualitat
- Conducta i Compliment

La proposta de composició i ponderació dels reptes corporatius s'establirà en tot cas de conformitat amb el que preveuen la LOSS i la normativa de desplegament.

Tal com estableix la LOSS i les Directrius ABE, els reptes dels empleats que exerceixen funcions de control, sobre la base dels quals es determina el seu acompliment per al pagament del *bonus*, s'estableixen partint dels paràmetres de rendiment determinats entre l'empleat i el seu responsable i no estan relacionats amb els resultats de les àrees de negoci que controlen i supervisen.

Indicador d'Ajust a Risc

Els indicadors que s'utilitzen per ajustar al risc *Ex ante* en relació amb la determinació de la remuneració variable establerta en el Programa de Reptes varien entre les diferents categories, d'acord amb el model que es presenta a continuació.

S'utilitzen com a mètriques per a l'ajust a risc els indicadors que formen part del RAF aprovat per a CaixaBank. Segons el col·lectiu, l'àrea de responsabilitat o posició de cada professional s'estableix un conjunt de mètriques d'aplicació per a cada posició que en el seu total determinen el valor de l'Indicador d'Ajust a Risc (d'ara endavant, «IAR»).

El RAF consisteix en un conjunt de mètriques quantitatives i qualitatives que valoren tots els riscos de CaixaBank a partir de les dimensions següents:

- **Protecció de Pèrdues:** consisteix principalment en mètriques de solvència i rendibilitat, mètriques de risc de crèdit, de risc de mercat i de risc de tipus d'interès.
- **Liquiditat i Finançament:** la conformen exclusivament mètriques vinculades a l'activitat en Mercats.
- **Composició de Negoci:** integrat per mètriques d'exposició per sectors.
- **Franquícia:** inclou mètriques globals comunes.

Les dimensions en el seu conjunt o els indicadors concrets d'una determinada dimensió que constitueixen l'IAR de cada professional han de ser comunicats individualment a l'interessat juntament amb la Política de Remuneració.

Malgrat que la valoració dels indicadors quantitius que formen el RAF pugui ser un resultat numèric, amb la finalitat de calcular el compliment conjunt amb les mètriques qualitatives, el resultat de

cadascuna de les mètriques que componen les 4 dimensions es resumeix en un color: verd, ambre o vermell.

L'IAR resultat del conjunt de mètriques que corresponguin a cada professional ha de tenir un valor entre 0 i 1 d'acord amb el següent:

- Partint de la suma de variacions dels indicadors RAF entre el tancament de l'exercici anterior i el tancament de l'exercici de meritació de la retribució variable: el valor de l'indicador oscil·larà dins l'interval de 0,85 i 1 d'acord amb l'escala de compliment següent:

Color inicial	Valoració	Color final
	-3%	
	+3%	
	-6%	
	+6%	

- En el cas que una de les mètriques incloses en l'ajust a risc de cada col·lectiu passi a situació de *Recovery*, el valor de l'indicador IAR serà 0.

L'import que s'ha d'abonar als professionals d'aquesta categoria es calcula aplicant la fórmula següent:

$$\text{Bonus ajustat a risc} = \text{IAR} \times \text{Bonus target} \times (\% \text{ de consecució de «reptes» individuals} + \% \text{ de consecució de «reptes» corporatius}) \times \text{factor corrector entitat}$$

L'import de *bonus* que pot meritjar cada empleat que pertany al programa específic s'estableix en funció del seu acompliment i

dels resultats de negoci i de l'Entitat obtinguts. Aquesta quantia inicial queda modificada també per un «factor corrector de *bonus*» que estableix cada any la direcció de l'Entitat, tot això de conformitat amb els requeriments establerts en la normativa aplicable. Aquest factor corrector mira de recollir principalment els resultats globals de l'entitat i altres aspectes de caire més qualitatiu.

Amb caràcter general, aquest factor corrector és aplicable a tots els treballadors de manera homogènia i pot oscil·lar entre un mínim de 0,85 i un màxim d'1,15.

Incentius especials

Poden atorgar-se als membres del Col·lectiu Identificat incentius puntuals per a la consecució de determinats objectius, normalment lligats a la comercialització de productes de tercers, o d'una altra índole; l'import dels incentius concedits durant un exercici determinat serà objecte d'acumulació durant aquest, s'addicionarà a la remuneració variable en forma de *bonus* meritada en aquest exercici i aquest import es considerarà que forma part de la porció no diferida en metàl·lic a l'efecte d'ajornament a satisfer a partir de l'exercici següent. La fixació de l'import de l'incentiu a concedir es durà a terme seguint les condicions i els paràmetres establerts en cada cas.

Supòsits especials de restricció

La remuneració variable seria objecte de reducció si en el moment de l'avaluació del rendiment estigués en vigor una exigència o recomanació

de l'autoritat competent a CaixaBank de restringir la seva política de distribució de dividends, o si fos exigida per l'autoritat competent en ús de les facultats que li han estat atribuïdes per la normativa, tot això en virtut d'allò que disposa el RD 84/2015 i la Circular 2/2016.

Cicle de pagament de la remuneració variable

Professionals afectats pel diferiment

En aplicació del principi de proporcionalitat que preveu la LOSS, l'ajornament s'aplica únicament quan l'import total de la remuneració variable meritada pels professionals del Col·lectiu Identificat és superior a 50.000 €.

Per a les categories de Consellers Executius, Directors Generals, Directors Generals Adjunts, Directors Executius i Directors Territorials de CaixaBank inclosos en el Col·lectiu Identificat l'ajornament s'aplica independentment de l'import total de la remuneració variable meritada.

Funcionament del diferiment

En la data de pagament que s'hagi previst en el Programa de Reptes que correspongui a cada professional, s'abona el percentatge de la remuneració variable meritada (d'ara endavant, «Data de Pagament Inicial») corresponent a la categoria a la qual pertanyi.

El percentatge de la remuneració variable que se sotmet a diferiment és el que segueix:

- Consellers Executius: **60%**
- Comitè de Direcció, Directors Executius i

Directors Territorials: **50%**

- Resta de membres del Col·lectiu Identificat: **40%**

S'aplicarà un percentatge d'ajornament del 60% a qualsevol remuneració variable concedida que en total superi el 50% de l'import mínim de remuneració total que l'EBA considera *high earner* per a un exercici determinat; als mers efectes del còmput d'aquesta xifra, la porció dels pagaments per terminació anticipada que hagi de ser considerada remuneració variable es dividirà entre el nombre d'anys de permanència del professional que l'hagi generat.

El 50% de l'import a abonar del pagament inicial se satisfà en metàl·lic, i el 50% restant se satisfà en accions de CaixaBank.

La part diferida de la remuneració variable ajustada a risc corresponent als Consellers Executius i als membres del Comitè de Direcció de CaixaBank inclosos en el Col·lectiu Identificat, i sempre que no es produeixin els supòsits de reducció previstos, s'ha d'abonar en cinc pagaments, els imports i les dates dels quals es determinen a continuació:

- 1/5 12 mesos després de la Data del Pagament Inicial.
- 1/5 24 mesos després de la Data del Pagament Inicial.
- 1/5 36 mesos després de la Data del Pagament Inicial.
- 1/5 48 mesos després de la Data del Pagament Inicial.
- 1/5 60 mesos després de la Data del Pagament Inicial.

La part diferida de la remuneració variable ajustada a risc corresponent a la resta del Col·lectiu Identificat, i sempre que no es produeixin els supòsits de reducció previstos, s'ha d'abonar en tres pagaments, els imports i les dates dels quals es determinen a continuació:

- 1/3 12 mesos després de la Data del Pagament Inicial.
- 1/3 24 mesos després de la Data del Pagament Inicial.
- 1/3 36 mesos després de la Data del Pagament Inicial.

El 50% de l'import a abonar en cadascuna d'aquestes tres dates es pagarà en metàl·lic. El 50% restant es liquida mitjançant entrega en accions de CaixaBank una vegada satisfets els impostos (retencions o ingressos a compte) pertinents.

Totes les accions lliurades comportaran un període de restricció d'alienació d'un any des del seu lliurament.

Durant el període d'ajornament, la titularitat tant dels instruments com de l'efectiu lliurats amb diferiment és de l'entitat que hagi de satisfer la retribució.

En aplicació dels principis del dret laboral i contractual aplicables a Espanya, i en particular al caràcter bilateral dels contractes i l'equitat en la meritació de les prestacions recíproques, el metàl·lic diferit merita interessos per al professional, calculats aplicant-hi el tipus d'interès corresponent al primer tram del compte d'havers d'empleat. Els interessos només seran satisfets al final

de cada data de pagament, i s'aplicaran sobre l'import en metàl·lic de la remuneració variable efectivament a percebre, net de qualsevol reducció que, si escau, sigui procedent.

En relació amb els rendiments dels instruments, en compliment de les Directrius de l'EBA, l'Entitat no pagarà interessos ni dividends respecte als instruments diferits, ni durant, ni després del període d'ajornament, a partir de l'1 de gener de 2017.

Pla d'Incentius anuals condicionats vinculats al Pla Estratègic 2019-2021

A la Junta General d'Accionistes de 5 d'abril de 2019 es va aprovar la implantació d'un Pla d'Incentius anuals condicionats vinculats al Pla Estratègic 2019-2021, que permetrà percebre, un cop hagi transcorregut un cert període de temps, un determinat nombre d'accions ordinàries de CaixaBank, sempre que es compleixin els objectius estratègics de la Societat i es compleixin els requisits que es descriuen aquí.

El Pla consisteix en l'assignació, a títol gratuït, els anys 2019, 2020 i 2021, d'un nombre d'unitats a cada beneficiari (les «Unitats»), que serveix com a base per fixar el nombre d'accions de CaixaBank que es lliuraran, si escau, a cada beneficiari del Pla.

L'assignació d'Unitats, per si mateixa, no atribueix als beneficiaris la condició d'accionistes de la Societat, atès que les Unitats no comporten l'atribució de drets econòmics, polítics ni de cap altra mena vinculats a la condició d'accionista. En virtut d'aquest Pla, la condició d'accionista s'adquirirà, si escau, amb el lliurament d'accions de la Societat.

Els drets que confereix l'assignació d'Unitats seran intransmissibles, a excepció dels supòsits especials que es preveuen, si escau, en el Reglament del Pla.

Durada, períodes de mesurament d'objectius i dates de liquidació del Pla:

El Pla consta de tres cicles, de tres anys de durada cadascun, amb tres assignacions d'Unitats, cadascuna de les quals tindrà lloc els anys 2019, 2020 i 2021.

El primer cicle comprèn el període de l'1 de gener de 2019 al 31 de desembre de 2021, el segon cicle comprèn el període de l'1 de gener de 2020 al 31 de desembre de 2022 i el tercer cicle comprèn el període de l'1 de gener de 2021 al 31 de desembre de 2023.

Cada cicle tindrà dos períodes de mesurament d'objectius. El primer període de mesurament («Primer Període de Mesurament») es correspon amb el primer any de cadascun dels cicles del Pla, durant el qual s'hauran de complir determinats objectius lligats a les mètriques que es descriuen més endavant. El segon període de mesurament («Segon Període de Mesurament») es correspon amb els 3 anys de durada de cadascun dels cicles del Pla, durant els quals s'hauran de complir igualment determinats objectius lligats a les mètriques descrites.

En funció del grau de compliment dels objectius del Primer Període de Mesurament, i d'acord amb les Unitats assignades a l'inici de cada cicle, es concedirà als Beneficiaris, el segon any de cada cicle («Data de Concessió»), un incentiu provisional («Incentiu Provisional») equivalent a un determinat nombre d'accions de la Societat («Concessió de l'Incentiu Provisional»). La Concessió de l'Incentiu Provisional no implica el lliurament en aquell moment d'accions de CaixaBank.

El nombre final d'accions que es lliuraran (l'«Incentiu Final») es determina un cop hagi finalitzat cadascun dels cicles del Pla, i està subjecta i depèn del fet que es compleixin els objectius corresponents al Segon Període de Mesurament de cadascun dels cicles del Pla («Determinació de l'Incentiu Final»). En cap cas el nombre d'accions que es lliuraran corresponent a l'Incentiu Final pot superar el nombre d'accions de l'Incentiu Provisional en la Data de Concessió.

Les accions corresponents a l'Incentiu Final de cada cicle es lliuraran per terços el tercer, quart i cinquè aniversaris de la Data de Concessió per

als membres del Consell d'Administració que tinguin funcions executives i per als membres del Comitè de Direcció (les «Dates de Liquidació» i, cadascuna d'aquestes, la «Data de Liquidació»). Per a la resta de Beneficiaris pertanyents al Col·lectiu Identificat, les accions es lliuraran en la seva totalitat en una única Data de Liquidació, en el tercer aniversari de la Data de Concessió.

No obstant això, la data formal d'inici del Pla va ser el 5 d'abril de 2019 (la «Data d'Inici»), excepte per a aquells Beneficiaris incorporats posteriorment al Pla, per als quals es podrà establir a la Carta d'Invitació una Data d'Inici diferent.

El Pla finalitza en l'última Data de Liquidació de les accions corresponents al tercer cicle del Pla, és a dir, el 2027 per als membres del Consell d'Administració que tinguin funcions executives i per als membres del Comitè de Direcció, i el 2025 per a la resta de Beneficiaris pertanyents al Col·lectiu Identificat (la «Data de Finalització»).

Valor de les accions a prendre com a referència:

El valor de les accions que serveix de referència per a l'assignació de les Unitats en cadascun dels cicles del Pla, que serviran al seu torn de base per determinar el nombre d'accions que es lliuraran, es correspon amb el preu mitjà aritmètic arrodonit al tercer decimal dels preus de tancament de l'acció de CaixaBank de les sessions borsàries corresponents al mes de gener de cadascun dels anys d'inici de cada cicle del Pla (és a dir, gener del 2019, gener del 2020 i gener del 2021).

El valor de les accions corresponents a l'Incentiu Final que, si escau, es lliurin finalment a l'empara del Pla es correspondrà amb el preu de cotització de tancament de l'acció de CaixaBank en cadascuna de les Dates de Liquidació de cadascun dels cicles del Pla.

Determinació del nombre d'Unitats a assignar:

El nombre d'Unitats que s'assignarà a cada Beneficiari en cadascun dels cicles del Pla el determina el Consell d'Administració, a proposta de la Comissió de Retribucions, d'acord amb la fórmula següent:

$$N.U. = I.T. / P.M.A.$$

En què:

N.U. = Nombre d'Unitats a assignar a cada Beneficiari, arrodonit per defecte a l'enter superior més proper.

I.T. = Import *target* de referència del Beneficiari en funció de la seva posició.

P.M.A. = Preu mitjà aritmètic arrodonit al tercer decimal dels preus de tancament de l'acció de CaixaBank de les sessions borsàries corresponents al mes de gener de cadascun dels anys d'inici dels cicles del Pla (és a dir, gener del 2019, gener del 2020 i gener del 2021).

Determinació del nombre d'accions corresponents a la concessió de l'Incentiu Provisional i del nombre d'accions corresponents a l'Incentiu Final

El nombre total d'accions corresponents a la Concessió de l'Incentiu Provisional en les Dates de Concessió es determina d'acord amb la fórmula següent:

$$N.A.C. = N.U. \times G.C.I.$$

En què:

N.A.C. = Nombre d'accions de la Societat corresponents a la Concessió de l'Incentiu Provisional de cada Beneficiari, arrodonides per defecte a l'enter superior més pròxim.

N.U. = Nombre d'Unitats assignades al Beneficiari a l'inici de cada cicle del Pla.

G.C.I. = Grau de Consecució de l'Incentiu Provisional, en funció del grau de compliment dels objectius lligats a les mètriques a què es vincula el Pla durant el primer any de vigència de cada cicle.

El nombre total d'accions corresponent a l'Incentiu Final que es lliurarà a cada Beneficiari en les Dates de Liquidació es determinarà d'acord amb la fórmula següent:

$$N.A. = NAC \times Aj. Ex post$$

En què:

N.A. = Nombre d'accions de la Societat corres-

ponent a l'Incentiu Final que es lliurarà a cada Beneficiari, arrodonides per defecte a l'enter superior més pròxim.

Aj. Ex-post = Ajust *ex post* sobre l'Incentiu Provisional de cada cicle, depenent del compliment dels objectius corresponents a cadascun dels cicles del Pla.

Mètriques del Pla:

El Grau de Consecució de l'Incentiu Provisional i, per tant, el nombre concret d'accions de CaixaBank corresponent a la Concessió de l'Incentiu Provisional de cada Beneficiari en cadascuna de les Dates de Concessió de cada cicle del Pla, depèn del grau de compliment d'una sèrie d'objectius durant el Primer Període de Mesurament de cadascun dels cicles del Pla, lligats a les següents mètriques de la Societat: **(i)** l'evolució de la Ràtio d'Eficiència Core («REC»), **(ii)** l'evolució del *Return on Tangible Equity* («ROTE») i **(iii)** l'evolució de l'Índex d'Experiència de Client («IEX»).

El Grau de Consecució de l'Incentiu Provisional es determina en funció de la fórmula següent, amb les ponderacions que inclou:

$$G.C.I. = CREC \times 40\% + CROTE \times 40\% + CIEX \times 20\%$$

En què:

G.C.I. = Grau de Consecució de l'Incentiu Provisional expressat com un percentatge arrodonit al primer decimal.

CREC = Coeficient absolut en relació amb l'objectiu REC, segons l'escala establerta per a l'objectiu REC en aquest apartat.

CROTE = Coeficient absolut en relació amb l'objectiu ROTE, segons l'escala establerta per a l'objectiu ROTE en aquest apartat.

CIEX = Coeficient absolut en relació amb l'objectiu IEX, segons l'escala establerta per a l'objectiu IEX.

Per a les tres mètriques, REC, ROTE i IEX, s'estableix un coeficient entre el 0% i el 120% en funció de l'escala de compliment dels objectius lligats a cadascuna d'aquestes mètriques. Els objectius assolits en relació amb les tres mètriques els determinarà la Societat mateixa.

Serà condició per a la Concessió de l'Incentiu Provisional en cadascun dels cicles del Pla que la mètrica ROTE superi, al final del Primer Període de Mesurament de cada cicle del Pla, un cert valor mínim, que el Consell d'Administració establirà per a cada cicle del Pla.

Les mètriques per calcular l'Ajust *Ex post* seran: **(i)** el *Risk Appetite Framework* («RAF») de CaixaBank, **(ii)** el Total Shareholder Return («TSR») de les accions de la Societat i **(iii)** l'Índex Global de Reputació del Grup CaixaBank («IGR»).

L'Ajust *Ex post* es calcula en funció dels objectius que s'assoleixin en relació amb cadascuna d'aquestes mètriques al final de cada cicle del Pla, d'acord amb la fórmula que s'indica a continuació i amb les ponderacions que inclou:

Aj. Ex-post = CRAF x 60% + CTSR x 30% + CIGR x 10%

En què:

Aj. Ex-Post = Ajust *Ex-post* que s'aplicarà a l'Incentiu Provisional concedit en cadascun dels cicles del Pla, expressat com un percentatge que, com a màxim, podrà ser del 100%.

CRAF = Coeficient assolit en relació amb l'objectiu RAF, segons l'escala establerta per a l'objectiu RAF en aquest apartat. .

CTSR = Coeficient assolit en relació amb l'objectiu TSR, segons l'escala establerta per a l'objectiu TSR en aquest apartat.

CIGR = Coeficient assolit en relació amb l'objectiu IGR, segons l'escala establerta per a l'objectiu IGR en aquest apartat.

Per al càlcul de la consecució de l'objectiu lligat a la mètrica RAF s'utilitza un nivell agregat del quadre de comandament del Marc d'Apetit al Risc de l'Entitat. Aquest quadre de comandament està compost per mètriques quantitatives, que mesuren els diferents tipus de risc, i el Consell d'Administració estableix unes zones d'apetit (verd), tolerància (ambre) o incompliment (vermell) i determina l'escala de consecució, que estableix uns percentatges de penalització o bonificació en funció de la variació de cada mètrica entre la situació de partida del RAF al principi del període i al final.

ment (vermell) i determina l'escala de consecució, que estableix uns percentatges de penalització o bonificació en funció de la variació de cada mètrica entre la situació de partida del RAF al principi del període i al final.

En relació amb l'evolució del TSR de la Societat en cadascun dels cicles del Pla, aquesta es calcularà per comparació amb el mateix indicador per a dinou (19) bancs de referència computables més (vint (20) bancs en total incloent-hi CaixaBank). S'establirà un coeficient entre 0 i 1 en funció de la posició que CaixaBank ocupi en el rànquing dels vint (20) bancs comparables. Per sota de la mitjana del grup de comparació, el coeficient serà 0.

Per a la determinació del TSR, i per tal d'evitar moviments atípics en l'indicador, es tindran en compte com a valors de referència, tant en la data d'inici com en la data de finalització del Segon Període de Mesurament de cada cicle, el preu mitjà aritmètic arrodonit al tercer decimal dels preus de tancament de les accions durant 31 dies naturals. Aquests 31 dies recolliran, a més del dia 31 de desembre, els 15 dies anteriors i els 15 dies posteriors a la data en qüestió.

La mètrica TSR la calcularà al final de cada cicle del Pla un expert independent de prestigi reconegut, a sol·licitud de la Societat.

La consecució de l'IGR com a Ajust *Ex post* es calcularà partint de la variació d'aquesta mètrica en cadascun dels cicles del Pla. Per al primer cicle del Pla, es mesurarà l'evolució entre el valor calculat al tancament del 31 de desembre de 2018 i del 31 de desembre de 2021; per al segon cicle, es calcularà d'acord amb l'evolució entre el 31 de desembre de 2019 i el 31 de desembre de 2022, i per al tercer cicle, es mesurarà segons l'evolució entre el 31 de desembre de 2020 i el 31 de desembre de 2023. Si la variació és negativa, és a dir, si l'indicador de reputació baixa, el grau de consecució serà de 0 per 100. En cas contrari, serà del 100 per 100. L'indicador IGR inclou indicadors relacionats amb el risc reputacional de CaixaBank, que mesura, entre d'altres, aspectes socials, mediambientals i de canvi climàtic, per la qual cosa qualsevol impacte negatiu relacionat amb algun d'aquests temes suposaria un ajustament en el nombre total d'accions de l'Incentiu Final.

L'Ajust *Ex post* podrà fer que el nombre d'accions finals que es lliuraran sigui inferior, però mai superior, al nombre d'accions corresponents a l'Incentiu Provisional en cadascuna de les Dates de Concessió.

A més a tot l'anterior, si en la data de finalització de cadascun dels cicles del Pla el TSR de CaixaBank es troba entre la posició setze (16) i vint (20) (totes dues incloses) del rànquing dels vint (20) bancs comparables a la Societat, l'Incentiu Final que, si escau, hagi resultat de l'aplicació dels Ajustos *Ex post* esmentats en aquest apartat 8 es reduirà un 50 per 100.

Excepcionalment, i únicament per determinar les accions corresponents a la Concessió de l'Incentiu Provisional en la Data de Concessió del tercer cicle del Pla, s'inclourà un coeficient multiplicador addicional, que podrà arribar fins a 1,6, s'aplicarà sobre el GCI i dependrà de l'evolució de l'indicador TSR de CaixaBank per comparació amb el mateix indicador per als vint (20) bancs comparables durant el primer cicle del Pla. No obstant això, si en el rànquing dels vint (20) bancs comparables esmentats CaixaBank ocupa, al final del primer cicle del Pla, una posició per sota de la mitjana, no serà aplicable cap coeficient multiplicador addicional sobre el GCI.

Requisits per a l'obtenció de les accions:

Els requisits perquè el Beneficiari pugui rebre les accions que es derivin de cadascun dels cicles del Pla són els següents:

- S'han de complir els objectius als quals es vincula el Pla en els termes i condicions descrits en aquest acord i que es desenvolupen en el Reglament del Pla.
- El Beneficiari ha de romandre en el Grup fins a cadascuna de les Dates de Liquidació corresponents de cadascun dels cicles del Pla, excepte en circumstàncies especials, com ara defunció, incapacitat permanent, jubilació i altres circumstàncies establertes en el Reglament del Pla. En cas de baixa voluntària o acomiadament procedent, el Beneficiari perdrà el dret a percebre les accions previstes a l'empara d'aquest Pla, sens perjudici del que preveu el Reglament del Pla. Les accions es lliuraran, en qualsevol cas, en les dates establertes amb caràcter general per als Beneficiaris del Pla i d'acord amb els requeriments i procediments establerts amb caràcter general per als Beneficiaris del Pla.

En qualsevol cas, les accions es lliuraran únicament si resulta sostenible d'acord amb la situació de CaixaBank i si es justifica en funció dels resultats de la Societat. Les accions que s'hagin de lliurar, si escau, en cadascuna de les Dates de Liquidació no es lliuraran als Beneficiaris, i aquests perdran tots els drets a rebre-les, en cas que al tancament del Pla Estratègic 2019-2021, és a dir, al tancament de l'exercici 2021, CaixaBank presenti resultats negatius, no reparteixi dividendes o no superi les proves de resistència bancària exigides per l'Autoritat Bancària Europea.

Determinació de l'Incentiu Provisional del Primer cicle del Pla d'Incentius anuals condicionats 2019-2021

El grau de consecució de l'incentiu provisional del primer cicle està relacionat amb l'acompliment d'aquests indicadors:

Concepte	%	Objectiu	Resultat	G.C.I
Ràtio d'Eficiència Core (REC)	40%	57,7%	57,4%	105,1%
Return on Tangible Equity (ROTE)	40%	7,3%	7,7%	107,3%
Índex d'Experiència de Client (IEX) ¹	20%	86,3%	86,3%	100%
Total				105%

¹ El repte de l'IEX es va reescalar durant l'any 2019, d'acord amb el que preveu el moment de la seva aprovació. Aquest reescalat no es va aplicar a l'Alta Direcció, per la qual cosa en aquest cas el Grau de Consecució de l'Incentiu Provisional és del 85%. Tal com es detalla anteriorment, l'Incentiu Provisional no implica el lliurament d'accions de CaixaBank, ja que està pendent de l'ajust Ex post que dependrà de l'evolució del RAF, el TSR i l'IGR dels propers 3 anys.

Supòsits de reducció i recuperació de la remuneració variable (Ajust Ex post del bonus anual i l'ILP)

Supòsits de reducció:

De manera consistent amb la LOSS, les persones incloses en el Col·lectiu Identificat veuran reduït, totalment o parcialment, el dret a percebre els imports de remuneració variable, inclosos els pendents de pagament, ja sigui en efectiu o mitjançant el lliurament d'accions, en qualsevol de les situacions següents:

- Les errades significatives en la gestió del risc comeses per CaixaBank, o per una unitat de negoci o de control de risc, incloent-hi l'existència d'excepcions en l'informe d'auditoria de l'auditor extern o circumstàncies que minorin els paràmetres financers que hagin de servir de base per al càlcul de la remuneració variable.
- L'increment experimentat per CaixaBank o per una de les seves unitats de negoci de les seves necessitats de capital, no previstes en el moment de generació de les exposicions.
- Les sancions regulatòries o condemnes judicials per fets que puguin ser imputables a la unitat o al professional responsable d'aquells.
- L'incompliment de normatives o codis de conducta interns de l'entitat, incloent-hi especialment:
 - Incompliments normatius que els siguin imputables i que tinguin la qualificació d'infracció greu o molt greu.

- Incompliment de normatives internes que tinguin la qualificació de greu o molt greu.
- Incompliment de les exigències d'idoneïtat i correcció que li siguin exigibles.
- Incompliments normatius que els siguin imputables i que, tant si comporten pèrdues com si no en comporten, puguin posar en risc la solvència d'una línia de negoci i, en general, participació o responsabilitat en conductes que hagin generat pèrdues importants.
- Les conductes irregulars, ja siguin individuals o col·lectives, tenint especialment en compte els efectes negatius derivats de la comercialització de productes inadequats i les responsabilitats de les persones o òrgans que van prendre aquestes decisions.
- Acomiadament disciplinari procedent o, en cas de contractes de naturalesa mercantil, per una causa justa a instàncies de l'Entitat (en aquest supòsit la reducció serà total).
- Quan el seu pagament o consolidació no siguin sostenibles d'acord amb la situació financera de CaixaBank en el seu conjunt, o no es justifiqui sobre la base dels resultats de CaixaBank en el seu conjunt, de la unitat de negoci i de la persona de què es tracti.
- Altres d'addicionals que puguin estar expressament previstes en els contractes corresponents.
- Altres que estiguin establertes per la legislació que hi sigui aplicable o per les autoritats regulatòries en exercici de les seves potestats de desplegament normatiu, executives o d'interpretació de les normes.

Supòsits de recuperació:

En els casos en què les causes que donen lloc a les situacions anteriorment descrites s'hagin generat en un moment anterior al pagament ja efectuat de qualsevol import de la remuneració variable, de manera que si s'hagués considerat aquesta situació aquest pagament no s'hauria efectuat en tot o en part, el professional afectat haurà de reintegrar a la corresponent entitat del Grup CaixaBank la part de la remuneració variable indegudament percebuda. Aquest reintegrament s'efectuarà en metàl·lic o en accions, segons que correspongui.

En particular, es consideraran especialment greus els supòsits en què el professional concernit hagi contribuït significativament a l'obtenció de resultats financers deficients o negatius, així com

en casos de frau o d'una altra conducta dolosa o de negligència greu que provoqui pèrdues significatives.

Previsió social

Aportacions obligatòries en base variable

En compliment del que disposa la Circular 2/2016, per als membres del Comitè de Direcció de CaixaBank, un 15% de les aportacions pactades a plans de previsió social complementària tenen la consideració d'import *target* (el 85% restant té la consideració de component fix de la remuneració).

Aquest import es determina seguint els mateixos principis i procediments que els establerts per a la remuneració variable en forma de *bonus*,

atenent únicament els paràmetres individuals, i serà objecte d'aportació a una Pòlissa de Beneficis Discrecionals de Pensió.

L'aportació tindrà la consideració de remuneració variable diferida a tots els efectes previstos en la Circular 2/2016 i, en conseqüència, la Pòlissa de Beneficis Discrecionals de Pensió inclourà les clàusules necessàries perquè quedi explícitament subjecta als supòsits de reducció previstos per a la remuneració variable en forma de *bonus*. Així mateix, formarà part de la suma total de retribucions variables als efectes de límits o altres que es puguin establir.

Si un professional abandona l'entitat com a conseqüència de la seva jubilació o prèviament per qualsevol altra causa, els beneficis discrecionals per pensió estaran sotmesos a un període de re-

tenció de cinc anys, a comptar de la data en què el professional deixi de prestar serveis en l'entitat per qualsevol causa.

CaixaBank aplicarà durant el període de retenció els mateixos requisits de clàusules de reducció i de recuperació de la remuneració ja satisfeta descrits anteriorment.

Pagaments per finalització anticipada

Quantia i límits de les indemnitzacions per acomiadament

Amb caràcter general i llevat que de la legislació aplicable en resulti un import imperatiu superior, la quantia de les indemnitzacions per acomiadament o cessament dels professionals amb relació laboral d'Alta Direcció del Col·lectiu Identificat no ha de superar una vegada l'import anual de tots els components fixos de la remuneració, sens perjudici de la compensació per no-competència postcontractual que pugui establir-se.

Per als professionals amb relació laboral comuna, la quantia de les indemnitzacions per acomiadament o cessament que calgui computar als efectes de la ràtio màxima de remuneració variable no ha de superar els límits legalment establerts.

Pactes de no-competència postcontractual

Excepcionalment es poden establir en els contractes dels membres del Col·lectiu Identificat del Grup CaixaBank pactes de no-competència postcontractual que consistiran en un import que, amb caràcter general, no podrà excedir la suma dels components fixos de la remuneració que el professional hagi percebut en cas d'haver continuat a l'entitat.

L'import de la compensació serà dividit en quotes periòdiques futures i iguals, pagadores durant tot el període de durada del pacte de no-competència.

L'incompliment del pacte de no-competència postcontractual ha de generar el dret de l'entitat a obtenir del professional una indemnització per un import proporcionat al de la contraprestació satisfeta.

Ajornament i pagament

L'abonament de l'import dels pagaments per rescissió anticipada que hagi de ser considerat remuneració variable serà objecte d'ajornament i pagament en la forma descrita per a la remuneració variable en forma de *bonus*.

Supòsits de reducció i de recuperació

Els pagaments per resolució anticipada s'han de basar en els resultats obtinguts en el transcurs del temps i no recompensar mals resultats o conductes indegudes. L'import dels pagaments per terminació que, d'acord amb la normativa

aplicable, hagi de ser considerat remuneració variable quedarà subjecte als mateixos supòsits de reducció i recuperació que s'han establert per a la retribució variable.

Pagaments per desvinculació emparada en pla col·lectiu

Els membres del Col·lectiu Identificat amb relació laboral poden acollir-se a qualssevol plans de desvinculació emparats en un pla col·lectiu, independentment de la naturalesa jurídica de l'extinció i sempre que siguin aplicables amb caràcter general a tots els empleats de CaixaBank que compleixin els requisits que s'hi estableixen; aquest acolliment se sotmetrà a les regles següents:

- En el cas dels membres del Col·lectiu Identificat que siguin membres del Comitè de Direcció de l'Entitat o que tinguin dependència directa del Consell d'Administració o d'algun dels seus membres, les condicions concretes de desvinculació hauran de ser objecte de ratificació per part del Consell d'Administració, amb l'informe previ de la CR, que a més podrà establir les mesures necessàries per a una transició ordenada en les seves funcions.
- Els beneficis aplicables sota el pla de desvinculacions tindran la consideració de remuneració variable, subjecta amb caràcter general als requisits en matèria de remuneració variable en forma de *bonus* establerts en la Política de Remuneració; no obstant això, aquests beneficis no computaran a

Els membres del Col·lectiu Identificat amb relació laboral poden acollir-se a qualssevol plans de desvinculació emparats en un pla col·lectiu

l'efecte del càlcul de la ràtio màxima entre remuneració fixa i variable, ni quedaran subjectes a ajornament i pagament en instruments en la mesura en què el valor actual dels beneficis a percebre sota el pla de desvinculacions no excedeixi la suma de:

- L'import de la indemnització mínima legal i obligatòria establerta per la llei laboral que l'empleat hauria percebut en cas de ser acomiadat de forma improcedent en la data de desvinculació; més
- L'import de la compensació per compromisos de no-competència que l'empleat hagi percebut després de l'extinció del contracte, en les condicions establertes a l'apartat 154.b) de les Directrius EBA.
- L'import dels beneficis del pla col·lectiu que excedeixi la suma a què es refereix l'apartat precedent serà objecte d'ajornament i pagament en instruments, de forma compatible entre les característiques dels beneficis de l'esquema d'ajornament i les regles establertes en la Política de Remuneració.

A l'efecte del que estableixen les Directrius EBA, els paràmetres de càlcul dels beneficis aplicables en els plans de desvinculació corresponents tindran la consideració de fórmula genèrica definida prèviament en la política de remuneració de CaixaBank. En qualsevol cas, l'execució de les regles precedents queda subjecta a la interpretació de les normes i directrius aplicables per part les autoritats competents, per la qual cosa podrien ser objecte d'adaptació en el que sigui necessari per atènyer-s'hi.

11.4. Informació quantitativa de la remuneració del col·lectiu identificat

Durant l'exercici 2019 les retribucions satisfetes al col·lectiu identificat sobre el qual s'apliquen les disposicions normatives vigents en matèria de remuneracions, en funció dels diversos àmbits d'activitat de l'Entitat, es detallen a continuació.

Per a l'any 2018, s'han inclòs en la informació reportada en la retribució fixa 2018 d'aquest Informe tots els components fixos de la retribució que percep cada membre del Col·lectiu Identificat. Per tant, en aquest concepte s'inclou tant la remuneració fixa dinerària com la percebuda en espècie (aportacions a sistemes de previsió social, assegurances d'assistència sanitària, etc.).

Les taules següents incorporen les dades retributives acumulades de Grup CaixaBank, MicroBank i BPI.

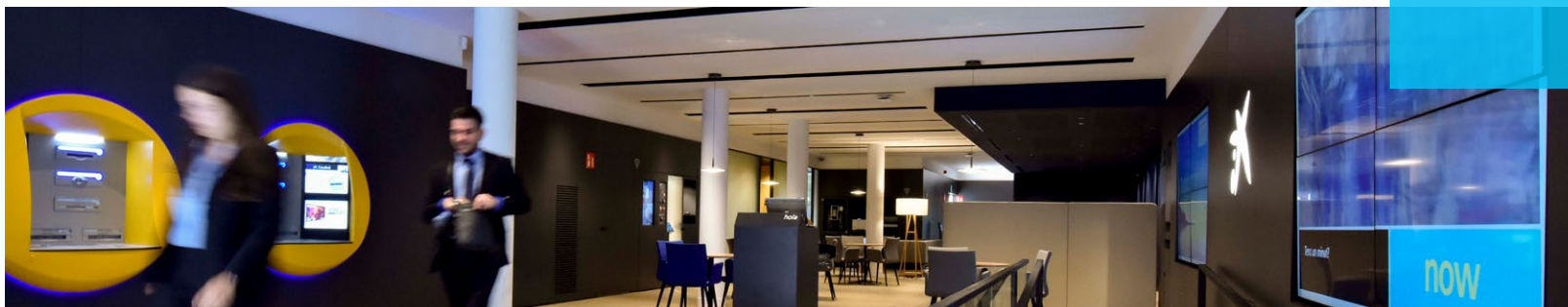

Taula 11.1. Retribucions satisfetes al col·lectiu identificat (I)

Imports en milers d'euros

Àmbits d'activitat	Descripció del tipus de negocis	Nº de beneficiaris	Retribució Fixa 2019	Retribució variable 2019	Total 2019
Consellers no executius	Membres del Consell d'Administració en la seva funció supervisora	30	5.084	-	5.084
Consellers executius ¹	Membres del Consell d'Administració en la funció de direcció	10	8.001	2.349	10.351
Banca d'inversió	Mercat de capitals i Tresoreria, Markets, ALM i Corporate and Institucional Banking	38	6.972	6.495	13.466
Banca Comercial	Banca de Particulars, Banca Privada i Personal, Banca d'Empreses, i Banca Transaccional	50	11.664	5.658	17.322
Gestió d'actius	Gestió d'Actius				-
Funcions Corporatives	Membres del Comitè de Direcció i àrees de Serveis Centrals	74	21.857	7.079	28.936
Funcions independents de control	Àrees de control independents	52	7.590	1.910	9.500
Resta		-	-	-	-

¹ La retribucions variable dels consellers executius de BPI correspon a la retribucions variable meritada el 2018.

Taula 11.2. Retribucions satisfetes al col·lectiu identificat (II)

Imports en milers d'euros

Remuneracions Col·lectiu Identificat 2019	Consellers No Executius ¹	Consellers Executius	Banca d'Inversió	Banca Comercial	Gestió d'Actius	Funcions corporatives	Funcions independents de control	Resta	Total Col·lectiu Identificat
Núm. de beneficiaris	30	10	38	50	-	74	52	-	254
dels quals Alts Directius	-	10	-	-	-	11	-	-	21
dels quals en Funcions de Control	-	-	-	-	-	2	52	-	54
Retribució Fixa 2019	5.084	8.001	6.972	11.664	-	21.857	7.590	-	61.167
Retribució variable 2019 (bonus anual)	-	2.265	6.495	5.658	-	6.835	1.910	-	23.164
En metàl·lic	-	1.133	3.257	2.983	-	3.967	1.478	-	12.817
En accions o instruments relacionats	-	1.133	3.238	2.675	-	2.869	432	-	10.347
En altres instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Retribució variable diferida i pendent de pagament²	270	3.924	4.750	4.154	-	5.794	761	-	19.653
Atribuïda	-	-	-	-	-	-	-	-	-
No atribuïda	270	3.924	4.750	4.154	-	5.794	761	-	19.653
En metàl·lic	251	2.339	2.431	2.107	-	2.970	380	-	10.480
En accions o instruments relacionats	19	1.585	2.318	2.046	-	2.825	380	-	9.174
En altres instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Retribucions diferides pagades en l'exercici 2019³	356	1.551	1.750	1.278	-	1.929	299	-	7.162
En metàl·lic	340	1.052	950	588	-	980	162	-	4.072
En accions o instruments relacionats	16	498	800	691	-	948	137	-	3.090
En altres instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Import ajust explícit exposat per compliment aplicat en l'any per a les retribucions meritades en anys previs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Número de destinataris d'indemnitzacions por acomiadament	-	-	-	3	-	2	2	-	7
Indemnitzacions per acomiadament	-	-	-	1.852	-	2.857	878	-	5.586
Període mitjà de permanència	-	-	-	22	-	26	27	-	25
Import màxim d'aquest tipus de pagaments abonat a una sola persona	-	-	-	656	-	1.957	523	-	3.135
Número de Beneficiaris sistemes d'Incentiu a Llarg Termini	-	9	6	15	-	36	9	-	75
Import Target ILP en euros prorratejat anualment ⁴	-	-	-	-	-	140	-	-	140
Import Target Primer Cicle Pla d'Incentius Anuals Condicionats (PIAC) vinculats al PE. 2019 - 2021 en accions	-	197.990	45.690	156.113	-	491.175	87.575	-	978.543
Import Provisional Primer Cicle PIAC pendent ajustos exposat (no atribuït i en accions) ⁵	-	181.867	47.976	160.853	-	440.720	91.190	-	922.606
Número de Beneficiaris d'aportacions a beneficis discrecionals de pensió	-	7	-	-	-	11	-	-	18
Import total de les aportacions a beneficis discrecionals de pensió en l'exercici	-	151	-	-	-	243	-	-	394

¹ La retribució variable contemplada a Consellers No Executius va ser devengada en el desenvolupament de funcions executives anteriors.

² S'inclou la retribució variable diferida d'exercicis anteriors pendent de pagament a 31/12/2019 (1 terç o 3 quints bonus 2017, 2 terços o 4 quints bonus 2018 i la part diferida del bonus 2019).

³ S'inclou la retribució variable diferida d'exercicis anteriors i pagada el febrer 2020 (1 terç bonus 2016, 1 terç o 1 quint bonus 2017 i 1 terç o 1 quint, bonus 2018).

⁴ S'inclou l'incentiu a llarg termini en euros que perceben els membres del Col·lectiu Identificat de CaixaBank per la seva participació a empreses del grup fora del perímetre prudencial.

⁵ S'inclou la retribució variable resultat de la seva participació en el primer cicle del PIAC devengat a l'any 2019, pendent d'ajustos exposat fins 2021 i a abonar previsiblement el 2022 pels beneficiaris del pla, diferida a per als Consellers Executius i membres del Comitè de Direcció.

Taula 11.3. Retribucions satisfetes al col·lectiu identificat (III)

Imports en milers d'euros

Remuneración variable 2019 del Colectivo Identificado	Consellers No Executius	Consellers Executius	Banca d'Inversió	Banca Comercial	Gestió d'Actius	Funcions corporatives	Funcions independents de control	Resta	Total Col·lectiu Identificat
Núm. de persones incloses	-	10	38	50	-	74	51	-	223
Retribució variable 2019 (bonus anual)		2.265	6.495	5.658	-	6.835	1.910	-	23.164
<i>Bonus 2019 percebut al 2020</i>		906	3.904	3.251	-	4.051	1.515	-	13.628
En metàl·lic	-	453	1.962	1.779	-	2.542	1.281	-	8.016
En accions o instruments relacionats	-	453	1.943	1.472	-	1.510	235	-	5.612
En altres instruments					-				
<i>Bonus 2019 diferit i no atribuït</i>		1.359	2.590	2.407	-	2.784	395	-	9.535
En metàl·lic	-	680	1.295	1.203	-	1.425	197	-	4.801
En accions o instruments relacionats	-	680	1.295	1.203	-	1.359	197	-	4.735
En altres instruments									

Taula 11.4. Retribucions satisfetes al col·lectiu identificat (IV)

Número de persones que perceben remuneració ¹	Número de beneficiaris
d'1 milió d'euros a 1,5 milions d'euros	5
d'1,5 milions d'euros a 2 milions d'euros	1
de 2 milions d'euros a 2,5 milions d'euros	
de 2,5 milions d'euros a 3 milions d'euros	1
de 3 milions d'euros a 3,5 milions d'euros	
de 3,5 milions d'euros a 4 milions d'euros	1

¹ No inclou indemnitzacions per acomiadament

Pel que fa a l'exercici 2019:

- No hi ha hagut pagaments per noves contractacions dins el Col·lectiu Identificat.
- No s'ha produït cap ajust derivat dels resultats d'acompliment de la Retribució diferida concedida en l'exercici 2019.
- No hi ha professionals que percebin remuneració per sobre dels 4 milions d'euros.

Annexos

A

Annex I. Informació sobre fons propis

Imports en milions d'euros i %

	(A)	(B)	(C)
(A) Import a data de la informació; (B) CRR referència a article; (C) Imports subjectes al tractament anterior al CRR o import residual prescrit pel CRR			
Capital de nivell 1 ordinari: Instruments i reserves			
1	18.038	26 (1), 27, 28, 29	
2	7.358	26 (1) (c)	
3	(1.969)	26 (1)	
3a	(109)	26 (1) (f)	
5a	808	26 (2)	
6	24.126		
Capital de nivell 1 ordinari: ajustos reglamentaris			
7	(112)	34, 105	
8	(4.232)	36 (1) (b), 37	
10	(1.875)	36 (1) (c), 38	
11	34	33 (1) (a)	
12	(76)	36 (1) (d), 40, 159	
13	(5)	32 (1)	
14	(19)	33 (1) (b)	
16	(55)	36 (1) (f), 42	
28	(6.339)		
29	17.787		
Capital de nivell 1 addicional: Instruments			
30	2.238	51, 52	
32	2.238		
36	2.238		
Capital de nivell 1 addicional: ajustos reglamentaris			
37	(2.000)	52 (1) (b), 56 (a), 57	
43	(2.000)		
44	2.236		
45	20.023		
Capital de nivell 2 (Tier2): instruments i provisions			
46	3.159	62, 63	
50	74	62 (c) i (d)	
51	3.233		

Imports en milions d'euros i %

(A) Import a data de la informació; (B) CRR referència a article; (C) Imports subjectes al tractament anterior al CRR o import residual prescrit pel CRR		(A)	(B)	(C)
Capital de nivell 2: ajustos reglamentaris				
52	Tinences directes i indirectes d'instruments propis de capital de nivell 2 per part de l'entitat (import negatiu)	(9,000)	63 (b) (i), 66 (a), 67	
57	Total dels ajustos reglamentaris del capital de nivell 2	(9,000)		
58	Capital de nivell 2	3.224		
59	Capital total (Capital total = capital de nivell 1 + capital de nivell 2)	23.247		
60	Total actius ponderats en funció del risc	147.880		
Ràtios i coixins de capital				
61	Capital de nivell 1 ordinari (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	12,0 %	92 (2) (a)	
62	Capital de nivell 1 (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	13,5 %	92 (2) (b)	
63	Capital total (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	15,7 %	92 (2) (c)	
64	Requisits de matalàs específic de l'entitat [requisit de capital de nivell 1 ordinari d'acord amb el que disposa l'article 92, apartat 1, lletra a), així com els requisits de matalàs de conservació de capital i de matalàs de capital anticíclic, més el matalàs per a les entitats d'importància sistèmica (matalàs per a les EISM o les OEIS) expressat en percentatge de l'import de l'exposició al risc]	8,78 %	DRC 128, 129, 130, 131, 133	
65	dels quals: requisit relatiu al matalàs de conservació de capital	2,50 %		
66	dels quals: requisit relatiu al matalàs de capital anti cíclic	0,03 %		
67a	dels quals: matalàs per a les entitats d'importància sistèmica mundial (EISM) o per altres entitats d'importància sistèmica (OEIS)	0,25 %		
Imports per sota dels llindars de deducció (abans de la ponderació del risc)				
72	Tinences directes i indirectes de capital d'ens del sector financer quan l'entitat no mantingui una inversió significativa en aquests ens (import inferior al llindar del 10% i net de posicions curtes admissibles)	1.551	36 (1) (h), 45, 46, 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69, 70	
73	Tinences directes i indirectes d'instruments de capital de nivell 1 ordinari d'ens del sector financer quan l'entitat mantingui una inversió significativa en aquests ens (import inferior al llindar del 10% i net de posicions curtes admissibles)	1.002	36 (1) (i), 45, 48	
75	Els Actius per Impostos diferits que és derivin de les diferències temporals (import inferior al llindar del 10%, net de passius per Impostos connexos, sempre que és reuneixin els condicions establertes a l'article 38, Apartat 3)	1.272	36 (1) (c), 38, 48	

* S'ometen les files sense informació

¹ Capital + Prima d'emissió, nets d'autocarera² Reserves³ Inclou ajustos de valoració^{5a} Resultats de l'exercici atribuïts al Grup, nets de dividendes (pagats i previsió de complementaris a càrrec de l'exercici)⁸ Fons de comerç i actius intangibles, nets de fons de correcció⁵² Import en autocarera i saldos pignorats

Annex II. Característiques principals dels instruments de capital

Imports en milions d'euros

		ES0140609019	ES0840609004	ES0840609012	AYTS491201	AYTS490629	XS1565131213	ES0240609133	XS1645495349	XS1808351214
1	Emissor	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CajaSol	CajaSol	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A
2	Identificador únic	ES0140609019	ES0840609004	ES0840609012	AYTS491201	AYTS490629	XS1565131213	ES0240609133	XS1645495349	XS1808351214
3	Legislació aplicable a l'instrument (Tractament normatiu)	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Llei anglesa, llevat de pel que fa al rànquing de les obligacions subordinades, la capacitat de l'emissor i els acords societaris pertinents, que es regeixen per llei espanyola	Legislació espanyola	Llei anglesa, llevat de pel que fa al rànquing de les obligacions subordinades, la capacitat de l'emissor i els acords societaris pertinents, que es regeixen per llei espanyola	Llei anglesa, llevat de pel que fa al rànquing de les obligacions subordinades, la capacitat de l'emissor i els acords societaris pertinents, que es regeixen per llei espanyola
4	Normes transitòries del RRC	Capital de nivell 1 ordinari	Capital de Nivell 1 Addicional	Capital de Nivell 1 Addicional	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
5	Normes del RRC posteriors a la transició	Capital de nivell 1 ordinari	Capital de Nivell 1 Addicional	Capital de Nivell 1 Addicional	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
6	Admissibles a títol individual / (sub) consolidat / individual i (sub) consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat
7	Típus d'instrument	Accions ordinàries	Participacions Preferents eventualment Convertibles en Accions	Participacions Preferents eventualment Convertibles en Accions	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades
8	Import reconegut en el capital reglamentari (moneda en milions)	5.981	994	1.242	18	1	995	150	995	991
9	Import nominal de l'instrument en euros (si no s'especifica la moneda d'emissió)	5.981	1.000	1.250	18	15	1.000	150	1.000	1.000
9a	Preu d'emissió	n/p	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	99,97%	100,00%	99,97%	99,53%
9b	Preu de reemborsament	n/p	100,00%	100,00%	n/p	n/p	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
10	classificació comptable	Patrimoni net	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat
11	Data d'emissió inicial	n/p	13/06/2017	23/03/2018	31/12/1990	29/06/1994	15/02/2017	7/07/2017	14/07/2017	17/04/2018
12	Perpetus o amb venciment establert	Perpètua	Perpètua	Perpètua	Perpètua	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat
13	Data de venciment inicial	n/p	Sense venciment	Sense venciment	Sense venciment	24/06/2093	15/02/2027	07/07/2042	14/07/2028	17/04/2030

Imports en milions d'euros

		XS1679158094	XS1897489578	XS1936805776	XS2003432635	XS2013574038	XS2016212917	XS2055758804
1	Emissor	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A
2	Identificador únic	XS1679158094	XS1897489578	XS1936805776	XS2003432635	XS2013574038	XS2016212917	XS2055758804
3	Legislació aplicable a l'instrument (Tractament normatiu)	Llei anglesa, llevat de pel que fa al rànquing de les obligacions subordinades, la capacitat de l'emissor i els acords societaris pertinents, que es regeixen per llei espanyola	Llei anglesa, llevat de pel que fa al rànquing de les obligacions subordinades, la capacitat de l'emissor i els acords societaris pertinents, que es regeixen per llei espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola	Legislació espanyola
4	Normes transitòries del RRC	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat
5	Normes del RRC posteriors a la transició	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat	Passiu admissible com a MREL subordinat
6	Admissibles a títol individual / (sub) consolidat / individual i (sub) consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat	Individual i consolidat
7	Tipus d'instrument	Deute Senior No Preferent	Deute Senior No Preferent	Deute Senior No Preferent	Deute Senior No Preferent	Deute Senior No Preferent	Deute Senior No Preferent	Deute Senior No Preferent
8	Import reconegut en el capital reglamentari (moneda en milions)	1.250	1.000	1.000	50	1.250	82	1.000
9	Import nominal de l'instrument en euros (si no s'especifica la moneda d'emissió)	1.250	1.000	1.000	50	1.250	10.000 JPY	1.000
9a	Preu d'emissió	99,85 %	99,61 %	99,58 %	99,91 %	99,18 %	100,00 %	99,31 %
9b	Preu de reemborsament	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
10	classificació comptable	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat	Passiu - cost amortitzat
11	Data d'emissió inicial	12/09/2017	24/10/2018	18/01/2019	30/05/2019	19/06/2019	3/07/2019	26/09/2019
12	Perpetus o amb venciment establert	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat
13	Data de venciment inicial	12/01/2023	24/10/2023	01/02/2024	30/05/2029	19/06/2026	03/07/2034	01/10/2024

Imports en milions d'euros

	ES0140609019	ES0840609004	ES0840609012	AYTS491201	AYTS490629	XS1565131213	ES0240609133	XS1645495349	XS1808351214	
14	Opció de compra de l'emissor subjecta a l'aprovació prèvia de les autor. de supervisió	No	Sí	Sí	No	n/p	Sí	Sí	Sí	Sí
15	Data opcional d'exercici de l'opció de compra, dates d'exercici contingents i import a reemborsar	n/p	13/6/2024 i trimestralment des de llavors, a elecció de l'Emissor. Addicionalment, per raons fiscals o per un esdeveniment de capital (condicions 7.3 i 7.4). Sempre previ consentiment del supervisor i per la totalitat de l'emissió	23/3/2026 i trimestralment des de llavors, a elecció de l'Emissor. Addicionalment, per raons fiscals o per un esdeveniment de capital (condicions 7.3 i 7.4). Sempre previ consentiment del supervisor i per la totalitat de l'emissió	n/p	n/p	15/2/2022 (una vegada), a elecció de l'Emissor. Addicionalment per raons fiscals o per un esdeveniment de capital (condicions 6.2 i 6.4). Sempre previ consentiment del supervisor i per la totalitat de l'emissió	7/7/2037 i anualment des d'aquesta data, a elecció de l'Emissor. Addicionalment per raons fiscals o per un esdeveniment de capital. Sempre previ consentiment del supervisor i per la totalitat de l'emissió	14/7/2023 (una vegada), a elecció de l'Emissor. Addicionalment per raons fiscals o per un esdeveniment de capital (condicions 6.2 i 6.4). Sempre previ consentiment del supervisor i per la totalitat de l'emissió	17/4/2025 (una vegada), a elecció de l'Emissor. Addicionalment, per raons fiscals o per un esdeveniment de capital (condicions 6.2 i 6.4). Sempre previ consentiment del supervisor i per la totalitat de l'emissió
16	Dates d'exercici posteriors, Si escau	n/p	Trimestralment	Trimestralment	n/p	n/p	n/p	Anualment	n/p	n/p
17	Dividend o cupó fix o variable	Variable	Variable	Variable	Fix	n/p	Fix	Fix	Fix	Fix
18	Tipus d'interès del cupó i qualsevol índex connex	n/p	6,75% fins a 14/11/2024 en què s'actualitza a mid-swap a 5 anys + 649,8 pbs i després cada 5 anys des d'aquesta data	5,25% fins a 23/3/2026 en què s'actualitza a mid-swap a 5 anys + 450,4 pbs i després cada 5 anys des d'aquesta data	0 per cent	n/p	3,506% fins a 15/2/2022 en què s'actualitza a mid-swap a 5 anys + 335 pbs	4,000% fins a 7/7/2037 en què s'actualitza a mid-swap a 5 anys + 272 pbs	2,755% fins a 14/7/2023 en què s'actualitza a mid-swap a 5 anys + 235 pbs	2,250% fins a 23/3/2025 en què s'actualitza a mid-swap a 5 anys + 168 pbs
19	Existència de limitacions al pagament de dividends	n/p	No	No	No	n/p	No	No	No	No
20a	Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (calendari)	Plenament discrecional	Plenament discrecional	Plenament discrecional	Obligatori	n/p	Obligatori	Obligatori	Obligatori	Obligatori
20b	Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (import)	Plenament discrecional	Plenament discrecional	Plenament discrecional	Obligatori	n/p	Obligatori	Obligatori	Obligatori	Obligatori
21	Existència d'un increment del cupó o altres incentius al reemborsament	n/p	No	No	No	n/p	No	No	No	No
22	Acumulatiu o No acumulatiu	No acumulatiu	No acumulatiu	No acumulatiu	No acumulatiu	n/p	Acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu
23	Convertible o No convertible	n/p	Convertible	Convertible	Convertible	n/p	No Convertible	No Convertible	No Convertible	No Convertible

Imports en milions d'euros

	XS1679158094	XS1897489578	XS1936805776	XS2003432635	XS2013574038	XS2016212917	XS2055758804
14	Opció de compra de l'emissor subjecta a l'aprovació prèvia de les autor. de supervisió	Si	Si	Si	Si	Si	Si
15	Data opcional d'exercici de l'opció de compra, dates d'exercici contingents i import a reemborsar	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
16	Dates d'exercici posteriors, Si escau	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
17	Dividend o cupó fix o variable	Fix	Fix	Fix	Fix	Fix	Fix
18	Tipus d'interès del cupó i qualsevol index connex	1,125 %	1,750 %	2,375 %	2,000 %	1,375 %	1,231 %
19	Existència de limitacions al pagament de dividends	No	No	No	No	No	No
20a	Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (calendari)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
20b	Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (import)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
21	Existència d'un increment del cupó o altres incentius al reemborsament	No	No	No	No	No	No
22	Acumulatiu o No acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu	Acumulatiu
23	Convertible o No convertible	No Convertible	No Convertible	No Convertible	No Convertible	No Convertible	No Convertible

Imports en milions d'euros

		ES0140609019	ES0840609004	ES0840609012	AYTS491201	AYTS490629	XS1565131213	ES0240609133	XS1645495349	XS1808351214
24	Si són convertibles, factors que desencadenen la conversió	n/p	Aquest instrument es converteix en accions ordinàries quan el Capital de Nivell 1 Ordinari cau per sota de 5,125 % en nivell consolidat o individual	Aquest instrument es converteix en accions ordinàries quan el Capital de Nivell 1 Ordinari cau per sota de 5,125 % en nivell consolidat o individual	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
25	Si són convertibles, total o parcialment	n/p	Sempre totalment	Sempre totalment	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
26	Si són convertibles, tipus de conversió aplicable	n/p	El major de: i) el Preu de Mercat de les accions (amb un mínim del seu valor nominal) en el moment de la conversió; ii) el Floor Price de € 2,803	El major de: i) el Preu de Mercat de les accions (amb un mínim del seu valor nominal) en el moment de la conversió; ii) el Floor Price de € 2,803	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
27	Si són convertibles, conversió obligatòria o opcional	n/p	Obligatòria	Obligatòria	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
28	Si són convertibles, especifiqueu el tipus d'instrument en què es poden convertir	n/p	Capital de nivell 1 ordinari	Capital de nivell 1 ordinari	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
29	Si són convertibles, especifiqueu l'emissor del instrum. en què es converteix	n/p	CaixaBank, S.A	CaixaBank, S.A	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
30	Característiques de la depreciació	n/p	No	No	No	n/p	No	No	No	No
31	En cas de depreciació, factors que la desencadenen	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
32	En cas de depreciació, total o parcial	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
33	En cas de depreciació, permanent o temporal	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p

Imports en milions d'euros

		XS1679158094	XS1897489578	XS1936805776	XS2003432635	XS2013574038	XS2016212917	XS2055758804	XS1645495349	XS1808351214
24	Si són convertibles, factors que desencadenen la conversió	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
25	Si són convertibles, total o parcialment	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
26	Si són convertibles, tipus de conversió aplicable	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
27	Si són convertibles, conversió obligatòria o opcional	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
28	Si són convertibles, especifiqueu el tipus d'instrument en què es poden convertir	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
29	Si són convertibles, especifiqueu l'emissor del instrum. en què es converteix	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
30	Característiques de la depreciació	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	No	No
31	En cas de depreciació, factors que la desencadenen	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
32	En cas de depreciació, total o parcial	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
33	En cas de depreciació, permanent o temporal	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p

Imports en milions d'euros

		ES0140609019	ES0840609004	ES0840609012	AYTS491201	AYTS490629	XS1565131213	ES0240609133	XS1645495349	XS1808351214
34	Si la depreciació és provisional, vista del mecanisme d'apreciació	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
35	Posició en la jerarquia de subordinació en la liquidació (especifiqueu el tipus d'instrument de rang immediatament superior)	No tenen subordinació	Després dels instruments de capital de Nivell 2	Després dels instruments de capital de Nivell 2	Després dels creditors ordinaris	n/p	Després dels creditors ordinaris	Després dels creditors ordinaris	Després dels creditors ordinaris	Després dels creditors ordinaris
36	Característiques després de la transició	No conformes	No	No	n/p	n/p	No	No	No	No
37	En cas afirmatiu, especifiqueu les característiques No conformes	n/p	n//p	n//p	n/p	n/p	n//p	n//p	n//p	n//p
38	Fullet d'emissió	n/p	http://cnmv.es/Portal/Consultas/Folletos/Folleto-sAdmision.aspx?i-sin=ES0840609004	https://www.cnmv.es/Portal/Consultas/Folletos/Folleto-sAdmision.aspx?i-sin=ES0840609012			http://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_4d-3676fe-d968-4977-a14b-4e107812d270.PDF	http://www.cnmv.es/Portal/Consultas/Folletos/Folleto-sAdmision.aspx?i-sin=ES0240609133	http://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_e17de6d1-419c-4367-ba57-302c9de7d9df.PDF	http://www.ise.ie/Market-Data-Announcements/Debt/Individual-Debt-Instrument-Data/ShowSecTranche/?trancheD=139566&ref-No=4922

A partir de desembre 2018 s'inclouen a la taula els passius subordinats elegibles com MREL a la BRRD (Deuda Senior No Preferent), tot i no computables a efectes de recursos propis a la CRR. Tot això sense perjudici de la computabilitat com MREL d'altres passius no subordinats.

Imports en milions d'euros

		XS1679158094	XS1897489578	XS1936805776	XS2003432635	XS2013574038	XS2016212917	XS2055758804
34	Si la depreciació és provisional, vista del mecanisme d'apreciació	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
35	Posició en la jerarquia de subordinació en la liquidació (especifiqueu el tipus d'instrument de rang immediatament superior)	Després dels creditors ordinaris preferents	Després dels creditors ordinaris preferents	Després dels creditors ordinaris preferents	Després dels creditors ordinaris preferents	Després dels creditors ordinaris preferents	Després dels creditors ordinaris preferents	Després dels creditors ordinaris preferents
36	Característiques No conformes després de la transició	No	No	No	No	No	No	No
37	En cas afirmatiu, especifiqueu les característiques No conformes	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
38	Fullet d'emissió	http://www.ise.ie/debt_documents/FinalSeriesProspectus2_f93532da-64cb-423e-bceb-b480e259f75d.PDF	http://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_86b469d7-03f0-43d6-a376-3cd5cdfcf52d.PDF	https://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_cb61b613-5b3c-4247-8784-7687ab071dc6.PDF	https://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_8f42d310-9270-4d94-8fd6-41221a9afbc9.PDF	https://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_5fb22c39-1c92-42f5-9957-8fab-4b68a0d7.PDF	https://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_04a5bc4d-0cf8-44ab-8680-f720dfe-fb74d.PDF	https://www.ise.ie/debt_documents/Final%20Terms_d610ac4c-759c-4214-b391-9dd-b624fd9f.PDF

A partir de desembre 2018 s'inclouen a la taula els passius subordinats elegibles com MREL a la BRRD (Deuda Senior No Preferent), tot i no computables a efectes de recursos propis a la CRR. Tot això sense perjudici de la computabilitat como MREL d'altres passius no subordinats.

Annex III. Informació sobre ràtio de palanquejament

Imports en milions d'euros

Resum de la conciliació dels actius comptables i les exposicions a corresponents a la ràtio de palanquejament

1	Actius totals segons estats financers publicats	391.414
2	Ajustos per ENS que és consolidin a efectes comptables, però quedin fora de l'àmbit de consolidació reguladora	(63.057)
3	(Ajustos per actius fiduciaris reconeguts en el balanç conforme al marc comptable operatiu, però exclosos de la mesura de l'exposició del coeficient de palanquejament)	0
4	Ajustos per instruments Financers derivats	(8.652)
5	Ajust per operacions de finançament de valors (SFT)	938
6	Ajustos per partides fora de balanç (és a dir, conversió de les partides fora de balanç a equivalents crediticis)	27.364
6a	(Ajustos per exposicions intragrup excloses de l'exposició de la ràtio de palanquejament)	0
6b	(Ajustos per exposicions excloses de l'exposició de la ràtio de palanquejament)	0
7	Altres ajustos	(6.326)
8	Exposició total de la ràtio de palanquejament	341.681

Exposicions dins de balanç (exclosos els derivats i les SFT)

1	Partides dins el balanç (exclosos derivats, SFT i actius fiduciaris, però incloses garanties reals)	311.355
2	(Imports d'actius deduïts per determinar el capital de nivell 1)	(6.326)
3	Exposicions totals dins del balanç (exclosos derivats, SFT i actius fiduciaris)	305.029

Exposicions en derivats

4	Cost de reposició associat a totes les operacions amb derivats (és a dir, net del marge de variació en efectiu admissible)	6.396
5	Import de l'addició per l'exposició futura potencial associada a totes les operacions amb derivats (valoració a preus de mercat)	2.913
5b	Exposició determinada segons el mètode de l'exposició original	0
6	Garanties reals aportades en connexió amb derivats quan es dedueixin dels actius del balanç d'acord al marc comptable aplicable	2.372
7	(Deduccions d'actius pendents de cobrament pel marge de variació en efectiu aportat en operacions amb derivats)	(4.949)
8	(Component ECC exclòs d'exposicions de negociació compensades pel client)	0
9	Import nocial efectiu ajustat dels derivats de crèdit subscrits	0
10	(Compensacions nocials efectives ajustades i deduccions d'addicions per derivats de crèdits subscrits)	0
11	Exposicions totals a derivats	6.732

Exposicions per operacions de finançament amb valors (SFT)

12	Actius SFT bruts (sense reconeixement de compensació), després ajustos per operacions comptables de venda	1.618
13	(Imports nets de l'efectiu per pagar i l'efectiu per cobrar en actius SFT bruts)	0
14	Exposició al risc de crèdit per contrapart per actius SFT	938
14a	Excepció per SFTs: exposició al risc de crèdit de contrapart d'acord a l'art. 429b (4) i 222 del Reg. 575/2013	0
15	Exposicions per operacions com a agent	0
15a	(Component ECC exclòs d'exposicions a SFT compensades pel client)	0
16	Exposicions totals per operacions de finançament amb valors (SFT)	2.556

Imports en milions d'euros

Altres exposicions fora de balanç		
17	Exposicions fora de balanç valorades pel seu import nominal brut	97.823
18	(Ajustos per conversió a equivalents crediticis)	(70.460)
19	Altres exposicions fora de balanç	27.364
Exposicions excloses		
19a	(Exposicions excloses d'acord art. 429 (7) Regl. 575/2013 (dins i fora de balanç))	0
19b	(Exposicions excloses d'acord art. 429 (14) Regl. 575/2013 (dins i fora de balanç))	0
Capital i exposició total		
20	Capital de nivell 1 (Tier 1)	20.023
21	Exposició total de la ràtio de palanquejament	341.681
Ràtio de palanquejament		
22	Ràtio de palanquejament	5,9 %
Elecció de les disposicions transitòries i import dels elements fiduciaris donats de baixa		
23	Elecció de les disposicions per a la definició de la mesura de capital	Mesura fi del període transitori
24	Import dels element fiduciaris donats de baixa art. 429 (11) del Regl. 575/2013	0

Imports en milions d'euros

Desglossament exposicions dins de de Balanç (exclosos derivats, SFT)		
EU-1	Exposicions totals dins de balanç (exclosos derivats i SFT), dels quals:	311.355
EU-2	Exposicions de la cartera de negociació	12
EU-3	Exposicions de la cartera bancària, de les quals:	311.343
EU-4	Bons garantits	0
EU-5	Exposicions assimilades a emissors sobirans	56.336
EU-6	Exposicions enfront de governs regionals, bancs multilaterals de desenvolupament, organitzacions inter. i entitats del sector públic no tractades com sobirans	4.928
EU-7	Entitats	4.640
EU-8	Exposicions garantides per hipoteques sobre béns immobles	99.053
EU-9	Exposicions minoristes	34.392
EU-10	Empreses	67.899
EU-11	Exposicions en situació de mora	7.461
EU-12	Altres exposicions (per exemple renda variable, titulitzacions i actius no crediticis)	36.634
Publicació d'informació sobre aspectes qualitatius		
1	Descripció dels processos aplicats per gestionar el risc de palanquejament excessiu	La ràtio de palanquejament és una de les mètriques que periòdicament es monitoritzen tant per òrgans de gestió com per Òrgans de Govern
2	Descripció dels factors que han incidit en la ràtio de palanquejament durant el període de referència	La ràtio de palanquejament millora principalment pels resultats retinguts generats en el semestre i per la reducció de l'actiu per la gestió d'excés de liquiditat.

Annex IV. Participacions subjectes a límits regulatoris a l'efecte de deducció

Participació	Denominació social	Descripció de l'activitat	% Participació	
			Directa	Total
Significativa (>10%)	Banco Comercial de Investimento, S.A.R.L.	Banca	0,00	35,67
	BIP & DRIVE, S.A	Mitjans de telepeatge	0,00	25,00
	BPI, Incorporated	Banca	0,00	100,00
	Brilliance-Bea Auto Finance Co., L.T.D.	Finançament d'automòbils	0,00	22,50
	Comercia Global Payments, Ent. Pago, S.L.	Entitat de pagament	0,00	49,00
	Companhia de Seguros Allianz Portugal, S.A.	Assegurances	0,00	35,00
	Cosec-Companhia de Seguros de Crédito, S.A.	Assegurances de crèdit	0,00	50,00
	Global Payments - Caixa Acquisition Corporation S.A.R.L.	Sistemes de pagament	49,00	49,00
	Global Payments South America, Brasil - Serviços de Pagamento, S.A.	Sistemes de pagament	33,33	33,33
	Inter-risco - Sociedade de Capital de Risco, SA	Capital risc	0,00	49,00
	Inversiones Alaris, S.L. en liquidación	Tinença de valors	33,33	66,67
	Redsys Servicios de Procesamiento, S.L.	Mitjans de pagament	0,00	20,00
	Servired, Sociedad Española de Medios de Pago, S.A.	Mitjans de pagament	0,00	22,01
	Sistema de Tarjetas i Medios de Pago, S.A.	Mitjans de pagament	0,00	18,11
	Sociedad de Procedimientos de Pago, S.L.	Entitat de pagament	0,00	22,92
	Telefónica Factoring do Brasil, Ltda	Factoring	20,00	20,00
	Telefónica Factoring España, S.A.	Factoring	20,00	20,00
Unicre - Instituição Financeira de Crédito, S.A.	Emissió de targetes	0,00	21,01	
No signifi. (<10%)	Erste Group Bank AG	Banca	9,92	9,92

NOTA: A efectes prudencials, no s'inclou Grup VidaCaixa perquè s'aplica la disposició prevista a l'article 49.1 de la CRR ("Compromís danès") per la qual el valor de la inversió, en lloc de deduir-se de fons propis, consumeix capital per APR.

Annex V. Societats amb diferències entre el mètode de consolidació prudencial i comptable

Nom de l'entitat	Mètode de consolidació comptable	Mètode de consolidació prudencial				Descripció de l'entitat
		Integració global	Consolidació proporcional	Posada en equivalència	Deduïda	
Aris Rosen, S.A.U.	Integració global			●		Serveis
Cestainmob, S.L.	Integració global			●		Explotació de béns mobles i immobles
Coia Financiera Naval, S.L.	Integració global			●		Prestació serveis financers i d'intermediació en el sector naval
El Abra Financiera Naval, S.L.	Integració global			●		Prestació serveis financers i d'intermediació en el sector naval
Estugest, S.A.	Integració global			●		Activitats de gestoria i serveis
Grupo Aluminios de precisión, S.L.U.	Integració global			●		Fosa d'alumini en motlles de sorra
Grupo Riberebro Integral, S.L.	Integració global			●		Fabricació i comercialització de productes agrícoles
Inter Caixa, S.A.	Integració global			●		Serveis
Inversiones Inmobiliarias Teguisse Resort, S.L.	Integració global			●		Hotels i allotjaments similars
PromoCaixa, S.A.	Integració global			●		Comercialització de productes
Puerto Triana, S.A.U.	Integració global			●		Promoció immobiliària especialitzada en centres comercials
Sociedad de gestión hotelera de Barcelona, S.L.	Integració global			●		Operacions amb béns immobles
BPI Vida e Pensões - Companhia de Seguros, S.A.	Integració global			●		Assegurances de vida i gestió de fons de pensions
VidaCaixa Mediación, Sociedad de Agencia de Seguros Vinculada, S.A.U.	Integració global			●		Agència d'assegurances
VidaCaixa, S.A. de Seguros i Reaseguros Sociedad Unipersonal	Integració global			●		Assegurances directes de vida, reassegurances i gestió de fons de pensions

Per a la resta de societats el mètode de consolidació a efectes prudencials coincideix amb l'aplicable en els comptes anuals. Vegeu memòria per conèixer el llistat complet d'empreses del Grup.

Annex VI. Acrònims

Acrònim	Descripció	
ALCO	Comitè d'Actius i Passius	<i>(Asset and Liability Committee)</i>
AMA	Mètodes avançats de càlcul de requeriments de capital per Risc Operacional	<i>(Advanced Measurement Approach)</i>
APR	Actius Ponderats per Risc	<i>(Risk Weighted Assets, RWA)</i>
AVA	Ajustos de valoració prudencial	<i>(Additional Valuation Adjustments)</i>
AT1	Capital de Nivell 1 Addicionalç	
BCBS	Comitè de Basilea de Supervisió Bancària	<i>(Basel Committee on Banking Supervision)</i>
BCE	Banc Central Europeu	<i>(European Central Bank, ECB)</i>
BdE	Banc d'Espanya	
BEICF	Factors de control intern i entorn de negoci	<i>(Business Environment and Internal Control Factors)</i>
BIS	Banc Internacional de Pagaments	<i>(Bank of International Settlements)</i>
BRRD	Directiva 2014/59/UE que estableix el marc de reestructuració i resolució d'entitats de crèdit	<i>(Bank Recovery and Resolution Directive)</i>
CBR	Requeriments de coixí combinat	<i>(Combined Buffer Requirement)</i>
CCF	Factor de conversió de crèdit	<i>(Credit Conversion Factor)</i>
CDS	Permuta d'incompliment creditici	<i>(Credit Default Swap)</i>
CEBS	Comitè de Supervisors Bancaris Europeus	<i>(Committee of European Banking Supervisors)</i>
CET1	Capital de nivell 1 ordinari	<i>(Common Equity Tier 1)</i>
CIRBE	Central d'Informació de Riscos del Banc d'Espanya	
CNMV	Comissió Nacional del Mercat de Valors	
COREP	Marc de <i>reporting</i> prudencial per a les entitats de l'Àrea Econòmica Europea	<i>(Common Reporting)</i>
CRM	Mitigadors de Risc de Crèdit	<i>(Credit Risk Mitigators)</i>
CVA	Ajust de Valoració del Crèdit	<i>(Credit Valuation Adjustment)</i>
DRC IV	Directiva 2013/36/UE relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió	<i>(Capital Requirements Directive)</i>
EAD	Exposició regulatòria a l'incompliment, després d'aplicació de CCF i CRM	<i>(Exposure At Default)</i>
EBA	Autoritat Bancària Europea	<i>(European Banking Authority)</i>
ECC	Entitat de Contrapartida Central	
EMIR	Reglament (UE) Núm. 648/2012 relatiu als derivats extraborsaris, les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions	<i>(European Market Infrastructure Regulation)</i>

Acrònim	Descripció	
ESIM	Entitats d'Importància Sistèmica Mundial	
FGD	Fons de Garanties de Dipòsits	
FINREP	Marc de <i>reporting</i> financer per a les entitats de l'Àrea Econòmica Europea	(Financial Reporting)
FSB	Consell d'Estabilitat Financera	(Financial Stability Board)
FROB	Fons de Reestructuració Ordenada Bancària	
FUR	Fons Únic de Resolució	
HQLA	Actius líquids d'alta qualitat: d'acord amb el que estableix el reglament delegat de la Comissió Europea de 10 d'octubre de 2014	(High Quality Liquid Assets)
ICAAP	Procés d'autoavaluació d'adequació capital	(Internal Capital Adequacy Assessment Process)
IGC	Informació de Gestió Corporativa	(Corporate Management Information)
ILAAP	Procés d'autoavaluació d'adequació de liquiditat	(Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)
IRB	Models de qualificació interna	(Internal Rating Based)
IRC	Risc incremental d'Impagament i Migracions	(Incremental Risk Charge)
IRP	Informe amb Rellevància Prudencial	
IRRBB	Risc de Tipus d'Interès a la cartera d'inversions	(Interest Rate Risk in the Banking Book)
ISDA	Associació internacional de <i>swaps</i> i derivats	(International Swaps and Derivatives Association)
KPI	Indicadors clau de rendiment	(Key Performing Indicators)
KRI	Indicador de Riscos Clau	(Key Risk Indicators)
LCR	Ràtio de cobertura de liquiditat	(Liquidity Coverage Ratio)
LGD	Severitat cas d'incompliment	(Loss Given Default)
LGD DT	Severitat en un període advers del cicle	(Loss Given Default Downturn)
LTD	Relació préstecs/dipòsits	(Loan-to-deposits)
LTV	Relació préstec/valor de la garantia	(Loan-to-value)
MDA	<i>Maximum distributable amount</i>	
MREL	Requeriments mínims de deutes elegibles	(Minimum Requirement of Eligible Liabilities)
MIFID	Directiva sobre Mercats d'Instruments Financers	(Markets in Financial Instruments Directive)
MUR	Mecanisme Únic de Resolució	
MUS	Mecanisme Únic de Supervisió	
NIC	Normes Internacionals de Comptabilitat	
NIIF	Normes Internacionals d'Informació Financera	
NSFR	Ràtio de Finançament Estable Net	(Net Stable Funding Ratio)
OCI	<i>Other Comprehensive Income</i>	
ODF	Freqüència d'incompliments observada	(Observed Default Frequency)
AEIS	Altra Entitat d'Importància Sistèmica	

Acrònim	Descripció	
OPA	Oferta Pública d'Adquisició	
ORMF	Marc de Govern i Estructura de Gestió del model de Risc Operacional	<i>(Operational Risk Management Framework)</i>
ORMS	Sistema, processos i dades utilitzats per mesurar el Risc Operacional	<i>(Operational Risk Measurement System)</i>
ORX	Organització per a l'intercanvi d'informació de pèrdues operacionals	<i>(Operational Riskdata Exchange)</i>
OTC	Operacions en mercats no organitzats	<i>(Over-The-Counter)</i>
PD	Probabilitat d'incompliment	<i>(Probability of Default)</i>
PFE	Exposició Potencial Futura	<i>(Potential Future Exposure)</i>
PBS	Punts Bàsics	
RAF	Marc d'Apetit al Risc	<i>(Risk Appetite Framework)</i>
RAR	Rendibilitat Ajustada al Risc	
RBA	Aproximació basada en <i>ratings</i>	<i>(Rating Based Approach)</i>
RE	Ràtio d'eficiència	
ROE	Taxa de retorn sobre el capital	<i>(Return On Equity)</i>
ROTE	Taxa de retorn sobre el capital tangible	<i>(Return On Tangible Equity)</i>
RRPP	Recursos propis	
SCIIF	Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera	
SFT	Operacions de finançament de valors	<i>(Securities Financing Transactions)</i>
SNP	Sènior no Preferent	
SREP	Procés de Revisió i Avaluació Supervisora	<i>(Supervisory Review and Evaluation Process)</i>
TIER1 Addicionalç (AT1)	Capital de Nivell 1 addicional	<i>(Additional Tier 1 Capital)</i>
TIER2 (T2)	Capital de Nivell 2	
TRIM	<i>Targeted Review of Internal Models</i>	
TLTRO	Operació de préstecs condicionats a llarg termini efectuada pel Banc Central Europeu	<i>(Targeted Long-Term Refinancing Operation)</i>
TSR	Rendibilitat total per a l'accionista	<i>(Total Shareholder Return)</i>
UPB	Unitat de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme	
VaR	Valor en risc	<i>(Value-at-Risk)</i>

Annex VII. Mapa d'articles del CRR

Àlies EBA	EBA/GL/2016/11, versió 2	Apartat IRP	Nº Taula
EU CR9	EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Minoristes renovables elegibles)	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.42
EU CR9	EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Resta Pimes)	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.43
EU CR9	EU CR9 - Mètode IRB - Proves retrospectives de la PD per categoria d'exposició (Resta Minoristes)	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.44
EU CCR1	EU CCR1 - Anàlisi de l'exposició al risc de contrapart en funció del mètode	5.2.2. Requeriments de recursos propis mínims per risc de contrapart, Default Fund i CVA	5.46
EU CCR3	EU CCR3 - Mètode estàndard - Exposicions al risc de contrapart per cartera regulatòria i risc (EAD)	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.48
EU CCR3	EU CCR3 - Mètode estàndard - Exposicions al risc de contrapart per cartera regulatòria i risc (APR)	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.49
EU CCR4	EU CCR4 - Mètode IRB - Exposicions al risc de contrapart per cartera i escala de PD	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.51
EU CCR7	EU CCR7 - Estats de fluxos d'APR de les exposicions al risc de contrapart segons el mètode (IMM)	5.2.3. Aspectes quantitativus	N/A
EU CCR5-A	EU CCR5-A - Efecte de les compensacions i les garanties reals mantingudes sobre els valors d'exposició	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.52
EU CCR5-B	EU CCR5-B - Composició de les garanties reals per a les exposicions al risc de contrapart	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.53
EU CCR8	EU CCR8 - Exposicions enfront de les entitats de contrapartida central	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.54
EU CCR2	EU CCR2 - Requeriments de capital per ajust de valoració del crèdit (CVA)	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.55
EU CCR6	EU CCR6 - Exposicions a derivats de crèdit	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.56
EU CR10	EU CR10 - IRB (finançament especialitzat i renda variable)	5.2.3. Aspectes quantitativus	5.66
EU MR1	EU MR1 - Risc de mercat segons el mètode estàndard	6.2. Requeriments mínims de recursos propis per risc de mercat	6.1
EU MR3	EU MR3 - Valors segons el mètode IMA per a les carteres de negociació	6.3. Aspectes quantitativus	6.2
EU MR2-A	EU MR2-A - Risc de mercat segons el mètode de models interns (IMA)	6.3. Aspectes quantitativus	6.3
EU MR2-B	EU MR2-B - Estat de fluxos d'APR d'exposicions al risc de mercat segons el mètode IMA	6.3. Aspectes quantitativus	6.4
EU MR4	EU MR4 - Gràfic. Comparació de les estimacions de VaR amb pèrdues i guanys	6.3. Aspectes quantitativus	
EU LIQ1	EU LIQ1 - Coeficient de cobertura de liquiditat (LCR)	6.3. Aspectes quantitativus	9.3
EU LI3	EU LI3 - Societats amb diferències entre el mètode de consolidació prudencial i comptable	Annex V	

Àlies EBA	EBA/GL/2018/10, versió 2	Apartat IRP	Nº Taula
Plantilla 1	Qualitat creditícia d'exposicions admeses.	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.27
Plantilla 3	Qualitat creditícia de les exposicions dubtoses i no dubtoses segons nombre de dies transcurreguts des del seu venciment.	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.28
Plantilla 4	Exposicions escèniques i dubtoses i disposicions relacionades.	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.29
Plantilla 9	Col·lateral obtinguda per processos de propietat i execució.	5.1.3. Aspectes quantitativus	5.30

Àlies BCBS	Requisits de divulgació per al Tercer Pilar	Apartat IRP	Nº Taula
EU CCyB1	EU CCyB1 - Distribució geogràfica de les exposicions creditícies pertinents per al càlcul del coixí de capital anticíclic	4.2.3. Requeriments totals SREP	4.3
SEC1	EU SEC 1 - Exposicions de titulització a la cartera d'inversió	5.3.3. Aspectes quantitativus	5.61
SEC3	EU SEC 3 - Exposició i APR en operacions de titulització de la cartera d'inversió en què el Grup CaixaBank actua com originador	5.3.2. Requeriments mínims de recursos propis per risc de titulitzacions	5.62
SEC 4	Exposicions de titulització a la cartera bancària i requeriments de capital regulador associats (banc que actua com a inversor)	5.3.2. Requeriments mínims de recursos propis per risc de titulitzacions	5.63

Annex VIII: Mapa Part Vuitena Reglament (UE) Núm. 575/2013

Article CRR	IRP 2019	Taula
Article 431. Àmbit d'aplicació dels requisits de divulgació		
431.1	Informe amb Rellevància Prudencial. Es publica en https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/informacioneconomicofinanciera/informacionconrelevanciaprudencial_ca.html	
431.2	Apartat 7.2	
431.3	Declaració Concisa, Apartat 1	
431.4	Apartat 5.1.3	
Article 432. Informació no significativa, reservada o confidencial		
432.1	N/A ; Apartat 1	
432.2	N/A; Apartat 1	
432.3	N/A	
432.4	N/A	
Article 433. Periodicitat de la divulgació		
433	Apartat 1	
Article 434. Mitjà de divulgació		
434.1	Apartat 1	
434.2	Apartat 1	
Artículo 435. Políticas i objetivos en materia de riesgos		
435.1		
435.1.a	Apartats 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1 , 5.4.1, 6.1, 7.1, 8.1, 9.1, 10	
435.1.b	Apartats 3.1.3, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 6.1, 7.1, 8.1, 9.1, 10	
435.1.c	Apartats 3.1.3, 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 6.1, 7.1, 8.1, 9.1, 10	
435.1.d	Apartats 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 6.1, 7.1, 8.1, 9.1, 10	
435.1.e	Apartat 3	
435.1.f	Declaració Concisa	
435.2		
435.2.a	Apartat 3.1.1	
435.2.b	Apartat 3.1.1	
435.2.c	Apartat 3.1.1	
435.2.d	Apartat 3.1.1	
435.2.e	Apartat 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.4.2	

Article CRR	IRP 2019	Taula
Article 436. Àmbit d'aplicació dels requeriments		
436.a	Apartat 2.2	
436.b	Annex IV,V	
436.b.i	Annex IV,V	
436.b.ii	Annex IV,V	
436.b.iii	Annex IV,V	
436.b.iv	Annex IV,V	
436.c	Apartat 2.3	
436.d	N/A; Apartat 2.3	
436.e	N/A; Apartat 2.3	
Article 437. Fons Propis		
437.1		
437.1.a	Apartat 4.3.1, Annex I	
437.1.b	Apartat, Annex II	
437.1.c	Apartat 4.3.1, Annex II	
437.1.d		
437.1.d.i	Annex I	
437.1.d.ii	Annex I	
437.1.d.iii	Annex I	
437.1.e	Apartat 4.3.1, Annex I	
437.1.f	Annex I	
Article 438. Requisits de capital		
438.a	Apartat 4.1, 4.2.1, 4.5	
438.b	Apartat 4.2.1, 4.2.2	
438.c	Apartat 5.1.2	
438.d	Apartat 5.1.2, 5.2.2	
438.d.i	Apartat 5.1.2, 5.2.2, 5.4.2	
438.d.ii	Apartat 5.4.2	
438.d.iii	Apartat 5.4.2	
438.d.iv	Apartat 5.4.2	
438.e	Apartat 6.2	
438.f	Apartat 7.2	
438	Apartat 5.4.3	

Article CRR	IRP 2019	Taula
Article 439. Exposició en risc de crèdit de contrapart		
439.a	Apartat 5.2.1	
439.b	Apartat 5.2.1	
439.c	Apartat 5.2.1	
439.d	Apartat 5.2.1	
439.e	Apartat 5.2.3	
439.f	Apartat 5.2.2	
439.g	Apartat 5.2.3	
439.h	Apartat 5.2.3	
439.i	N/A	
Article 440. Coixins de Capital		
440.1		
440.1.a	Apartat 4.3.2	
440.1.b	Apartat 4.3.2	
Article 441. Indicadors d'importància sistèmica global		
441.1	Apartat 4.2.2	
Article 442. Ajustos per risc de crèdit		
442.a	Apartat 5.1.3	
442.b	Apartat 5.1.3	
442.c	Apartat 5.1.3	
442.d	Apartat 5.1.3	
442.e	Apartat 5.1.3	
442.f	Apartat 5.1.3	
442.g	Apartat 5.1.3	
442.g.i	Apartat 5.1.3	
442.g.ii	Apartat 5.1.3	
442.g.iii	Apartat 5.1.3	
442.h	Apartat 5.1.3	
442.i	Apartat 5.1.3	
442.i.i	Apartat 5.1.3	
442.i.ii	Apartat 5.1.3	
442.i.iii	Apartat 5.1.3	
442.i.iv	Apartat 5.1.3	
442.i.v	Apartat 5.1.3	

Article CRR	IRP 2019	Taula
Article 443. Actius lliures de càrregues		
443	Apartat 9.2	
Article 444. Utilització de les ECAI		
444.a	Apartat 5.1.2	
444.b	Apartat 5.1.2	
444.c	N/A	
444.d	Apartat 5.1.2	
444.e	Apartat 5.1.3	
Article 445. Exposicions al risc de mercat		
445	Apartat 6.2	
Article 446. Risc Operacional		
446	Apartat 7.3	
Article 447. Exposicions de renda variable que no figurin a la cartera de negociació		
447.a	Apartat 5.4.3	
447.b	Apartat 5.4.3	
447.c	Apartat 5.4.3	
447.d	Apartat 5.4.3	
447.e	Apartat 5.4.3	
Article 448. Exposició en risc d'interès sobre les posicions no incloses a la cart.de neg.		
448.a	Apartat 8.1	
448.b	Apartat 8.1	
Article 449. Exposicions a posicions de titulització		
449.a	Apartat 5.3.1	
449.b	Apartat 5.3.1	
449.c	Apartat 5.3.1,5.3.3	
449.d	Apartat 5.3.1	
449.e	Apartat 5.3.1	
449.f	Apartat 5.3.1	
449.g	Apartat 5.3.1	

Artícle CRR	IRP 2019	Taula
449.h	Apartat 5.3.1	
449.i	Apartat 5.3.1	
449.j	Apartat 5.3.1	
449.j.i	Apartat 5.3.1	
449.j.ii	Apartat 5.3.1	
449.j.iii	Apartat 5.3.1	
449.j.iv	Apartat 5.3.1	
449.j.v	Apartat 5.3.1	
449.j.vi	Apartat 5.3.1	
449.k	Apartat 5.3.1, 5.3.2	
449.l	Apartat 5.3.2	
449.m	Apartat 5.3.2, 5.3.3	
449.n	Apartat 5.3.1, 5.3.3	
449.n.i	Apartat 5.3.3	Taula 5.61
449.n.ii	Apartat 5.3.3	Taula 5.59,5.61
449.n.iii	Apartat 5.3.1	
449.n.iv	Apartat 5.3.3	
449.n.v	Apartat 5.3.2	
449.n.vi	Apartat 5.3.1	
449.o	Apartat 5.3.1, 5.3.3	
449.o.i	Apartat 5.3.2	Taula 5.58
449.o.ii	Apartat 5.3.1, 5.3.2	Taules 5.58, 5.60
449.p	Apartat 5.3.3	
449.q	Apartat 5.3.1, 5.3.3	
449.r	Apartat 5.3.1	
Article 450. Política de remuneració		
450		
450.1.a	Apartat 11.1	
450.1.b	Apartat 11.3, 11.4	
450.1.c	Apartat 11.3	
450.1.d	Apartat 11.3	
450.1.e	Apartat 11.3	
450.1.f	Apartat 11.3	
450.1.g	Apartat 11.4	

Artícle CRR	IRP 2019	Taula
450.1.h	Apartat 11.4	
450.1.h.i	Apartat 11.4	
450.1.h.ii	Apartat 11.4	
450.1.h.iii	Apartat 11.4	
450.1.h.iv	Apartat 11.4	
450.1.h.v	Apartat 11.4	
450.1.h.vi	Apartat 11.4	
450.1.i	Apartat 11.4	
450.1.j	N/A	
450.2	Apartat 11	
Article 451. Palanquejament		
451.1	Apartat 4.3.4, Annex III	
451.1.a	Apartat 4.3.4, Annex III	
451.1.b	Apartat 4.2.4, Annex III	
451.1.c	N/A	
451.1.d	Apartat 4.3.4, Annex III	
451.1.e	Apartat 4.3.4, Annex III	
Article 452. Aplicació del mètode IRB al risc de crèdit		
452.a	Apartat 5.1.3	
452.b		
452.b.i	Apartat 5.1.3	
452.b.ii	Apartat 5.1.3	
452.b.iii	Apartat 5.1.3	
452.b.iv	Apartat 5.1.3	
452.c	Apartat 5.1.3	
452.c.i	Apartat 5.1.3	
452.c.ii	Apartat 5.1.3	
452.c.iii	Apartat 5.1.3	
452.c.iv	Apartat 5.1.3	
452.c.v	Apartat 5.1.3	
452.d	Apartat 5.1.3	
452.e	Apartat 5.1.3	
452.e.i	Apartat 5.1.3	
452.e.ii	Apartat 5.1.3	

Article CRR	IRP 2019	Taula
452.e.iii	Apartat 5.1.3	
542.f.	Apartat 5.1.3	
452.g	Apartat 5.1.3	
452.h	Apartat 5.1.3	
452.i	Apartat 5.1.3	
452.j	Apartat 5.1.3	
452.j.i	Apartat 5.1.3	
452.j.ii	Apartat 5.1.3	
Article 453. Aplicació de tècniques de reducció del risc de crèdit		
453.a	Apartat 5.1.1	
453.b	Apartat 5.1.1, 5.1.3	
453.c	Apartat 5.1.1	
453.d	Apartat 5.2.1, 5.2.3	
453.e	Apartat 5.1.3	
453.f	Apartat 5.1.2	
453.g	Apartat 5.1.2, 5.1.3	
Article 454. Aplicació dels mètodes avançats de càlcul al risc operacional		
454	N/A	
Article 455. Aplicació de modllos interns al risc de mercat		
455.a	Apartat 6.1	
455.a.i	Apartat 6.1	
455.a.ii	Apartat 6.1, 6.3	
455.a.iii	Apartat 6.1	
455.a.iv	Apartat 6.3	
455.b	Apartat 6.3	
455.c	Apartat 6.3	
455.d	Apartat 6.3	
455.d.i	Apartat 6.3	
455.d.ii	Apartat 6.3	
455.d.iii	Apartat 6.3	
455.e	Apartat 6.3	
455.f	Apartat 6.3	
455.g	Apartat 6.3	

